

PR 6911

HARTI

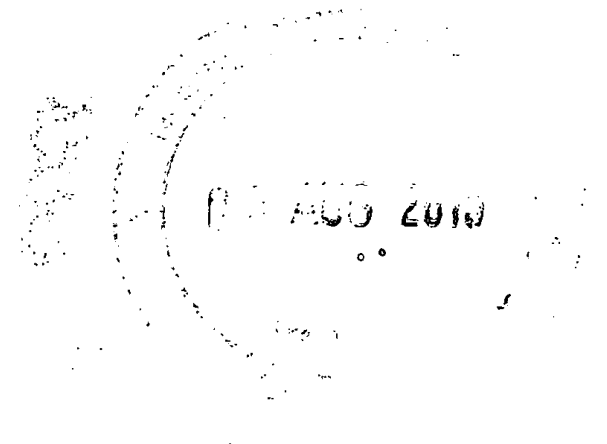
අතිරේක ආහාර බෝගයක් වශයෙන් දේශීය අලු වර්ග නිෂ්පාදනයේ පවතින විභවතා සහ බාධක හඳුනාගැනීම

එස්. අපාසිංහ
පී. ආර්. විරක්කොඩි
සාගරිකා හිටිහාමු

හෙක්ටර් කොබ්බිකඩුව ගොවි කවඳුතු පර්ලේපොහු හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

අතිරේක ආහාර බෝගයක් වශයෙන්
දේශීය අලු වර්ග නිෂ්පාදනයේ පවතින
විභවතා සහ බාධක හඳුනා ගැනීම

එස්. ඇපාසිංහ
පී.ආර්. වීරක්කොඩි
සාගරිකා හිටිහාමු

සිංහල පර්යේෂණ වාර්තා අංක : 61

2013 දෙසැම්බර්

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 07.

ප්‍රථම මුද්‍රණය : 2013 දෙසැම්බර්

© හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි

ISBN :978-955-612-171-1

පරිගණක ගත කිරීම: ජී.එම්. විජිතා පද්මිණි

පරිගණක පිටු සැකසුම හා කවරය නිර්මාණය: ඒ.පී. උදේනි කරුණාරත්න

පෙරවදන

දේශීය අලු බෝග සෞඛ්‍ය හා ආර්ථිකමය වැදගත්කමක් ඇති පෝෂණයෙන් ඉහළ ඕනෑම පරිසරයක වැඩෙන හා විශාල ප්‍රභේද ප්‍රමාණයක් සහිත ආහාර බෝගයක් ලෙස බොහෝ දෙනා අතර සංවාදයේ පැවතිය ද ප්‍රචලිත හා පරිහරණය නොවීම ගැටලුවකි. මෙම අලු වර්ග රැක ගැනීම ආර්ථික වශයෙන් පමණක් නොව පාරිසරික වශයෙන් ද කාලීන වැදගත්කමක් වනු ඇත. අතිරේක ආහාර බෝග වශයෙන් දේශීය අලු වගාව ප්‍රචලිත කිරීමට ඇති විභවතා සහ බාධක හඳුනා ගැනීම ප්‍රධාන අරමුණ ඇතිව දේශීය අලු බෝග ආරක්ෂා කිරීමට හා නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීමට අදහස් හා යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම මෙම අධ්‍යයනය තුළින් සිදු කෙරී ඇත.

අධ්‍යයන සොයා ගැනීම් තුළින් දක්වන ආකාරයට බහුතරයක් ගොවීන් (52%ක්) පැරණි වගාවන්ගෙන් ඉතිරි කර ගන්නා රෝපණ ද්‍රව්‍ය වගාව සඳහා යොදා ගන්නා අතර 39%ක් ගොවීන් මිලට ගෙන හා ඉතිරි ගොවීන් වෙතත් ගොවීන්ගෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයා ගෙන ඇත. ඒ අනුව, අලු වගාව සඳහා වැඩි දියුණු කළ රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා වීමක් සිදුව නැත. බොහොමයක් අලු වර්ගවල අස්වැන්න ද ඉතා අවම මට්ටමක පවතින අතර අලු බෝග වගාව සම්බන්ධයෙන් ගොවීන් සතු ආරම්භික පුරුද්ද හැරුණු කොට ඒ හා සම්බන්ධ දැනුවත් කිරීම් හෝ යෙදවුම්/ආධාර ලබාදීම් ඉතා අවම මට්ටමක පවතියි. මෑත කාලීනව 'දිවි නැගුම්' වැඩසටහන යටතේ අලු බීජ ලබාගත් ගොවීන් සංඛ්‍යාවද අඩු ප්‍රමාණයකට සීමා වී ඇත.

මේ සියලු තත්ත්වයන් හමුවේ ගොවීන් අලු බෝග වගා කිරීම කෙරෙහි වැඩි උනන්දුවක් නොදක්වන අතර එය පාරම්පරික ගොවීන් පුරුද්දක් වශයෙන් යැපුම් මට්ටමෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලබන වගාවක් බවට තහවුරුව ඇත. තවද, දැනට හඳුනා ගෙන ඇති දේශීය අලු බෝග වර්ග 94ක් අතරින් බොහොමයක් වදවී යාමේ තර්ජනයකට මුහුණ පා ඇත. පාරිභෝගිකයන් අතර සමහර අලු වර්ග පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් නොමැති වීමෙන් පරිභෝජනයටද මැලිවී ඇත. අලු බෝගවලින් අතුරු නිෂ්පාදන සකස් කිරීම පිළිබඳව පවතින පාරම්පරික දැනුම ද කෙමෙන් ජනතාව අතරින් ඇත් වෙමින් පවතින අතර ගොවීන් හා පාරිභෝගිකයන් අතර දේශීය අලු වර්ග ප්‍රචලිත කිරීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවයක් පවතින බවද වාර්තාවේ සඳහන් වෙයි.

එබැවින්, දේශීය අලු වගාකරුවන්ගේ පවතින ගැටලුවලට නිසියාකාර විසඳුම් ලබා දෙමින් දේශීය අලු වගාව ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉදිරි පියවර ගැනීමට ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට සහ අනෙකුත් අදාළ පාර්ශවයන්ට මෙම අධ්‍යයන වාර්තාවෙහි අන්තර්ගතය මනා පිටිවහලක් සපයනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

ඊ.එම්. අභයරත්න

අධ්‍යක්ෂ

ස්තූතිය

දේශීය නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීමේ ක්‍රියාදාමයට උපකාරීවෙමින් යන “මහින්ද වින්කන” ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන වැඩ පිළිවෙළ සාර්ථක කරගැනීමට මෙම අධ්‍යයනය පිටිවහලක් වනු ඇත. එම අවශ්‍යතාව හඳුනාගනිමින් ඒ සඳහා අවැසි ආයතන ප්‍රතිපාදනයන් සපයා දෙමින් අප උනන්දු කළ, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ හිටපු අධ්‍යක්ෂ නීතීඥ ලලිත් කාන්ත ජයසේකර මහතාට අපි අපගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පුද කරමු.

මෙම අධ්‍යයනයේ පවතින කාලීන වැදගත්කම හඳුනාගෙන පර්යේෂණ වාර්තාවක් ලෙස පිළිගැන්වීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දුන් වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ ඊ.එම්. අභයරත්න මහතාට ද, අධ්‍යයනය ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා නිසි මඟ පෙන්වීම ලබා දෙමින් අප මෙහෙය වූ හිටපු අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය එල්.පී. රූපසේන මහතාට ද, වාර්තාවේ අඩුපාඩු පෙන්වා දෙමින් සිය කාලය කැප කළ, වර්තමාන අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජේ.කේ.එම්.ඩී. වන්දුසිරි මහතාට ද අපි අපගේ විශේෂ ස්තූතිය පිරිනමමු.

අධ්‍යයනයේ අවසාන කෙටුම්පත උසස් තත්ත්වයකට රැගෙන ඒම සඳහා වඩාත් ඵලදායී අදහස් හා යෝජනා ලබා දුන්, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම අධ්‍යයන අංශයේ මහාචාර්ය සුදාස් ඩී. වන්තිආරච්චි මහතා සහ ජේරාදේණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කපීකාචාර්ය ආචාර්ය ගාමිනී හිටිනායක මහතාව ද ස්තූති පූර්වකව සිහිපත් කරමු.

අධ්‍යයනයේ ප්‍රාථමික දත්ත ලබා ගැනීමේ දී සහාය ලබා දුන් කුරුණෑගල, කෑගල්ල සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ නිලධාරීන්, කෘෂිව්‍යාප්ත නිලධාරීන් සහ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික් ප්‍රජා සංවර්ධන පදනමේ අධ්‍යක්ෂිකා දමයන්ති ගොඩමුල්ල මහත්මිය ඇතුළු එම ආයතනයේ නිලධාරී මණ්ඩලයට ද අදාළ දිස්ත්‍රික්කවල දී සහාය ලබාදුන් කෘෂි නිෂ්පාදන හා පර්යේෂණ සහකාර නිලධාරී මහතුන්ට ද විශේෂ ස්තූතිය පිරි නමමු.

අධ්‍යයනය ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට විශේෂ සහයක් ලබා දුන් අප ආයතනයේ හිටපු පර්යේෂණ නිලධාරීන් පූර්ණිමා වික්‍රමරත්න මෙනවියට සහ දත්ත රැස් කිරීමේ දී සහාය ලබා දුන් සංඛ්‍යාන නිලධාරී එන්.ඒ.කේ.එස්. අනුරසිරි මහතා, සංඛ්‍යාන සහකාර එස්.ඩී.පී. සුදර්ශනී මිය, දත්ත සැකසුම් ඒකකයේ එස්.එස්.ජේ. රෝසා සහ භංස යසරත්න යන මහත්වරුන්ට ද, අතීයම් විමර්ශන නිලධාරීන් ලෙස අනුරාධා ජයසුන්දර, ආර්.ඩී. කල්පනා ලෙනෝරා, ජී.එම්. කසුනි චතුරංගනී පෙරේරා සහ ඒ.එම්.ටී.වයි.කේ. අත්තනායක යන මෙනවියන්ට ද අපි අපගේ ස්තූතිය පිරි නමමු.

ද්විතීයික දත්ත ලබා ගැනීමේ දී සහාය ලබා දුන් පුස්තකාලයාධිපති ශ්‍රීමා කටුගම්පල, සහකාර පුස්තකාලයාධිපති වයි.කේ.පී. වීරරත්න, සංඛ්‍යාන නිලධාරී සන්ධ්‍යා සේනානායක යන මහත්මීන්ට ද, දත්ත විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදු කළ දත්ත සැකසුම් ඒකකයේ ඒකක ප්‍රධාන එම්.ඩී.එල්. සෙනරත් මහතා ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයටත්, වාර්තා පිටපත පරිගනක ගත කළ ජී.එම්. විජිතා පද්මිණී මහත්මියට සහ පිටකවරය නිර්මාණය කළ උදේනි කරුණාරත්න මහත්මියටත් අපි අපගේ ස්තූතිය පිරි නමමු.

තව ද, සෝදුපත් බැලීමෙන් සහාය වූ ප්‍රචාරක හා ප්‍රකාශන ඒකකයේ ප්‍රචාරක හා ප්‍රකාශන නිලධාරී වසන්ති රාජපක්ෂ මියටත්, මුද්‍රණ අංශයේ ඩී.ජී. ධර්මපාල මහතා ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයටත්, ප්‍රචාහන අංශයේ සියලු කාර්ය මණ්ඩලයටත්, නන් අයුරින් සහාය වූ සියලු දෙනාටත් කෘතඥ පූර්වකව ස්තූතිය පිරි නමමු.

එස්. ඇපාසිංහ
පී. ආර්. වීරක්කොඩි
සාගරිකා හිටිහාමු

සංක්ෂිප්තය

දේශීය අලු බෝග වගාවේ සමාජ-ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ විමර්ශනය කරමින් අතිරේක ආහාර බෝග වගයෙන් දේශීය අලු වගාව ප්‍රවලිත කිරීමට ඇති විභවතා සහ බාධක හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය. අනෙකුත් විශේෂිත අරමුණු වූයේ, දැනට නිෂ්පාදනය කරන අලු වර්ග සහ ඒවායේ පරිභෝජන රටාව හඳුනාගැනීම, අලු වගාවේ හඳුනාගත් බෝග සඳහා නිෂ්පාදන වියදම ගණනය කිරීම, වගාවේ නිරසරභාවය හා බැඳුණු සාධක විශ්ලේෂණය කරමින් දේශීය අලු බෝග ආරක්ෂා කිරීමට හා නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීමට යෝජනා හා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමයි.

මෙම අධ්‍යයනයේ දත්ත රැස් කිරීම සඳහා දේශීය අලු වගාව බහුලව සිදු කරන දිස්ත්‍රික්ක අතුරින් අධ්‍යයන ප්‍රදේශ වශයෙන් කුරුණෑගල, කෑගල්ල සහ ගම්පහ යන දිස්ත්‍රික්ක තෝරා ගන්නා ලදී. එක් දිස්ත්‍රික්කයකින් දේශීය අලු වගා කරන ගොවීන් 60 දෙනෙකුට නොඅඩු වන සේ නියැදියක් අධ්‍යයනයට භාජනය කරන ලදී. මේ අනුව ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 63ක් කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 64ක් හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 65ක් ලෙස සම්පූර්ණ නියැදිය ගොවීන් 192ක් විය.

අධ්‍යයනයේ සොයා ගැනීම්වලට අනුව, ගොවීන් අතරින් 82 ක් වයස අවුරුදු 45 ඉක්මවූවන් වන අතර සමස්ත නියැදියේ 72%ක් පරිභෝජනය සඳහා පමණක් අලු බෝග වගා කර ඇත. මේ අනුව පෙනී යන්නේ පාරම්පරික වශයෙන් ගොවිතැනේ නියැලුණු ගොවිජනතාව ප්‍රධාන වශයෙන් පරිභෝජනය සඳහා අලු වගා කරනු ලබන බවයි. පරිභෝජන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා වත් අලු බෝග වගා කිරීම කෙරෙහි තරුණ ගොවි ජනතාව යොමු වීමේ ප්‍රවණතාව අඩු මට්ටමක පවතී.

උදාසන ආහාරය (63%) හෝ දිවා ආහාර (46%) ලෙස ආහාරයට ගැනීම අලු පාරිභෝජන රටාවේ දක්නට ලැබුණ සුවිශේෂතාවකි. රාත්‍රී ආහාරයක් ලෙස අලු බෝග භාවිතා කර ඇත්තේ නියැදියේ 2% කි. අලු බෝග පාරිභෝජනය සම්බන්ධයෙන් ජනතාව අතර පවතින ආකල්ප හා අඩු මිලකට අර්තාපල් මිලදී ගත හැකි වීම දේශීය අලු පාරිභෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා බාධකයන් වී ඇත.

අලු බෝග වගාව ප්‍රවලිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් දැනට කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික සංවිධාන සැලකිය යුතු මෙහෙයක් ඉටු කරමින් පවතී. එම ආයතන දියත් කරනු ලබන බීජ බැංකු ක්‍රමය අලු වගාව නභා සිටුවීම සඳහා කාලෝචිත ක්‍රමවේදයකි.

අලු බෝග වගාව ගොවීන් අතර ප්‍රවලිත කිරීම සඳහාත්, ඒවා වඳවී යාම වැළැක්වීම සඳහාත්, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවල එම ප්‍රදේශවලට ආවේණික අලු වර්ගවල ආදර්ශ වගාවන් පවත්වා එමඟින් ගොවීන් දේශීය අලු වගාවට යොමු කරවීම හා දිරිමත් කිරීම කළ යුතුය. තවද කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රාජ්‍ය-පෞද්ගලික ආයතනවල සහභාගිත්වයෙන් එක් ගමකට එක් ආදර්ශ ගෙවත්තක් සකස් කර අනෙකුත් ගොවීන්ට අවශ්‍ය බීජ ලබා දෙන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස එය සංවර්ධනය කර බීජ බැංකු ක්‍රමය හඳුන්වා දීම තුළින් අලු වගාව ප්‍රවලිත කිරීමට හැකිවනු ඇත. තවද අලු බෝගවල නිෂ්පාදකතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා සුදුසු පර්යේෂණ දියත් කර වැඩි දියුණු කළ ප්‍රභේද ගොවීන්ට හඳුන්වාදීම වැදගත්ය.

අලු බෝග පාරිභෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා අලු වල ඖෂධීය හා පෝෂණීය ගුණය පිළිබඳව ජනතාව හා විශේෂයෙන් පාසල් දරුවන් දැනුවත් කිරීම, අලු බෝග ආශ්‍රිත අතුරු නිෂ්පාදන පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික දැනුම ලේඛනගත කිරීම හා එම නිෂ්පාදන ජනතාව අතර ප්‍රවලිත කිරීම, අපනයනකරුවන් දිරිමත් කිරීම සඳහා අපනයන වෙළෙඳපොළ තුළ පවතින ඉඩ ප්‍රස්ථා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමට පියවර ගැනීම වැදගත් වේ.

පටුන

පෙරවදන	iii
ස්තූතිය	iv
සංක්ෂිප්තය	v
පළමුවැනි පරිච්ඡේදය	
1.1 අධ්‍යයනයේ පසුබිම	01
1.2 අධ්‍යයන ගැටලුව	02
1.3 ප්‍රධාන අරමුණු	03
1.4 විශේෂිත අරමුණු	03
1.5 අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම	03
1.6 අධ්‍යයනයේ සීමා	03
1.7 පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය	04
1.7.1 දත්ත රැස් කිරීම	04
1.7.1.1 ප්‍රාථමික දත්ත ලබා ගැනීම	04
1.7.1.2 නියැදිය තෝරා ගැනීම	05
1.8 කොරතුරු රැස් කිරීමට පදනම් කර ගත් දර්ශක	06
1.9 ද්විතීයික දත්ත ලබා ගැනීම	07
1.10 දත්ත විශ්ලේෂණය	07
1.11 අධ්‍යයන වාර්තාවේ පරිච්ඡේද සැකසුම	07
දෙවැනි පරිච්ඡේදය	
දේශීය අලු බෝග පිළිබඳ විමර්ශනය	
2.1 හැඳින්වීම	08
2.2 දේශීය අලු වර්ග සංරක්ෂණය	10
2.2.1 අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය	10
2.2.2 කෑගල්ල පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය	13
2.2.3 බදුල්ල කාන්තා සංවර්ධන පදනම	14
2.3 දේශීය අලු වර්ග, පවතින ඖෂධීය ගුණය හා වෙනත් නිෂ්පාදන	14
2.3.1 වැල් අලු වර්ග	15
2.3.2 ගස් අලු වර්ග වගා කිරීම	15
2.3.3 අලු වර්ග හා පවතින ඖෂධීය ගුණය	15
2.3.4 දේශීය අලු වර්ගවලින් වෙනත් නිෂ්පාදන	16

2.4	මඤ්ඤාක්කා අල වගාව	17
2.5	ඉන්තල අල වගාව	21
2.6	කිරිඅල අල වගාව	23
2.7	බතල වගාව	25
	2.7.1 බතලවල පවතින පෝෂ්‍ය ගුණය	28
2.8	වැල් අල වගාව	29
2.9	කිඩාරම් අල වගාව	30
තෙවැනි පරිච්ඡේදය		
අධ්‍යයනයේ සමාජ හා ආර්ථික තොරතුරු		32
3.1	හැඳින්වීම	32
3.2	නියැදියේ සමාජ හා ආර්ථික තොරතුරු	32
3.3	දේශීය අල වගාවට යොමුවීමට හේතු	35
3.4	බහුලව වගා කරන දේශීය අල බෝග වර්ග	37
3.5	දේශීය අල වර්ග කුඹුරු ඉඩම්වල වගා කිරීම	39
3.6	දේශීය අල වගාවේ යෙදවුම් භාවිතය	40
3.7	කෘෂිව්‍යාප්ති සේවය	42
3.8	අල වර්ග ගබඩා කර තබා ගැනීම	44
3.9	දේශීය අල ගොවි සංවිධාන	45
3.10	“දිවිනැගුම” වැඩසටහන	46
සිව්වැනි පරිච්ඡේදය		
ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡා -1		48
දේශීය අල පරිභෝජනය හා අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන		48
4.1	හැඳින්වීම	48
4.2	අල පරිභෝජනය	48
4.3	දේශීය අල ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන	50
පස්වැනි පරිච්ඡේදය		
ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡා - 2		54
5.1	හැඳින්වීම	54
5.2	නිෂ්පාදන පිරිවැය - මඤ්ඤාක්කා අල වගාව	54

5.3	නිෂ්පාදන පිරිවැය - ඉන්තල අල වගාව	58
5.4	නිෂ්පාදන පිරිවැය - කිරිඅල වගාව	59
5.5	නිෂ්පාදන පිරිවැය - බතල වගාව	61
5.6	නිෂ්පාදන පිරිවැය - රාජඅල වගාව	62
5.7	නිෂ්පාදන පිරිවැය - කහට අගල වගාව	63
5.8	නිෂ්පාදන පිරිවැය - ඉතිඅල වගාව	64
5.9	නිෂ්පාදන පිරිවැය - හිඟුරල වගාව	65
5.10	දේශීය අල වර්ගවල අලෙවිය	67
භයවැනි පරිච්ඡේදය		
අල වගාව පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනය		70
6.1	හැඳින්වීම	70
භක්වැනි පරිච්ඡේදය		
සොයා ගැනීම් වල සංක්ෂිප්තය නිගමන හා නිර්දේශ		76
7.1	සොයා ගැනීම්වල සංක්ෂිප්තය	76
7.2	නිගමන	77
7.3	නිර්දේශ	79
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ		82
ඇමුණුම - 1		83
වගු සටහන්		
1.1	ඒක පුද්ගල අල පරිභෝජනය	02
1.2	නියැදිය තෝරා ගැනීම	06
2.1	මඤ්ඤොක්කා ප්‍රභේද හා ලබාගත හැකි අස්වැන්න	18
2.2	පොහොර නිර්දේශය	19
2.3	ඉන්තල ග්‍රෑම් 100 ක පෝෂණය	22
2.4	කිරි අල වගාව - පොහොර නිර්දේශය	23
2.5	ඉසුරු කිරි අල වල පෝෂ්‍ය තත්ත්වය (ග්‍රෑම් 100 ක)	24
2.6	බතල වගාව - පොහොර නිර්දේශය	26
2.7	නිර්දේශිත ප්‍රභේද	26

2.8	බතල ග්‍රෑම් 100 ක අඩංගු පෝෂණය	28
2.9	නිර්දේශිත වැල් අල ප්‍රභේද	29
2.10	වැල් අල - පොහොර නිර්දේශය	29
2.11	කිඩාරම් අල පෝෂණීය අගය (ග්‍රෑම් 100)	30
3.1	අධ්‍යාපන තත්ත්වය අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය	33
3.2	පවුලේ සංඛ්‍යාව අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය	34
3.3	ප්‍රධාන රැකියාව අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය	34
3.4	වගා කළ අල බෝග හා අස්වැන්න	38
3.5	රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීම	41
3.6	රෝපණ ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීමේ අපහසුතා	42
3.7	දේශීය අල බෝග වගාවට දැනුවත්වීම	44
4.1	අල ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන හා ඒවායේ මිල	53
5.1	මඤ්ඤොක්කා වගාව සඳහා ශ්‍රම භාවිතය	55
5.2	මඤ්ඤොක්කා වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම	56
5.3	ඉන්නල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම	59
5.4	කිරිඅල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම	60
5.5	බතල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම	62
5.6	දේශීය අල වර්ග වල විකුණුම් මිල	67
6.1	අල වර්ගවල ගැණුම් මිල හා විකුණුම් මිල	70

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

ඇමුණුම් - 1

ප්‍රස්තාර සටහන්

2.1	මඤ්ඤොක්කා වගා බිම් ප්‍රමාණය	19
2.2	මඤ්ඤොක්කා වගා අස්වැන්න	20
2.3	මඤ්ඤොක්කා අපනයන ආදායම	21
2.4	කිරි අල අපනයනය (2000-2009)	25
2.5	බතල වගා බිම් ප්‍රමාණය (2000-2011)	27
2.6	බතල අස්වනු ප්‍රමාණය (2000-2011)	27
2.7	බතල අල අපනයනය (2003-2011)	28
3.1	වයස් කාණ්ඩ අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය	32
3.2	කුඹුරු ඉඩම්වල අල වගාව	40

5.1	මඤ්ඤාත්කා වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම	56
5.2	ඉන්තල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම	58
5.3	කිරිඳල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම	60
5.4	බතල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම	61
5.5	රාජඳල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම	63
5.6	කහට අගල මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම	64
5.7	ඉනිඳල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම	65
5.8	හිගුරල ඳල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය	66

පළමුවැනි පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම

1.1 අධ්‍යයනයේ පසුබිම

ශ්‍රී ලංකාවේ ආදී ජනයා ස්වාභාවික පරිසරයට මනා ළබැඳියාවක් දැක්වූ අතර දෛනික ආහාරයට අවශ්‍ය බොහෝ දේ සපයා ගනු ලැබුවේ අවට පරිසරයෙනි. මෙසේ සපයා ගත් ආහාර වර්ග අතර දේශීය අල හා පලා වර්ග ප්‍රමුඛ විය. මෙම අල වර්ග දේශීය අල බෝග ලෙස හඳුන්වනු ලැබුව ද, යටත් විජිත සමයේ විදේශිකයන් විසින් මෙරටට ගෙන එන ලැබූ බෝග ලෙස සඳහන් වෙයි.

දේශීය අල වර්ග වියළි, තෙත් හා අතරමැදි යන ඕනෑම පාරිසරික කලාපයක වගා කළ හැකිය. වදුල නිසා වගා කළ නොහැකි ඉඩම්වල හා ඕනෑම කුඩා බිම් කඩක වගා කළ හැකි බෝගයක් වීම වැදගත් වනු ඇත. තවද, ජලය හා කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය අත්‍යාවශ්‍ය නොවීම, කාබනික පොහොර පමණක් භාවිතා කළ හැකිවීම, අවම ශ්‍රමයකින් වැඩි ඵලදාවක් ලබා ගත හැකිවීම, රෝග හා කෘමි උවදුරුවල බලපෑම් අවම වශයෙන් සිදුවීම මෙම බෝගය සතු ගුණාංග ලෙස හැඳින්විය හැක. ඒකක භූමි ප්‍රමාණයකින් අවම යෙදවුම් මත නියමිත කාලයක් තුළ වැඩි අස්වැන්නක් හා ධාන්‍ය බෝගවලට වඩා වැඩි ශක්ති ප්‍රමාණයක් නිපදවීමේ හැකියාවක් “දේශීය අල” සතුව පවතී. තවද ආහාර රුචිය වැඩි කරන, ආහාර මාර්ගය පිරිසුදු කරන හා මල බද්ධය නැති කරන, ඖෂධීය ගුණයෙන් යුතු බෝගයක්වීම වැදගත්ය. තවද පිෂ්ඨමය ආහාර ආනයනය සඳහා වැය කරන මුදල ඉතිරි කර ගැනීමට ද දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතභාවය ඉහළ නංවා ගැනීමට ද මෙම බෝගය සතු ගුණාංග ඉතා ඉහළය. දේශීය ආර්ථිකයේ අල බෝග සඳහා වැදගත්කමක් හිමි වූයේ ආනයනික ආහාර සීමා පැවති කාලපරාස තුළය. ඉදිරියේ දී ඇති වේ යයි සැලකෙන ලෝක ආහාර හිඟයට පිළියමක් ලෙස දේශීය අල බෝග ප්‍රවර්ධනය ඉතා වැදගත් වනු ඇත.

දේශීය අල වර්ග 93ක් හඳුනාගෙන ඇති අතර මේ වනවිට ඉන් අල වර්ග 51ක් ශීඝ්‍රයෙන් වදවී යාමකට ලක්වී ඇත(ගොඩමුල්ල,2008).මෙම අල වර්ගවලින් බොහෝ ප්‍රමාණයක් අපගේ පැරැන්ණත් තම දෛනික ආහාර වේල් සඳහා එක්කර ගෙන ඇත. ඒ ප්‍රධාන ආහාර වේලක් ලෙස හා ව්‍යාංජනයක් ලෙස පිළියෙල කර ගැනීමෙනි. බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ දී වියළි කලාපයේ ප්‍රධාන ආහාර වේල සපුරා ගැනීමේ දී කුරහන් භාවිතා කළ අතර තෙත් කලාපයේ මේ සඳහා දේශීය අල වර්ග භාවිතා කර ඇත (විමලරත්න,2009). මෙම අල වර්ග අතරින් බොහොමයක් අද වනවිට ප්‍රධාන වශයෙන් නාගරික ජනතාවගේ ආහාර වේලෙන් සහ මතකයෙන් ද ගම්බද ජනතාවගේ පරිභෝජනයෙන් ද ඇත්ව ගොස් ඇත (ගොඩමුල්ල,2008).තවද ධාන්‍ය හා මාංශ

බෝගවලින් නිශ්චිත කාල පරාසයක් තුළ පමණක් අස්වැන්න ලබා ගත හැක. නමුත් දේශීය අලු වර්ග එක් කාලයක දී අස්වැන්න නෙළිය යුතු නැත. වසර පුරා වරින් වර අස්වැන්න නෙළීමේ හැකියාව ඇත. යැපුම් කෘෂිකර්මාන්තයේ දී ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සඳහා ස්වභාව ධර්මයා විසින් ලබාදී ඇති දායාදයක් ලෙස දේශීය අලු බෝග හැඳින්විය හැක. 2003-2004 ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන පරිභෝජන සමීක්ෂණ වාර්තා අනුව ග්‍රාමීය නාගරික හා වතු අංශයේ දේශීය අලු වර්ගවල ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය වගු අංක 1.1 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 1.1: ඒක පුද්ගල අලු පරිභෝජනය
(එක් මසක කාලයක් සඳහා ග්‍රෑම්වලින් දක්වා ඇත)

අලු වර්ගය	ග්‍රාමීය	නාගරික	වතු අංශය	මුළු
මඤ්ඤොක්කා	146	67	59	131
බතල	36	18	10	32
ඉන්නල	06	07	03	06
කිරිඅල	13	05	11	12
වෙනත් දේශීය අලු	12	07	02	11

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2009

ග්‍රාමීය අංශය පිළිබඳ සැලකීමේ දී දේශීය අලු වර්ග සඳහා ඉහළ යොමුවීමක් ඇති බව පැහැදිලි වේ. තවද පරිභෝජන අලු බෝග අතර මඤ්ඤොක්කා සහ බතල ප්‍රධාන වන අතර කිරි අලු හා දේශීය අලු වර්ගවල සාපේක්ෂව අඩු පරිභෝජනයක් ඇත. ද්විතියික දත්ත සලකා බැලීමේ දී 2000 වර්ෂයේ සිට 2011 වර්ෂය දක්වා වසර 11ක කාලය තුළ මඤ්ඤොක්කා වගා බිම් ප්‍රමාණය 20.6%ක් අඩුවී ඇති අතර බතල වගා බිම් ප්‍රමාණය 31%කින් අඩුවී ඇත. අනුග්‍රහය හා පරිභෝජනය ඉහළ මට්ටමක පවතින ප්‍රධානම දේශීය අලු බෝගවල තත්ත්වය මෙසේ වී නම් අනෙකුත් වර්ගවල තත්ත්වය මෙයට වඩා බරපතල විය හැකිය. ආර්ථික හා සෞඛ්‍යමය වැදගත්කමක් ඇති දේශීය අලු බෝග, විශාල ප්‍රභේද ප්‍රමාණයක් සහිත ආහාර බෝගයක් ලෙස පැවතිය ද ප්‍රචලිත හා පරිහරණය අවම තත්ත්වයක පවතියි.

1.2 අධ්‍යයන ගැටලුව

පසුගිය දශකයක කාලය තුළ දේශීය අලු වර්ග නිෂ්පාදනයේ කැපී පෙනෙන බිඳ වැටීමක් දක්නට ලැබේ. බිඳ වැටීමට බලපෑ හේතු හා එහි ප්‍රතිඵල කවරේ ද? දේශීයව දියුණු කළ හැකි ආර්ථික වශයෙන් පමණක් නොව පාරිසරික වශයෙන් ද වැදගත් බෝගයක අවම පරිහරණය ගැටලු සහගත වී ඇත. දේශීය අලු බෝග ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ‘දිවි නැඟුම’ සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ මූලිකත්වයක් දී කටයුතු කර ඇත. නමුත් එම අපේක්ෂාවන් නියම ආකාරයෙන් ඉටුවී තිබේද? මෙයට බලපෑ ප්‍රධාන හේතු කවරේ ද? මෙම දේශීය අලු වර්ග

පරිභෝජනය කිරීම සඳහා පාරිභෝගිකයා අකමැති ද? නැතිනම් ගොවීන් මෙම අලු වර්ග නිෂ්පාදනය කිරීමට අකමැති ද? නිෂ්පාදනය සිදු කරයි නම් අලෙවියේ ගැටලු පවතී ද? යන්න මෙම අලු වගාවේ පවතින ප්‍රධාන ගැටලු අතර වෙයි.

1.3 ප්‍රධාන අරමුණ

දේශීය අලු බෝග නිෂ්පාදනයේ වර්තමාන තත්ත්වය සහ අතිරේක ආහාර බෝගයක් ලෙස ප්‍රවලිත කිරීමට ඇති විභවතා හඳුනා ගැනීම.

1.4 විශේෂිත අරමුණු

1. දැනට නිෂ්පාදනය කරන දේශීය අලු වර්ග සහ ඒවායේ පරිභෝජන රටාව හඳුනා ගැනීම.
2. දේශීය අලු බෝග නිෂ්පාදනය හා අලෙවි කිරීම සඳහා ඇති බාධක හඳුනා ගැනීම.
3. දේශීය අලු වගාවේ හඳුනාගත් බෝග සඳහා නිෂ්පාදන වියදම ගණනය කිරීම . .
4. ‘දිවි නැඟුම’ සංවර්ධන වැඩසටහන් හරහා මෙම බෝග ප්‍රවලිත කිරීමේ ප්‍රගතිය විමර්ශනය කිරීම.
5. දේශීය අලු බෝග ආරක්ෂා කිරීමට හා නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීමට යෝජනා හා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.

1.5 අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම

- “මහින්ද විත්තන” සංවර්ධන වැඩසටහනෙහි සඳහන් දේශීය නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීමේ ක්‍රියාදාමයට උපකාරී වීම.
- “දිවිනැඟුම” වැඩසටහන තුළින් අලු බෝග ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීමට හැකි වීම.
- අධ්‍යයනයේ අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටුකර ගැනීම තුළින් දේශීය අලු වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා පවතින ගැටලු සහගත තත්ත්වයන් සොයා බලා නිගමන සහ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම.

1.6 අධ්‍යයනයේ සීමා

දත්ත රැස් කිරීමේ දී නිෂ්පාදන වියදම ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය බෝග තෝරා ගැනීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු දෙක පිළිබඳ අවධානය යොමු කරන ලදී.

1. වාණිජ මට්ටමෙන් වගා කරන අලු බෝගවල හා බහුලව වගා කර ඇති බෝග කීපයක පමණක් නිෂ්පාදන වියදම ලබා ගැනීම.

2. 'දිවි නැඟුම' සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉලක්ක ගත මඤ්ඤාක්කා, බතල, ඉන්තල හා කිරිඅල යන අල බෝගවල නිෂ්පාදන වියදම ලබා ගැනීම.

1.7 පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

1.7.1 දත්ත රැස් කිරීම

අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම ප්‍රාථමික හා ද්විතියික දත්ත මත පදනම්ව සිදු කරන ලදී.

1.7.1.1 ප්‍රාථමික දත්ත ලබා ගැනීම

මේ සඳහා ක්‍රමෝපායයන් කිහිපයක් භාවිතා කර ඇත.

i විධිමත් ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් තොරතුරු ලබා ගැනීම

මෙම පර්යේෂණයේ සඳහන් අරමුණුවලට අදාළව ප්‍රශ්නාවලිය සැකසූ අතර නියැදියේ එක් එක් සාමාජිකයාගෙන් අදාළ දත්ත ලබා ගන්නා ලදී. මෙහි දී එක් කුටුම්භයක් එක් නියැදි ඒකකයක් ලෙස සලකා ඇත. මෙම දත්ත රැස් කිරීම සඳහා ප්‍රශ්න මාලා දෙකක් භාවිතා කළ අතර එක් එක් ප්‍රශ්න මාලාව පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් පහත දක්වා ඇත.

ප්‍රශ්න මාලා අංක 1: නියැදියේ සමාජ-ආර්ථික තත්ත්වය හා අල පරිභෝජන රටාව

ප්‍රශ්න මාලා අංක 2: අදාළ බෝග සඳහා නිෂ්පාදන වියදම ලබා ගැනීම

ii පුද්ගල සම්මුඛ සාකච්ඡා

ප්‍රශ්නාවලි දත්තවලට අමතරව පුද්ගල සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් ගොවිජන ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන්, කෘ.ප.නි.ස. නිලධාරීන් හා ක්ෂේත්‍රයට අදාළ නිලධාරීන් සමඟ සාකච්ඡා කර දත්ත ලබා ගෙන ඇත. මෙහිදී අර්ධ ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලි අත්වැලක් (Question Guide) භාවිතා කරන ලදී.

iii සිද්ධි අධ්‍යයන (Case Study)

අල බෝග වගාව අත්හැර ඇති ඉඩම් හා අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන පිළිබඳ දත්ත, සිද්ධි අධ්‍යයනය තුළින් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

iv සමූහ ගොවි සාකච්ඡා (Focused Group Discussion)

දත්ත ලබා ගැනීමේ දී ගොවි නියෝජනය වැඩි කර ගැනීම සඳහා සමූහ ගොවි සාකච්ඡා මගින් දත්ත ලබා ගෙන ඇත.

1.7.1.2 නියැදිය තෝරා ගැනීම

අධ්‍යයනය සඳහා නියැදිය තෝරා ගැනීමේ දී අල වගාව බහුල ලෙස ව්‍යාප්තව පවතින හා එම දිස්ත්‍රික්කවල පැවති විශේෂිත හේතු පිළිබඳව ද සැලකිල්ලට භාජනය කරන ලදී.

1 පියවර - අධ්‍යයන ප්‍රදේශ තේරීම (දිස්ත්‍රික්ක තෝරා ගැනීම)

මෙම අධ්‍යයනයේ අධ්‍යයන ප්‍රදේශ වශයෙන් කුරුණෑගල, කෑගල්ල සහ ගම්පහ යන දිස්ත්‍රික්ක තෝරා ගත් අතර එම ප්‍රදේශ තෝරා ගනු ලැබුවේ පහත සඳහන් වන විශේෂිත හේතු මතය.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය

ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරනු ලබන ප්‍රධාන අල බෝග වන්නේ මඤ්ඤොක්කා සහ බතලය (වෙනත් අල බෝග පිළිබඳ අඛණ්ඩව දත්ත ලබා ගත නොහැක). එම දත්තවලට අනුව කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය අල බෝග වගා කරන ප්‍රමුඛතම දිස්ත්‍රික්කය වේ. පසුගිය 2010 වර්ෂය තුළ වගා වපසරිය සැලකූවිට එම දිස්ත්‍රික්කය, මුළු අල වගා වපසරියෙන් 13.5%ක් නියෝජනය කරයි.

කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය

දේශීය අල බෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා අල ගොවීන්ගේ සංවිධානයක් කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම සංවිධානයේ කාර්යභාරය බොහෝදුරට කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ කේන්ද්‍ර ගත වී ඇත. මෙවැනි සංවිධානයක් තුළින් අල බෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා කිසියම් දායකත්වයක් ලැබී ඇත්ද යන්න සොයා බැලීම කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තෝරා ගැනීමේ එක් අරමුණක් වන අතර පසුගිය 2010 වසර තුළ වගා වපසරිය සැලකූවිට මෙම දිස්ත්‍රික්කය මුළු අල වගා වපසරියෙන් 4.6%ක් නියෝජනය කරයි.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය

වාණිජ මට්ටමින් අල බෝග වගා කිරීමට මෙන්ම අපනයනය කිරීම සඳහා මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් මැදිහත් වී ඇත. මෙම දිස්ත්‍රික්කය ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු මඤ්ඤොක්කා සහ බතල වගා වපසරියෙන් 7.5%ක් නියෝජනය කරයි.

2 පියවර - නියැදිය තෝරා ගැනීම

අල වගා කරන ගොවීන්ගේ ව්‍යාප්තිය කෙසේ වී ඇත් ද යන්න අදාළ නිලධාරීන් හා ගොවීන් සමඟ මූලිකව සාකච්ඡා කරන ලද අතර මුළු දිස්ත්‍රික්කය පුරාම විහිදී ඇති බව හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. ඒ අනුව දිස්ත්‍රික්කය පුරා විහිද යන ආකාරයට ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්ක අනුව පහත සඳහන් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවලින් ගොවීන් තෝරා ගැනින.

ගම්පහ : යක්කල, ගලහිටියාව, ඌරාපොල, වෑකේ, වල්පිට, පල්ලෙවෙල, බෙම්මුල්ල, පස්යාල.

කුරුණෑගල: නාරම්මල, කුලියාපිටිය, අලව්ව, වෙල්පල්ල, වාරියපොල, දඹදෙණිය, මහරව්විමුල්ල.

කෑගල්ල : දැලිවල, පින්නවල, රුවන්වැල්ල, යටියන්තොට, යට්ටෝගොඩ, අරණායක, ගලිගමුව.

(කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ නියැදිය තෝරා ගැනීම අත් දිස්ත්‍රික් දෙකට වඩා වෙනස් විය. මෙහි දී ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන දෙකකින් අවශ්‍ය ගොවි සංඛ්‍යාව හඳුනා ගැනීමට හැකිව තිබුණි. නමුත් නියැදියේ සමානත්වය සඳහා එකම ආකාරයකට ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන තෝරා ගැනීම).

දේශීය අල වගා නො කරන ගොවි නියැදියක් තෝරා ගත් අතර දේශීය අල පරිභෝජන රටාව කෙසේ වී ඇති ද යන්න සොයා බැලීමට මේ නියැදිය භාවිත කරන ලදී. මෙහිදී දේශීය අල වගාව සිදු කරන කුටුම්භයක් අසල දේශීය අල වගා නො කරන ගොවියෙකු අහඹු ලෙස තෝරා ගැනීම.

3 වන පියවර - නියැදි ඒකක තෝරා ගැනීම

එක් දිස්ත්‍රික්කයකින් දේශීය අල වගා කරන ගොවීන් 60 දෙනෙකුට නොඅඩු වන සේ නියැදියක් අධ්‍යයනයට භාජනය විය. මේ අනුව ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 63ක් කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 64ක් හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 65ක් ලෙස ගොවීන් 192කින් යුත් නියැදියක් තෝරා ගන්නා ලද අතර දේශීය අල වගා නොකරන නියැදිය ගොවීන් 188 කින් සමන්විත විය(වගු අංක 1.2).

වගු අංක 1.2: නියැදිය තෝරා ගැනීම

නියැදිය	ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය	කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය	කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය	මුළු නියැදිය
දේශීය අල වගා කරන නියැදිය	63	64	65	192
දේශීය අල වගා නොකරන නියැදිය	61	65	62	188

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

1.8 කොරතුරු රැස් කිරීමට පදනම් කර ගත් දර්ශක

1. දැනට නිෂ්පාදනය කරනු ලබන දේශීය අල වර්ග, පරිභෝජනයට ගන්නා අල වර්ග, ඒවායේ පරිභෝජන රටාව, අල වර්ග සපයා ගැනීම හා මිල පිළිබඳ දත්ත සොයා බලා ඇත. තවද නියැදි සාමාජිකත්වය වඩාත් රුචි ප්‍රධාන ආහාරයක් ලෙස ද නැති නම් ව්‍යාංජනයක් හෝ වෙනත් ආකාරයටකට ද යන්න හඳුනා ගෙන ඇත.

2. දේශීය අල බෝග නිෂ්පාදනය හා අලෙවි ගැටලු

මේ යටතේ යෙදවුම් බෙදා හැරීමේ පද්ධතිය හා නිෂ්පාදන වියදම් දත්ත ලබා ගත් අතර අලෙවිය යටතේ දේශීය අලු වර්ගවල පවතින මිල ගණන් අධ්‍යයනය කරන ලදී.

3. 'දිවි නැඟුම' සංවර්ධන වැඩසටහන් හරහා අලු බෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා ගත් උත්සාහයන් විමර්ශනය කිරීම

මේ යටතේ තෝරා ගත් අධ්‍යයන ප්‍රදේශ තුළ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල හා මේ සම්බන්ධව කටයුතු කරන අදාළ නිලධාරීන් හමුවී මෙම බෝග තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඇති විභවතා සොයා බලා ඇත.

1.9 ද්විතීයික දත්ත ලබා ගැනීම

මේ සම්බන්ධ පොත්පත් සඟරා හා ලිපිවලින් අවශ්‍ය ද්විතීයික දත්ත ලබා ගෙන ඇත. විශේෂයෙන් අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය හා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව යන ආයතන හා විවිධ දෙපාර්තමේන්තුවලින් දත්ත ලබා ගෙන ඇත.

1.10 දත්ත විශ්ලේෂණය

ප්‍රශ්නාවලිය මාර්ගයෙන් ලබා ගන්නා දත්ත හා තොරතුරු පරිගණක ගත කර සංඛ්‍යාත්මක වගු ප්‍රස්තාර මගින් දත්ත ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙයට අමතරව දේශීය අලු වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධක හඳුනා ගැනීම සඳහා සහසම්බන්ධතා ආකෘති භාවිතා කර විශ්ලේෂණ සිදු කර ඇත.

1.11 අධ්‍යයන වාර්තාවේ පරිච්ඡේද සැකසුම

පළමු පරිච්ඡේදය මගින් මූලික හැඳින්වීම, අධ්‍යයනයේ අරමුණු සහ ක්‍රමවේදය විස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කොට ඇත. දෙවන පරිච්ඡේදය සාහිත්‍යය විමර්ශනය සඳහා වෙන් කර ඇති අතර එමගින් දේශීය අලු වගාව පිළිබඳ හැඳින්වීමක්, අලු සංරක්ෂණය කිරීම සහ පර්යේෂණාත්මකව සොයා ගෙන ඇති කරුණු පිළිබඳව විස්තර දක්වා ඇත.

තෙවන පරිච්ඡේදය මගින් අධ්‍යයන නියැදියේ සමාජ හා ආර්ථික තොරතුරු විග්‍රහ කෙරේ. අලු පරිභෝජනය සහ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන පිළිබඳව සිව්වන පරිච්ඡේදයෙන් ද, පස්වන පරිච්ඡේදය මගින් තෝරා ගත් බෝග කීපයක නිෂ්පාදන වියදම, මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පවතින ආකාරය පිළිබඳව කරුණු පැහැදිලි කරයි. හයවන පරිච්ඡේදයෙන් සිද්ධි අධ්‍යයනය පිළිබඳ කරුණු දක්වා ඇති අතර අධ්‍යයනයේ සොයා ගැනීම්, නිගමන හා යෝජනා හත්වන පරිච්ඡේදය මගින් දක්වා ඇත.

දෙවැනි පරිච්ඡේදය
දේශීය අලු බෝග පිළිබඳ විමර්ශනය

2.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කෙරෙන විවිධ දේශීය අලු බෝග වර්ග පිළිබඳව, දේශීය අලු වර්ග සංරක්ෂණය, අලු වර්ගවල පවතින ඖෂධීය ගුණය හා අගය එකතු නිෂ්පාදන පිළිබඳව විග්‍රහ කිරීම, දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් ඉහළ වටිනාකමක් සහිත අලු බෝග නිෂ්පාදනය පිළිබඳව විවිධ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ සිදු කරන ලද පර්යේෂණ සහ සොයා ගැනීම් වාර්තා අනුසාරයෙන් සංක්ෂිප්ත ප්‍රතිඵල විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කිරීම මෙම පරිච්ඡේදයේ අරමුණ වන්නේ ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය අලු බෝග වර්ග රාශියක් වගා කරන අතර එය ප්‍රධාන වශයෙන් ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ආහාර වේලේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් උසුලයි. එපමණක් නොව ලෝකයේ ධාන්‍ය හැරුණු විට බහුල වශයෙන් ආහාරයට ගනු ලබන බෝග කාණ්ඩය අලු බෝග ලෙස හඳුනා ගෙන ඇත. වර්තමාන ලෝක ප්‍රජාවගෙන් 1/3ක් පමණ මූලික වශයෙන් මෙම බෝග කාණ්ඩයෙන් යැපෙන බව සඳහන් වෙයි (උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය, 2008).

ශ්‍රී ලංකාවේ අලු බෝග වගාවේ ඓතිහාසික පසුබිම ගල් යුගය කරා දිවෙන්නකි. එවකේ පටන් දියුණු නූතන සමාජය දක්වා පැමිණි ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ ආහාර වේලේ කොටසක් වශයෙන් ද, අතිරේක ආහාර වේලක් වශයෙන් ද අලු වර්ග භාවිතා කෙරුණි. එතතුදු වුවත් නාගරීකරණයත්, කාර්මීකරණයත්, වාණිජවාදී ආර්ථික ක්‍රමය තුළ බිහිවූ හරිත විප්ලවයත්, ගෝලීයකරණයත් හේතු කොට ගෙන මෙම ආහාර වර්ගවල වටිනාකම මෙන් ම පරිභෝජනය ද වර්තමානයේ හීන වෙමින් පවතී (බදුල්ල කාන්තා සංවර්ධන පදනම, 2008).

මෙම බෝග කාණ්ඩය දේශීය ආහාර ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන කොටස්කරුවෙකු වශයෙන් නිහඬව බැඳී ඇති හෙයින් “දේශීය අලු “ ලෙස හැඳින්වීමට තරම් අන්‍යෝන්‍ය සබැඳියාවක් ගොඩනැගී ඇත. ශ්‍රී ලංකාව වැනි නිවර්තන කලාපීය රටවල පැරණිතම කෘෂිකර්මාන්තයේ ගෘහස්ථකරණයට ලක් වූ ප්‍රථම බෝග කාණ්ඩය ලෙසද දේශීය අලු හැඳින්වෙයි. එමෙන්ම සම්භවය, පෝෂණ ගුණය හා උද්භිද ලක්ෂණ මත අලු බෝග විවිධ වුවත් නිෂ්පාදන හැකියාව පදනම් කොට ගෙන මේවා එකම බෝග කාණ්ඩයක් යටතේ වර්ග කෙරෙන අතර ඒකක භූමි ප්‍රමාණයකින් අවම යෙදවුම් මත, නියමිත කාලයක් තුළ, ධාන්‍ය බෝගවලට වඩා දෙනුත් ගුණයක ප්‍රමාණයකින් ආහාරයට ගත හැකි, වැඩි ශක්ති ප්‍රමාණයක් නිපදවීමේ හැකියාවක් දේශීය අලු බෝග සතුව පවතී. අලු බෝග කෙරෙහි අවධානය අවමවීමත්, අඩු පර්යේෂණ හා

ගවේෂණයන් හි දායකත්වය හේතුවෙන් මෙය බොහෝදුරට ලෝකයේ නිවර්තන කලාපයට පමණක් සීමා වී පැවතුනි. නුදුරු අනාගතයේ දී ලෝක ප්‍රජාවට මුහුණදීමට සිදු විය හැකි ආහාර අර්බුදයට පිළියමක් ලෙස ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව පසුගිය දශක දෙකක පමණ කාල පරිච්ඡේදය තුළ අල බෝග වගාව පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත. ඒ සඳහා අල බෝග සතුව පවතින ආහාර නිෂ්පාදනයට මුහුණදීමට සුදුසු ප්‍රධාන විභවයන් වන;

- වැඩි ආහාර නිෂ්පාදනයක් සඳහා ආවේණික බෝග කාණ්ඩය සතු භෞතික හා ජෛව හැකියාව.
- පුළුල් පරාසයක පවතින පාරිසරික අනුවර්තීතාව.
- බෝග නිෂ්පාදනය සඳහා පවතින නම්‍යශීලී ශෂ්‍ය බෝග පාලන ක්‍රම
- දීර්ඝ කාලයක් පුරාවට අල වර්ග සහ මානවයා අතර පවතින අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාවය ආදී කරුණු හේතු වී ඇත (සිල්වා, 2011).

ප්‍රධාන ශක්ති ජනක ආහාර කාණ්ඩයක් ලෙස සැලකෙන අල බෝගයන්හි පෝෂණීය විවිධත්වය පිළිබඳව සැලකීමේ දී එය ප්‍රෝටීන්, අත්‍යවශ්‍ය විටමින්, ඛනිජ ලවන හා ජීර්ණමය තන්තුවලින් පෝෂිත ආහාරයක් බව හඳුනාගත හැක. එමෙන්ම ධාන්‍ය හා මාංශ බෝගවලින් නිශ්චිත කාලයක දී අස්වැන්න ලබාගත හැකි වුවද අල වර්ග වරින් වර, වසර පුරාම අස්වැන්න නෙළා ගත හැකි යැපුම්, ගෘහස්ථ ආහාර සුරක්ෂිත කර ගැනීමේ ස්වභාව ධර්මයේ අපූර්ව දායාදයකි. අල බෝග සඳහා පවතින ආවේණික වර්ධන ප්‍රවාරණය එනම් සෑම බෝග කන්නයක් සඳහාම නව බීජ සොයා ගැනීම හෝ මිලදී ගැනීම අවශ්‍ය නොවීම, පුළුල් වගා රටාවක් ඇති කිරීමේ හැකියාව, එනම් සීමාකාරී භූමිය බාධාවක් කර නොගෙන විවිධ වූ ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා යොදාගත යුතු ප්‍රධානතම කෘෂිකර්ම මූලධර්ම වන අතුරු බෝග, බහුබෝග, මිශ්‍ර බෝග හෝ බහු ස්ථර බෝග වගාවන් සඳහා යොමුවීමේ දී අල බෝග හිතකර දර්ශනීය බෝග කාණ්ඩයක් වන බව හඳුනාගෙන ඇත. එමෙන්ම වගා රටාවක නිෂ්පාදනයට අහිතකර අවදානම් සහිත සාධකයන් වූ සෙවන, තරහකාරීබව, රෝග හා පළිබෝධ හානි සඳහා මනා ඔරොත්තුදීමේ හැකියාවක් සහිත අල බෝග වගාව වත්මන් ලෝකය පත්ව සිටින ආහාර නිෂ්පාදනයේ අවදානමට මුහුණදීම උදෙසාත්, 'පෝෂණ විවිධත්වයක් ලබා ගැනීම උදෙසාත් පුළුල් වශයෙන් ව්‍යාප්ත කළ යුතු බෝග කාණ්ඩයකි. ඒ සඳහා වර්තමානයේ උණ ගවේෂණයට මෙන්ම අඩු අවධානයට ලක්ව පවතින මෙම බෝග කාණ්ඩයේ ඉහළ අස්වනු විභවය උකහා ගැනීමට පුළුල් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු දියත් කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි(සිල්වා,2011).

දේශීය අලබෝග භාවිතය සමාජයෙන් බොහෝදුරට ඉවත්ව යාමට බලපා ඇති ප්‍රධාන හේතූන් ලෙස විවෘත ආර්ථික ක්‍රමය හේතුවෙන් දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනවල සමාජමය වටිනාකම්

අඩුවීම, දේශීය අල වර්ග පිළිබඳ ගොවීන් දැනුවත් නොකිරීම හා අල වර්ග සංරක්ෂණයට ගොවීන් යොමු නො කිරීම, දේශීය අල බීජ බැංකු ගොවීන්ට හඳුන්වා නොදීම, ගම් තුළ පවතින දේශීය අල පිළිබඳ පාරම්පරික දැනුම ලේඛනගත නොකිරීම, වන සත්ත්ව උවදුර හා වගාවන් සඳහා යොමුවීමට සමාජය තුළ පවතින අනභිප්‍රේරණය හඳුනාගෙන ඇත(ගොඩමුල්ල,2008). වෙසෙසින් ජාතික නිෂ්පාදනය වර්ධනය කර ගැනීමට දායකත්වය ලබා ගත හැකි, ග්‍රාමීය වශයෙන් සෑම ගෙවත්තකම ව්‍යාප්ත කළ හැකි, ජලය හා කෘෂි රසායන අවශ්‍යතා අවම කාබනික පොහොර භාවිතයෙන් වසරේ මාස දොළහේම වගා කිරීමේ හැකියාවක් පවතින, අවම ශ්‍රම පිරිවැයක් තුළින් වැඩි ඵලදාවක් ලබා ගත හැකි බෝගයක් ලෙස අල බෝග වගාව ව්‍යාප්ත කරවීම අනාගත ආහාර අර්බුදයට පිළියමක් ලෙස දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතභාවය සඳහා ද ඉවහල් කර ගත හැකි බව පෙන්වා දී ඇත(ගොඩමුල්ල,2008).

2.2 දේශීය අල වර්ග සංරක්ෂණය

දේශීය අල වර්ග සංරක්ෂණය සඳහා කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන දෙකක් හා බදුල්ල රාජ්‍ය නොවන ආයතනයක් මුල්වී කටයුතු කර ඇත. එනම්,

1. අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය
2. කැගල්ල පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂක කාර්යාලය
3. බදුල්ල කාන්තා සංවර්ධන පදනම

එක් එක් ආයතනය විසින් දේශීය අල බෝග ප්‍රවර්ධනය වෙනුවෙන් සිදු කළ සේවාවන් පහතින් විස්තර කර ඇත.

2.2.1 අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය

දේශීය අල බෝග වගාවේ උපනතීන් පිළිබඳ විමර්ශනයේ දී අප නෙත ගැටුණු සුවිශේෂ ක්‍රියාකාරී ව්‍යාපෘතියක් ලෙස 2008 වර්ෂයේ සමකය ආසන්න රටවල ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය උදෙසා ලබාදෙන Equator සම්මානය දිනාගනිමින් විවිධ රටවල ව්‍යාපෘති 6000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් අතරින් ප්‍රථම ස්ථානය හිමිකරගත් අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය හඳුනාගත හැකි විය.

අරණායක, කාල්වාන ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති මෙම ආයතනය වඳ වෙමින් යන දේශීය අල වර්ග සංරක්ෂණය කිරීම හා ඒවා නැවත ප්‍රජාවගේ භාවිතයට හුරු කරවීම තුළින් නව නිෂ්පාදන කොටසක් සඳහා මුලිකත්වය දී කටයුතු කරයි. මෙම ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ දමයන්ති ගොඩමුල්ල මහත්මිය විසින් මෙහි ආරම්භය පිළිබඳ ඇය විසින් රචිත සරු දිවියට දේශීය අල ග්‍රන්ථයේ මෙසේ දක්වා ඇත. අල වගාව ව්‍යාප්ත කරවීමට ප්‍රජාව පෙළඹවීම සඳහා

“අල ප්‍රභේද සංරක්ෂණය තුළින් ජෛව විවිධත්වය” යනුවෙන් ව්‍යාපෘති වාර්තාවක් ඇය විසින් UNDP/GEF/SGP වැඩසටහන වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. එහි ප්‍රතිඵල ලෙස 2001 වර්ෂයේ දී කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ, අරණායක ප්‍රාදේශීය ලේකම් බල ප්‍රදේශයේ තෝරා ගන්නා ලද ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 10ක් තුළ, ගොවීන් 100ක් සම්බන්ධ කර ගනිමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට ආධාර අනුබල ලැබී ඇත. මේ තුළින් වර්තමානය වනවිට ශීඝ්‍රයෙන් වදවී යාමේ තර්ජනයට මුහුණ පා ඇති අල ප්‍රභේද 51ක් පමණ ගොවි බිම් තුළ සංරක්ෂණය කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අධිකාරී අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන විසින් ගොඩනංවා ඇති අතර ප්‍රදේශයේ පාරම්පරික ගොවි මහත්ම මහත්මීන්ගේ ජන ජීවිතය හා බැඳී පවතින දේශීය අල ප්‍රභේද පිළිබඳ ආවේණික වූ දැනුම, ගොවීන් සමඟ ගවේෂණාත්මක සංවාදයන් හි යෙදෙමින් අවශ්‍ය විස්තරාත්මක දත්ත උකහා ගෙන ඇත.

ඇය විසින් නැවත දෙවන ව්‍යාපෘති වාර්තාවක් ලෙස “ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය තුළින් ගොවි පවුල් නිෂ්පාදනයට දායක කර ගැනීම” යන නමින් ඉහත ආයතනයටම ඉදිරිපත් කර ඇත. මේ තුළින් ඉහත සංරක්ෂණය කළ අල ප්‍රභේද තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත. මෙහිදී දේශීය අල බෝග තුළින් ලබාගත් අස්වැන්න, පරිභෝජනයට හුරු කරවීම ඒ තුළින් අතුරු නිෂ්පාදන සඳහා යොමු කරවීම සිදු කර ඇත. අලුවා, කැවුම්, කොකිස්, වැලිතලප, ඉදිආප්ප, පිට්ටු, රොට් වැනි කෑම වර්ග ද, කැඳ වර්ග ද සෑදීම සඳහා පුහුණුව ලබා දී ඇත. තවදුරටත් මෙම වගාව ව්‍යාප්ත කරවීම සඳහා ගොවීන්ට “බීජ බැංකු” ක්‍රමය හඳුන්වා දී ප්‍රජාවට අවශ්‍ය බීජ, පැළ ලබාදීමට කටයුතු කර ඇත. මෙම ආයතනය විසින් දේශීය අල වගා ව්‍යාප්තිය වෙනුවෙන් කරනු ලබන සේවාව අධ්‍යයනය සිදු කරන කාල පරාසය තුළ හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. මෙම ආයතන දත්ත සඳහන් කරන ආකාරයට 2001 වර්ෂයේ පවුල් 100ක් සමඟ ඇරඹී මෙම කාර්යය 2010 වන විට දිවයිනේ විවිධ දිස්ත්‍රික්ක හතක ගොවීන් 50,000කට නොවැඩි ප්‍රමාණයකට මෙහි දැනුම සහ අත්දැකීම් ලබා දීමට හැකිව තිබේ.

අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා වදවෙමින් පවතින අල ප්‍රභේද සංරක්ෂණය, දේශීය බෝග නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම හා නව ආදායම් මාර්ග විවර කර ගැනීම, ගොවිබිම් තුළ කාන්තා ශ්‍රමය සවිබල ගැන්වීම, දේශීය අල බෝග මගින් නව ආහාර නිෂ්පාදන අත්හදා බැලීම හා අලෙවිය, දේශීය අලවල ඖෂධීය වටිනාකම් පිළිබඳ අධ්‍යයනයන් හි නියැලීම, ප්‍රජා සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම පමණක් නොව ඔවුන් ප්‍රායෝගිකව අත්දැකීම් මගින් උකහා ගත් දැනුම් සම්භාරය ග්‍රන්ථකරණය මගින් සමාජයට දායාද කිරීම ද හඳුනාගත් සේවාවන් ය. දැනට අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය විසින් දේශීය අල වර්ග 57ක් සංරක්ෂණය කිරීමට කටයුතු සලසා ඇත. එනම්,

සංරක්ෂණය කර ඇති අල වර්ග

1	උඩල	20	රැවුලල	39	කොළ හබරල
2	රාජා අල	21	සෙවෙල් අල	40	රුල් බුරුල්ලා
3	බතල	22	දන්දින අල	41	අඩදම්
4	ඇඹිලිඅල	23	ලොකු බතල	42	බිතර
5	මඤ්ඤාක්කා	24	රතු බතල	43	කාබේරි අල
6	ගහල	25	කහ බතල	44	වැලි අල
7	කටු කුකුළල	26	සුදු බතල	45	කිරිංගල
8	කහ අල	27	දෙහි අල	46	සවකෙන්ද
9	කිඩාරන්	28	කදල	47	බෝල බුත්සරණ
10	ගෝනල	29	කොහිල	48	සුදු බුත්සරණ
11	කහට අගල	30	පණු අල	49	දේශාල
12	කිරිවැල් අල	31	අතු අල	50	ඉනිඅල
13	රටල	32	තූන්මස් (රෝස) අල	51	කලු අල
14	කටුඅල	33	තූන්මස් (සුදු) අල	52	දෙමස් අල
15	කොළකන අල	34	නාට්ටල	53	ඉනි අල
16	හිඟුරල	35	පිට්ටුඅල	54	නිල් කිඩාරම්
17	ලේන දන්දිල	36	ආට්ටෝක්	55	ගොම අල
18	සිරුවල්ලි	37	පාත්තරා අල	56	හුලං කිරිය
19	රත්නඅල	38	යකු අල	57	නිල් කිඩාරන්

මීට අමතරව සංරක්ෂණය කළ යුතු අල වර්ග 30ක් හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම අල වර්ග දේශීයව වදවී යාමේ තර්ජනයකට මුහුණ පා ඇත. එනම්,

සංරක්ෂණය කළ යුතු අල වර්ග

1	ජාලා අල	11	කිරි හබරල	21	සුදු මඤ්ඤාක්කා
2	හබරල	12	ජේරාදෙනිය මඤ්ඤාක්කා	22	කහ මඤ්ඤාක්කා
3	හිරිතල	13	රතු මඤ්ඤාක්කා	23	ඉබුල් අල
4	කම්බුකොඩොල්	14	රතු අල	24	ඕවිට අල
5	කිරි කොඩොල්	15	සීනි අල	25	ගොරොක් අල
6	රතු කොඩොල්	16	බෙලි බතල	26	ගොටු අල
7	සුදු අල	17	උයල	27	කිරි හිඟුරල

8	බුත්සරණ	18	හොඬල	28	කන්ඩල
9	කිරි අල	19	කිරි පබ්බල	29	භාරමස් අල
10	කොකිස් අල	20	සීනි කෙහෙල් අල	30	කිරි බරු අල

2.2.2 කෑගල්ල පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂක කාර්යාලය

2009 වර්ෂයේ දී කෑගල්ල නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය දේශීය අල වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම ආරම්භ කර ඇත. එහිදී ගොවීන් දැනුවත් කර දේශීය අල වගාවේ නියුක්තව සිටි ගොවීන් 10දෙනෙකු සඳහා දේශීය අල කිලෝග්‍රෑම් 10 බැගින් අඩංගු වූ කට්ටල බෙදා දී ඇත. මෙම කට්ටලයක දේශීය අල වර්ග ලෙස රාජල, ඉනිඅල, ඇහිලි අල හා කුකුළල ප්‍රධාන වී ඇත. මෙම වැඩසටහන යටතේ 2010 වර්ෂයේ අල කිලෝග්‍රෑම් 25 කට්ටල හයක් ගොවීන් හයදෙනෙක් අතර ද, 2011 වර්ෂයේ අල කිලෝග්‍රෑම් 40 කට්ටල 10ක් ගොවීන් දහදෙනෙකු අතර ද බෙදා දී ඇත. එසේම වන සතුන්ගෙන් වගාව ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා 50% සහනාධාර යටතේ වැට ආරක්ෂිත දැල් රෝල් පහ බැගින් ගොවීන් අටදෙනෙකු අතර බෙදා දී ඇත. මේ තුළින් කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ බහුලව පවතින වල් ඌරන්ගෙන් වන හානිය අවම කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත.

තවද 2012 වර්ෂයේ අල කිලෝග්‍රෑම් 250ක් ගොවීන් 30දෙනෙකු අතර ද නොමිලේ බෙදා දී ඇත. එසේම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණය ද එම ගොවීන් හට නොමිලේ ලබා දීමට කටයුතු කර ඇත. අක්කර 12ක වපසරියක මඤ්ඤොක්කා වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා රසායනික පොහොර කිලෝග්‍රෑම් 3000ක් සහ මඤ්ඤොක්කා දඩු මීටර් 9600ක් ගොවීන් 12දෙනෙකු අතර නොමිලේ බෙදා දී ඇත (කෑගල්ල පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂක කාර්යාලය, 2012).

2013 වර්ෂය පිළිබඳ සැලකීමේ දී දේශීය බීජ අල කිලෝග්‍රෑම් 3000ක් ගොවීන් 35දෙනෙකු අතර නොමිලේ බෙදා දී ඇත. ඒ සමඟම වගාව වන සතුන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීමට 50% සහනාධාර යටතේ වැට දැල් ලබා දීමට කටයුතු කර ඇත. තවද ඉහත ගොවීන්ගෙන් ලබා ගන්නා අස්වැන්න වෙනත් ගොවීන් මාර්ගයෙන් ප්‍රචලිත කිරීමට ද කටයුතු කර ඇති අතර මෙම ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමට ද මං සලස්වා ඇත. ඒ සමඟ ප්‍රදේශයේ පවතින අල වගාව සම්බන්ධ ප්‍රදර්ශන කටයුතු වල දී මෙම ගොවීන් ඒ සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත. සමස්තයක් ලෙස කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන දේශීය අල වගා ව්‍යාප්ත කිරීමට විශාල මෙහෙයක් ඉටු කර ඇති බව පැහැදිලි වෙයි.

2.2.3 බදුල්ල කාන්තා සංවර්ධන පදනම

දේශීය අල පරිභෝජනය ව්‍යාප්ත කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් බදුල්ල කාන්තා සංවර්ධන පදනම මඟින් සන්ධික ව්‍යාපෘතිය යටතේ දියත් කර ඇත. එම ව්‍යාපෘතියෙන් දැනට වදවී යන අල වර්ග නැවත වගා කර අනාගත පරම්පරාව සඳහා අල සංරක්ෂණ ක්‍රම ඇති කිරීමත්, ජනතාව තුළ පරිභෝජනය වැඩි දියුණු කර ආර්ථික වාසි ලබාදීමත් අපේක්ෂා කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ අල වර්ග 35-40ක් අතර ප්‍රමාණයක් දැනට සොයා ගෙන ඇති අතර එම අල වර්ග සංරක්ෂණය සඳහා අල බීජ බැංකුවක් ස්ථාපිත කර ඇත (බදුල්ල කාන්තා සංවර්ධන පදනම, 2011).

දැනට මෙම ආයතනය විසින් සංරක්ෂණය කර තිබෙන අල වර්ග

1	කුකුළල	13	පාත්තරා අල	25	කහට අගල
2	ඇහිලි අල	14	ගොරොක් අල	26	ගොටු අල
3	රුවල් අල	15	හිඟුරල	27	නිල් කිඩාරම්
4	හුලංකිරිය	16	හිරිතල	28	කිරිපම්බල
5	කළු දේශල	17	තිරංගල	29	තුන්මස් අල
6	කිඩාරං අල	18	කහ අල	30	මව්අල
7	රාජ අල	19	ගෝන අල	31	දෙහි අල
8	ගහල	20	ඉනිඅල	32	ජාවාඅල
9	යෝගල	21	උඩල	33	කාබෙරි අල
10	ඉසුරු අල	22	බුත්සරණ	34	දන්දින අල
11	සෙවෙල් අල	23	ආට්ටොක්	35	පිට්ටුඅල
12	කටු අල	24	කිරිඅල		

මූලාශ්‍රය: උච්ච දේශීය අල පිළිබඳ පර්යේෂණ ග්‍රන්ථය

මෙම පරිච්ඡේදය තුළින් තවදුරටත් දේශීය අල වර්ග, ඒවායේ පවතින ඖෂධීය ගුණය හා අල වර්ගවලින් සෑදිය හැකි වෙනත් නිෂ්පාදන පිළිබඳ සාකච්ඡාවට බඳුන් කෙරෙනු ඇත.

2.3 දේශීය අල වර්ග, පවතින ඖෂධීය ගුණය හා වෙනත් නිෂ්පාදන

දේශීය අල වර්ග කොටස් දෙකක් යටතේ හඳුනා ගත හැකිය.

1. වැල් අල
2. ගස් අල යනුවෙනි.

2.3.1 වැල් අල වර්ග

බටහිර අප්‍රිකාව, කැරිබියන් ප්‍රදේශ සහ ගිනිකොණ දිග අප්‍රිකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල මෙම වැල් අල වගා කරයි. විශාල වශයෙන් වැල් අල වගා කෙරෙනුයේ බටහිර අප්‍රිකාවේය. එරට වාර්ෂිකව වැල් අල නිෂ්පාදනය ටොන් දශලක්ෂ 13කි. පෝෂ්‍ය ගුණය අතින් වැල් අලවලට ලැබෙනුයේ ධාන්‍ය බෝග හා මඤ්ඤාක්කා අතර ඒ හා සමාන ස්ථානයකි.

වැල් අල වර්ග සිටුවීමේ දී අඩි 2x2x2 ප්‍රමාණයට අඩි 3ක පරතරයක් සහිතව වලවල් කපා සිටුවීම කළ යුතුය. සිටුවීමේ දී අල කැබලිවලට කපා කැපුම් මත අළු හොඳින් තැවරීම සිදු කරනුයේ වියලීම වැළැක්වීමටය. ඉන් පසු පොළවේ අතුරා තුනී පස් තට්ටුවකින් මෙම සියලු අල වසා දමනු ලබන්නේ අංකුර වර්ධනය වීමටය. මෙහිදී තණ කොළ රොඩු හෝ පිදුරු/දහයියා වැනි ද්‍රව්‍යයකින් පස් තට්ටුව වැසීම යෝග්‍ය වේ. සති 3-4 අංකුර වර්ධනය වන අතර පිළියෙල කර ගත් වලවල් වල අඟල් 6ක පමණ ගැඹුරින් සිටුවා බීජ අල වැසෙන අයුරින් පස් යොදනු ඇත. අංකුර වර්ධනයවත්ම ආධාරක වශයෙන් කෝටු හෝ ඉනි සිටුවීම සිදු කළ හැකිය. අප්‍රියෙල්, මැයි මාස මැද බෝගය වගා කළ විට අස්වැන්න දෙසැම්බර්, ජනවාරි මාසවල ලබා ගත හැකිය. කෙටි කාලයකදී අස්වැන්න ලබා ගැනීමට නොහැකි නිසා වගා කිරීමට ඇති උනන්දුව අඩුව පවති (ගුණසේන එච්.පී.එම්, 2004).

2.3.2 ගස් අල වර්ග වගා කිරීම

මුහුදු මට්ටමේ සිට අඩි 4000ක් උස් ප්‍රදේශවල ගස් අල වගාව සාර්ථකව සිදුකළ හැකිය. සාමාන්‍යයෙන් සිටුවීමේදී අඩි 1x1 වලවල් මේ සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය වන අතර අඟල් 9-12 දක්වා ප්‍රමාණයක් ගැඹුර සුදුසුය. සිටුවීමට පෙර අල ගබඩා කර තැබීමෙන් බීජ අංකුර සෑදීම සිදුවන අතර විවිධ ප්‍රභේද සඳහා පැළ අතර පරතරය සුළු සුළු වෙනස්කම් දක්වයි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ අනුව කෙටිකාලීන ප්‍රභේද සඳහා පැළ අතර පරතරය අඩි 3x2 ද, දීර්ඝකාලීන ප්‍රභේද සඳහා අඩි 4x4 භාවිතා කෙරේ. මෙම වගාවේ දී වල් පැළ මර්ධනය ඉතා වැදගත් වේ. සිටුවා මාස 1/2 න් වල් මර්ධනය සිදු කර පැළ වටා පස් යෙදිය යුතුය. වගා බිම අවම වට පිටාව පිරිසිදුව තබා ගැනීම වැදගත් වේ.

2.3.3 අල වර්ග හා පවතින ඖෂධීය ගුණය

අල වර්ගය	ගුණය
1 කිරි අල	ඇස්වල පෙනීම වැඩි කරයි. සෙම් ගතිය නසයි. තයමින් හා කැල්සියම් බහුලය.

- 2 සෙවෙල් අල ගැබ්නි මව්වරුන්ට පෝෂණ ගුණය ලබා දෙන, හන්දි වියලීම හා ශරීරයේ වියලි ස්වභාවය තුනී කරයි.
- 3 ආට්ටෝක් මල පහ පහසු කරන අතර ශරීර ශක්තිය දියුණු කරයි.
- 4 කීඩාරන් අර්ශස් සඳහා ප්‍රත්‍යක්ෂ වේ
- 5 හුලං කිරියා උදර රෝග සඳහා යෝග්‍ය වේ. මල බද්ධය හා මුත්‍රා දැවිල්ල සුව කරයි. හෘද රෝගීන්ට ගුණදායකය. අපීරණ හා අර්ශස් සුව කරයි.
- 6 බුන්සරණ සංගමාල හෝ රක්තපාත රෝගීන්ට ප්‍රත්‍යක්ෂක ඖෂධයකි. අර්ශස් හා මහාන්ත්‍රයේ පිළිකා රෝග සඳහා ඖෂධයකි. කුනකටු හා කරවල් යන සර්ප විෂට, මල බද්ධයට යෝග්‍ය වේ.
- 7 හබරල සෙම් නැසීමට, පණු රෝගවලට, උදර රෝග, බඩ පිපුම සුව කිරීමට යෝග්‍ය වේ. මාපිල් විෂ නැති කිරීම, කුරුලෑ සුව කිරීම, බල්ලන් සපා කෑමෙන් ඇතිවන තුවාල වලට, උදුගොව්වා කෑමට සහ පොළොන් විෂට යෝග්‍ය වේ.
- 8 බතල සංගමාලයට කහ බතල ඖෂධයකි.
- 9 හිරිතල ආහාර පීරණ පද්ධතියේ රෝග සුව කරයි.
- 10 වෙල් අල කොළ ප්‍රෝටීන් හා බනිප් ලවන සහිතය
- 11 රුල් බුරුල්ලා අස්ථි වේදනා, හන්දිපත් කැක්කුම් හා හන්දි වියලීම් සුව කරයි.
- 12 කීඩාරන් නාග විෂ නැති කරයි. අර්ශස් රෝගයට යෝග්‍යයි. ඇස් අමාරුවට තම්බා දෙයි.
- 13 නාට්ටල මල පහ පහසු කරයි
- 14 දන්දින අධික රුධිර පීඩනය පාලනය කරයි. කාන්තා කේශ කලාපය වර්ධනය කරයි.
- 15 ඉනිඅල අර්ශස් රෝගය සුව කරයි. ඕනෑම සර්ප විෂකට යෝග්‍ය වේ.
- 16 ගෝනාල ඕනෑම සර්ප විෂකට යෝග්‍ය වේ.
- 17 බුන්සරණ සංගමාල රෝගීන්ට ඉතා ගුණදායක වෙයි.
- 18 ඉනිඅල ආහාර මාර්ගයේ රෝග සඳහා ගුණදායකය. ආහාර මාර්ගය පිරිසිදු කර මල බද්ධය නැති කරයි.

2.3.4 දේශීය අල වර්ගවලින් වෙනත් නිෂ්පාදන

- රාජාල - කැඳ, මස්කට්, රසකැවිලි
- දන්දින අල - සුස් , තලප , ටොලි, මස්කට්
- ඉනිඅල - කැවුම්, කොකිස්, අලුවා, වැලිතලප, ඉදිආස්ප, පිට්ටු
- කදල අල - රසකැවිලි

- හුලංකීරියා අල - තලප ලෙස
- බුක්සරණ අල - කැඳ, පිට්ටු, රොට්, තලප, දොදොල්
- ඉසුරු අල - විජස්, මුරුක්කු, අළුවා, ටොලි, රෝල්ස්, රොට්, කොකිස්, ඉදිආප්ප
- මඤ්ඤොක්කා - පෙනි බැදලා, පිට්ටු, රොට්, වඩි, අල රොට්
- කිරි අල - අල පිට්ටු, අල බැඳුම, ව්‍යාංජනය
- සෙවෙල් අල - ව්‍යාංජනය
- කිඩාරන් අල - තලප, කැඳ
- නාවටාල අල - රසකැවිලි
- කිරි අල, තුන්මස් අල } - මුරුක්කු, වැලිතලප, අලුව, කොකිස්, අලදෝසි, අලපෙනි විජස්
- මව්අල, සෙවෙල් අල }

මෙම පරිච්ඡේදය තුළින් තව දුරටත් හඳුනාගත් දේශීය අල වර්ග කීපයක, ප්‍රභේද, නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණ, වගා කර ඇති බිම් ප්‍රමාණ හා ලබා ඇති අස්වනු ප්‍රමාණයන් හා අපනයන ප්‍රමාණ හා පෝෂ්‍ය ගුණය පිළිබඳ විස්තර දක්වා ඇත.

2.4 මඤ්ඤොක්කා අල වගාව

මඤ්ඤොක්කා ඉතාමත් ජනප්‍රිය අල බෝගයක් වන අතර ටැපියෝකා සහ කැසාලා යන නම්වලින් හැඳින්වුවද, උද්භිද නාමය “මැනිහොට් එස්කුලෙන්ටා (Manihot Esculenta) වෙයි. ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තු දත්ත අනුව එක් පුද්ගලයෙකු වාර්ෂිකව මඤ්ඤොක්කා කිලෝග්‍රෑම් 24ක් පරිභෝජනය කරයි. දකුණු අප්‍රිකානු රටවල මෙම බෝගය ප්‍රධාන ආහාරයක් ලෙස භාවිතා කරන අතර විවිධ ආහාර ද්‍රව්‍යයන් නිෂ්පාදනයට සහ සත්ත්ව ආහාරයක් ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගත හැක. සත්ත්ව ආහාරවල අඩංගු 15%ක් පමණ ධාන්‍ය වෙනුවට මඤ්ඤොක්කා භාවිතා කළ හැකි බව ක්ෂේත්‍ර බෝග අධ්‍යයන වාර්තාව කරුණු දක්වයි.

වියළි කලාපයේ වාර්ෂික බෝගයක් ලෙස හා තෙත් කලාපීයව කන්න බෝගයක් ලෙසත් මඤ්ඤොක්කා වගාව සිදු කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ උස්වූ ශීත දේශගුණික ප්‍රදේශවල හැර අනෙකුත් සියලුම ප්‍රදේශවල මඤ්ඤොක්කා වගාව සිදු කළ හැක. මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 1500 දක්වා වගා කළ හැකි, තෙත් කලාපයේ යල හා මහ කන්නවලත්, වියළි කලාපයේ මහ කන්නයේ පමණක් වගාව සිදු කරයි. තෙත් කලාපය තුළ වගා කරන අල බෝග අතුරින් මඤ්ඤොක්කා, සුලභව වගා කරන බෝගයක් වන අතර ගෙවතු වගාවක්, අතුරු බෝගයක් හා මිශ්‍ර බෝගයක් ලෙස වගා කිරීමේ හැකියාව ඇත. නියඟයට ඔරොත්තු දෙන නිසරු බිම්වලට හොඳින් ගැලපෙන බෝගයකි. මඤ්ඤොක්කා අල ප්‍රධාන වශයෙන් ශක්ති ජනක ආහාරයක් වන අතර

එහි පත්‍රවල ඉහළ ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණයක් හා බහිෂ් ලවණ බහුලව ඇත. රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීමේ දී පෙර කන්නයක වැඩි අස්වනු ලබා දුන් මව් ශාක භාවිත කෙරේ.

මෙම බෝගයේ ප්‍රභේද පිළිබඳ සැලකූ විට තිත්ත සහ පැණිරස ලෙස ප්‍රධාන වර්ග දෙකක් හඳුනා ගත හැක. පැණිරස ප්‍රභේදය ආහාර සඳහා යොදා ගන්නා අතර ආහාරයට සුදුසු ප්‍රභේද තෝරා ගැනීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් එහි අඩංගු සයනයිඩ් ප්‍රමාණය සලකා බැලේ. අල කිලෝග්‍රෑම් එකකට හයිඩ්‍රජන් සයනයිඩ් මිලිග්‍රෑම් 100කට වඩා අඩු වර්ග ආහාරයට සුදුසු ප්‍රභේද ලෙස තෝරා ගැනේ. විෂ අවමබව, වැඩි ගුණාත්මක තත්ත්වය හා අපනයන විභවය අනුව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රභේද 6ක් වගාවට සුදුසු බව නිර්දේශ කර ඇත. එම ප්‍රභේද හා ලබාගත හැකි අස්වැන්න වගු අංක 2.1 සඳහන් කර ඇත.

වගු අංක 2.1: ප්‍රභේද හා ලබාගත හැකි අස්වැන්න

වර්ගය	වයස (මාස)	අස්වැන්න (හෙ/ටො.)	HCN ප්‍රමාණය (මිලිග්‍රෑම්)	පිටත හා ඇතුළත පොත්තේ පැහැය	අපනයන විභවයක්
පේරාදෙණිය වර්ගය (MU 31)	9-12	35-40	40-45	දුඹුරු/දම්/රෝස	ඇත
වාරියපොල වර්ගය (CARI 555)	9-12	35-40	25-32	සුදු/රෝස	ඇත
කිරිකවඩි (MU 51)	6-12	22-75	18-22	සුදු/කිලිටි සුදු	නැත
සුරනිමල	9-12	35-40	34-38	දුඹුරු/රෝස	ඇත
ස්වර්ණ	9-12	35-40	20-25	දුඹුරු/කහ	ඇත
ශානි	9-12	35-40	43-45	දුඹුරු/රෝස	ඇත

මූලාශ්‍රය: උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - ගන්නොරුව

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අවම විෂ සහිත, දේශීයව නිර්දේශ කර ඇත්තේ ඉහත වර්ග පමණි. මෙම බෝග රසායන හා කාබනික පොහොරට ඉතා හොඳින් ප්‍රතිචාර දක්වන බව ක්ෂේත්‍ර බෝග අධ්‍යයන වාර්තාව සඳහන් කරයි. තවද, පොහොර යෙදීම හා වල් මර්දනය එකවිට සිදු කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වන අතර, කඳේ සිට සෙන්ටිමීටර් 20-25ක් ඇති කඳ වටා පොහොර යොදා කඳ මූලට පස් ළං කිරීම සුදුසු බවද දක්වා ඇත. කිරිකවඩි (MU51) වර්ගය සැලකීමේ දී මාස 6ක් තුළ ගැලවීමේ දී හෙක්ටයාරයකට ටොන් 23-25ක්, මාස 11දී හෙක්ටයාරයකට ටොන් 70කට ඉහළ අස්වැන්නක් ද ලැබිය හැක.

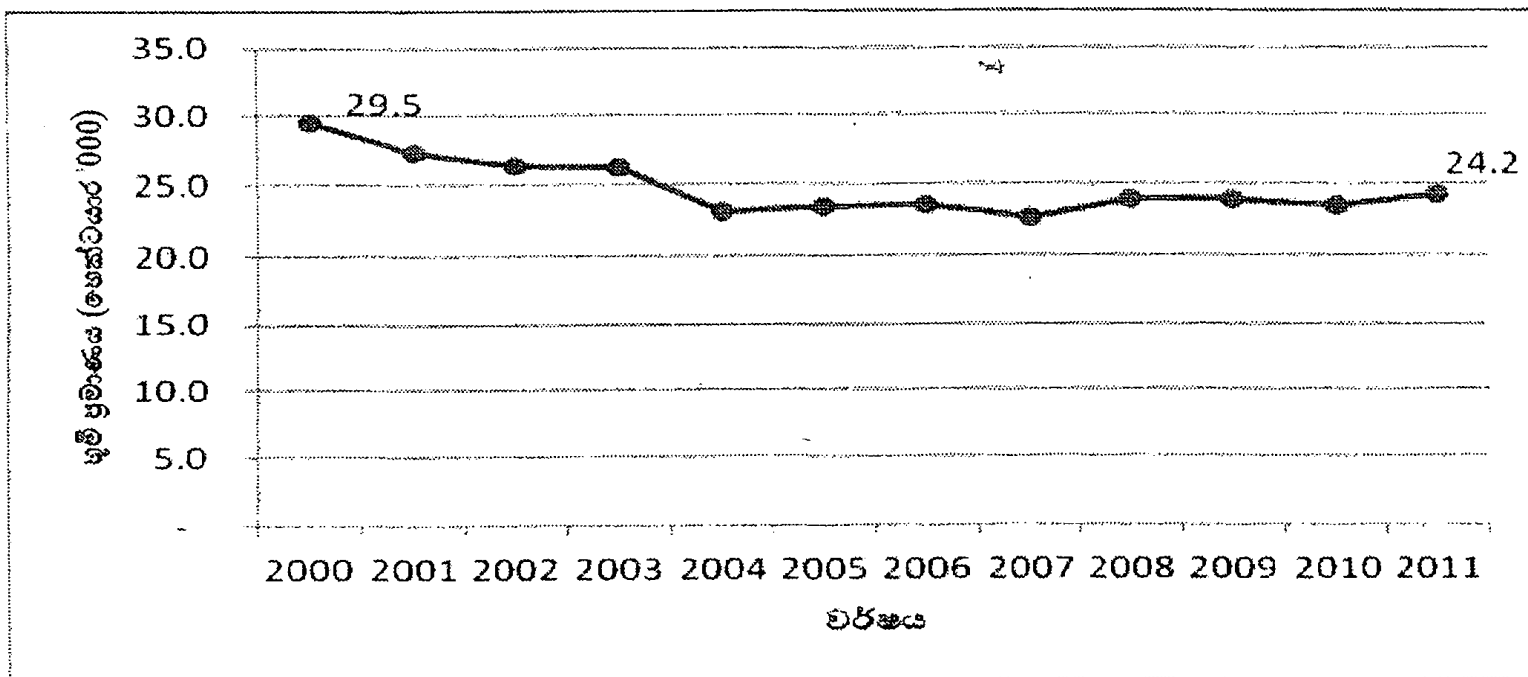
වගු අංක 2.2: පොහොර නිර්දේශය

යොදන අවස්ථාව	ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්/අක්කර)		
	UREA	P	MOP
මූලික (සිටුවා සති 2)	85	120	125
මතුපිට - 1 (සිටුවා මාස 2-3)	85	-	60
මතුපිට -2 (සිටුවා මාස 4 – 4 ½)	85	-	60

මූලාශ්‍රය: උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය-ගන්නොරුව

මඤ්ඤොක්කා වගා භූමියෙන් උපරිම ඵල නෙළා ගැනීමට කෙටිකාලීන බෝග මේ සමඟ වගා කළ යුතුය. අස්වනු ගැලවූ පසු දින තුනකට පසු ආහාරයට ගැනීම සුදුසු නැත.

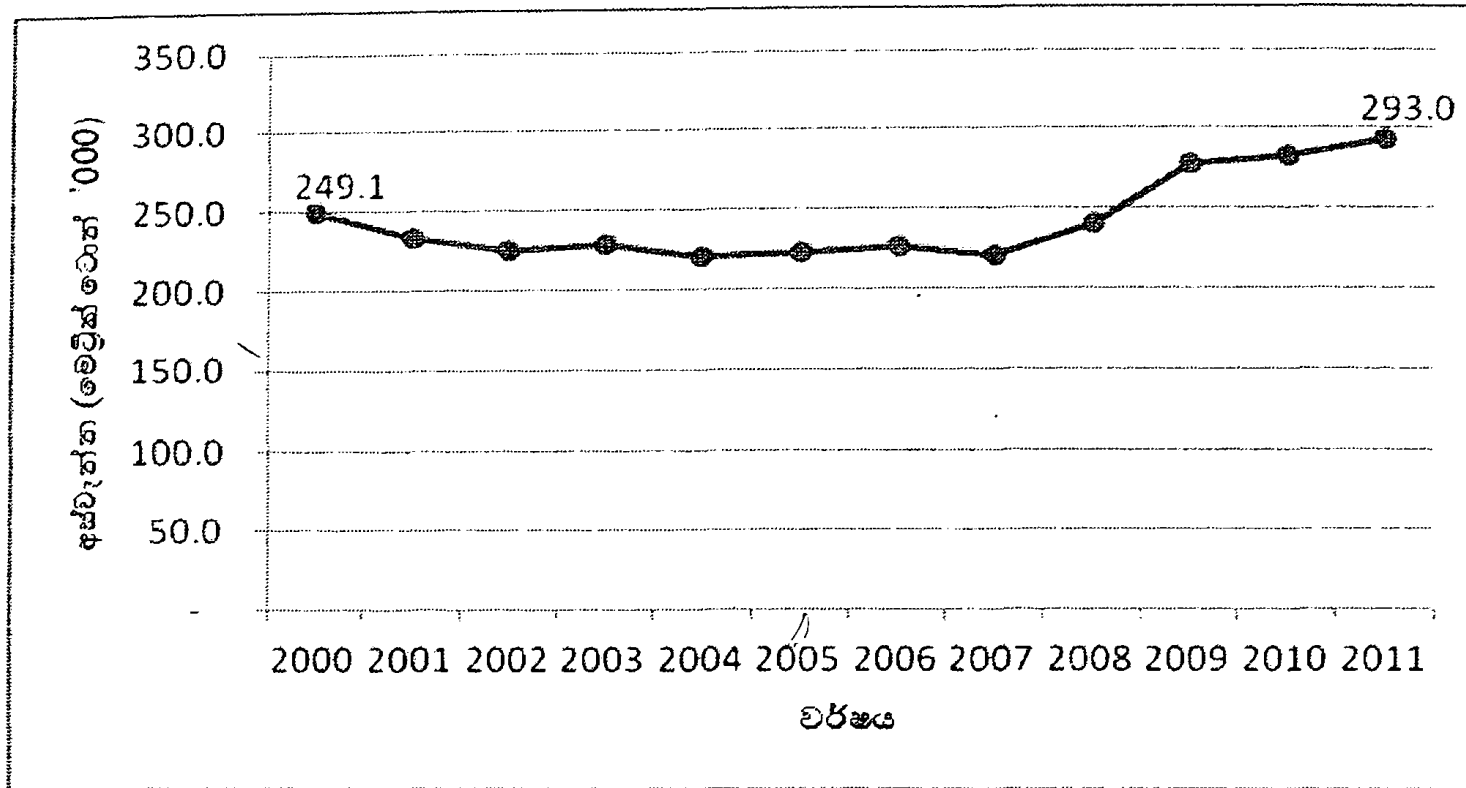
දේශීයව හා විදේශීයව ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතින මෙම බෝගයට ඉතාමත් ඉහළ ආර්ථික වටිනාකමක් ඇත. ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන හා දත්ත වලට අනුව, 2011 වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ හෙක්ටයාර 24,211ක මඤ්ඤොක්කා වගාව සිදු කර ඇත. ඉන් ලබා ඇති අස්වැන්න මෙට්‍රික් ටොන් 292,963කි. ප්‍රස්තාර අංක 2.1/2.1 මගින් ඒ ඒ වර්ෂ අනුව වගා කර ඇති බිම් ප්‍රමාණ හා ලබාගත් අස්වැන්න සඳහන් කර ඇත.

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2011

ප්‍රස්තාර අංක 2.1: මඤ්ඤොක්කා වගා බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර '000)

2000 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2011 වසරේ වගා බිම් ප්‍රමාණය 22% අඩුවී ඇති අතර ලබාගත් අස්වැන්න ඊට සාපේක්ෂව අඩුවීමක් සිදු වී නොමැති අතර 17% වැඩිවීමක් පැහැදිලි වේ. නිර්දේශ පොහොර ප්‍රමාණ භාවිතය හා වගා නඩත්තුව උපරිම අයුරින් සිදු කිරීම මෙසේ අඩු වගා ඒකක ප්‍රමාණය තුළින් ලබා ගන්නා අස්වැන්න වැඩිවීමට හේතු වී ඇත.

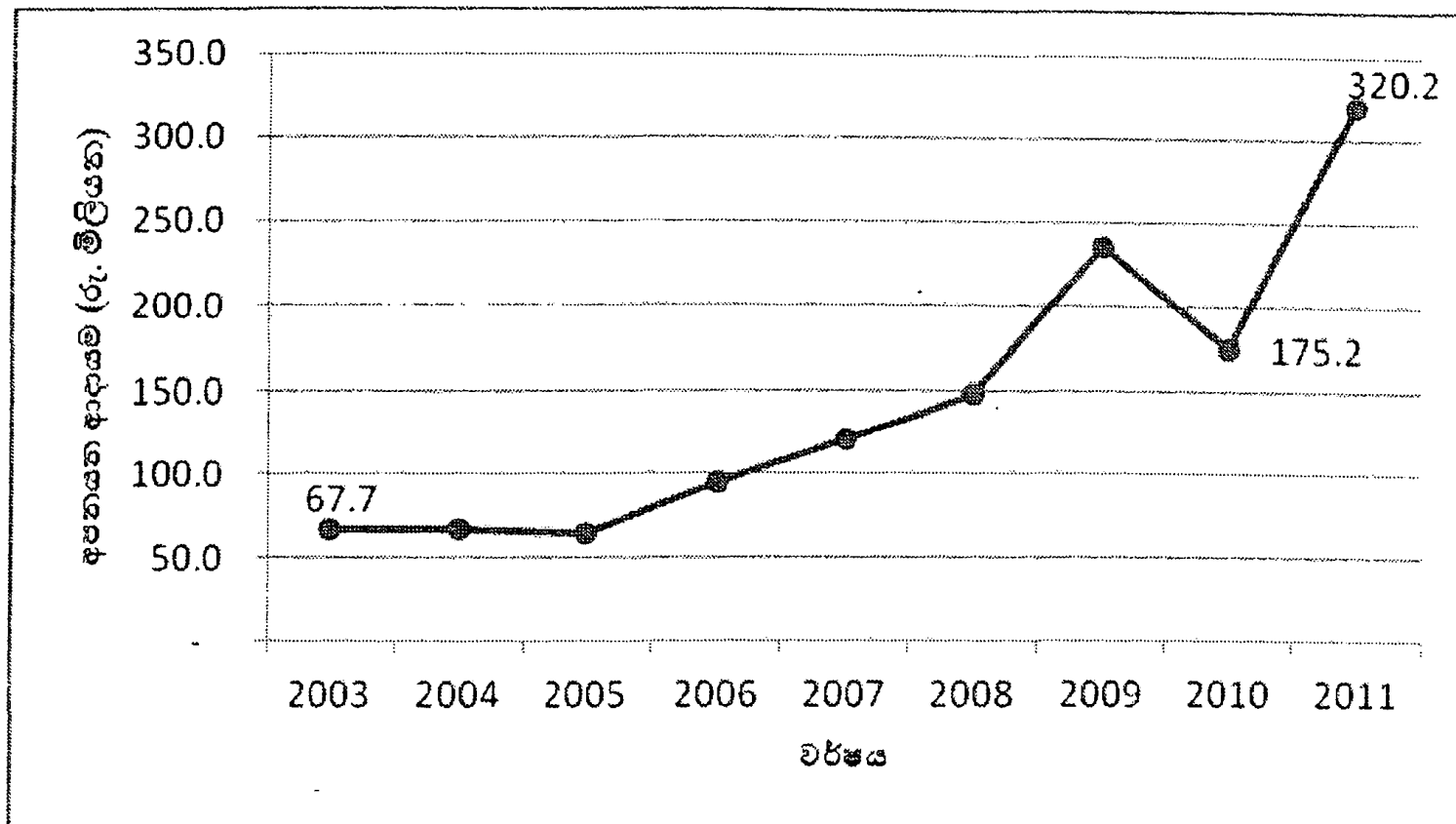

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2011

ප්‍රස්තාර අංක 2.2: මඤ්ඤොක්කා වගා අස්වැන්න (මෙට්‍රික් ටොන් '000)

2005 වසර ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන හා දත්ත වලට අනුව එක් පුද්ගලයෙකු වාර්ෂිකව ආහාරයට ගනු ලබන මඤ්ඤොක්කා අල ප්‍රමාණය (Per capita consumption) කිලෝග්‍රෑම් 7.94කි. වෙනත් අල බෝග වර්ග සමඟ සසඳන විට මෙය ඉතා ඉහළ අගයකි. ජන ව්‍යවහාරය අනුව මඤ්ඤොක්කා දෙවෙනි වන්නේ සහල්වලට පමණි. ඉහත පරිභෝජන දත්ත අනුව පැහැදිලි වන්නේ ශ්‍රී ලංකාව වැනි දියුණු වන රටක කෘෂි ආර්ථිකයකට මෙම බෝගය ඉතා වැදගත් බවයි.

දකුණු ඇමරිකානු සම්භවයක් ඇති මඤ්ඤොක්කා බෝගය 1786දී ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දී ඇත්තේ ලංදේසි ආණ්ඩුකාර ග්‍රීන් නැමැත්තා විසිනි. එවකේ පටන් මෙම බෝගය යැපුම් කෘෂිකර්මාන්තයේ අනිවාර්ය බෝගයක් ලෙස පැවතුනි. අඩු ආදායම් ලාභීන්ගේ ආහාර ආර්ථිකයට වඩාත් සමීප විය. වර්තමානය වන විට විවිධ අතුරු නිෂ්පාදන කරා යොමු වෙමින් අපනයනය දක්වා ද වර්ධනය වී ඇත. 2003-2011 වසර දක්වා මඤ්ඤොක්කා අපනයන ආදායම ප්‍රස්තාර අංක 2.3 මගින් දක්වා ඇත. 2003 වර්ෂයේ දී මඤ්ඤොක්කා අපනයන ආදායම රුපියල් මිලියන 68ක් වූ අතර 2011 වර්ෂය වන විට එම ආදායම රුපියල් මිලියන 320 දක්වා වර්ධනය වී ඇත. ඒ අනුව මෙම බෝගය සඳහා ඉහළ අපනයන විභවයක් ඇති බව පැහැදිලි වේ.

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2011

ප්‍රස්තාර අංක 2.3: මඤ්ඤොක්කා අපනයන ආදායම (රුපියල් මිලියන)

2.5 ඉන්තල අල වගාව

ජනවහරේ දී “දේශීය අර්තාපල්” ලෙස හඳුන්වනු ලබන ඉන්තල රසවත් අල වර්ගයකි. ඉන්තල වාර්ෂික බෝගයක් වන අතර සිටුවීම වසරේ එක් කාලයකටත්, අස්වනු ලැබීම එක් කාලයකටත් සීමා වේ. මේ හේතුව නිසා දේශීයව මෙන්ම විදේශීයවද ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතී. නිවර්තන අප්‍රිකාවට සම්භවය වූ මෙම බෝගය පසුව ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු ආසියාතික රටවල විශේෂයෙන් ඉන්දියාව, චීනය වැනි රටවල ව්‍යාප්ත වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වශයෙන් ගම්පහ, කුරුණෑගල, කෑගල්ල, ගාල්ල මාතර හා කළුතර යන දිස්ත්‍රික්කවල ඉන්තල වගා කරනු ලබයි. මෙහි උද්භිද නාමය කෝලියස් රොටන්ඩිපෝලියස් (Coleus Rotundifolius) වේ. ජල වහනය හොඳින් සිදුවන වැලි සහ ලෝම පසක් ඉන්තල සඳහා යෝග්‍ය වේ. ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීයව හඳුනා ගත හැකි ඉන්තල වර්ග දෙකක් වේ. එනම් සිංහල ඉන්තල හා රට ඉන්තලයි. සිංහල ඉන්තල වර්ගයේ වැල්වල නිපදවෙන අල ප්‍රමාණයෙන් කුඩාවන අතර හොඳ රසයකින් යුතු නිසා වඩාත් ජනප්‍රිය සිංහල ප්‍රභේදය වේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා අතරින් වර්ෂාපතනය හා උෂ්ණත්වය බෝගයේ වර්ධනය කෙරෙහි මහත් සේ උපකාරී වන බව “ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය” ග්‍රන්ථය සඳහන් කරයි. මෙම බෝගය දිගු කාලයක් ක්ෂේත්‍රයේ පවතින නිසා ව්‍යාප්ත වූ වර්ෂාපතනයක අවශ්‍යතාව පවතී. ඉන්තල වගා කිරීම සඳහා මාර්තු මාසයේ තවත් පිළියෙල කරනු ලැබේ. මෙම තවත්වල වැල් වර්ධනය වූ පසු ජුනි-ජූලි මාසවල ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවා මාස 2-3කට වරක් වල් පැළෑටි උදුරා දැමීම සිදු කළ යුතුය. වල් ඉදිරීමේ දී පස බුරුල් කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ. පාත්ති සකසා

ඉන්තල දඩු සිටුවීම සිදු කරන්නේ නම් පාත්ති 2ක් අතර පරතරය සෙ.මී. 30-40ක් අතර විය යුතුය.

ඉන්තල බෝගය සඳහා නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණයක් නොමැති බව ‘ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදන ග්‍රන්ථය සඳහන් කරන අතර නයිට්‍රජන්, පොස්පරස් හා පොටෑසියම් අඩංගු පොහොර මිශ්‍රණ යෝග්‍ය බව සඳහන් වේ. මෙහිදී හොඳින් දිරා ගිය ගොම, යූරියා, ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්, මියුරේට් ඔෆ් පොටෑෂ්වල එකතුවක් තුළින් සෑදූ මූලික පොහොර මිශ්‍රණයක්, දඩු සිටුවා දින 10-12කට පසු හෝ දඩු සිටුවීමට දින 2-3කට පෙර යෙදිය යුතුය. සති 10කට පසු මියුරේට් ඔෆ් පොටෑෂ් (MOP) යෙදීම තුළින් අල විශාල වීමක් සිදු වේ. පසෙහි ප්‍රධාන ද්‍රව්‍යමය තත්ත්ව අනුව ගොම පොහොර වඩාත් යෝග්‍ය වේ. ඉන්තල බෝගයේ මල් පිපීම නොවැම්බර් මස මුල් කාලයේ සිදුවන නිසා ඊට පෙර පොහොර යෙදීම සම්පූර්ණ කළ යුතුය. අස්වැන්න නෙලීමට ආසන්න වන විට තුන් වරක් වත් බෝගයේ මුලට පස් ළං කිරීමෙන් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට හැකි වනු ඇත.

ඉන්තල අක්කරයක අස්වැන්න ටොන් 4ක් පමණ වන අතර අල වැල් කහපැහැ ගැන්වීම තුළින් අස්වනු නෙළිය යුතු කාලය හැඟවීම සිදු කරයි. ඉන්තල ව්‍යාංජනයක් ලෙස හෝ තම්බා වෙනම හෝ ආහාරයක් ලෙස ගැනීමේ හැකියාව ඇත. වෙනත් අල වර්ග හා සංසන්දනය කිරීමේ දී ඉන්තලවල අධික ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණයක් හා අඩු ජලය ප්‍රමාණයක් අඩංගු වේ. වගු අංක 2.3 ට අනුව ඉන්තල ග්‍රෑම් 100ක අඩංගු පෝෂණ ප්‍රමාණ දක්වා ඇත.

වගු අංක 2.3: ඉන්තල ග්‍රෑම් 100 ක පෝෂණය

අඩංගු ද්‍රව්‍ය	ප්‍රමාණය
කාබොහයිඩ්‍රේට්	ග්‍රෑම් 22.6
ජලය	ග්‍රෑම් 0.1
ප්‍රෝටීන්	ග්‍රෑම් 1.6
කැල්සියම්	මිලිග්‍රෑම් 10.0
පොස්පරස්	මිලිග්‍රෑම් 40.00
යකඩ	මිලිග්‍රෑම් 0.7
විටමින් (ඒ)	මිලිග්‍රෑම් 12.0
විටමින් (සී)	මිලිග්‍රෑම් 17.0
තයිසින්	මිලිග්‍රෑම් 1.2
රයිබෝෆ්ලේවින්	මිලිග්‍රෑම් 10.0
ශක්තිය	කිලෝකැලරි 97.0

මූලාශ්‍රය: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, 2011

2.6 කිරිඅල අල වගාව

වර්ෂ 1840 දී පමණ කිරිඅල බෝගය දකුණු ඇමරිකානු සම්භවයක් සහිතව ආනයන ව්‍යාප්ත වී ඉන් අනතුරුව ලෝකය වටා පැතිර ගිය බව ලෝක ආහාර සංවිධාන දත්ත සඳහන් කරයි. මෙම කිරිඅල ඇරේසි කුලයට අයත් වන අතර උද්භිද විද්‍යාත්මක නාමය සැන්තොසෝමා සැගිටිපෝලියුම්(Zanthosoma Sagittifilium) වේ. වාර්ෂික බෝගයක් වන කිරිඅල ඉතාමත් රස අල වර්ගයකි. බොහෝ ජනයා උෂ්ණ අධික අල වර්ගයක් ලෙස සැලකුව ද බත් වෙනුවට හෝ ව්‍යාංජනයක් ලෙස භාවිතා කිරීමේ හැකියාව පවතී. අර්තාපල් සඳහා ආදේශකයක් ලෙසද මෙම අල භාවිතා කරයි. ගෙවතු වගාවක් ලෙස ඉතා පහසුවෙන් වගා කළ හැකි අතර වගාව ආරක්ෂා කිරීමට අමතර වෙහෙසක් ගත යුතුව නැත. ජල පහසුකම් පවතී නම් වසරේ ඕනෑම කාලයක වගා කළ හැකි මෙම බෝගය තෙත් හා අතරමැදි කලාපයේ වෙනත් බෝග සමඟ අතුරු බෝගයක් ලෙස වගා කළ හැක. වගා කිරීමේ පහසුව, නඩත්තු කටයුතු අවම වීම නිසා වැඩි ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් ලබා දිය හැකි බෝගයකි. දේශීය මෙන් ම විදේශ වෙළඳපොළ තුළ ද ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතී. සෙවනට වැඩි ලැදියාවක් දක්වන මෙම බෝගය සඳහා මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 1500 දක්වා උස් ප්‍රදේශ සුදුසුය. ජල වහනය හොඳින් සිදුවන සැහැල්ලු පසක් වගාවට වඩාත් යෝග්‍ය වේ. තවද අතරමැදි කලාපවල කුඹුරුවල, බැවුම් සහිත ඉඩම්වල මෙම කිරිඅල වගා කිරීමේ හැකියාව පවතී. වර්ෂය පුරාම වගා කළ හැකි මුත් තෙත් කලාපයේ දී වගාවට සුදුසුම කාලය මාර්තු - අප්‍රියෙල් මාස වේ. රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා මව් අල භාවිත කිරීම වඩාත් සුදුසු වේ. මව් අල තවත් කිරීමෙන් අවශ්‍ය පැළ ලබා ගත හැක. මව් අල කැපුම් පෘෂ්ඨයේ දැව අළු හෝ දිලීර නාශකවල ගිල්වීමෙන් කුණුවීම වලකා ගත හැක.

තනි වගාවක් ලෙස සිදු කරන්නේ නම් හෙක්ටයාරයකට පැළ 10,000ක් පමණ අවශ්‍ය වේ. කාබනික පොහොර එක් කිරීම තුළින් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි අතර පැළ සිටුවා මාස 9-12ක් අතර කාලයක් තුළ අස්වනු නෙළා ගත හැකිය. හොඳ වගා තත්ත්වයක් පවත්වා ගෙන යාම තුළින් එක් පඳුරකින් කිරි අල කිලෝග්‍රෑම් 3-8 දක්වා ප්‍රමාණයක අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී. මීට අමතරව රසායන පොහොර යොදන්නේ නම් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිය.

වගු අංක 2.4: කිරි අල වගාව - පොහොර නිර්දේශය

යොදන අවස්ථාව	ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්/අක්කර)		
	UREA	P	MOP
මූලික (සිටුවා දින 8 පෙර හෝ සිටුවා සති 2 ක්)	30	75	60
මතුපිට - 1 (සිටුවා මාස 1½ -2)	60	120	60
මතුපිට - 2 (සිටුවා මාස 3- 3½)	60	-	60

මූලාශ්‍රය: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, 2011

වගාවට මාස 4½-5ක් වයස් වූ පසු යූරියා යෙදීම නොකළ යුතුය. පොටෑසියම් අඩංගු පොහොර භාවිතයෙන් අලවල වර්ධනය වැඩිවන අතර මාස 5කට පසු එම පොහොර යෙදීම කළ යුතු අතර පොහොර යොදන අවස්ථාවේම වල් මර්දනය කළ යුතුය.

දේශීය භාවිතයේදී රතු ඉරි කිරිඅල, අඩදම් කිරිඅල, කළු කිරිඅල ලෙසින් කිරි අල වර්ග ගණනාවක් ක්ෂේත්‍රය තුළ දක්නට ඇත. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව නිර්දේශ කර ඇත්තේ ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි ඉසුරු නමින් හැඳින්වෙන රතු කිරි අල ප්‍රභේදයයි. මෙම ප්‍රභේදය තුළින් හෙක්ටයාර එකකින් ටොන් 14-15ක් පමණ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක (උද්‍යාන බෝග දෙපාර්තමේන්තුව, 2011).

ඉසුරු ප්‍රභේදයේ ලක්ෂණ

1. ළපටි පිත්තේ දාර දිගේ රතු ඉරක් පැවතීම
2. පත්‍ර නිල් කොළ පැහැති වර්ණයක් වීම
3. ගසක අල කුරුල්ලන් 10-15ක් ඇතිවීම

මෙම අල වර්ගයේ පෝෂ්‍ය ගුණය ඉතා ඉහළය. වගු අංක 2.5 මගින් ඉසුරු කිරි අලවල පෝෂ්‍ය ගුණය දක්වා ඇත.

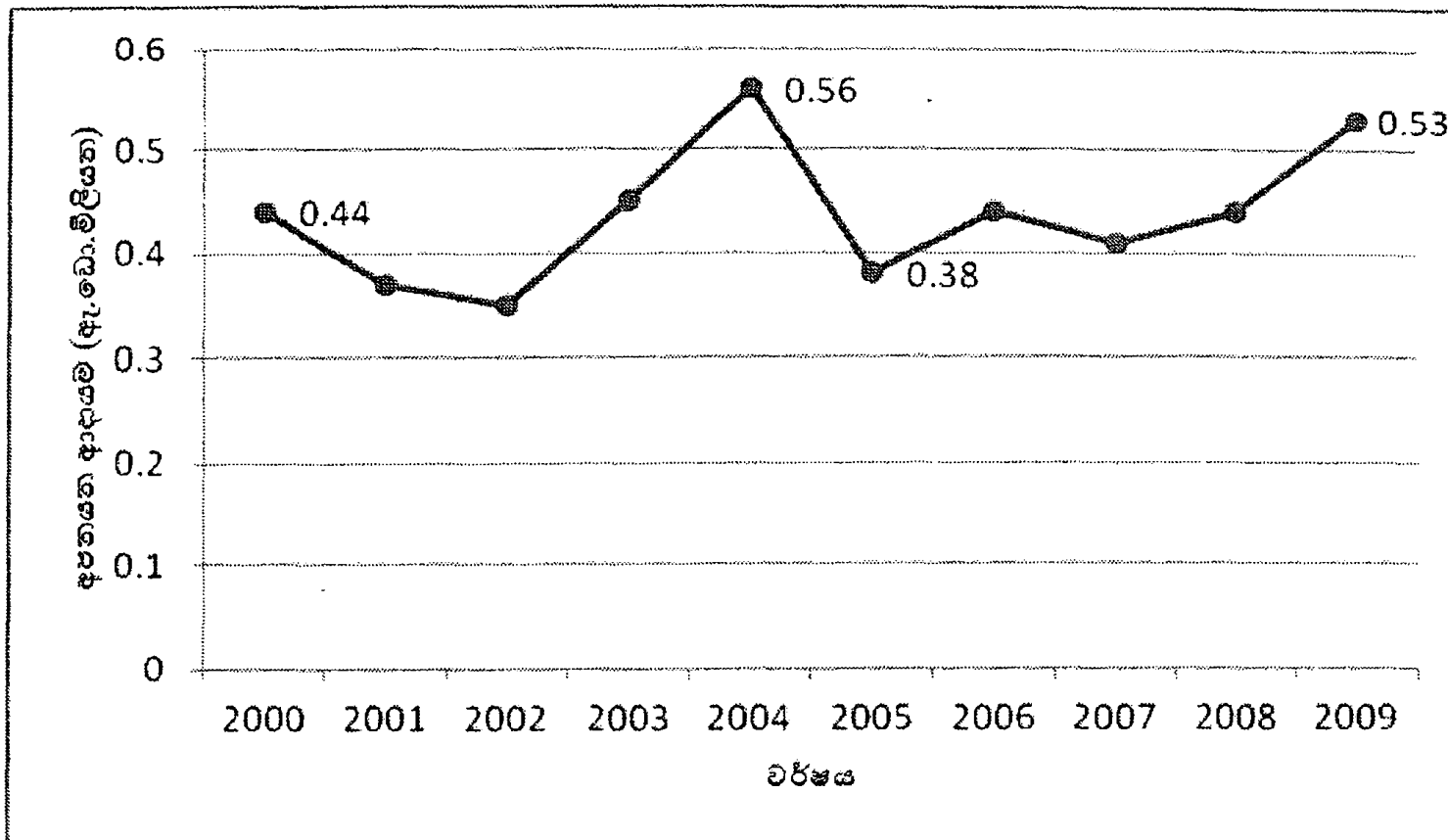
වගු අංක 2.5: ඉසුරු කිරි අල වල පෝෂ්‍ය තත්වය (ග්‍රෑම් 100 ක)

අඩංගු ද්‍රව්‍ය	ප්‍රමාණය
කාබොහයිඩ්‍රේට්	මිලිග්‍රෑම් 78.0
ඵලය	මිලිග්‍රෑම් 70.0
ගන්තිය	කිලෝකැලරි 113.0
සිරෝටීන්	ග්‍රෑම් 2.0
කැල්සියම්	මිලිග්‍රෑම් 25.0
යකඩ	මිලිග්‍රෑම් 1.0
විටමින් 'සී'	මිලිග්‍රෑම් 5.0
තයසීන්	මිලිග්‍රෑම් 1.0
රයිබෝෆ්ලේවින්	මිලිග්‍රෑම් 30.0

මූලාශ්‍රය: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, 2011

වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ කිරිඅල සඳහා ඉහළ අපනයන විභවයක් නිර්මාණය වෙමින් පවතින අතර මැද පෙරදිග රටවල් මෙම අල වර්ගයට විශේෂ ලැදියාවක් දක්වයි. එම රටවල මූලික ආහාරයක් ලෙස, ව්‍යංජනයක් ලෙස, ළදරු ආහාර වර්ග සකස් කිරීමට හා අතුරු

නිෂ්පාදන සඳහා කිරිඅල යොදා ගෙන ඇත.මෙම ඉසුරු වර්ගය සඳහා 2000-2009 දක්වා අපනයන තුළින් ලද ආදායම ප්‍රස්තාර අංක 2.4 මගින් දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව, 2011

ප්‍රස්තාර අංක 2.4: කිරි අල අපනයනය (2000-2009)

2000 වසරේ දී කිරි අල අපනයන ආදායම ඇ.ඩො. මිලියන 0.44ක් වූ අතර එය 2009 වර්ෂය වන විට ඩොලර් මිලියන 0.53 දක්වා වැඩිවීමක් සිදුවී ඇත.

2.7 බතල වගාව

දකුණු ඇමරිකානු සම්භවයක් පවතින බතල, ගෙවතු වගාවක් ලෙස සිදු කළ හැකි ලාභදායී වගාවකි. ඇමරිකාවේ වගා කෙරෙන අල බෝග අතරින් බතල වගාව දෙවෙනි වන්නේ අර්තාපල් වගාවට පමණි (ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය,2011). බතල කොන්වො ලියුලේසි නම් කුලයට අයත් වන අතර වාර්ෂික බෝගයක් ලෙස තෙත් හා වියළි කලාපයේ හොඳින් වගා කළ හැකිය. කන්න බෝගයක් නොවන නිසා, පාරිසරික තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පවතී. වගාවේ නඩත්තු කටයුතු පහසු වීම හා කෙටි කාලයකින් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට හැකි වීම යන කරුණු මත බතල වගාවට හිමි වනුයේ වැදගත් ස්ථානයකි. උණුසුම් පරිසරයකට කැමැත්තක් දක්වන මෙම බෝගයට මුල් කාලයේ වර්ෂාව සහිතවීමත්, අල හට ගන්නා කාලයේ වියළි දේශගුණයක් යෝග්‍ය වේ. වැලි ලොම් සහිත පසක් තුළින් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි අතර මව් වැල් වල කරටි හෝ ඊට ආසන්න කොටස රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා යෝග්‍ය වේ. ජල සම්පාදනය යටතේ වසරේ ඔනෑම කාලයක දී හෝ යල හා මහ වර්ෂාව සමඟ වගා කිරීමේ හැකියාව පවතී.

බෝගයේ වර්ධනය පසෙහි සරු බව මත රඳා පවතින අතර උද්‍යාන බෝග නිර්දේශ අනුව වගා කිරීමෙන් දින 45කට ප්‍රථම පොහොර යෙදීම තුළින් වැඩි අස්වනු ලබා ගැනීමට හැකි වනු ඇත. යෝජිත පොහොර නිර්දේශය වගු අංක 2.6 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 2.6: බතල වගාව - පොහොර නිර්දේශය

යොදන අවස්ථාව	ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්/අක්කර)		
	UREA	P	MOP
මූලික (සිටුවා සති 2)	60	120	120
මතු පිට (සිටුවා සති 6)	60	-	60

මූලාශ්‍රය: උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, 2012

බතල වගාවෙන් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා සිටුවා පළමු දින 45 ඇතුළත වල් මර්දනය කිරීම කළ යුතුය. බතල වර්ගවලට ආවේණික වූ ගුල්ලන් වර්ගයක් විසින් වගාවට බහුලව හානි කරනු ලබන අතර බෝග මාරුව, ජල පාලනය, පූර්ව රසායන ප්‍රතිකාර ආදිය භාවිතයෙන් මෙම හානිය අවම කළ හැක. බතල ප්‍රභේද රාශියක් පවතින බව ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදන වාර්තාව සඳහන් කරයි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාරියපොල රතු, වාරියපොල සුදු, ගන්නොරුව සුදු, රණබිම, අමා, CARI (426) හා ධවල ලෙස බතල ප්‍රභේද 07ක් නිර්දේශ කර ඇත. එම බෝගවල වගා කාලය අස්වැන්න හා එහි විශේෂිත ලක්ෂණ වගු අංක 2.7න් දක්වා ඇත.

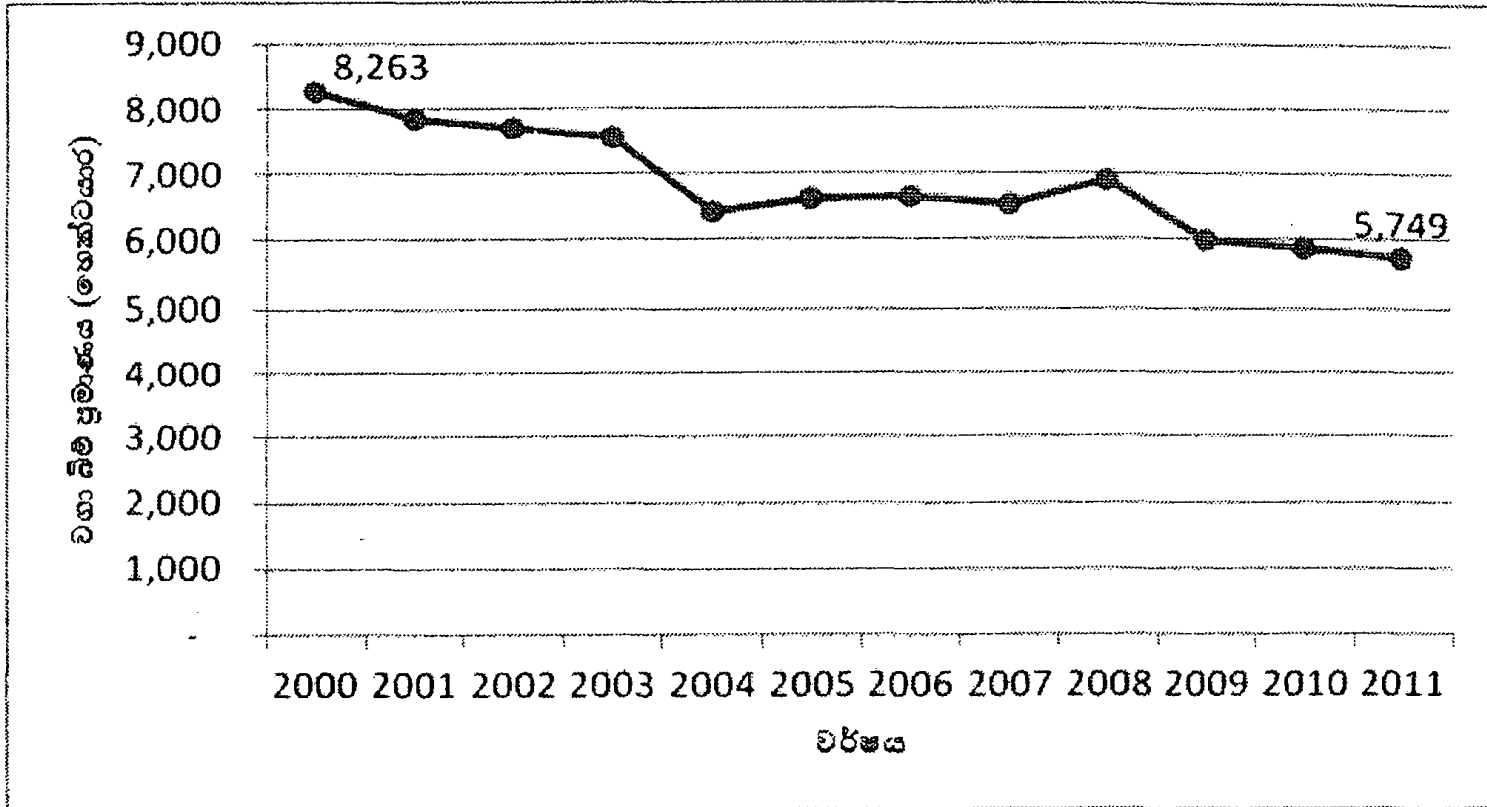
වගු අංක 2.7: නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ප්‍රභේදය	වයස (මාස)	අස්වනු විභවය (ටො/හෙක්.)	විශේෂ ලක්ෂණ
වාරියපොල (රතු)	3-3½	14-15	කෙටිකාලීන වර්ගයකි
CARI 426	3-3½	20-25	වැඩි කැරොටින් හා වැඩි අස්වනු
වාරියපොල (සුදු)	3-3½	22-25	කෙටිකාලීන/වැඩි අස්වනු
රණබිම	3-3½	22-25	වැඩි කැරොටින්
ගන්නොරුව (සුදු)	3½-4	22-25	අවම සීනි/වැඩි අස්වනු
අමා	3½-4	22-25	වැඩි කැරොටින්/වැඩි අස්වනු
ධවල	3½-4	22-25	වැඩි අස්වනු

මූලාශ්‍රය: උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා කෘෂිකර්ම ආයතනය, 2012

ඉහත නිර්දේශිත ප්‍රභේද තුළින් මාස 3-3½ අස්වනු නෙල ගත හැකි අතර බතල අලයක් කපා නිරික්ෂණය කළවිට අලයෙන් නික්මෙන කිරි ඉක්මණින් දුඹුරු පාට නොවන්නේ නම් ඒ අවස්ථාව අස්වනු නෙළීමට සුදුසු කාලය වේ. මෙම බතල අල දින කීපයක් ගබඩා කර තබා

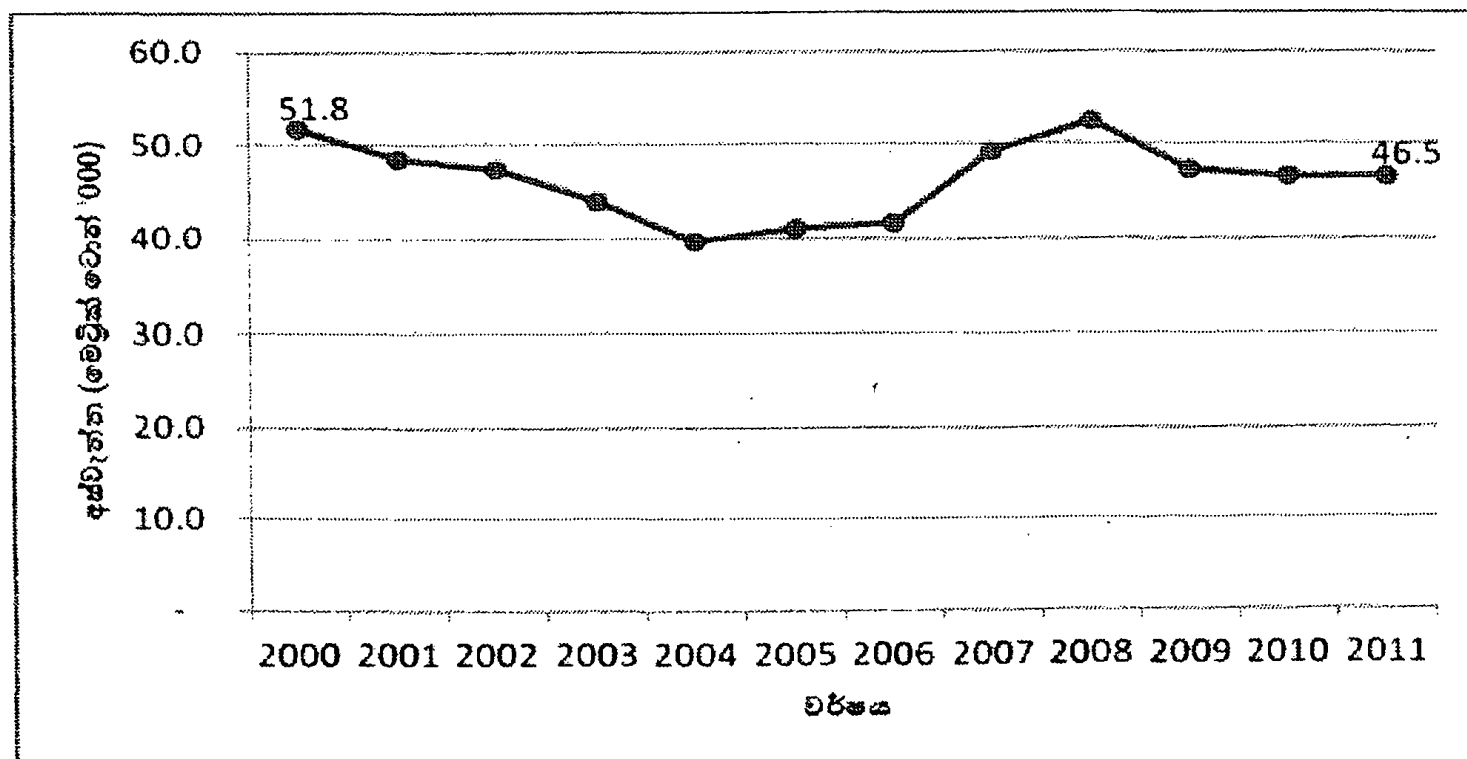
ගැනීමේ හැකියාව ඇත. පොළව මත වියළි තණ කොළ අසුරා ඒ මත අල ගබඩා කර තබා ගත හැක. දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කර ඇති බතල වගා බිම් ප්‍රමාණය හා ලබාගත් අස්වනු ප්‍රමාණ ප්‍රස්ථාර අංක 2.5 හා 2.6 මගින් දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, (2000-2011)

ප්‍රස්තාර අංක 2.5: බතල වගා බිම් ප්‍රමාණය (2000-2011)

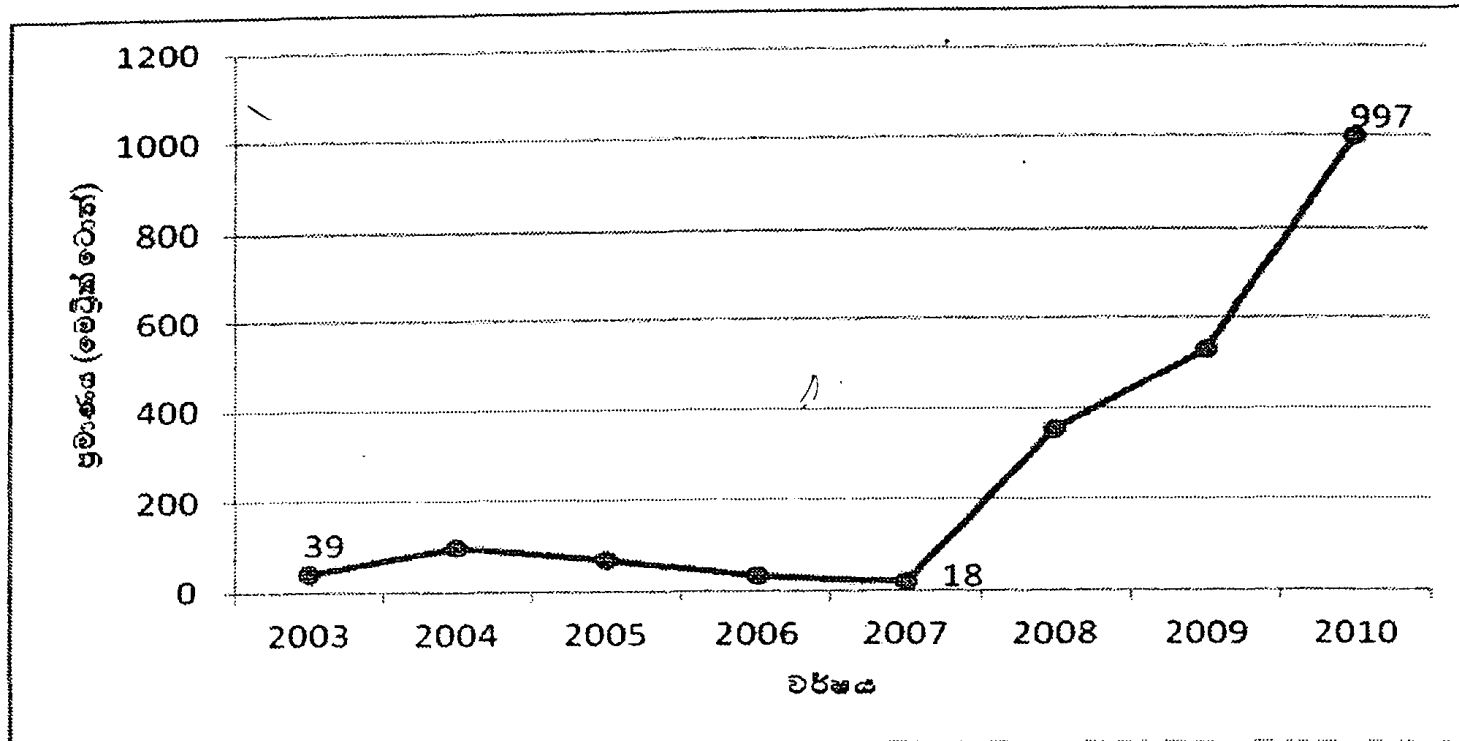
2000 වසරේ සිට 2011 වසර දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ බතල වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 8263 සිට හෙක්ටයාර 5749 දක්වා 30.5%කින් අඩුවී ඇති අතර ඊට සාපේක්ෂව බතල අස්වනු ප්‍රමාණය 10.2%ක ප්‍රමාණයකින් අඩුවී ඇත. සමස්තයක් ලෙස වගා බිම් ප්‍රමාණ හා අස්වනු අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවක් අදාළ දිස්ත්‍රික්ක තුළින් ද පැහැදිලි වෙයි.

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, (2000-2011)

ප්‍රස්තාර අංක 2.6: බතල අස්වනු ප්‍රමාණය (2000-2011)

ඉහළ අපනයන විභවයක් ඇති බෝගයක් ලෙස බතල හඳුන්වාදිය හැකි අතර බතල අපනයනය පිළිබඳ දත්ත ප්‍රස්තාර අංක 2.7 මඟින් දක්වා ඇත. 2003-2011 දක්වා බතල අපනයනය මෙට්‍රික් ටොන් 39 සිට මෙට්‍රික් ටොන් 997 දක්වා වර්ධනය වී ඇත.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගු වාර්තා, 2011

ප්‍රස්තාර අංක 2.7: බතල අල අපනයනය (2003-2010)

2.7.1 බතලවල පවතින පෝෂ්‍ය ගුණය

අනෙකුත් අල වර්ග හා සසඳන විට බතලවල පවතින විටමින් ප්‍රමාණ ඉහළ අගයක් ගන්නා අතර ජීර්ණමය තන්තු විටමින්, බනිජ් ලවණ හා අත්‍යවශ්‍ය ඇමයිනෝ අම්ල ආදියෙන් යුක්ත වෙයි. බතල කරටි කොළ එළවලුවක් ලෙස භාවිත කරන අතර පවතින පෝෂ්‍ය ගුණය වගු අංක 2.8 දක්වා ඇත.

වගු අංක 2.8: බතල ග්‍රෑම් 100ක අඩංගු පෝෂණය

පෝෂණය	අඩංගු ප්‍රමාණය
පිෂ්ඨය	ග්‍රෑම් 28.2
ජලය	ග්‍රෑම් 68.5
මේදය	ග්‍රෑම් 0.3
ශක්තිය	කි.කැරලි 120
ප්‍රෝටීන්	ග්‍රෑම් 1.2
කැල්සියම්	මිලිග්‍රෑම් 46
පොස්පරස්	මයික්‍රො ග්‍රෑම් 50
යකඩ	මයික්‍රො ග්‍රෑම් 6
කැරොටීන්	මයික්‍රො ග්‍රෑම් 80
විටමින් සී	මයික්‍රොග්‍රෑම් 24
තයිසින්	මයික්‍රො ග්‍රෑම් 0.1
රයිබෝෆ්ලේවින්	මයික්‍රොග්‍රෑම් 40

මූලාශ්‍රය: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, 2011

2.8 වැල් අල වගාව

ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරන අල බෝග අතරින් වැල් අල බෝගයට විශේෂ ස්ථානයක් හිමි වන අතර අඩු යෙදවුම්, පහසු නඩත්තුව, කෘෂි රෝග අවම වීම සහ ඖෂධීය ගුණයෙන් යුතුවීම මේ අතර විශේෂ වෙයි. මෙය කන්න බෝගයක් වන අතර යල කන්නයේ (අප්‍රියෙල්-මැයි මාසවල) සිටුවා මහ කන්නයේ අස්වැන්න නෙළීම (දෙසැම්බර්-ජනවාරි මාසවල) සිදු කෙරේ.

සාර්ථක වැල් අල වගාවක රෝපණය සඳහා අල කැබලි වැදගත් වේ. කැපු අල කැබලි ඉක්මනින් කුණුවන අතර එය වලක්වා ගැනීම සඳහා කැපුම් මත දැව අළු හෝ දිලීර නාශක ගැල්වීම සිදු කෙරේ. වැල් අල සඳහා බුරුල් පස සහිත කාබනික පරිසරයක් වඩාත් යෝග්‍ය වන අතර කාබනික ද්‍රව්‍ය ලෙස ඕනෑම දිරාපත් වන ද්‍රව්‍යයන් උචිත වේ. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වැල් අල ප්‍රභේද තුනක් නිර්දේශ කර ඇත.

වගු අංක 2.9: නිර්දේශිත වැල් අල ප්‍රභේද

වර්ගය	අස්වැන්න (ටො/හෙක්.)	අල මදයේ පාට	සාමාන්‍ය අලයක බර
රාජාල	32-35	දම්පාට	1-2.5 කිලෝග්‍රෑම්
කුකුළු අල	35-38	සුදුපාට	3.5 කිලෝග්‍රෑම්
කදිරා (කුකුළු)	30-32	සුදුපාට	100-200 ග්‍රෑම්

මූලාශ්‍රය: උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා කෘෂිකර්ම ආයතනය

මෙම අල වැලක් අඩි 6කට වඩා උස්වූ විට ආධාරක සිටුවීම සිදු කෙරෙන අතර සිටුවා මාස 4½ ට පෙර පොහොර යෙදීම තුළින් වර්ධනය උපරිම කරගත හැක. අවශ්‍ය පොහොර නිර්දේශය වගු අංක 2.10 මඟින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 2.10: වැල් අල - පොහොර නිර්දේශය

යොදන අවස්ථාව	ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්/අක්කර)		
	UREA	P	MOP
මූලික පොහොර	65	150	60
මතුපිට-1 (සිටුවා මාස ½ -2)	65	-	60
මතුපිට-2 (සිටුවා මාස 3½ - 4)	65	-	60

මූලාශ්‍රය: උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා කෘෂිකර්ම ආයතනය

තවද සිටුවන අවස්ථාවේ කාබනික පොහොර භාවිත කරන්නේ නම් වැඩි අස්වනු ලැබීමට හේතු වන අතර වැල් අල සඳහා රෝග පළිබෝධ අවම වේ. ආධාරක කෝටු සිටුවීම මඟින් රෝග පාලනය සිදුවන බව උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ආයතනය සඳහන් කරයි. වැල් අල වගාවේ වර්ධනය ඇත හිට, පත්‍ර කහ පැහැවීම ආරම්භවීම අස්වනු ගැලවීමේ කාලයයි. මේ

අවස්ථාවේ සිට වැල් සම්පූර්ණයෙන් මැරී යන අවස්ථාව දක්වා අල ගැලවීම සිදු කළ හැකි නිසා වෙළඳපොළ අවශ්‍යතා අනුව අල අස්වනු නෙළීමේ හැකියාව ඇත.

2.9 කිඩාරම් අල වගාව

ඉන්දීය සම්භවයක් ඇති ඇරේසියේ කුලයට අයත්වන කිඩාරම් අල ආමපොහොලස් කැම්පැනුලස් (*Amorphophallus campanulatus*) යන උද්භිද විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වයි. ආහාර රුචිය වඩවන ශක්ති ජනක පානයක් ලෙසත්, අර්ශස් රෝග, ආමාශ ගත රෝග හා අපීර්ණය සඳහා භාවිතා කළ හැකි පෝෂණ ගුණයෙන් ඉහළ බෝගයක් වන කිඩාරම් අල පිළිබඳ ජනතාව තුළ පවතින දැනුවත්භාවය ඉතාම අඩුය. කිඩාරම් අල තම්බා ආහාරයට ගැනීම ඇස්ඊදාවට යෝග්‍ය බවද සඳහන් වේ. මේ බෝගයට මද සිසිල් සහිත වියළි කාලගුණයක් අවශ්‍ය වේ. බහු වාර්ෂික බෝගයක් වුවද, කන්න බෝගයක් ලෙස වගා කිරීමේ හැකියාව පවතී. මැයි මැද සිට ජූනි මස මැද දක්වා කාලය තුළ සිටුවීම සිදුකරන අතර සිටුවා මාස 8-12 දක්වා කාලය තුළ අස්වැන්න ලබා ගත හැක. කිඩාරම්වල පවතින පෝෂ්‍ය ගුණය වගු අංක 2.11 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 2.11: කිඩාරම් අල පෝෂණීය අගය (ග්‍රෑම් 100)

පෝෂණය	අඩංගු ප්‍රමාණය
බනිජ ලවණ	ග්‍රෑම් 08
ප්‍රෝටීන්	මිලිග්‍රෑම් 12
විටමින්	මිලිග්‍රෑම් 134
පොස්පරස්	මිලිග්‍රෑම් 340
කැලරි	ග්‍රෑම් 79
කෙදි	ග්‍රෑම් 08
මේදය	ග්‍රෑම් 01
ජලය	මිලිග්‍රෑම් 787
රයිබෝප්ලේටින්	මිලිග්‍රෑම් 0.07
කාබොහයිඩ්‍රේට්	මිලිග්‍රෑම් 184
කැල්සියම්	මිලිග්‍රෑම් 500
යකඩ	මිලිග්‍රෑම් 0.6

මූලාශ්‍රය: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තේන්තුව, 2011

“Telling Potato” ලෙස ද හඳුන්වන මෙම බෝගය සර්ම කලාපීය ආසියාතික රටවල හා ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාප්තව ඇත. කිඩාරම් අල බෝගයේ වර්ග හතරක් ඇති බව හඳුනා ගෙන ඇත. ලා

කොළ පාට කඳ සහ සුදු පුල්ලි දක්නට ඇති වර්ගය ආහාරයට ගනී. මෙම වර්ගයේ අල තම්බා හෝ ව්‍යංජනයක් ලෙස ආහාරයට ගත හැකි අතර ගොබය ව්‍යංජන ලෙස ද භාවිත වේ. තද කොළ පැහැති කඳ සහ තද කොළ පැහැති පත්‍ර ඇති වර්ග දෙක බෙහෙත් කිඩාරම් ලෙස හැඳින්වේ. මෙම වර්ග සිංහල වෙදකමේ ගෙඩි, වණ සුව කිරීමට යොදා ගනී.

මෙම වර්ග තුනට අමතරව කඳ තද රතු පාට පොළඟුන්ගේ මෙන් පුල්ලි ඇති වර්ගයක් පොළොං කිඩාරම් ලෙස හඳුන්වා දී ඇත. මේ වර්ගය ඖෂධ සඳහා භාවිතා කළද ආහාරයට නොගනී. නාග විෂට, අර්ශස් රෝග සුව කිරීමට, ඇස්වල හට ගන්නා සියලු රෝග නැසීම සඳහා ද යෝග්‍ය බව සඳහන් වෙයි.

තෙවැනි පරිච්ඡේදය

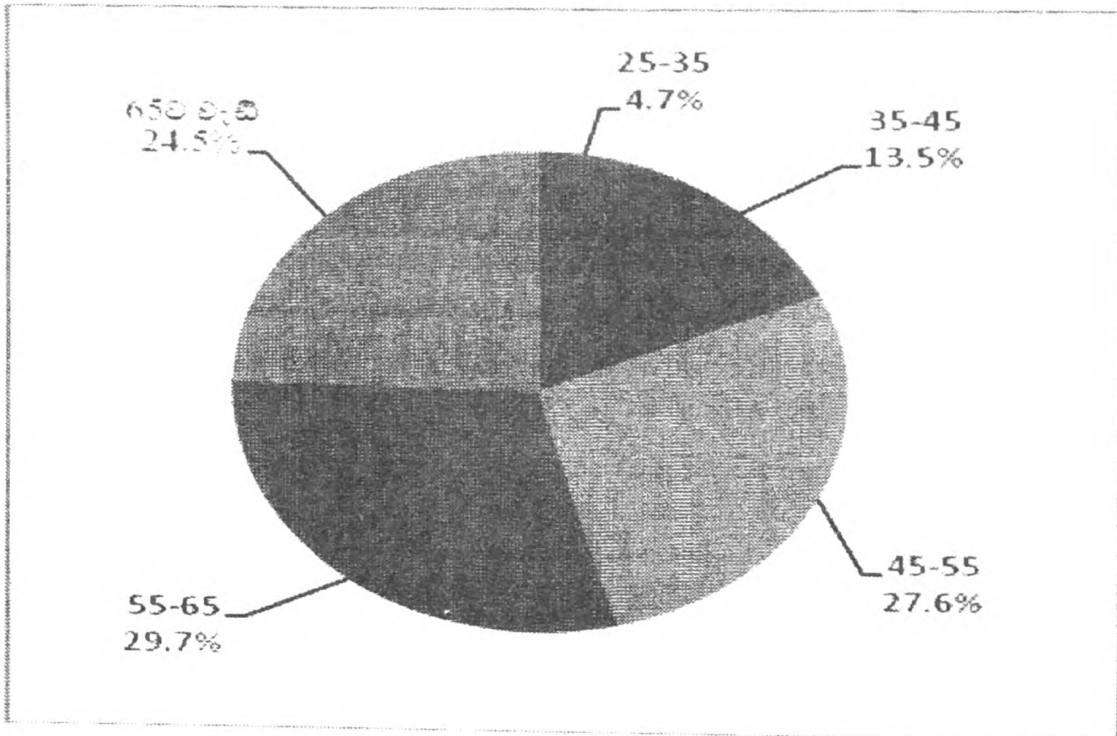
අධ්‍යයනයේ සමාජ හා ආර්ථික තොරතුරු

3.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය මත පදනම් වූ ආර්ථිකයක් පැවතිය ද පරිභෝජනය සඳහා අවශ්‍ය කෘෂි ද්‍රව්‍යවලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් විදේශවලින් ආනයනය කරයි. තවද වැඩිවන ජනගහනයට සාපේක්ෂව වගා කළ හැකි ඉඩම් ප්‍රමාණයද අඩු වෙමින් පවතින අතර අපගේ පෝෂණ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමේ මාර්ග ද අවහිර වෙමින් පවතී. 'දිවි නැගුම' ජාතික මෙහෙවර ක්‍රියාත්මක වෙමින් අවධියක දේශීය අලු වගාව වර්ධනය සඳහා ඉහල විභවයක් පවතින නමුත් එහි හැකියාව නිසි ලෙස හඳුනා නොගත්තා වූ කාල පරිච්ඡේදයක් වර්තමානයේ එළඹී ඇත. අතිරේක ආහාර බෝගයක් ලෙස දේශීය අලු බෝග වගාවේ නිරත වන පුද්ගලයන්ට එම වගාව සිදුකර ගෙන යාමට පවතින බාධක කවරේද? යන්න විමසීමට ලක්විය යුතුය. මෙම පරිච්ඡේදය මගින් කැගල්ල, ගම්පහ සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක තුළ දේශීය අලු වගාවේ නියුතු ගොවීන් 192 දෙනෙකුගෙන් ලබාගත් දත්ත පරිශීලනය කිරීම තුළින් එම ගොවීන්ගේ සමාජ-ආර්ථික තත්ත්වය, දේශීය අලු බෝග නිෂ්පාදනයේ වර්තමාන තත්ත්වය සහ අතිරේක ආහාර බෝගයක් ලෙස ප්‍රචලිත කිරීමට ඇති විභවතා පිළිබඳ සාකච්ඡා කර ඇත.

3.2 නියැදියේ සමාජ හා ආර්ථික තොරතුරු

නියැදිය සඳහා තෝරා ගත් පවුල් වලින් 79%ක් පුරුෂ පක්ෂය හා 21%ක් ස්ත්‍රී පක්ෂය මෙම අලු බෝග වගාව සඳහා යොමුවී තිබුණි. වයස් කාණ්ඩ අනුව අලු බෝග වගාවට යොමුවීම ප්‍රස්ථාර අංක 3.1 මගින් දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

ප්‍රස්ථාර අංක 3.1 වයස් කාණ්ඩ අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය

නියැදි දත්ත සලකා බැලීමේ දී වයස අවුරුදු 25 සිට 65ට වැඩි වයස් කාණ්ඩවලට අයත් සාමාජිකත්වය දේශීය අල වගාව සඳහා යොමු වී ඇත. ප්‍රස්ථාර අංක 1ට අනුව පැහැදිලි වන්නේ 81.8% මැදි විය ඉක්මවූ එනම්. අවු. 45ට වැඩි පිරිසක් සහ වයස අවුරුදු 35ට අඩු වයස් පරතරයෙන් 4.7% ක ප්‍රතිශතයක් මෙම වගාවට සම්බන්ධ වී ඇති බවයි.

දේශීය අල වගාවට යොමු වූ නියැදි සාමාජිකත්වයේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය විමසීමට ලක් කරන ලදී. වගු අංක 3.1 මඟින් ඒ පිළිබඳ විස්තර දක්වා ඇත.

වගු අංක 3.1: අධ්‍යාපන තත්ත්වය අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය

අධ්‍යාපන මට්ටම	කැමැල්ල		ගම්පහ		කුරුණෑගල		මුළු එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
වසර 1-5	06	9.4	02	3.2	05	7.7	13	6.7
වසර 6-9	10	15.6	19	30.2	22	33.8	51	26.6
අ.පො.ස. (සා.පෙ) දක්වා (10-11)	30	46.9	24	38.1	22	33.8	76	39.6
අ.පො.ස. (උ.පෙ) දක්වා (12-13)	16	25.0	17	27.0	14	21.5	47	24.5
උපාධිධාරී	02	3.1	01	0.0	02	3.2	05	2.6
මුළු එකතුව	64	100.0	63	1.5	65	100.0	192	100.0

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

දේශීය අල වගාවට යොමු වී සිටි නියැදි සාමාජිකත්වයේ 64%ක පිරිසක් අ.පො.ස (සා.පෙ) හා අ.පො.ස (උ.පෙ) දක්වා උගත් පිරිස වෙයි. මේ අනුව මධ්‍ය මට්ටම දක්වා අධ්‍යාපනයක් ලද පිරිසක් දේශීය අල වගාවට යොමු වී ඇති බව පැහැදිලි වෙයි. සමස්ත නියැදිය සැලකීමේ දී 3%ක ප්‍රතිශතයක් උපාධිය සමත් වීමක් දක්නට ලැබුණ අතර උගත් සුළු පිරිසක් හෝ මේ වගාවට යොමුවීම අගය කළ යුතුය.

දේශීය අල වගාවේ දී පවුලේ සාමාජිකත්වය ඒ සඳහා යෙදවේ නම් වැය වන කුලී ශ්‍රමය අඩු කර ගැනීමට හෝ යෙදවෙන පවුලේ ශ්‍රමයට සහායක් ලබා දීමට හැකි වනු ඇත. නියැදියේ සෑම ගොවි පවුලක් තුළින්ම නිවසට අයත් සාමාජික සංඛ්‍යාව විමසන ලදී. මේ අනුව දේශීය අල වගාවට යොමු වූ පවුල්වල විශාලත්වය සාමාජික සංඛ්‍යාව 2-8 දක්වා විචලනය වීමක් දක්නට ලැබුණි. සමස්ත නියැදියේ 62% ක පවුල්වල සාමාජිකත්වය 4-5 දක්වා වේ. මේ අනුව දේශීය අල වගාව සඳහා පවුල් ශ්‍රමය භාවිතය යම් තරමක සතුටුදායක මට්ටමක විය. පවුලේ

සංඛ්‍යාව 6 ට වැඩි වූයේ සමස්ත නියැදියේ 13% ක ප්‍රමාණයකි. පවුලේ සංඛ්‍යාව පිළිබඳ වගු අංක 3.2 මගින් විස්තර දක්වා ඇත.

වගු අංක 3.2: පවුලේ සංඛ්‍යාව අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය

පවුලේ සාමාජික සංඛ්‍යාව	කැගල්ල		ගම්පහ		කුරුණෑගල		මුළු එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
2 ට අඩු	-	-	02	3.1	-	-	02	1.0
2-3	13	20.6	08	12.5	23	35.4	44	22.9
4-5	46	73.0	41	64.1	34	52.3	121	63.1
6-7	04	6.4	12	18.8	08	12.3	24	12.5
7-8	0	-	01	1.5	0	-	01	0.5
මුළු සංඛ්‍යාව	63	100	64	100	65	100	192	100

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

දේශීය අල වගාවේ විවිධ කාර්යන් සඳහා ස්ත්‍රී, පුරුෂ යන දෙපාර්ශවයම සමසේ දායකවීමක් හඳුනා ගැනීමට හැකිවිය. සමස්ත නියැදියේ දේශීය අල වගාවේ නියුතු 64%ක ගේ ප්‍රධාන රැකියාව ගොවිතැන වන අතර අනිකුත් ප්‍රධාන රැකියා ලෙස රජයේ රැකියා , ව්‍යාපාරික හා ශිල්පීය රැකියා ප්‍රධාන වී ඇත. ඒ පිළිබඳ වගු අංක 3.3 මගින් කරුණු දක්වා ඇත. පුරුෂ කාලීනව ගොවිතැනේ යෙදෙන පවුල් සංඛ්‍යාව කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ 54%, ගම්පහ 56% හා කුරුණෑගල 85% ක් විය.

වගු අංක 3.3: ප්‍රධාන රැකියාව අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය

ප්‍රධාන රැකියාව	කැගල්ල		ගම්පහ		කුරුණෑගල		මුළු එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ගොවිතැන	34	53.9	36	56.3	55	84.6	125	64.1
ශිල්පීය රැකියා	03	4.7	06	9.4	02	9.2	11	5.7
ව්‍යාපාරික	06	9.5	04	6.3	03	4.5	13	6.7
රජයේ රැකියා	14	22.2	13	20.2	04	6.8	31	16.1
වෙනත් රැකියා	06	9.6	05	7.8	01	1.5	12	6.3
මුළු සංඛ්‍යාව	63	100.0	64	100.0	65	100.0	195	100.0

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

එමෙන්ම වෙනත් රැකියාවක යෙදෙමින් පවුලේ අනෙකුත් සාමාජිකයන්ගේ සහයෝගය ඇතිව අර්ධකාලීනව ගොවිතැනේ නියුතු සමස්ත නියැදි පවුල් සංඛ්‍යාව 36%ක් වේ. පවුලේ ශ්‍රමය ප්‍රමාණවත් නොවන අවස්ථාවල දී කුලී ශ්‍රමය භාවිතා කර කෘෂිකාර්මික කටයුතු සිදු කර ඇත. නියැදි සාමාජිකත්වය කෘෂිකාර්මික කටයුතු වශයෙන් කුඹුරු වගා කිරීම, තේ, රබර්, පොල්, ගම්මිරිස්, කෙසෙල්, බුලත්, ඉහුරු සහ රඹුටන් වගා කිරීම ද සිදු කර තිබුණි. වැඩි ආදායම් බලාපොරොත්තු නොවූවත් තම පරිභෝජනය සඳහා වෙනත් වගාවන් අතරට අතුරු බෝගයක් ලෙසත්, ගෙවතු බෝගයක් ලෙසත් දේශීය අල වගාව සිදු කර ඇත. තනි බෝගයක් ලෙස දේශීය අල වගා කරන පිරිස සුළුතරයක් බවද හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

3.3 දේශීය අල වගාවට යොමුවීමට හේතු

සමස්ත නියැදියේ 83%ක ප්‍රතිශතයක් ගොවිතැන් කටයුතු ආරම්භ කර වසර 20-50 දක්වා කාලයක් වන අතර බහුතරය පාරම්පරිකව දේශීය අල වගාවේ නියැලුණ අය විය. දිස්ත්‍රික් වශයෙන් ප්‍රතිශත සැලකීමේ දී කෑගල්ල 88%, ගම්පහ 79% හා කුරුණෑගල 84% ක් ලෙස විය.

වර්ෂ 2010-2012 අතර කාල පරාසයේදී දේශීය අල වගාවට යොමු වූ නියැදි ප්‍රතිශතය 12% කි. මේ අනුව අඩු ප්‍රතිශතයක් වර්තමාන කාල පරාසය තුළ දේශීය අල වගාවට යොමු වී ඇති බව පැහැදිලි වේ. දේශීය අල වර්ගවලට ඇති කැමැත්ත හා පරම්පරික උරුමය නිසා ඉහත වැඩි පිරිසක් (83%) අතීතයේ සිටම අල වගාවට යොමු වී තිබුණි. තම පැරැන්ණන්ගේ සිට අල පරිභෝජනයට පුරුදු වී තිබීම නිසා ඔවුන් දේශීය අල වගාවට කැමැත්තක් දැක්වීමට හේතුවී ඇත. ප්‍රදේශයේ ගොවීන් බහුලව සිදු කරන මඤ්ඤොක්කා වගාව මෙන්ම අනෙකුත් දේශීය අල වගාව ද සිදු කරනුයේ, එම වගාවන් පාරම්පරිකව කර ගෙන ඒම තුළ ලැබූ අත්දැකීම් ආශ්‍රයෙනි. එබැවින් අල වගාවේ නව තාක්ෂණය යොදා ගැනීමක් සමස්ත නියැදිය තුළම දක්නට නොමැත.

සමස්ත නියැදියේ 87%ක් දේශීය අල වගාව සිදු කර තිබුණේ ගෙවතු බෝගයක් ලෙසය. තනි බෝගයක් ලෙස 12% ක ප්‍රතිශතයක් මඤ්ඤොක්කා වගාව සිදු කර තිබුණි. සමස්ත නියැදියේ 72%ක් පරිභෝජනය සඳහා පමණක් අල වගාව සිදු කර තිබූ අතර අතිරික්තය අලෙවි කර ඇත. ඉතිරි (18%) ප්‍රතිශතය පරිභෝජනයට අමතරව ප්‍රධාන ලෙස අලෙවියට යොමුවී සිටි අතර මේ තුළින් ඉහල ආදායම් මට්ටමක් පවත්වා ගෙන තිබුණි. දේශීය අල වගාවට යොමු වූයේ ඇයිද යන්න ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලෙස නියැදියේ සාමාජිකත්වයෙන් හේතු ගණනාවක් ඉදිරිපත් විය.

- පෝෂණ ගුණයෙන් හා රසයෙන් ඉහළ ඖෂධීය වටිනාකමක් ඇති බෝග නිසා (65%)
- රසායනික පොහොර අවශ්‍ය නොවීම නිසා වියදම අවම හා නඩත්තුව පහසුවීම(70%)
- වස වීස රසායන වලින් බැහැරව වගා කරන ශාකයක් වීම (80%)
- වැඩි ඉල්ලුමක් පවතින බෝග නිසා (36%)
- කුඩා ඉඩ ප්‍රමාණයක ඉතා පහසුවෙන් වගා කළ හැකිවීම නිසා (62%)
- වගාව සඳහා අඩු ශ්‍රම ප්‍රමාණයක් වැය වීම හා ඉහළ ඵලදායිතාවයක් ලබා ගැනීමට හැකිවීම (43%)
- අමතර ආදායම් මාර්ගයක් වීම (26%)
- දේශීය අල ආශ්‍රයෙන් වෙනත් රසවත් කෑම වර්ග සැකසිය හැකිවීම (08%)

දත්ත ලබා ගැනීමේ දී නිරීක්ෂණය කළ හැකි වූයේ සෑම ගෙවත්තකම දේශීය අල වැලක් හෝ දෙකක් වගා කර හෝ ඉබේ පැලවී ඇති බවයි. අල පරිභෝජනය පිළිබඳ විස්තර ලබා ගැනීමට අල වගා නොකරන ගොවීන් හමු වීමේදී එම නිවෙස්වල පවා අල වැලක් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ යක්කල, ගලහිටියාව, ඌරාපොල, වෑකේ, වල්විට, පල්ලෙවෙල, බෙම්මුල්ල හා පස්යාල යන ගොවිජන සේවා බලප්‍රදේශවලට අයත් අල වගාවේ නියුතු ගොවීන්ගෙන් මූලික තොරතුරු ලබා ගැනීම සිදු විය. මෙහිදී ගෘහ පරිභෝජනය මූලික කරගත් අය හා ගෘහ පරිභෝජනය සහ අමතර ආදායමක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් සුළු බිම් ප්‍රමාණයන් ගෙන් යුතු හා ව්‍යාපාරික මට්ටමින් අලෙවිය සඳහා වගා කරන්නන් හමුවිය. ගම්පහ දිස්ත්‍රික් නියැදියේ ප්‍රධාන ආර්ථික බෝගය ලෙස පොල් වගාව සිදු කර තිබූ අතර මඤ්ඤොක්කා, අන්නාසි, රඹුටන්, කෙසෙල්, ගම්මිරිස් හා බුලත් ආදිය අතිරේක බෝගයක් (යටි වගාවක්) ලෙස වගා කර ඇත. විශේෂයෙන් කෙසෙල් හා අන්නාසි වගාවල යම් කාල සීමාවකට පසු බෝග මාරුවක් සිදු කරන අතර ඒ සඳහා මඤ්ඤොක්කා වගා කර තිබුණි.

ජනතාව අතර වඩාත් ප්‍රචලිත අලබෝග වනුයේ, මඤ්ඤොක්කා, බතල, කිරිඅල, හිඟුරල සහ රාජ අල යන අලවර්ගය. මඤ්ඤොක්කා හා කිරිඅල වගාවන් බොහෝ දුරට තනි බෝගයක් ලෙසට වගා කරනු දැකිය හැකිය. තවද රාජඅල, හිඟුරල, කුකුළල වැනි අල වර්ග ගෙවතු ආශ්‍රිතව වගා කර ඇති අතර යාපනේ දම් අල, කටු අල, හුලංකිරිය, කිඩාරම් වැනි අල වර්ග ඉතා සුළු ප්‍රමාණවලින් නිවසේ පරිභෝජනය සඳහා ගෙවතු ආශ්‍රිතව වගා කර ඇත. වැල් අල වර්ග වගා කිරීම සිදු වනුයේ ගෘහ පරිභෝජන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමටය. නමුත් අතීතයේ දී මීට වඩා විශාල ප්‍රමාණයන් ගෙන් විවිධ වූ දේශීය අල වර්ග ප්‍රදේශයේ වගා කර තිබූ බවට මත පළ විය. ආර්ථික වශයෙන් වඩාත් ඵලදායී බෝග කෙරේ යොමු වීම තුළ මෙම විවිධ වූ වැල් අල වර්ග ප්‍රදේශයෙන් තුරන්වීම සිදුවී ඇත. එලෙසම ඉඩම් බෙදී යාම තුළ කුඩා ඉඩම් බිහිවීම,

කැලෑ ඉඩම් නොමැතිවී යාම ආදී කරුණු ද මෙම වැල් අල වර්ග ප්‍රදේශයෙන් වැඩි යාමට හේතුවී ඇත.

කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ දැලිවල, පින්නවල, රුවන්වැල්ල, යටියන්තොට, යට්ටෝගොඩ, අරණායක සහ ගලිගමුව යන කෘෂිකර්ම නිලධාරී කොට්ඨාශවල දේශීය අල බෝග වගාකරුවන් හා දේශීය අල බෝග පරිභෝජනය කරන පුද්ගලයන් උපයෝගී කර ගනිමින් මෙම සමීක්ෂණය සිදු කරන ලදී. සමහර ගොවීන් කන්න මාරු ක්‍රමයට දේශීය අල වගා කිරීම සිදු කරයි. එනම් එක් වසරක දී කහ වගා කළ ඉඩමක ඊළඟ වසරේ දී මඤ්ඤොක්කා, කිරිඅල වැනි දේශීය අල වර්ග සිටුවීම සිදු කරයි. මෙයට හේතුවක් ලෙස මොවුන් පවසන්නේ එකම ඉඩමේ එකම බෝගයක් එක දිනට වගා කිරීමේ දී ඉඩමේ සාරවත් බව අඩුවන බවයි. මෙය අස්වැන්න අඩුවීමට බලපාන බව ඔවුන් ප්‍රකාශ කරයි.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ක්ෂේත්‍ර තොරතුරු රැස් කිරීමේ කාර්යය මහරච්චිමුල්ල, නාරම්මල, කුලියාපිටිය, වෙල්පල්ල, අලව්ව, වාරියපොළ, කුලියාපිටිය හා දඹදෙනිය යන ගොවිජන සේවා බලප්‍රදේශවලට අයත් ගම්වලදී සිදු විය. තැනිතලා බිම් සහිත ඉඩම් පවතින මෙම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධානතම ආර්ථික බෝගය පොල්ය. ප්‍රමාණයෙන් සාපේක්ෂව විශාල ඉඩම් හිමියන් සිටීම හේතුවෙන් කෘෂිකර්මාන්තය ජීවනෝපායයේ ප්‍රධාන කාර්යයක් ඉටු කරන අංගයක් ලෙස පවතී. බොහෝ ඉඩම්වල එහි ප්‍රධාන බෝගය වන පොල්වලට අමතරව අතිරේක වගාවන් ලෙස බුලත්, කෙසෙල්, අන්තාසි, ඉඟුරු, කහ, මඤ්ඤොක්කා හා එළවළු ප්‍රධාන තැනක් ගනී. අඹ, රඹුටන් වැනි පළතුරු වගාවන් ද සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ව්‍යාප්තව පවතී. කිරිඅල හා අනෙකුත් දේශීය අල වර්ග ගෙවතු බෝගයක් මෙන්ම අතුරු වගාවක් ලෙස ද පවතී.

3.4 බහුලව වගා කරන දේශීය අල බෝග වර්ග

දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්තා වන ආකාරයට අල ප්‍රභේද 93ක් පමණ පවතින අතර ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට පවතින දේශගුණික තත්ත්වය මත වගා කරන අල වර්ග වෙනස් බව දේශීය අල වගාව පිළිබඳ සාහිත්‍ය විමර්ශනවලින් හෙලි දරවී විය. මෙම අධ්‍යයනය සිදු කිරීමේ දී අල වර්ගවලින් 48ක් හඳුනා ගැනීමට හැකිවූ අතර එහිදී එම අල වර්ගවලින් ලබන සාමාන්‍ය අස්වැන්න පිළිබඳ ලබා ගත් දත්ත අතර ඒ පිළිබඳව වගු අංක 3.4 මගින් විස්තර දක්වා ඇත.

වගු අංක 3.4: වගා කළ අල බෝග හා අස්වැන්න

වගා කරන අල වර්ගය	ඒකකය (වැලක/ පඳුරක)	සාමාන්‍ය අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ)	වගා කරන අල වර්ගය	ඒකකය (වැලක/ පඳුරක)	සාමාන්‍ය අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ)
රාජ අල (දම් / සුදු)	වැලක	10-15	සවිකෙන්දා	වැලක	2-3
යාපනේ දම් අල	වැලක	10-15	කදිර හිඟුරල	වැලක	2-3
කුකුළල	වැලක	2-3	ජාචාල	වැලක	6-7
කිරි කොඩොල්	වැලක	1-5	කදල	පඳුරක	1-2
හිඟුරල	වැලක	4-5	අඩදම් අල	පඳුරක	9-10
කහට අඟල (කහන්ගුල/කහට අල)	වැලක	8-10	උයල	පඳුරක	1-2
කිරි අල (දේශාල/කිරිඅල)	පඳුරක	6-8	සිරුවල්ලි	පඳුරක	1-2
මඤ්ඤාක්කා	පඳුරක	6-7	රතු කොඩොල්	පඳුරක	1-2
කිඩාරන්	පඳුරක	2-3	කදල	පඳුරක	3-4
ඇහිලි අල/හිඟුරුපත් අල	පඳුරක	2-3	දන්දින/දන්දිල	වැල	10-12
ආට්ටෝක්	පඳුරක	2-3	සීනි අල (පැණි අල)	පඳුරක	5-15
කිරි වැල් අල (සුදු)	වැලක	7-8	හිරිතල	පඳුරක	1-4
වැලි අල (රෝස/රතු)	වැලක	5-6	කන්ඩල	පඳුරක	2-3
ඉනිඅල	වැලක	7-8	පාත්තරා අල	පඳුරක	2-3
නාට්ටල	පඳුරක	3-4	කඵ අල	පඳුරක	2-3
බුක්සරණ	පඳුරක	2-3	රත්තවල්ලි	පඳුරක	2-8
සෙවෙල් අල	වැලක	2-3	දවුලල	පඳුරක	2-3
බතල	වැලක	1-2	උඩල	පඳුරක	1-5
හුලංකිරිය	පඳුරක	1-2	ගහල	පඳුරක	4-6
අතු අල	වැලක	1-2	ගොම අල	පඳුරක	2-3
කිරි හිඟුරල	වැලක	7-8	රටල	වැල	1-4
ගෝනාල/ගෝන අල	වැලක	2-3	ඉනිඅල (යාපනය)	වැලක	3-10
ඉන්තල (රටල)	පඳුරක	2-3	මාඉනි අල	වැලක	5-10
තුන්මස් අල	පඳුරක	2-3	දවුලල අල	වැලක	1-4

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

බහුලව වගා කරන දේශීය අල බෝග වර්ග අතර රාජ අල, යාපනේ දම් අල, කිරිඅල, හිඟුරල, කුකුළල, බතල, කහටඅගල, යාපනේ අල (සුදු), ආට්ටොක්, බුත්සරණ සහ ඉනිඅල ප්‍රධාන වෙයි. මීට අමතරව ජඹුරල, හුලංකිරිය, අතු අල, සවුකෙන්දා, කඵ අල, නට්ටාල, කිඩාරම් වැනි අල වර්ග ද සුළු වශයෙන් වගා කරනු දක්නට ලැබේ. වසර පුරා පැතිරුණු වර්ෂාපතනයක් හා කාබනික පොහොර වලින් සමන්විත පසක් නිසා මෙම දේශීය අල වර්ගවලින් සැලකිය යුතු මට්ටමේ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිවී තිබේ. දේශීය අලවර්ග කිහිපයක් එකට වගා කිරීමේදී ගස් අතර පරතරය සහ වගා සන්නවය වැනි කරුණු පිළිබඳව වැනි අවධානයක් යොමුකර නොතිබුණි.

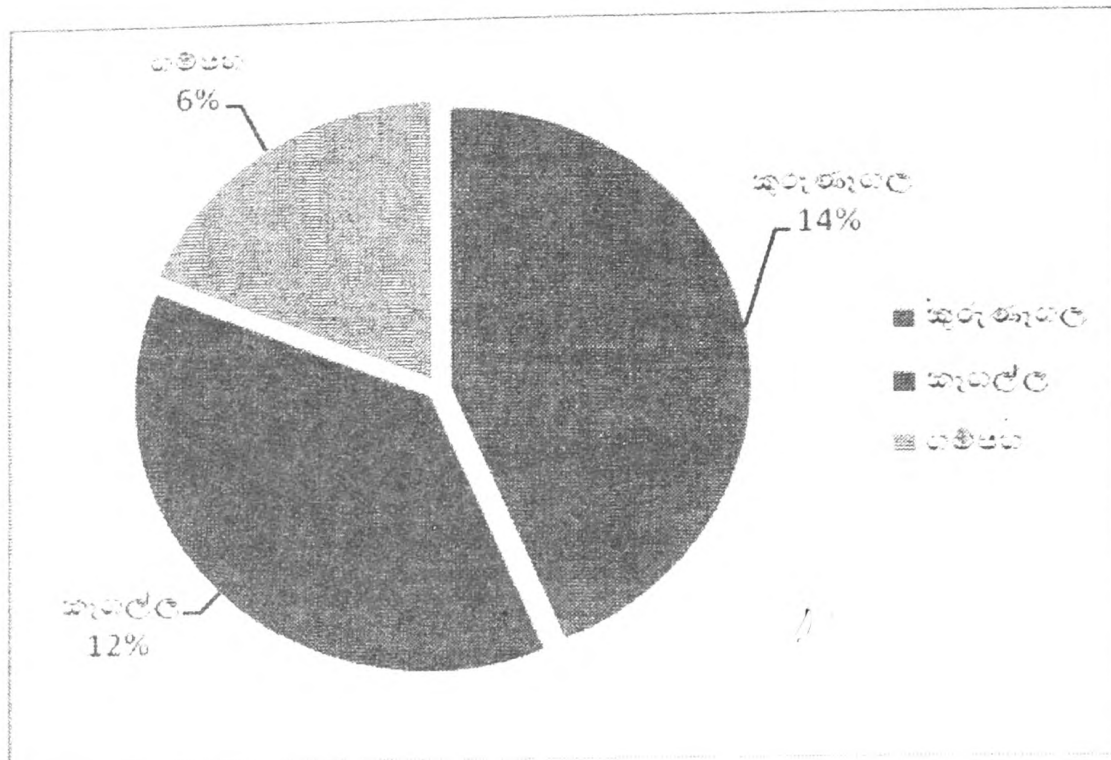
මෙම අල වර්ග ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීම් මාර්තු හා අප්‍රේල් මාසවල සිදු කරනු ලබන අතර අස්වනු නෙළීම නොවැම්බර්-දෙසැම්බර් මාසවල සිදුවේ. බහුතරයක් වැල් වශයෙන් වැවෙන අල වර්ගවල අස්වනු නෙළන කාලය තීරණය කරනු ලබන්නේ කොළ කහවී වැල මැරෙන අවස්ථාවට එළඹී විටය. මෙම දේශීය අල බෝග බහුතරයක වාර්ෂිකව අස්වනු නෙළා ගතහැකි අතර මාස 8-10ක පමණ කාලයකින් වුවද අස්වැන්න ලබා ගැනීමට හැකිවේ. ගැමියන් අතර පවතින මතයක් වන්නේ “වැල ගිය තරමට අල” යන්නයි. මෙම හේතුව නිසා වැල් වශයෙන් වැවෙන දේශීය අල වර්ග ඉතා උස ගස් වලට හෝ උණ ගස් කපා සිටුවා ඒවාට යවනු ලැබේ.

දේශීය අල බෝග වගා නොකරන ගොවීන් පිළිබඳව කරන ලද සමීක්ෂණයට අනුව ඔවුන් මෙම අල වර්ග වගා නොකිරීමට හේතු ලෙස වගාවන් උතුරු මියන් විනාශ කිරීම, ගංවතුර හා ජලය එකතුවීම නිසා අල වගාව විනාශ වීම, වගා කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් ඉඩ කඩම් නොමැති වීම සහ උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුත් බීජ අල සොයා ගත නොහැකි වීම යන කරුණු ප්‍රධාන විය.

(හදුනාගත් අල වර්ග කීපයක රූප සටහන් ඇමුණුම 1 හි දක්වා ඇත.)

3.5 දේශීය අල වර්ග කුඹුරු ඉඩම්වල වගා කිරීම

දත්ත ලබා ගැනීමේ දී 2011 යල සහ 2011/12 මහ කන්නවල කුඹුරු ඉඩම්වල අල වගාව සිදු කර ඇත් ද යන්න විමසන ලදී. මෙහිදී කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ 12%ක්, ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ 6%ක් හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක 14% ප්‍රතිශතයක් කුඹුරු ඉඩම්වල අල වගාව සිදු කර තිබුණි.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

ප්‍රස්තාර අංක 3.2: කුඹුරු ඉඩම්වල අල වගාව

කැබලි ප්‍රදේශයේ ගොවිහු වැඩිදෙනෙක් මාස් කන්නයේ දී කුඹුරු වගා කළ ද , යළි කන්නයේ දී වැඩි වර්ෂාපතනයක් ලැබෙන නිසා අඩු වශයෙන් කුඹුරු වගාව සිදු කරයි. ගම්පහ ප්‍රදේශයේ කුඹුරු ඉඩම් හිමි දේශීය අල ගොවීන් වැඩිදෙනෙකු කුඹුරුවල අල වගාව සිදු නොකරන්නේ කුඹුරු ගොවිතැන් කිරීම ලාභදායී නිසාය. අමතරව කුඹුරු ඉඩම්වල අල වගා නොකිරීමට හේතු රාශියක් බලපා තිබුණි.

- කුඹුරුවල මඩගතිය හා වැලි සහිත බව අල වගාවට සුදුසු නොවීම.
- සත්ව හානි පවතින නිසා වගා කළ නොහැකිවීම.
- කුඹුරුවල වෙනත් බෝග වගා කිරීමට නීතිමය ඉඩක් නොතිබීම.

කුඹුරු ඉඩම්වල පාත්ති දමා බතල වගාව සිදුකර තිබූ අතර එය නැවත වී වගාව සඳහා කුඹුරු සකස් කිරීමේදී ගැටලු සහගත වී තිබුණි. තවද සෑම අල වර්ගයක්ම කුඹුරු ඉඩම්වල වල වගා කළ නොහැකි බවට ගොවි සාකච්ඡාවල දී කරුණු ඉදිරිපත් විය.

3.6 දේශීය අල වගාවේ යෙදවුම් භාවිතය

දේශීය අල වගාවට අවශ්‍ය මූලික යෙදවුම් ලෙස මූලික වශයෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය හඳුනා ගතහැකි අතර එම ද්‍රව්‍ය ආකාර කීපයකින් විය. එනම් 1. මව් අල 2. කැලි අල 3. පැළ 4. දඬු කැබලි 5. පොඩි අල ලෙසයි. මඤ්ඤොක්කා සහ බතල වැනි අල වර්ගවල රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස දඬු, යොදා ගනු ලබන අතර යාපනේ දම් අල, කුකුළල, හිඟුරල වැනි අල වර්ගවල කැලිඅල ද, (කි.ග්‍රෑම් 250 ක්පමණ බරැති) ආට්ටොක් වැනි අල වර්ගවල පැළ ද වගා කරයි. වැල් අලවර්ගවල මවු අල වලින් කැලි කපා අළු අතුරා තබා පැළ වූ පසු එම කැබලිවලින් ද වගා කළ හැකිය. මඤ්ඤොක්කා දඬු කැබලිවලින් පැළ කිරීම සිදු කරයි. මෙම රෝපණ ද්‍රව්‍ය

සපයා ගැනීමේ දී විවිධ මූලාශ්‍ර භාවිතා කර තිබූ අතර වගු අංක 3.5 මගින් ඒ පිළිබඳ විස්තර දක්වා ඇත.

වගු අංක 3.5: රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීම

රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ස්ථාන	කැගල්ල	ගම්පහ	කුරුණෑගල	මුළු එකතුව (%)	
	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	(N=192)	
තමන්ගේම බීජ	46	28	26	100	52
අසල්වැසි/ඥාති/යහලු	35	44	39	118	62
වෙනත් ගොවීන්ගෙන් මිලට ගැනීම	14	32	29	75	39
රාජ්‍ය නොවන ආයතන	23	-	-	23	12
කෘෂිකර්ම/ගො.ජ.සේ.	28	-	-	28	15
වෙළඳපොළ	2	14	26	42	22

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත ලබා ගැනීමේ දී පැහැදිලි වූයේ 52%ක ගොවි ප්‍රතිශතයක් තමාගේම බීජ භාවිතා කරන අතර 62% ප්‍රතිශතයක් අසල්වැසි, යහළු සහ ඥාතීන්ගෙන් බීජ ලබා ගැනීම සිදු කළ බවයි.

කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් වන “අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය” බීජ අල ලබා දීමේ දී විශේෂ මෙහෙයක් සිදු කරන අතර දේශීය අල වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා කැපවී කටයුතු කරයි. කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ දත්ත ලබා ගැනීමේ දී පැහැදිලි වූයේ බීජ රෝපණ ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීම සාපේක්ෂව ගැටලු සහගත නොවූ බවය.

නමුත් ගම්පහ සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක පිළිබඳ දත්ත ලබා ගැනීමේදී පැහැදිලි වූයේ මඤ්ඤාක්කා දඩු කැබලි සොයා ගැනීම ගැටලු සහගත නොවූ අතර අනිකුත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීම දුෂ්කර වූ බවය.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා තමන්ගේ ම බීජ යොදා ගන්නා සමස්ත ප්‍රතිශතය 52%කි (වගු අංක 3.5). නමුත් ඉතිරි 48%ක ප්‍රතිශතයක් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීමේ අපහසුතා පිළිබඳ දැක්වූ ප්‍රතිචාර වගු අංක 3.6 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 3.6: රෝපණ ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීමේ අපහසුතා

අපහසුතා	කැගල්ල n=63		ගම්පහ n=64		කුරුණෑගල n=65		මුළු එකතුව n=192	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
1 අවශ්‍ය ප්‍රමාණය අවශ්‍ය වෙලාවට සොයා ගත නොහැකිවීම	16	25.3	32	50.0	38	58.0	86	45.0
2 රෝපණ ද්‍රව්‍යවල මිල අධික වීම	12	19.0	32	50.0	36	55.0	80	42.0
3 ගොවීන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාදීමට ඇති අකමැත්ත	11	17.0	26	41.0	31	48.0	68	74.0
5 වදවී යාම නිසා සොයා ගැනීමට අපහසු වීම	17	27.0	31	48.0	36	55.0	84	44

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

(n=92කට ගැටලුව බලපා ඇති නමුත් සමස්ත නියැදිය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම සඳහා n=192 භාවිතා කර ඇත)

රෝපණ ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීමේ ප්‍රධානම ගැටලුව වූයේ අවශ්‍ය ප්‍රමාණය අවශ්‍ය වෙලාවට නොමැති වීමයි. සමස්ත නියැදිය සැලකීමේ දී 45%කට මෙම ගැටලුව බලපා තිබූ අතර දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් සැලකීමේදී කැගල්ල 25%ක්, ගම්පහ 50% හා කුරුණෑගල 58% ක් ලෙස විය. කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ මෙම ගැටලුව අඩුවෙන්ම බලපෑමට හේතුව වූයේ පළාත් කෘෂිකර්ම කාර්යාලය හා අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන පදනම මුල්වී කටයුතු කිරීමයි.

තමන් පාරම්පරිකව රැකගෙන හා බීජ වර්ග අන් අයට ලබාදීමට අකමැතිවූ ගොවීන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් ගම්පහ(41%) හා කුරුණෑගල(48%) දිස්ත්‍රික්කවලින් වාර්තා විය. තවද රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමේ දී අධික මිලක් ගෙවීමට සිදුවීම (42%) ද වගා කිරීමට ගැටලු වී තිබුණි. මෙම මිලදී ගන්නා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ප්‍රමිතියෙන් බාලවීම නිසා එනම් පැළ නොවීම, සිටවූ පසු නරක්වීම වලට හානියාවීම ඉහත ගැටලු උග්‍ර කරවීමට සමත්ව ඇත.

3.7 කෘෂිව්‍යාප්ති සේවය

දේශීය අල වගාව පිළිබඳ විධිමත් අයුරින් කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවයක් ලැබේ ද යන්න විමසීමට ලක් කරන ලදී. මෙහිදී අල වගා කිරීමට දැනුම ප්‍රමාණවත් නොවන බව සමස්ත නියැදියේ 62%

මතය විය. මෙම ප්‍රමාණයන් දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් කැගල්ල 38%, ගම්පහ 68% හා කුරුණෑගල 79% වශයෙන් විය. මේ සියලුම ගොවීන්ට අල වගාව පිළිබඳ පුහුණුවක් අවශ්‍ය බව ගොවි සාකච්ඡාවල දී ප්‍රකාශ කරන ලදී. මෙහිදී පුහුණු අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳ විමසන ලදුව, ඒ සඳහා පහත සඳහන් ගොවි ප්‍රතිචාර ලැබිණි.

- අල වගාවේ ආරම්භයේ සිට සියලුම කාර්යන් පිළිබඳව (60%)
- අල වගා කිරීමට පහසු නව තාක්ෂණ ක්‍රමවේද පිළිබඳව (73%)

මීට අමතරව අල වගා කිරීමට පෙර බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම තුළින් අල අස්වැන්න ඉහල නැංවීමට හැකිවීම හා රෝග අවම වීම සිදුවන බව මෙම ගොවීන් විසින් අසා තිබුණද ඒ පිළිබඳව වැඩිදුර දැනුවත් වීමේ අවශ්‍යතාව ඇත. මෙම ප්‍රදේශවල දීර්ඝකාලයක් පාරම්පරිකව අල වගාව පැවතුන ද, කෘෂි ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් දේශීය අල වගාව වර්ධනය කිරීම සඳහා උපදෙස් ලබාදීමක් සිදු නොවූ බවද ගොවි සාකච්ඡාවල දී පැහැදිලි විය.

අල වගාව පිළිබඳව ලැබෙන කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවය ප්‍රමාණවත් ද යන්න නියැදි සාමාජිකත්වය වෙතින් විමසන ලදුව සමස්ත නියැදියේ 65%ක් සේවය පිළිබඳ සැහීමට පත් නොවීය. දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් ගත්විට කැගල්ල 38%ක්, ගම්පහ 82%ක් හා කුරුණෑගල 79%ක් ලෙස විය. තවදුරටත් මේ පිළිබඳව අදහස් රාශියක් ප්‍රකාශ විය.

- තම ප්‍රදේශයට කෘෂි ව්‍යාප්ති නිලධාරියෙකු නොමැතිවීම
- අල වගාව පිළිබඳ කිසිදු පුහුණුවක් හෝ දැනුම ලබාදීමක් සිදු නොකිරීම
- පැමිණෙන තවක නිලධාරීන්හට මෙම පාරම්පරික වගාව පිළිබඳ පවතින දැනුම ප්‍රමාණවත් නොවීම

මෙවැනි තත්ත්වයක් තුළ දේශීය අල වගාවේ නියුතු ගොවීන් ඒ පිළිබඳ දැනුවත් වූයේ කෙසේ ද යන්න විමසීමට ලක් කරන ලදී. කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ කෘෂි උපදේශක සේවය(71%) මෙන්ම රාජ්‍ය නොවන ආයතන(75%) මේ සම්බන්ධව දැක්වූ කැපවීම පැහැදිලි වන අතර වගු අංක 3.7 මගින් ඒ පිළිබඳ කරුණු දක්වා ඇත.

සමස්ත නියැදිය සැලකීමේ දී 92% වගාව පිළිබඳ තමාගේ දැනුම හා පාරම්පරික දැනුම උපයෝගී කර ගෙන ඇත. කෘෂිකර්ම උපදේශක හා කෘෂි පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර වෙතින් දැනුවත් වී ඇත්තේ 38% ක ප්‍රතිශතයකි. රාජ්‍ය නොවන ආයතනවලින් දැනුවත්වීම සමස්ත නියැදියේ 25% ක ප්‍රතිශතයකි.

වගු අංක 3.7: දේශීය අලු බෝග වගාවට දැනුවත්වීම

දැනුවත් වූ ආකාරය	කැගල්ල n=63		ගම්පහ n=64		කුරුණෑගල n=65		මුළු එකතුව n=192	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
තමාගේ දැනුම/පාරම්පරිකදැනුම	56	88.9	60	93.8	61	93.9	177	92.2
කෘෂි උපදේශක	45	71.4	05	7.8	06	9.2	56	29.2
කෘ.ප.නි.ස.	12	19.0	02	3.1	04	6.2	18	9.4
රාජ්‍ය නොවන ආයතන	47	74.6	-	-	-	-	47	25.0

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

❖ ප්‍රතිචාර මත ගණනය නිසා එකතුව 100ට සමාන නොවේ.

ගම්පහ සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක තුළ දේශීය අලු බෝග කෙරෙහි කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවාව දුර්වල තත්ත්වයක පවතින බව පැහැදිලි වන අතර වගාකරුවන් තම අත්දැකීම් මත වගාව සිදු කරන බැවින් නව තාක්ෂණය කරා යොමුවීමක් දක්නට නොමැත.

3.8 අලු වර්ග ගබඩා කර තබා ගැනීම

දේශීය අලු වර්ග ගබඩා කරනු ලබන ආකාරය සහ ගබඩා කාලය අලු වර්ගයෙන් වර්ගයට වෙනස් වන බව ගොවි සාකච්ඡාවල දී පැහැදිලි විය. අලු කැපීම් හෝ කැඩීම්වලට භාජනය නොවී ගලවා ගතහොත් වැල් අලු වර්ග මාස පහක් හෝ භයක් ගබඩා කර තබා ගත හැකිය. මීට අමතරව කැපීම් හෝ කැඩීම්වලට භාජනය නොවී ගලවා ගත් අලු

- ❖ දහයියා ගොඩක යටකර කාලයක් තබා ගත හැක.
- ❖ පොළවේ පස් යට අතුරා තැබීමෙන් කෙටි කාලයක් ගබඩා කර තැබිය හැක.
- ❖ වැලි යට කර තැබීමෙන් ද කෙටි කාලයක් තබා ගත හැක.
- ❖ අලු වර්ග ගලවා පසු පස් ඉවත් නොකර වියලි ගෝනියකින් වසා අඳුරු ස්ථානයක තැබීමෙන් කෙටි කාලයක් ගබඩා කර තැබිය හැක.

තවදුරටත් අලු වර්ග කල් තබා ගැනීම සඳහා ගොවීන් පැරණි ක්‍රම කීපයක් අනුගමනය කර ඇත. එනම්;

- අලු බීජ මැටි වලින් ආවරණය කර තැබීම
 - තෝරා ගත් බීජ අලු කාමරයක තබා හොඳින් වැසෙන සේ මැටි ගසා වසා තැබීමෙන් නරක් නොවී තබා ගත හැක.

- වාතය නොලැබෙන සේ තෙතමනය නොමැති ස්ථානයක වියළි වැලි වලින් අල යට කර තැබීමෙන් මාස 3-6ක් අතර කාලයක් කල් තබා ගත හැක.
- බීජ අල ගොම හෝ මැටි පොළව මත දහයියා සමඟ මිශ්‍ර කර තබා ගැනීම.

තවද, වැල් අල වර්ග නොගලවා අවුරුදු දෙකක් තුනක් වුවද ක්ෂේත්‍රයේ තබා ගතහැකි බව සාකච්ඡාවල ද හෙළි විය. පළමු අවුරුද්ද අවසානයේ නොගැල වූ අල කුණුවන අතර ඒ වෙනුවට අලුත් අලයක් ඊළඟ අවුරුද්ද තුළ වැඩෙන අතර එම අලය කලින් අලයට වඩා විශාල එකකි. මෙසේ අල වර්ග කාලයක් ක්ෂේත්‍රයේ නොගැලවා තැබීමෙන් ක්‍රමයෙන් අස්වැන්න වැඩිවන තත්ත්වයකට පත්කර ගත හැකිය. සමහරු මෙය අත්දැකීම් ලබා ගැනීමේ අවියෙන් ද අල නොගලවා ක්ෂේත්‍රයේ තබා ගෙන සිටි බව සමීක්ෂණයේ දී පැහැදිලි විය. ගොවි සාකච්ඡාවලදී අනාවරණය වූ පරිදි කුකුළු අවුරුදු දෙකක් පමණ නොගලවා ක්ෂේත්‍රයේ තැබූ විට ‘ජාවාල’ නමැති කටු සහිත අල වර්ගය බවට පත් වී ඇත.

අල වර්ග කල් තබා ගැනීමේ දී අලවල බර අඩුවී වියළි ස්වභාවයකට පත්වන අතර පැළවීම සිදු වේ. අල පැළ වූ විට පිටි ගතිය අඩුවී පිසූ විට දියර ස්වභාවයක් ගන්නා අතර මැලිවීම නිසා අල බාල වීමක් වැනි ක්‍රියාවලියක් වේ.

3.9 දේශීය අල ගොවි සංවිධාන

දේශීය අල ගොවියා ශක්තිමත් කිරීමට සහ ගොවියාගේ කේවල් කිරීමේ ශක්තිය දියුණු කිරීමට, ගොවීන් සංවිධානයවීම වැදගත් වේ. ගොවි සංවිධානයන් තුළින් බලාපොරොත්තු වන්නේ ගොවීන් දැනුවත් වී ඒ තුළින් ආර්ථිකය යහපත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියකි. අල ගොවි සංවිධාන පිළිබඳ ගොවීන් සමඟ සාකච්ඡා කළ ද කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ හැර අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක දෙක තුළින් කිසිදු අල ගොවි සංවිධානයක් හමු නොවීය. කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ පළාත් කෘෂි කාර්යාලය හා අරණයක ප්‍රජා සංවර්ධන පදනම මෙහෙයවීමෙන් අල ගොවි සංවිධාන පිහිටුවා තිබූ අතර සමස්ත නියැදියේ 30%ක ප්‍රතිශතයක් මෙම අල ගොවි සංවිධාන සඳහා බැඳී තිබුණි.

එම අල ගොවි සංවිධානය මගින් ලබා දුන් සේවාවන් අතර,

- අල වගාව පිළිබඳව ගොවි දැනුම වර්ධනය කිරීම
- පාරම්පරික ගොවි දැනුම හුවමාරු කර ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා ලබාදීම
- කුඩා කණ්ඩායම් මගින් අල වගාව ප්‍රවර්ධන කිරීම
- අල බෝගය ප්‍රවර්ධනය සඳහා කාර්තා දායකත්වය ලබා ගැනීම
- බීජ අල ගොවීන් අතර හුවමාරු කර ගැනීමට සැලැස්වීම

- බීජ අල සාධාරණ මිලකට ගොවීන් ගෙන් ලබා ගැනීම හා අලෙවිය
- දේශීය අල අලෙවිය සඳහා පහසුකම් ලබාදීම.
- දේශීය අල ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සඳහා යොමු කිරීම.
- අල වියලන යන්ත්‍ර හඳුන්වාදීම.
- ණය පහසුකම් ලබාදීම හා ගොවීන් ඉතිරි කිරීම්වලට යොමු කිරීම.

මෙම සංවිධාන ප්‍රදේශයේ දේශීය අල බෝග වගාව ප්‍රවර්ධනයට කටයුතු කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විවිධ වූ වයස් කාණ්ඩවල ගොවීන් ඒ සඳහා යොමු වීමක්ද හඳුනා ගැනීමට හැකිවිය.

කැගල්ලේ අරණායක ප්‍රදේශයේ අල ගොවී සංවිධානය මගින් අල වර්ගවල භාවිතය පිළිබඳව පුහුණු වැඩසටහන් හා අල ආශ්‍රිත විවිධ නිෂ්පාදන පිළිබඳ උපදෙස් ලබා දී ඇත. එම නිෂ්පාදන අතරින් කිහිපයක් ලෙස කළු දොදොල්, අලකැඳ, අල කොකිස්, බැඳපු මඤ්ඤොක්කා, කට්ටට්, පැට්ස් හා මඤ්ඤොක්කා පිටවූ දැක්විය හැකි අතර සංවිධානය මගින් අල වියලීම සඳහා පෙනි වියලන යන්ත්‍රයක් ද ලබා දී ඇත. තවද මෙම ගොවී සංවිධානය අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන පදනම හරහා විවිධ ප්‍රදර්ශන වැඩමුළු සඳහා සංවිධානයේ සාමාජික සාමාජිකාවන් සහභාගි කරවන අතර තෝරා ගත් සාමාජිකයන්ට විදේශ සංචාර ලබා දීමද සිදු කර ඇත. කැගල්ල දිස්ත්‍රික් අල ගොවී සංවිධානය මගින් විශාල මෙහෙයක් සිදුවන බව දත්ත ලබා ගැනීමේදී පැහැදිලි විය.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ අල ගොවී සංවිධාන හමු නොවූ අතර නියැදි සාමාජිකත්වය සඳහන් කළේ කුඹුරු සඳහා වන ගොවී සංවිධානය හැර වෙනත් කිසිදු කෘෂි ආශ්‍රිත සංවිධානයක් ගම තුළ නොමැති බවයි.

3.10 “දිවි නැඟුම” වැඩසටහන

හැටේ දශකයේ දී සිදුවූ හරිත විප්ලවය සඳහා දේශීය අල බෝග යොමු වුවද, ඉන් නිසි ඵල නොලා ගැනීමට නොහැකි විය. නමුත් සම්පත් අඩු දිළිඳු ජනතාවගේ ආහාර සැපයීමේ ප්‍රධාන ගැලවුම්කරුවකු ලෙස දේශීය අල අමිල සේවයක් සිදු කරනු ලබන පැහැදිලි සත්‍යයක් වූයේ, 70 දශකයේ සිදු කළ මහා කෘෂි සංග්‍රාමය සමඟිනි. එකල සෑම ගෙවත්තකම අල බෝගයක් වගා කර තිබීම සුලභ දසුනක් වූ අතර එම තත්ත්වය ඉදිරියට පැවතියේ නම් වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාව “දේශීය අල” වලින් ස්වයං පෝෂිත තත්ත්වයට පත්වීමට ඉඩ තිබුණි.

කෙසේ වෙතත් වර්තමානයේ “දිවි නැඟුම “ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය හරහා “පවුලේ එදිනෙදා ආහාර අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට, නිවස අවට ඇති ඉඩකඩ, ආහාර බෝග වගාව සඳහා ඵලදායී ලෙස යොදා ගැනීමේ කාර්යයකට මුල පුරා දිගු ගමනක් යමින් පවතී. එම වැඩසටහන යටතේ

පස්දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලක් සඳහා එදිනෙදා අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමට කුඩා ගෙවත්තක් නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය බෝග හඳුන්වා දී ඇත. තව ද, ඒ යටතේ එළවළු හා පලා වර්ග, පලතුරු, අල බෝග හා ඖෂධ හා කුළු බඩු වගා කිරීම සඳහා ගොවීන් දැනුවත් හා උනන්දු කරවීම සිදු කරයි. දේශීය අල බෝග යටතේ මඤ්ඤොක්කා, බතල, කිරිඅල, වැල් අල, ගහල වර්ග සහ ඉන්තල යන දේශීය අල වර්ග ව්‍යාප්ත කිරීම මෙම වැඩසටහනේ එක් අරමුණකි.

යෝජිත ගෙවත්තේ මඤ්ඤොක්කා පඳුරු 5-10ක්, කිරිඅල ගස් දහයක් පමණ හා කුඩා බතල පාත්තියක් තිබිය යුතු බවට නිර්දේශවල සඳහන් වේ. මෙහි දී අවශ්‍ය බීජ සහ පැළ තම ගෙවත්තේම නිපදවා ගැනීම හෝ අසල්වාසීන්ගෙන් සපයා ගැනීම වඩාත් සුදුසු බව සඳහන් කර ඇත.

මෙම අධ්‍යයනයේ එක් අරමුණක් ලෙස “දිවි නැඟුම” ව්‍යාපෘතිය යටතේ කිනම් ආකාරයේ සහායක් දේශීය අල ගොවියාට ලැබුණේ ද යන්න විමර්ශනය කරන ලදී. අල වගා කරන සමස්ත ගොවි නියැදියේ 4.9%ක ප්‍රතිශතයකට දිවිනැඟුම වැඩසටහන යටතේ අල බීජ ලබාදීම, අල වගාව වන සතුන්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස දැල් ලබා දීම හා අල වගාව සිදු කර ගෙන යාමට උපදෙස් ලබාදී ඇත. කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මෙම ප්‍රතිශතය 15%ක් වන අතර ගොවි සාකච්ඡා වල දී අනාවරණය වූයේ කැගල්ල පළාත් කෘෂිකර්ම කාර්යාලය මේ ද්‍රව්‍ය ලබා දීමට මුල් වූ බවයි.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ දිවි නැඟුම යටතේ එක් ගොවියෙකු උපදෙස් ලබා ගැනීමක් සිදු කර ඇත. දේශීය අල වගා නොකරන ගොවීන් සැලකීමේ දී සමස්ත නියැදියේ කිසිදු ගොවියෙකුට දිවි නැඟුම යටතේ දේශීය අල වගාවට සහන හෝ උපදෙස් ලැබී නැත. එළවළු වගාවට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දීම සඳහා බීජ හා පොහොර පැකට් ලබා දීම සිදු කර තිබුණද “දේශීය අල සඳහා අවම යොමුවීමක් ඇති බව පැහැදිලි විය.

(මෙහි දී සම්පූර්ණ නියැදියට ඇතුළත් වූයේ දේශීය අල වගාවේ නියුතු වූ ගොවීන් ය. ‘දිවි නැඟුම’ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වූයේ සමස්ත ග්‍රාමීය ජනතාව වෙනුවෙනි. ඒ අනුව දත්ත ලබා ගැනීමේ දී “දිවි නැඟුම” ලැබූ අය හා නො ලැබූ අය ලෙස වෙන් කිරීමක් සිදු නො කෙරිණ).

සිව්වැනි පරිච්ඡේදය

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡා - 1

දේශීය අල පරිභෝජනය හා අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන

4.1 හැඳින්වීම

දේශීය අල වර්ග පෝෂණයෙන් හා ඖෂධීය වටිනාකමින් යුක්ත බැවින් නිරෝගී දිවි පෙවෙතක් ගත කිරීමට උපකාරී වී ඇත. මෙවැනි අල වර්ග වගා කිරීම, පරිභෝජනය කිරීම හා අලෙවි කිරීම තුළින් ගැමියා ස්වයං යැපීමේ තත්ත්වයට පත් වන අතර අතිරේක මුදලක් ද සොයා ගැනීමට හැකි වනු ඇත. සමස්ත නියැදියේ 72%ක ප්‍රතිශතයක් අල පරිභෝජනය සඳහා වගා කර තිබුණි. මෙම පරිච්ඡේදය මගින් දේශීය අල පරිභෝජනය කිනම් අයුරු සිදුවී ඇතිද යන්න විමසීමට ලක් කරන ලදී.

4.2 අල පරිභෝජනය

අල පරිභෝජනය කිරීමේ දී උදය ආහාර වේලක්, දහවල් හෝ රාත්‍රී ආහාර වේලක් ලෙස පිළියෙල කර ගැනීමේ හැකියාව පවතී. බත වෙනුවට තම්බා ගත හැකි ආහාරයක් ලෙසත්, බත සමග ආහාරයට ගත හැකි ව්‍යාංජනයක් ලෙසත් දේශීය අල ජනයා අතර ප්‍රචලිතය. තව ද දේශීය අලවලින් විවිධ කෑම වර්ග පිළියෙල කර ගැනීමේ හැකියාවද පවතී.

සමස්ත නියැදියේ 63.3% ප්‍රතිශතයක් උදය ආහාර වේලක් ලෙස අල පරිභෝජනය කර තිබූ අතර ආහාරයට ගත් ප්‍රධාන අල බෝග ලෙස මඤ්ඤොක්කා බතල හා කිරිඅල හඳුන්වා දිය හැක.

දහවල් ආහාර වේලක් ලෙස දේශීය අල පමණක් පරිභෝජනය කළ සමස්ත නියැදි ප්‍රතිශතය 26%ක් වන අතර බත සමග තම්බා පරිභෝජනය කළ සමස්ත ප්‍රතිශතය 46%කි. මෙහි දී ආහාරයට ගත් ප්‍රධාන අල වර්ග ලෙස මඤ්ඤොක්කා, බතල, කිරිඅල හා වැල් අල වර්ග හැඳින්විය හැකි අතර සාකච්ඡාවල දී පැහැදිලි වූයේ අල වර්ග පරිභෝජනය සඳහා සැකසීම ඉතා පහසු බවයි. බත් පරිභෝජනයට සාපේක්ෂව කෙටි කාලයක් තුළ ආහාර වේල සකසා ගැනීමේ පහසුව පවතින බවද වැඩිදුර කරුණු පැහැදිලි විය.

රාත්‍රී ආහාරයක් ලෙස දේශීය අල පරිභෝජනය කළ සමස්ත නියැදි ප්‍රතිශතය 2%ක තරම් වූ කුඩා ප්‍රතිශතයක් වූ අතර අඩු භාවිතයට කරුණු රාශියක් ගොවීන්ගෙන් ප්‍රකාශ විය. ප්‍රධානතම හේතුව ලෙස සඳහන් වූයේ රාත්‍රියට අල පරිභෝජනය තුළින් සෙම ගතිය වැඩි කරවන බවයි.

මෙලෙස ආහාර පරිභෝජනය කිනම් අවස්ථාවේ සිදු කළ ද එසේ පරිභෝජනයට යොදා ගැනීමේ හේතු රාශියක් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

- පෝෂණ ගුණයෙන් ඉහළ ආහාර වේලක් වීම හා ලෙඩ රෝග රාශියක් වළක්වා ගැනීමට උපකාරීවීම (උදා. පිළිකා වැනි රෝග සඳහා) (85%)
- තම ගෙවත්තේ අල වර්ග වගා කරන නිසා පහසුවෙන් සොයා ගත හැකිවීම (26%)
- අල වර්ගවල ඇති එයටම ආවේණික රසය නිසා කැමට ඇති කැමැත්ත (28%)
- පරිභෝජන රටාවේ වෙනස්වීමක් දේශීය අල වලින් බලාපොරොත්තු වීම (32%)
- ව්‍යාංජනයක් ලෙස ප්‍රධාන ආහාර වේලට එකතු කර ගැනීමට ඇති හැකියාව (48%)
- වස විෂෙන් තොර ආහාර වේලක්වීම (82%)
- දේශීය අල අස්වනු ලැබෙන කාලයට පුරුද්දක් ලෙස ආහාරයට ගැනීම (36%)

සමස්ත නියැදියේ 45%කගේ මතය වූයේ දේශීය අල පරිභෝජන ප්‍රමාණය ඉහළ නැංවිය හැකි බවයි. මේ සඳහා දේශීය අලවල පවතින ඖෂධීය ගුණය පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත්වී නොසිටීම ගැටලුවක් බව සඳහන් විය. සමස්ත නියැදියේ 49.5% ක ගොවි ප්‍රතිශතයක් මාසයකට විවිධ අල වර්ග කිලෝ අටකට වැඩි ප්‍රමාණයක් පරිභෝජනය කරති. මෙම අල පරිභෝජනය තවදුරටත් 10%ක ප්‍රමාණයකින් ඉහළ නැංවිය හැකි බව නියැදියේ අදහසයි. වගාකරුවන් පවසන පරිදි මෙම අල පරිභෝජනය තවදුරටත් වැඩි කළ හැකි නමුත් එම අල වර්ග අඛණ්ඩව පරිභෝජනය කිරීමට නොහැකිය. එසේ වීමට හේතු රාශියක් ඉදිරිපත් විය.

- පිටි ගතිය ඉහළ නිසා එක දිගට පරිභෝජනයට ගත හැකි ආහාරයක් නොවීම (56%)
- දැරුවන් දේශීය අල පරිභෝජනයට අකමැති වීම (26%)
- දේශීය අල වසරේ එක්තරා කාල සීමාවකට පමණක් සීමාවන නිසා අඛණ්ඩව ලබාගත නොහැකිවීම (37%)
- සමහර අල වර්ග අධික උෂ්ණ ගතියෙන් හා අධික සීතල ගතියෙන් යුත් නිසා ආහාරයට ගැනීමට ඇති බිය (42%)
- රුධිරයේ සීනි ගතිය අල පරිභෝජනය නිසා ඉහළ යන බැවින් වැඩිපුර පරිභෝජනය අපහසුය (12%)

දේශීය අල වගා නොකරන නමුත් මිලදී ගෙන පරිභෝජනය සිදු කරන පාරිභෝගික අදහස වූයේ අලවල පවතින පිටි ගතිය නිසා එක දිගට පරිභෝජනය කිරීම අප්‍රිය බවයි. කුඩා දැරුවන් සඳහා යෝග්‍ය පෝෂක තත්ත්වයෙන් ඉහළ ද්‍රව්‍ය බතලවල අඩංගු බවට පවතින මතය හා ප්‍රචාරණය නිසා දැරුවන් සඳහා බතල අල තම්බා දීම සිදු කරන බව ගොවි සාකච්ඡාවල දී අනාවරණය විය. නමුත් දැරුවන් වයසින් වැඩෙත්ම පවතින වෙළෙඳ ප්‍රචාරක වැඩසටහන්

නිසා වෙනත් ආහාර ද්‍රව්‍ය කෙරේ ආකර්ෂණය වීම සිදුවී ඇත. දේශීය අලු වර්ග පිළිබඳව එවැනි ප්‍රචාරක ක්‍රියා පිළිවෙතක් නොමැති වීම ද පරිභෝජනය දුර්වල කිරීමට සමත් වී ඇත.

දේශීය අලු බෝග වගාව සිදු කරන ගොවීන්ට අලු පරිභෝජනය එක් කාලයකට සීමා කළ යුතු නැති අතර වරින් වර වසර පුරා අස්වනු නෙළා භාවිත කළ හැක. නමුත් වගාව සිදු නොකරන ගොවීන්ට නිශ්චිත කාලයකදී පමණක් ලබා ගත හැකිවීම පරිභෝජනය සඳහා ගැටලු සහගත වී ඇත. තවද දේශීය අලු වර්ගවල පවතින මිල ඉතා ඉහළ බව 64%ක අලු වගා නොකරන පාරිභෝගික අදහස විය. අර්තාපල් වැනි අලු වර්ගයක මිල සාපේක්ෂව අඩු අතර ඒ සඳහා දැරුවන් ඇතුළු සියලු නිවෙස් සාමාජිකත්වය කැමැත්ත දැක්වීම තුළ වැඩි නැඹුරුවක් අර්තාපල් සඳහා යොමුව ඇත. තව ද, දේශීය අලු වර්ගවල පවතින ඖෂධීය ගුණය පිළිබඳ පවතින අඩු අවබෝධය, පරිභෝජනය සඳහා යොමු නොවීමට හේතු වන බවද ගොවි සාකච්ඡා තුළින් මනාව පැහැදිලි විය.

4.3 දේශීය අලු ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන

දේශීය අලු පරිභෝජනය සඳහා යොමු කරවිය හැකි විශේෂිතයන් ලෙස අලු ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන හැඳින්විය හැක. අලු තම්බා පරිභෝජනය හෝ ව්‍යාංජන ලෙස පරිභෝජනයෙන් මිදී දේශීය අලුවල පවතින රස හා ගුණයේ විවිධත්වය මෙම අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනවලින් විදහා දක්වන බව ගොවි සාකච්ඡාවලදී කරුණු පැහැදිලි විය.

දේශීය අලු ආශ්‍රිත විවිධ නිෂ්පාදනයන් කරා ගොවීන් යොමු වී ඇති බව සාහිත්‍ය විමර්ශන තුළින් ද පැහැදිලි විය. දත්ත ලබා ගැනීමේ දී දේශීය අලු ආශ්‍රිත කිසියම් නිෂ්පාදනයක් සිදු කරන්නේ ද යන ගැටලුව ගොවීන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. දේශීය අලු වගා කරන සමස්ත ගොවි නියැදියේ 13%ක ප්‍රතිශතයක් අලු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනවලට යොමු වී ඇත. දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් සැලකීමේ දී කෑගල්ලේ දිස්ත්‍රික්ක නියැදියෙන් 24%ක් සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක නියැදියේ 16%ක් ලෙසිනි. ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ කිසිදු අලු වගා කරන ගොවියෙකු මේ සඳහා යොමු වී නැත.

දේශීය අලු වගා නොකරන අලු පරිභෝජනයේ යෙදෙන ගොවීන් 178 දෙනෙකු සමඟ සාකච්ඡා කර දත්ත ලබා ගත් අතර සමස්ත නියැදියේ 7%ක ප්‍රතිශතයක් අලු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනවලට යොමුවී තිබුණි. දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් සැලකීමේ දී කෑගල්ල නියැදියේ 8%ක්, කුරුණෑගල 12%ක් හා ගම්පහ 2%ක් වශයෙනි. අලු වගා කරන ගොවීන් අලු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනවලට වැඩි යොමුවීමක් ඇත් ද යන්න අපේක්ෂා කළ ද එවැනි දෙයක් සිදු වී නැත.

සමස්තයක් ලෙස කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ අල වගා කරන හා නොකරන ගොවීන් මේ කාර්යයට යොමු වීමට හේතු වී ඇත්තේ අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන පදනම හා පළාත් කෘෂිකර්ම කාර්යාලයේ මැදිහත් වීමයි. මෙහි දී අල ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන රාශියක් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

එනම්,

1 අල දෝසි	10 අල රෝල්ස්	19 වැලිතලප, මස්කට්,
2 අල කැවුම්	11 අල මුරුක්කු,විජේ	20 අල සුජේ
3 බැදපු	12 අල පාන්	21 අල අලුවා
මඤ්ඤොක්කා		
4 අල කට්ටි	13 අල කේක්	22 උදුවැල්
5 අල කැඳ	14 අල පිට්ටු	23 ක්‍රොකට්
6 අල කොකිස්	15 අල වඩේ	24 මඤ්ඤොක්කා අටු කොස්
7 බැදපු කිරිඅල පෙනි	16 අල දොදොල්	25 අල පපඩම්
8 අල පුඩිං	17 අල පැටිස්	26 පැණි මිශ්‍ර මඤ්ඤොක්කා
9 අල ටොලි	18 එළවළු රොට්	27 පැණි රොට්

දේශීය අල වර්ගවලින් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන අල ගොවීන්ට හඳුන්වා දීමේ කාර්යයේ දී අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන පදනම විසින් පුරුදු පුහුණු කරන ලද ගෙවිලියන් අපගේ නියැදියට අයත් විය. මේ පිළිබඳ විස්තර ලබා ගැනීමේ දී ප්‍රජා සංවර්ධන පදනම හඳුන්වා දුන් ආහාර වට්ටෝරු පිළිබඳවද සාකච්ඡාවට බඳුන් විය.

පාන් පිට්ටි, මුරුක්කු වෙනුවට අල මුරුක්කු හඳුන්වා දී ඇති අතර මේ සඳහා කිරි අල, තුන්මස් අල, මව් අල සහ සෙවෙල අල වර්ගවල පිට්ටි භාවිත කර ඇත. මෙම දේශීය අල පිට්ටිවලට සහල් පිට්ටි මුහුකර මුරුක්කු වලට අමතරව අල වැලිතලප, අල අලුවා, අල කොකිස්, අල දෝසි යන අල වර්ග වලින් සාදා ඇත.

තවද මෙම සංවිධානය විසින් “බුත්සරණ” අල මගින් විවිධ කෑම වර්ග හඳුන්වා දී තිබුණි. බුත්සරණ යනු අලංකාර මල් වර්ගයක් බව අප හැඳින ඇති නමුත් මෙයින් දොදොල්, තලප, කැඳ, රොට්, පිට්ටු සෑදීම හඳුන්වා දී ඇත. බහුතරයක් පිරිස මෙම අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සෑදීම සඳහා අවශ්‍ය අල වර්ගය තමාගේම ගෙවත්තෙන් සපයා ගැනීම ද අගය කළ යුත්තකි.

අරණායක ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ උපදෙස් හා මඟ පෙන්වීම යටතේ ක්‍රියාත්මක අරණායක දේශීය අල ගොවි සංවිධානයද අල වගාව හා එම අල වර්ගවල භාවිත පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම් පුහුණු වැඩසටහන් සිදු කරනු ලබන අතර අල ආශ්‍රිත විවිධ නිෂ්පාදන පිළිබඳ

උපදෙස් ලබා දී ඇත.ඒ අතරින් අල යොදා සාදන කළුදොරොල්, අල කැඳ, අල කොකිස්, බැඳපු මඤ්ඤාක්කා,කට්ටුව, පැට්ස් සහා මඤ්ඤාක්කා පිටු ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගනී.තවද එම සංවිධානය මගින් අල පෙති වියලන යන්ත්‍රයක් ද ලබා දී ඇත.මෙම සංවිධානය මගින් විවිධ ප්‍රදර්ශන වැඩමුළු සඳහා සංවිධානයේ සාමාජික සාමාජිකාවන් සහභාගි කරවන අතර තෝරා ගත් සාමාජිකයන්ට පිටරට සංචාර ද ලබාදීම සිදු කරනු ලබයි.

සමස්ත අල වගා නොකරන නියැදියේ 83%ක ප්‍රතිශතයක් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනයකට යොමුව නැත්තේ මෙම නිෂ්පාදන සිදු කිරීම පිළිබඳ දැනුමක් නොමැතිවීම නිසාය. වැඩිදුරටත් මේ පිළිබඳ ගොවි සාකච්ඡාවලදී හෙලි වූගේ, තමන් හඳුනාන්නේ බතල, මඤ්ඤාක්කා, කිරිඅල ඇතුළු තවත් අල වර්ග කීපයක් පමණක් බවයි. අල වර්ග හෝ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන පිළිබඳව නොදැන අල ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කෙසේ සිදු කරමද යන ගැටලුව මෙම අල වගා නොකරන ගොවීන් හට තිබුණි.

දේශීය අල වගා කළ ද සමස්ත නියැදියේ 89%ක ප්‍රතිශතයක් අල ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන වලට යොමුවී නැති අතර ඒ පිළිබඳව ගොවි සාකච්ඡාවල දී විමසුමට ලක් කරන ලදී. එහිදී ගොවීන්ගේ අදහස වූයේ;

- එම නිෂ්පාදන සෑදීමට තමන් දැනුවත් වී නොමැති බව.
- අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනවලට වඩා අමු ද්‍රව්‍ය ලෙස අලෙවිය ලාභ සහ පහසුවීම.
- මෙම නිෂ්පාදන පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් නොමැති අතර ඒ නිසා ඉල්ලුමක් නිර්මාණය වී නැත.
- තමා සතු දේශීය අල අස්වැන්න අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සැකසීමට ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- අගය එකතුකළ නිෂ්පාදන සිදු කිරීමට ප්‍රමාණවත් සම්පත් නොමැතිවීම (විදුලිබලය, අමුද්‍රව්‍ය, අනෙකුත් උපකරණ සහ ශ්‍රමය).

මෙවැනි තත්ත්ව යටතේ දේශීය අල වගාවේ යෙදුන ද, හදිසියේ නිවසට අවශ්‍ය කට්ටුව සෑදීමට දේශීය අල භාවිත කරනු විනා වෙනත් කිසිදු අතුරු නිෂ්පාදනයකට මේ අය යොමු වී නොමැත.

අලෙවිය සඳහා මෙම අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනය සිදුකරන්නන් තම නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීම ආකාර කීපයක් යටතේ සිදු කරන බව හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

- ගමේ ජනතාව අවශ්‍ය බව පැවසූ විට ඒ අයට නිෂ්පාදනය කරදීම
- ගම් ප්‍රදේශයේ හා නගරයේ අලෙවිසැල්වල පවතින ඉල්ලුමට

➤ රාජ්‍ය ආයතන හා ප්‍රජා සංවර්ධන පදනමේ ප්‍රදර්ශනවලට

මෙම ද්‍රව්‍ය අලෙවි කිරීමේ දී මේ වර්ග පිළිබඳ දැනීම ඇති පාරිභෝගිකයින් පමණක් මිලදී ගැනීම සිදු කරන බව ද ගොවි සාකච්ඡාවේ දී කරුණු අනාවරණය විය. මෙසේ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන කීපයක අලෙවි කළ මිල ප්‍රමාණයන් වගු අංක 4.1 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 4.1: අල ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන හා ඒවායේ මිල

නිෂ්පාදනයේ නම	ගනු ලබන අල වර්ගය	ප්‍රමාණය	මිල (රුපියල්)
අල දොදොල්	දන්දින	ග්‍රෑම් 35	35.00
කිරිටොපි	කිරිඅල	එකක්	20.00
උදුවාල්	සෙවෙල් අල	එකක්	20.00
අලකැවුම්	කිරිඅල	එකක්	15.00
අල කැඳ	දන්දින	වීදුරුවක්	15.00
අල කොකිස්	කිරිඅල	ලොකු 1	7.00
		පොඩි 1	5.00
අල විජ්ජ	කිරි අල	ග්‍රෑම් 100	50.00
මුරුක්කු	කිරිඅල	ග්‍රෑම් 100	60.00
තනි මුරුක්කු	කිරිඅල	ග්‍රෑම් 100	60.00
සුජ්	දන්දින	වීදුරුවක්	35.00

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

දේශීය අල යොදා නිපැයෙන අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන පාරිභෝගිකයන්ට අලුත් දෙයක් වන අතර ජනතාවට මෙම නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීමට පුරුද්දක් නොමැතිවීම ප්‍රධාන ගැටලුවක් වී ඇත. මෙම අලෙවිකරුවන්ගේ ප්‍රධානම ඉල්ලීම වූයේ අල ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක අවශ්‍යතාවයයි.

පස්වැනි පරිච්ඡේදය
ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡා - 2

5.1 හැඳින්වීම

දේශීය අලු වගාවේ තෝරා ගත් බෝග කීපයක නිෂ්පාදන වියදම සහ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ඒ ඒ ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පවතින ආකාරය පිළිබඳ මෙම පරිච්ඡේදය මගින් කරුණු පැහැදිලි කර ඇත. මෙහිදී මඤ්ඤොක්කා, බතල, ඉන්තල, කිරිඅල, රාජඅල, කහටඅඟල, ඉනිඅල හා හිඟුරල යන වගාවන්වල නිෂ්පාදන වියදම හා නිෂ්පාදනයේ සිදුවූ ගැටලු පිළිබඳව ද සාකච්ඡා කෙරේ. මඤ්ඤොක්කා, බතල හා කිරිඅල වාණිජ වගාවක් ලෙස සිදු කරන අතර අනිකුත් අලු වර්ග පරිභෝජනය සහ අතිරික්තය අලෙවිය සඳහා යොදා ගැනීම හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

5.2 නිෂ්පාදන පිරිවැය - මඤ්ඤොක්කා අලු වගාව

ඉහළ ඉල්ලුමක් පැවතීම හේතුවෙන් දේශීය අලු බෝග අතරින් මඤ්ඤොක්කා වගාවට ප්‍රධාන ස්ථානයක් හිමිව ඇත. පිළිකා වැනි රෝගී තත්ත්වයන්ට ගුණාදායක බව හඳුනාගැනීම හා අපනයන විභවයක් පැවතීම නිසා බෝගයේ වැදගත්කම තවදුරටත් ඉහළ ගොස් ඇත. මෙම වගාවේ පවතින සුවිශේෂී බව ගොවි සාකච්ඡා තුළින් තවදුරටත් පැහැදිලි විය.

- ❖ වාණිජ මට්ටමින් වගා කළ හැකි බෝගයක් වීම.
- ❖ වර්ෂයකට අඩු කාලයකදී අස්වැන්න නෙළාගත හැකිවීම.
- ❖ රෝපණ ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීමේ පහසුව.
- ❖ දේශීයව මෙන්ම, විදේශීයව ද අලෙවි කර ගැනීමේ පහසුව.
- ❖ පූර්ණ කාලීන මෙන්ම අර්ධකාලීනව මෙම වගාවට යොමුවී කටයුතු කිරීමට හැකි වීම.

මහා පරිමාණයෙන් මෙම වගාව සිදු කරන විට තනි බෝගයක් ලෙස වගාව සිදු කරන බව අධ්‍යයන දත්ත ලබා ගැනීමේ දී පැහැදිලි විය. බිම් සැකසීම සඳහා යන්ත්‍ර උපකරණ භාවිත කරන අතර මූලික පොහොර හා ද්විතියික පොහොර ලෙස පොල් පොහොර හා යූරියා භාවිත කර තිබුණි. අස්වනු නෙළීම කෙටි කාලයක් තුළ දී සිදු කර ගත හැකිවීම හේතුවෙන් වගා කිරීමේ දී කිරිකවඬි සහ ජේරාදෙණි ප්‍රභේද විශේෂිත වී ඇත. රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතයේදී දඩු කැබලි සිටුවීම සිදු කරනු ලබන අතර දන්ඩේ දළ දැමීමේ දී අනාවග්‍ය දළ ඉවත් කරනු ලබයි. ගොවි සාකච්ඡාවල දී අනාවරණය වූයේ දඩු සිරස්ව සිටුවීමේ දී වැඩිපුර දළලන බවයි.

වගාව ආරම්භයේ වගා ඉඩමේ හිස් අවකාශය වැඩි නිසා වල් වර්ධනය ඉක්මනින් සිදුවන අතර වල් මර්දනය කිරීම අනිවාර්ය වී ඇත. මේ සඳහා කෘෂි රසායන භාවිතය බහුලව සිදුවන අතර කුඩා බිම් කඩක වගාව සිදු කරන ගොවීන් උදළු ගැම හා වල් ගලවා ඉවත් කිරීම සිදු කරයි.

මහා පරිමාණ ගොවීන් බහුලව භාවිත කරන වල් නාශකය වී ඇත්තේ රවුන්ඩ් අප් (Active ingrednment) වෙළඳ නාමයෙන් හඳුන්වන වල් නාශකයයි.

මඤ්ඤොක්කා වගාවේ බරපතලම හානිය සිදු කරනුයේ මීයන් විසින් බව ගොවි සාකච්ඡාවලදී පැහැදිලි විය. මේ සඳහා විසඳුමක් නොමැති නිසා පාඬුව දරා සිටීමට සිදුව ඇති අතර සතුන් විනාශයට රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිත කිරීම සිදු කළ නොහැක්කේ මෙම බෝගය මනුෂ්‍ය ආහාරයට ගන්නා නිසා බවටද කරුණු සැලවීය. තවද අලයේ කළු පාට පැලීම් සිදුවන අතර එම පැලීම් අලය මධ්‍යය දක්වාම විහිදී යාම නිසා අලෙවි ගැටලුවලට මුහුණදීමට සිදුවන බවටද කරුණු ඉදිරිපත් විය. පිට මකුණු රෝගය නිසාද වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට නොහැකිවී ඇත.

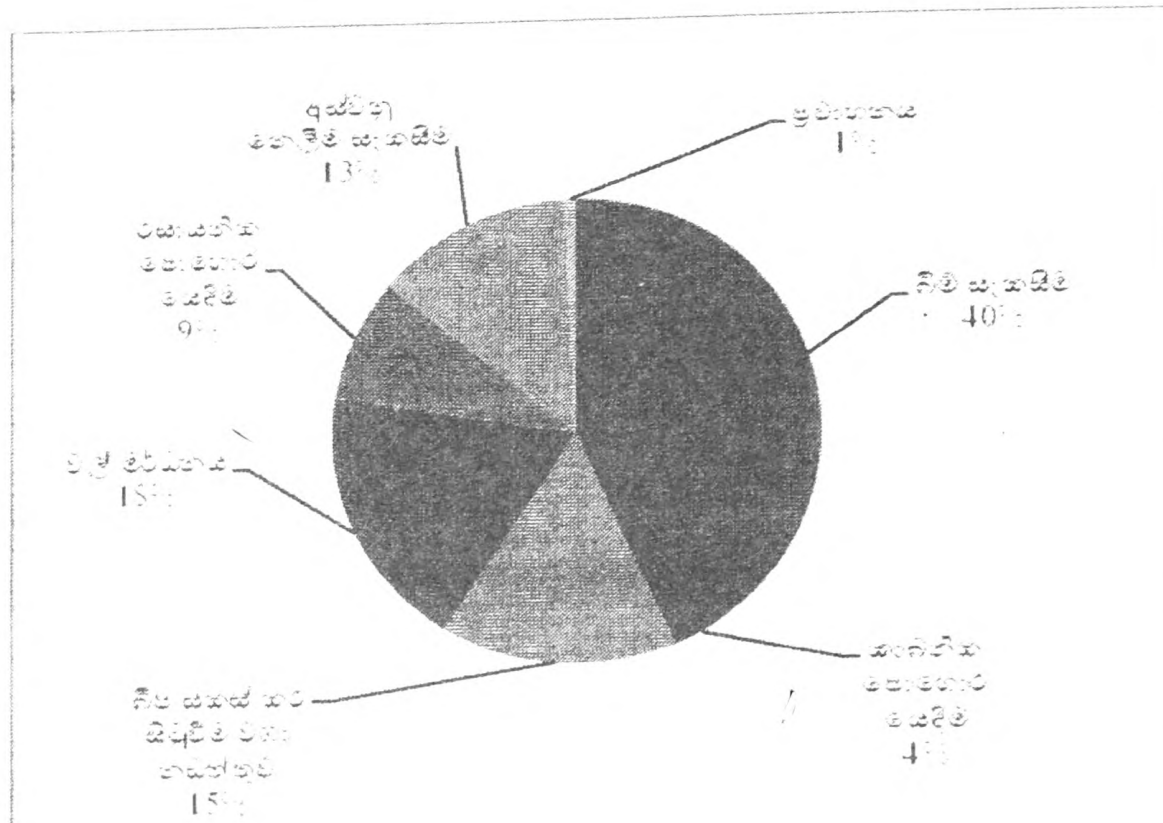
මඤ්ඤොක්කා වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම ලබා ගැනීම ගම්පහ, කෑගල්ල හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කවල සිදු කරන ලදී. පවුලේ ශ්‍රමය සඳහා වන වියදම ද එකතු කළ පසු මඤ්ඤොක්කා අක්කරයක් සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ රුපියල් 110,203/- ක් වන අතර කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ රුපියල් 94,904/- ක් හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ රුපියල් 112,557/- කි. සමස්ත නියැදිය සැලකීමේ දී මෙම වියදම රුපියල් 105,888/- කි. මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 78%ක ප්‍රතිශතයක් ශ්‍රමය සඳහා වැය කර තිබුණි. මේ සඳහා ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්ක කුලී හා පවුල් ශ්‍රමය භාවිත කළ ආකාරය වගු අංක 5.1 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 5.1: මඤ්ඤොක්කා වගාව සඳහා ශ්‍රම භාවිතය

ලබාගත් ශ්‍රමය	කෑගල්ල	ගම්පහ	කුරුණෑගල	සාමාන්‍ය දින ගණන
	මිනිස් දින ගණන	මිනිස් දින ගණන	මිනිස් දින ගණන	
පවුල් ශ්‍රමය	25	57	12	31
කුලී ශ්‍රමය	69	38	68	58
මුළු එකතුව	94	95	80	89

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

සමස්තයක් ලෙස මඤ්ඤොක්කා අක්කර එකක් වගා කර අස්වැන්න ලබා ගැනීම දක්වා මිනිස් දින 90ක් වැය වන බව පැහැදිලි වේ. ඉහත සඳහන් කළ නිෂ්පාදන පිරිවැය කිනම් ආකාරයෙන් ඒ ඒ ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ බෙදී යන්නේ ද යන්න වට ප්‍රස්තාර 5.1 මගින් දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

වට ප්‍රස්තාර 5.1: මඤ්ඤාක්කා වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම

මේ අනුව සමස්ත නියැදිය සැලකීමේ දී මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 40%ක් බිම් සකස් කිරීම සඳහාද, වල් මර්දනය සඳහා 18%ක් ද, බිම් සකස් කර සිටුවීම හා වගා නඩත්තුව වෙනුවෙන් 15%ක් ද වැයවී ඇත. මීට අමතරව කාබනික හා රසායන පොහොර වෙනුවෙන් 10%ක් ද අස්වනු නොලැබීම සඳහා 15%ක් ද වැය වී ඇත. මෙලෙස වැය වූ පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් 5ක් යටතේ කිනම් ආකාරයෙන් බෙදී පවතී ද යන්න වගු අංක 5.2 මඟින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 5.2: මඤ්ඤාක්කා වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම (රුපියල්/අක්කර)

ක්‍රියාකාරකම්	ගම්පහ	කෑගල්ල	කුරුණෑගල	සමස්තය
1 ග්‍රමය (පවුල් ග්‍රමය සහිත)	80,381.00	69,892.00	88,600.00	77,624.00
2 යන්ත්‍ර වියදම	7,311.00	6,000.00	5,413.00	6,241.00
3 ආහාර වියදම	11960.00	12,475.00	12,703.00	9,363.00
4 ඉන්ධන	5,426.00	3,125.00	2,266.00	3,606.00
5 යෙදවුම්	5125.00	3,412.00	3,575.00	9,053.00
6 මුළු වියදම	110,203.00	94,904.00	112,557.00	105,888.00
7 සාමාන්‍ය අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑම්)	8,487	8,120	8,820	8,476
8 විකුණුම් මිල (රු.)	29.00	26.00	28.00	27.00
9 මුළු ආදායම (රු.)	246,123.00	211,120.00	246,960.00	234,734.00
10 නිෂ්පාදන වියදම (කි.ග්‍රෑ.1 සඳහා)	12.98	11.68	12.76	12.47
11 ලාභය	135,920.00	116,216.00	134,403.00	128,846.00

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

මඤ්ඤාක්කා අක්කර එකක් සඳහා ලබන ආදායම් ප්‍රමාණය ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ රු.246,123/-ක් වන අතර කෑගල්ල රු.211,120/-ක් හා කුරුණෑගල රු.246,960/-ක් වේ. ලබන ආදායම් තත්ත්ව වෙනස්වීමට අක්කරයක් තුළින් ලබන නිෂ්පාදකතාවය හා විකුණුම් මිල බලපා ඇත. ඉහලම විකුණුම් මිල ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන් වාර්තා වූ අතර එය රුපියල් 29/- ක් වූ අතර පිළිවෙලින් කුරුණෑගල රු.28/-ක් හා කෑගල්ල රු.26/-ක් විය.

සමස්ත නියැදියේ මඤ්ඤාක්කා කි.ග්‍රෑම් එකක නිෂ්පාදන වියදම රු.12.47ක් විය. මෙම මිල ගණන් දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් ගණනය කිරීමේ දී ගම්පහ රු.12.98ක්, කෑගල්ල රු.11.68ක් සහ කුරුණෑගල රු.12.76ක් විය. කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ අඩු නිෂ්පාදන වියදමක් වාර්තා විය. සමස්තයක් ලෙස මඤ්ඤාක්කා අක්කර එකක් වගා කිරීම තුළින් රුපියල් ලක්ෂයකට ඉහළ ආදායමක් ලබා ගෙන ඇති අතර මෙම ආදායම විකුණුම් මිල හා නිෂ්පාදන වියදම අනුව උච්චාවචනය වීම සිදු වේ.

දත්ත විශ්ලේෂණය

විචල්‍යයන් දෙක අතර සහසම්බන්ධයක් පවතී නම් එම විචල්‍යයන් දෙක සහසම්බන්ධිත විචල්‍ය ලෙස හැඳින් වේ. එක් විචල්‍යයක අගය වැඩිවීමේ දී අනික් විචල්‍යයේ අගයද වැඩි වේ නම් එවැනි විචල්‍යයන් ධන සහ සම්බන්ධිත විචල්‍ය ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. මේ අනුව මඤ්ඤාක්කා වගාවේ ලැබූ අස්වැන්න හා වගාව සඳහා ඇති පළපුරුද්ද අතර පවතින සහ සම්බන්ධතාවය සංඛ්‍යාත්මකව විමර්ශනය කරන ලදී.

එහිදී ගොවීන් වගාව පිළිබඳ ලබා ඇති පළපුරුද්ද හා අස්වැන්න අතර ධන සහසම්බන්ධයක් පවතින බව හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

බහුගුණ ප්‍රතිපායනය මගින් (Multiple regression) අස්වැන්න වැඩි වීමට බලපාන සාධක පිළිබඳ විමසීම සිදු කරන ලදී. මෙහිදී පරායත්ත විචල්‍යය ලෙස අස්වැන්න (Y) යොදා ගනු ලබන ස්වායත්ත විචල්‍යයන් ලෙස X₁, X₂, X₃, X₄..... සඳහන් කර ඇත. මේ අනුව Y විචල්‍යය ඉහත ස්වායත්ත විචල්‍ය මත රේඛිතව පරායත්ත වේ නම්,

$$y = f(X_1, X_2, X_3, X_4, X_5)$$

මෙහි,

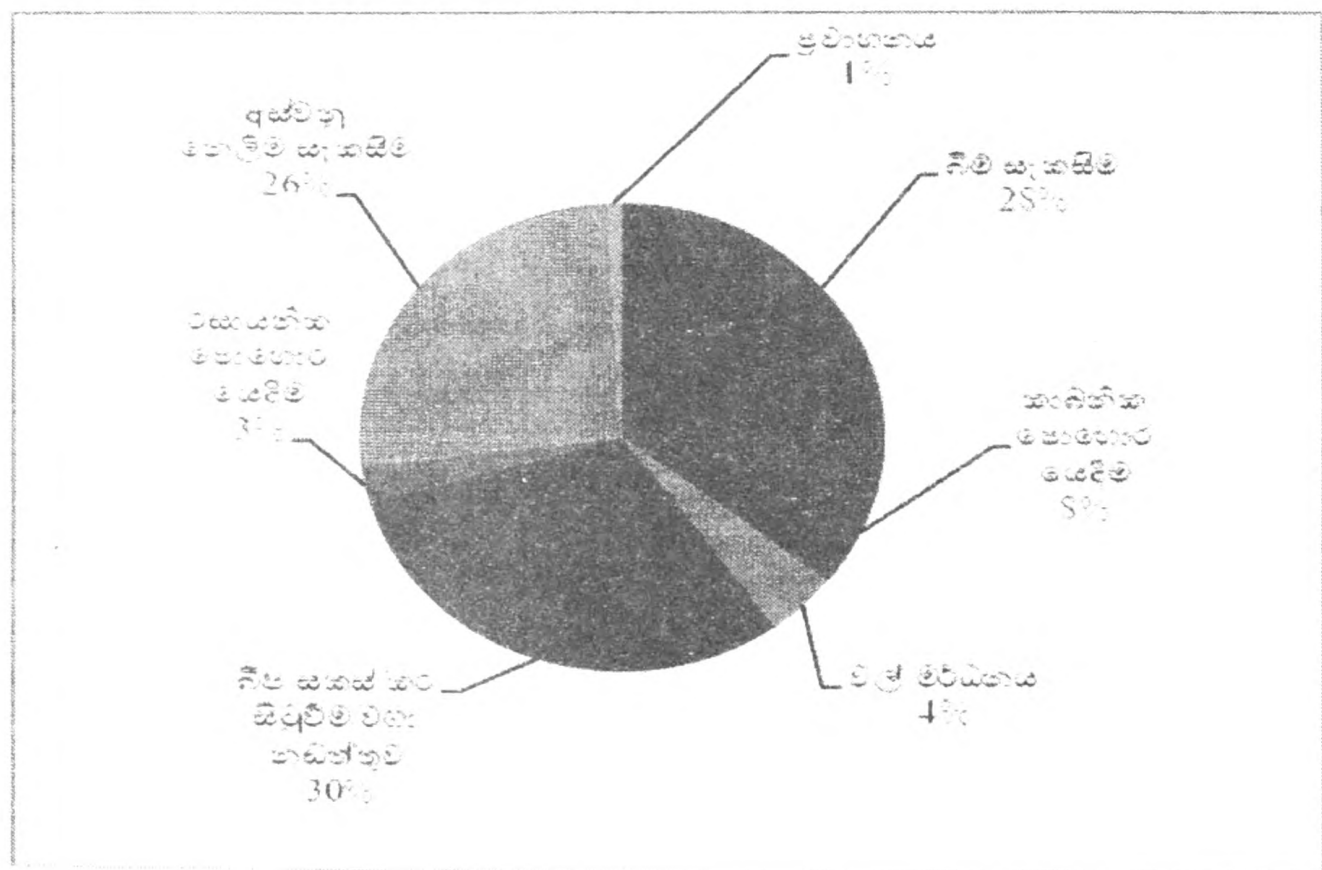
- X₁ = මඤ්ඤාක්කා වගාවේ ඉඩම් ප්‍රමාණය (හෙක්.)
- X₂ = ශ්‍රමය සඳහා වියදම
- X₃ = පොහොර සඳහා වියදම
- X₄ = යන්ත්‍ර සඳහා වියදම
- X₅ = ගෘහයේ ආදායම

ඉහත සඳහන් වගා ඉඩම් ප්‍රමාණය, ගෘහයේ ආදායම, පොහොර භාවිතය, ධනාත්මකව අස්වැන්න ඉහළ නැංවීමට බලපා ඇත.

5.3 නිෂ්පාදන පිරිවැය - ඉන්නල අල වගාව

දේශීය වශයෙන් විශාල ඉල්ලුමක් පවතින ඉන්නල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කෙසේ වීද යන්න විමසුමට ලක් කරන ලදී. මෙහිදී කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන් පමණක් නිසි අයුරු වගා ප්‍රමාණ සිදු කරන ගොවීන් හඳුනා ගැනීමට හැකි වූ නිසා ඉන්නල නිෂ්පාදන වියදම කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන් පමණක් ලබා ගන්නා ලදී.

ඉන්නල අක්කර එකක් වගා කිරීම සඳහා පවුලේ ශ්‍රමය සහිතව පිරිවැය රු.117,400/-කි. මෙම මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 74%ක් වැය වන්නේ ශ්‍රමය සඳහා වන අතර මිනිස් දින 243ක් වගා ආරම්භයේ සිට අවසානය එනම් අස්වනු නිවසට ප්‍රවාහනය දක්වා වැය වී තිබුණි. ඉන්නල වගාවේ එක් එක් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් කිනම් ප්‍රතිශතයක් වැය කර ඇති ද යන්න වට ප්‍රස්තාර අංක 5.2 මගින් දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

වට ප්‍රස්තාර 5.2: ඉන්නල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම

මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් එනම් 30%ක් වැයවී ඇත්තේ බීජ සකස් කර සිටුවා වගා නඩත්තුවය. බීජ සකස් කිරීමට 28%ක් හා අස්වනු නෙලා සැකසීමට මුළු පිරිවැයෙන් 26%ක් වැය කර ඇත. තවදුරටත් විග්‍රහ කිරීමේ දී කාබනික හා රසායන පොහොර වෙනුවෙන් 4%ක ප්‍රමාණයක් වැය කර ඇත. මෙලෙස වැයවූ පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් 5ක් ඔස්සේ කිනම් ආකාරයෙන් බෙදී පවතී ද යන්න වගු අංක 5.3 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 5.3: ඉන්තල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම (අක්කරයක් සඳහා)

ක්‍රියාකාරකම්	වියදම (රුපියල්)
1 ශ්‍රමය (පවුලේ ශ්‍රමය සහිතව)	86,600.00
2 යන්ත්‍ර වියදම	10,800.00
3 ආහාර වියදම	9,200.00
4 ඉන්ධන වියදම	3,500.00
5 යෙදවුම් වියදම	7,300.00
6 මුළු වියදම	117,400.00
7 සාමාන්‍ය අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑම්)	3,975
8 විකුණුම් මිල (රු.)	48.00
9 මුළු ආදායම (රු.)	190,800.00
10 නිෂ්පාදන වියදම (කි.ග්‍රෑම් 1 සඳහා)	29.53
11 ලාභය	73,400.00

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

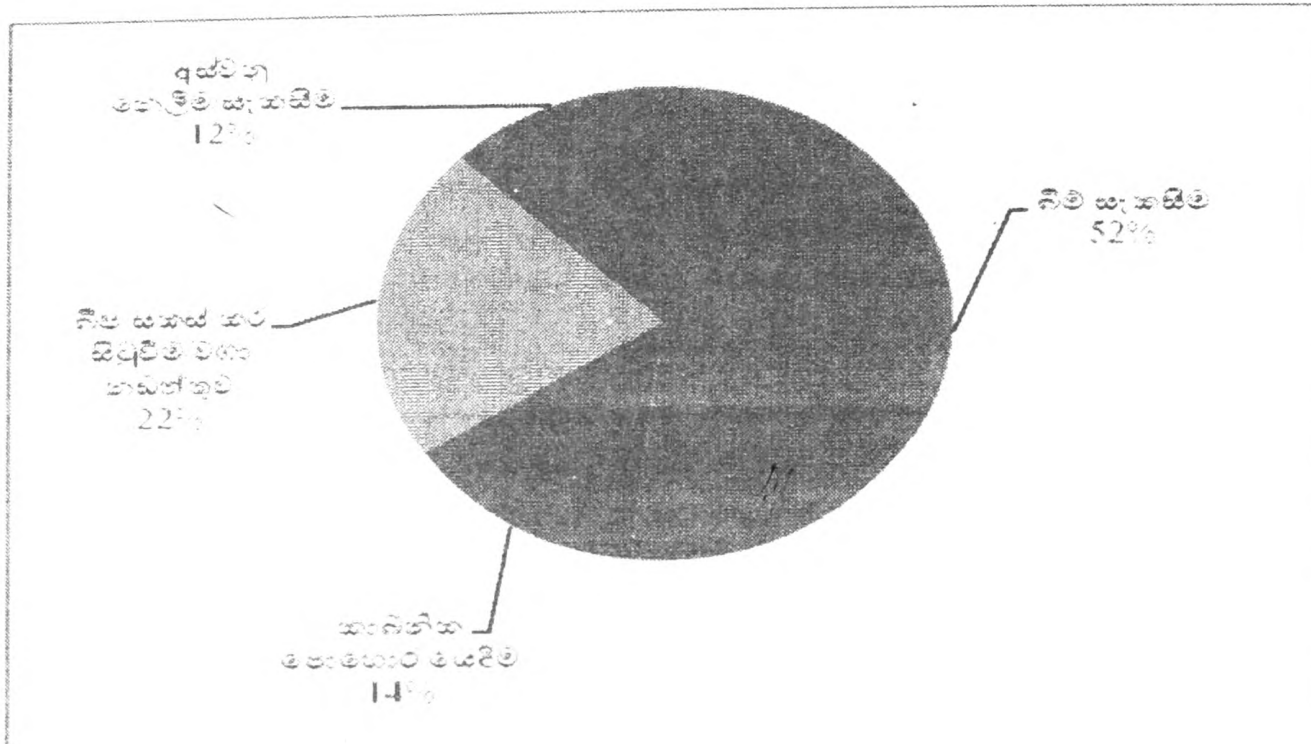
ඉන්තල අක්කර එකක් තුළින් ලබන ලාභ ප්‍රමාණය රු.73,400/- කි. මෙම ලබන ලාභය ලැබූ අස්වැන්න හා අලෙවි මිල මත බලපා ඇත. ඉන්තල සිල්ලීරට අලෙවි කලේ නම් මෙයට වඩා ඉහළ මිලක් ලබා ගැනීමට හැකි බව ගොවි අදහස විය. සාමාන්‍ය ඉන්තල අක්කර එකක අස්වැන්න කිලෝග්‍රෑම් 4000-5000ක් අතර පරාසයේ වෙයි. නමුත් මෙහිදී ලබා ඇති අස්වැන්න අක්කරයට කිලෝග්‍රෑම් 3,975/-කි. ඉහළ අස්වැන්නක් සඳහා වගා නඩත්තු නිසි අයුරින් සිදු කළ යුතු බව සාකච්ඡාවල දී අනාවරණය විය. දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී ඉන්තල කිලෝග්‍රෑම් එකක නිෂ්පාදන වියදම රු.30/-ක් ලෙස හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

5.4 නිෂ්පාදන පිරිවැය - කිරිඳල වගාව

කිරිඳල රසවත් ව්‍යංජනයක් වන අතර විශේෂයෙන් කට්ලට් සෑදීමේ දී එක් අමු ද්‍රව්‍යයක් ලෙස භාවිත කරයි. කිරිඳල අක්කරයක් වගා කිරීම තුළින් රුපියල් ලක්ෂ දෙකක පමණ ලාභයක් ලබා ගත හැකි බව ගොවි සාකච්ඡා වල දී හෙළි විය.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය තුළ සාර්ථක කිරිඳල වගාකරුවන් හමුවීම තුළ නිෂ්පාදන වියදම ලබා ගැනීමට හැකි විය. කිරිඳල අක්කරයක් වගා කිරීම සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.149,244/-ක් වැය වන අතර මෙම නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 54%ක් වැය වන්නේ ශ්‍රමය සඳහා වෙයි. මේ සඳහා පවුල් මිනිස් දින 87ක් හා කුලී ශ්‍රම ඒකක 240ක් ලෙස මුළු ශ්‍රම දින 327ක් වැයවී තිබුණි.

ඉහත සඳහන් වූ නිෂ්පාදන පිරිවැය ඒ ඒ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කිනම් අයුරු බෙදී පැවතියේ ද යන්න වට ප්‍රස්තාර අංක 5.3 මගින් දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

වට ප්‍රස්තාර 5.3: කිරිඳි වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම

කිරි ඳල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 52%ක් බිම් සැකසීම සඳහා වැයව තිබූ අතර 22%ක් බීජ සකස් කර සිටුවීම හා වගා නඩත්තුව වෙනුවෙන්. කෘෂි රසායන හෝ කාබනික පොහොර යෙදීමක් දත්ත ලබා ගැනීමේ දී ප්‍රකාශ නොවින. මෙලෙස වැයවූ වියදම කිනම් ආකාරයෙන් බෙදී පැවතියේ ද යන්න වගු අංක 5.4 මගින් කරුණු දක්වා ඇත.

වගු අංක 5.4: කිරිඳි වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම (අක්කරයක් සඳහා)

ක්‍රියාකාරකම්	වියදම (රුපියල්)
1 ශ්‍රමය (පවුලේ ශ්‍රමය සහිතව)	74011.00
2 යන්ත්‍ර වියදම	29333.00
3 ආහාර වියදම	5700.00
4 ඉන්ධන වියදම	6700.00
5 යෙදවුම් වියදම	33500.00
6 මුළු වියදම	149244.00
7 සාමාන්‍ය අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑම්)	5,804.00
8 විකුණුම් මිල (රු.)	73.00
9 මුළු ආදායම (රු.)	423,692.00
10 නිෂ්පාදන වියදම (කි.ග්‍රෑම් 1 සඳහා)	25.71
11 ලාභය	274,448.00

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

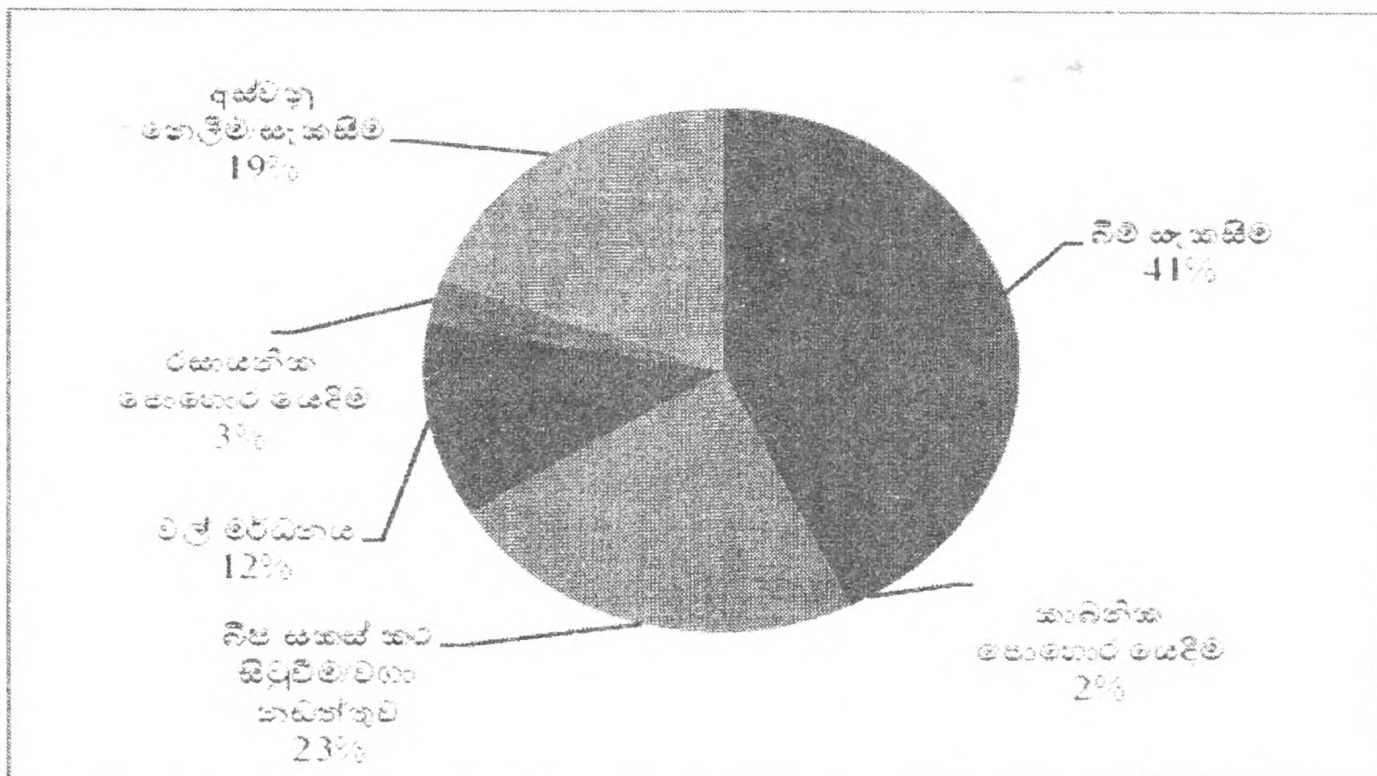
කිරිඳි අක්කර එකකින් ලබන ලාභය රු.274,448/- ක් වී ඇත. මෙම ලැබූ ලාභය සඳහා ලබා ඇති ඉහළ මිල හා ලැබූ අස්වැන්න ප්‍රමුඛව බලපා ඇත. කිරිඳි මිල ඉහළ පරාසයක තිබීමට

ප්‍රධාන හේතුව පවතින ඉහළ ඉල්ලුමයි. සාපේක්ෂව අඩු නිෂ්පාදන වියදම තවදුරටත් ලාභ ප්‍රමාණ ඉහළ නැංවීමට හේතුවී ඇත. දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී කිරිඅල කිලෝග්‍රෑම් එකක නිෂ්පාදන වියදම රු.26/- ක් ලෙස හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

5.5 නිෂ්පාදන පිරිවැය - බතල වගාව

බතල අල හා දළ ව්‍යාංජනයක් ලෙස භාවිත කළ හැකිවීම හා ප්‍රධාන ආහාර වේලක් ලෙස තම්බා ආහාරයට ගැනීමට හැකි නිසා ජනයා අතර රසවත් ආහාරයක් ලෙස ප්‍රචලිතව ඇත. කෙටි කාලයක් තුළ එනම් මාස 3½-5ක් අතර අස්වනු ලබා ගැනීමට හැකිවීම තුළ වගාවට යොමුවීම වැඩිවී තිබේ. බතල වගාවේ නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීම කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය අලලා සිදු කෙරිණ. පවුලේ ශ්‍රමය අගය එකතු කළ පසු බතල අක්කර එකක් සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.39,006/-කි. මෙම නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 72%ක් වැය වන්නේ ශ්‍රමය සඳහා වෙයි.

ඉහත සඳහන් වූ නිෂ්පාදන පිරිවැය කිනම් ආකාරයෙන් වගාවේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා බෙදී ගොස් ඇත් ද යන්න වට ප්‍රස්තාර අංක 5.4 මගින් කරුණු දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

වට ප්‍රස්තාර 5.4: බතල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම

මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් එනම් 41%ක ප්‍රමාණයක් වැය වන්නේ බිම් සැකසීම සඳහාය. බිම් සැකසීමේ දී යන්ත්‍ර වැඩිපුර භාවිතයක් දක්නට ලිඛිතව පැහැදිලි වේ. බිම් සකස් කර සිටුවීම හා වගා නඩත්තුවට මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 23%ක් ද, වල් මර්දනය වෙනුවෙන් 12%ක ප්‍රතිශතයක් ද වැය කර ඇත. තවද රසායන හා කාබනික පොහොර යෙදීම වෙනුවෙන් මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 5%ක ප්‍රතිශතයක් වැයවී ඇත. මේ ආකාරයට බෙදී පවතින පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදීම වගු අංක 5.5 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 5.5: බතල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම (අක්කර 01 සඳහා)

ක්‍රියාකාරකම්	වියදම (රුපියල්)
1. ශ්‍රමය (පවුලේ ශ්‍රමය සහිතව)	22,665.00
2. යන්ත්‍ර වියදම	7,000.00
3. ආහාර වියදම	4,100.00
4. ඉන්ධන වියදම	2,400.00
5. යෙදවුම්	3,840.00
6. මුළු වියදම	39,005.00
7. සාමාන්‍ය අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑම්) //	2,804.00
8. විකුණුම් මිල	35.00
9. මුළු ආදායම	98,140.00
10. නිෂ්පාදන වියදම (කි.ග්‍රෑම් 1 සඳහා)	13.91
11. ලාභය	59,134

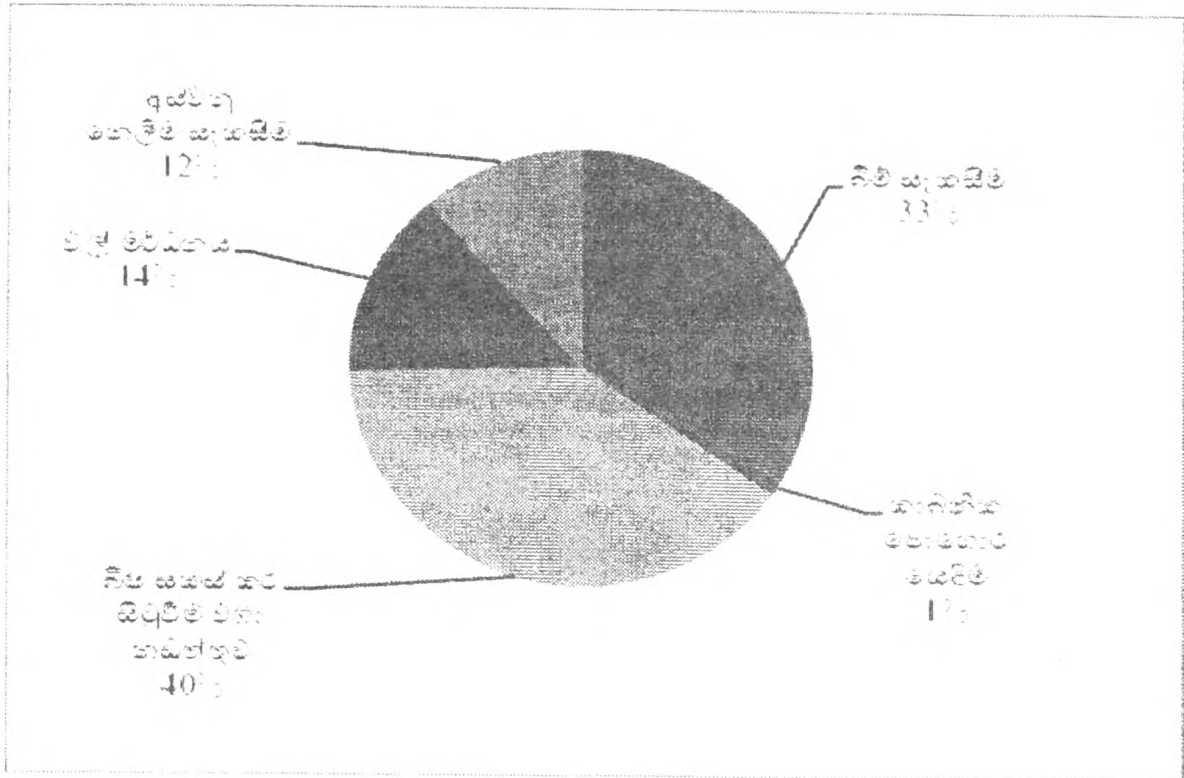
මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

මේ අනුව බතල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කි.ග්‍රෑම් එකකට රු.14/- වන අතර අක්කරයක් වගා කිරීම තුළින් ලබන ලාභය රු.59,134/- කි.

5.6 නිෂ්පාදන පිරිවැය - රාජඅල වගාව

රාජඅල තනි විශාල අලයකින් යුතුවන අතර පිට පොත්ත ලා දම් හා තද දම්පැහැ වශයෙන් වර්ග දෙකක් ක්ෂේත්‍රයේ දී හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. ප්‍රධාන ආහාර වේලක් සඳහා යොදා ගත හැකි අතර අධික පිෂ්ඨ ගතියෙන් යුතුවේ. එක වැලක සාමාන්‍ය අස්වැන්න කිලෝග්‍රෑම් 1-5 දක්වා වන අතර ලබා ගත හැකි උපරිම අස්වැන්න වැලකින් කිලෝග්‍රෑම් 15 දක්වා වන බව ගොවි සාකච්ඡාවල දී හෙළි විය. රාජ අල වර්ගයේ නිෂ්පාදන වියදම ගණනය කිරීමේ දී එක ස්ථානයක අක්කර 1/4, 1/2 හෝ අක්කර වශයෙන් වගා කළ ඉඩම් නොවීය. වැල් 10-15ක් වගා කළ ස්ථාන ක්ෂේත්‍රයේ දී හමු විය. අක්කරයකට පවතින වැල් ප්‍රමාණ මත කෑගල්ල පළාත් කෘෂිකර්ම කාර්යාලයේ නිර්දේශය මත නිෂ්පාදන වියදම ලබා ගන්නා ලදී.

පවුලේ ශ්‍රමය සඳහා ද යන වියදම ද එකතු කළ පසු රාජඅල කිලෝග්‍රෑම් එකක් නිෂ්පාදනය සඳහා යන වියදම රු.29/- ක් වේ. මෙම අල කිලෝග්‍රෑම් එකක අලෙවි මිල රු.72/- ක් වන අතර සාමාන්‍ය අක්කරයක අස්වැන්න කිලෝග්‍රෑම් 13,000 ක් පමණ වේ. රාජඅල වගාව සඳහා වන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් කිනම් ප්‍රතිශතයක් ද යන්න ගණනය කරන ලද අතර එට ප්‍රස්තාර 5.5 මගින් ඒ පිළිබඳ විස්තර දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

වට ප්‍රස්තාර 5.5: රාජඥ වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම

මෙම වගාවේ සියලු ක්‍රියාකාරකම් පවුල් ශ්‍රමය යොදා සිදුවන අතර බිම් සඳහා පමණක් මිලක් වැය වනු ඇත. මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 40%ක බිම් සකස් කර සිටුවීම හා නඩත්තුව වෙනුවෙන් වැය වන අතර බිම් සැකසීම සඳහා පිරිවැයෙන් 33%ක් වැයවී ඇත. තවද වල් මර්ධනය සඳහා 14%ක් කාබනික පොහොර සඳහා 1% හා අස්වනු නෙළා සැකසීම වෙනුවෙන් 12%ක් වැය වී ඇත.

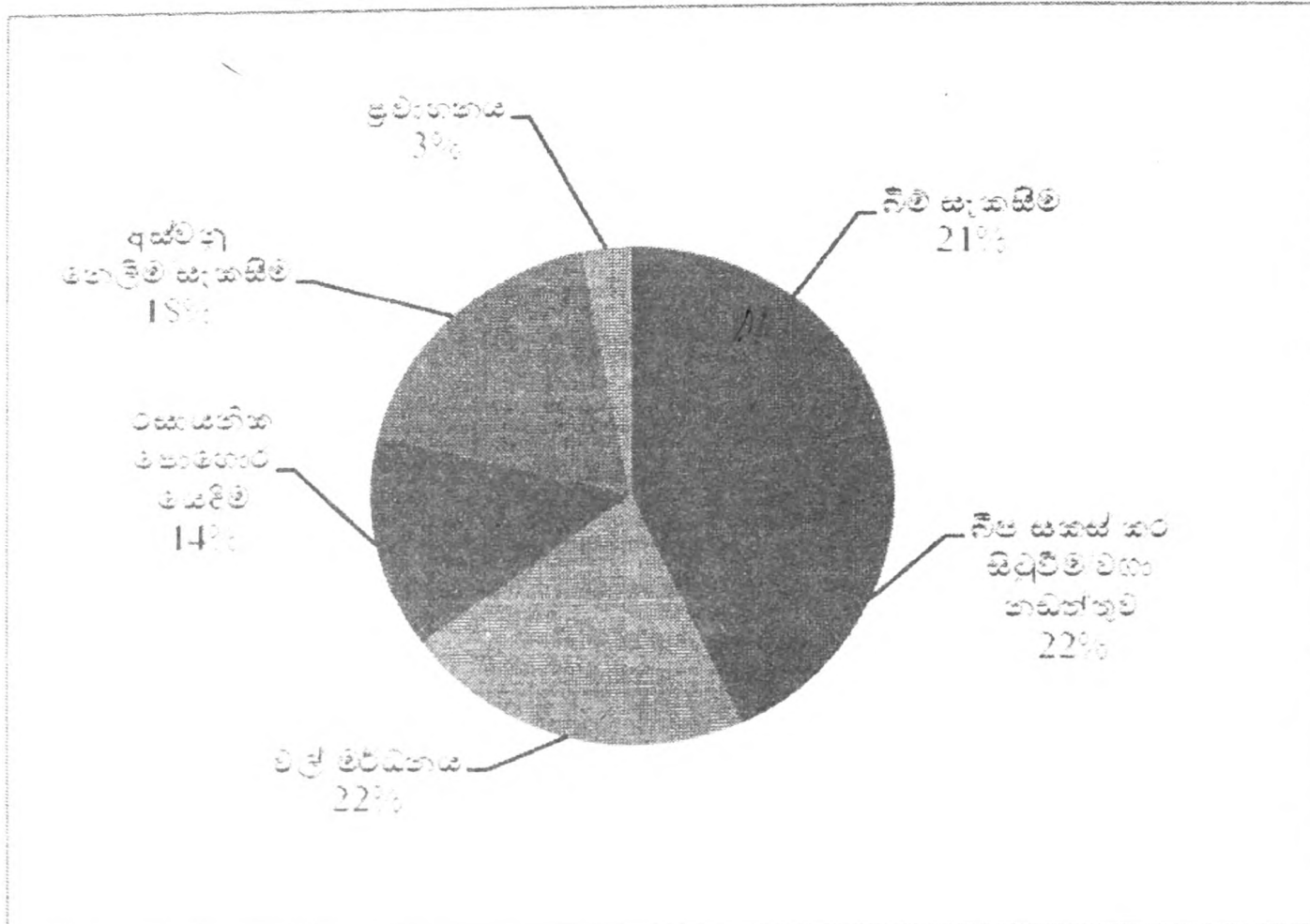
මෙම අල වර්ගය විශාලව වැඩෙන අතර අලෙවියේ දී විශාලත්වය ගැටලුවක් වේ. අල කපා අලෙවි කිරීමට නොහැකි වීම හා එසේ කැපීම සිදු කළහොත් කල් තබා ගැනීම ගැටලු සහගත වනු ඇත.

5.7 නිෂ්පාදන පිරිවැය - කහට අගල වගාව

ඉතා අධික පිටි ගතියෙන් යුතු අල වර්ගයකි. පිටි කර ගැනීම තුළින් විවිධ රසකැවිලි වර්ග සෑදිය හැකි බව ‘සරුදිවියට දේශීය අල’ ග්‍රන්ථය සඳහන් කරයි. මෙම අල වර්ගය පරිභෝජනය සඳහා ජනයා එතරම් නුහුරු අතර රස දන්නෝ අල වර්ගයට නැඹුරු වී ඇති බව ගොවි සාකච්ඡාවල දී හෙළි විය. මෙහි අලය ඉතා විශාල වන අතර සාමාන්‍ය වැලක අස්වැන්න කිලෝග්‍රෑම් 5ක් පමණ වේ. උපරිම අස්වැන්න කිලෝග්‍රෑම් 30 දක්වා පමණ වන අතර අල බිඳීමේ දී (අස්වනු නෙළීමේ දී) පුද්ගලයින් කීපදෙනෙකුගේ සහාය අවශ්‍ය වේ.

නිෂ්පාදන වියදම ගණනය කිරීමේ දී අල කිලෝග්‍රෑම් එකක නිෂ්පාදන මිල රු.14/-කි. සාමාන්‍ය අල කිලෝග්‍රෑම් එකක විකුණුම් මිල රු. 60/-ක් වේ. මෙම අල වර්ගයද අක්කර වශයෙන් වගා කිරීමක් ක්ෂේත්‍රයේ දක්නට නොතිබූ අතර වැල් හෝ පඳුරු වශයෙන් නිවෙස්වල වගා කර

තිබුණි. මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 96%ක් වැය වන්නේ ශ්‍රමය සඳහා වේ. ඒ ඒ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් කිනම් ප්‍රතිශතයක් වැය වී ද යන්න වට ප්‍රස්තාර 5.6 මගින් කරුණු දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

වට ප්‍රස්තාර 5.6: කහට අගල මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම

මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 24%ක් වැය වන බිම් සැකසීම ශ්‍රමය යොදා පමණක් සිදු කරන්නකි. බිම් සකස් කර නඩත්තුව සඳහා මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 22%ක් ද වල් මර්ධනය සඳහා 22%ක් ද රසායන පොහොර සඳහා 14%ක් ද අස්වනු නෙළීම හා සැකසීම වෙනුවෙන් 18%ක් ද වැයවී ඇත.

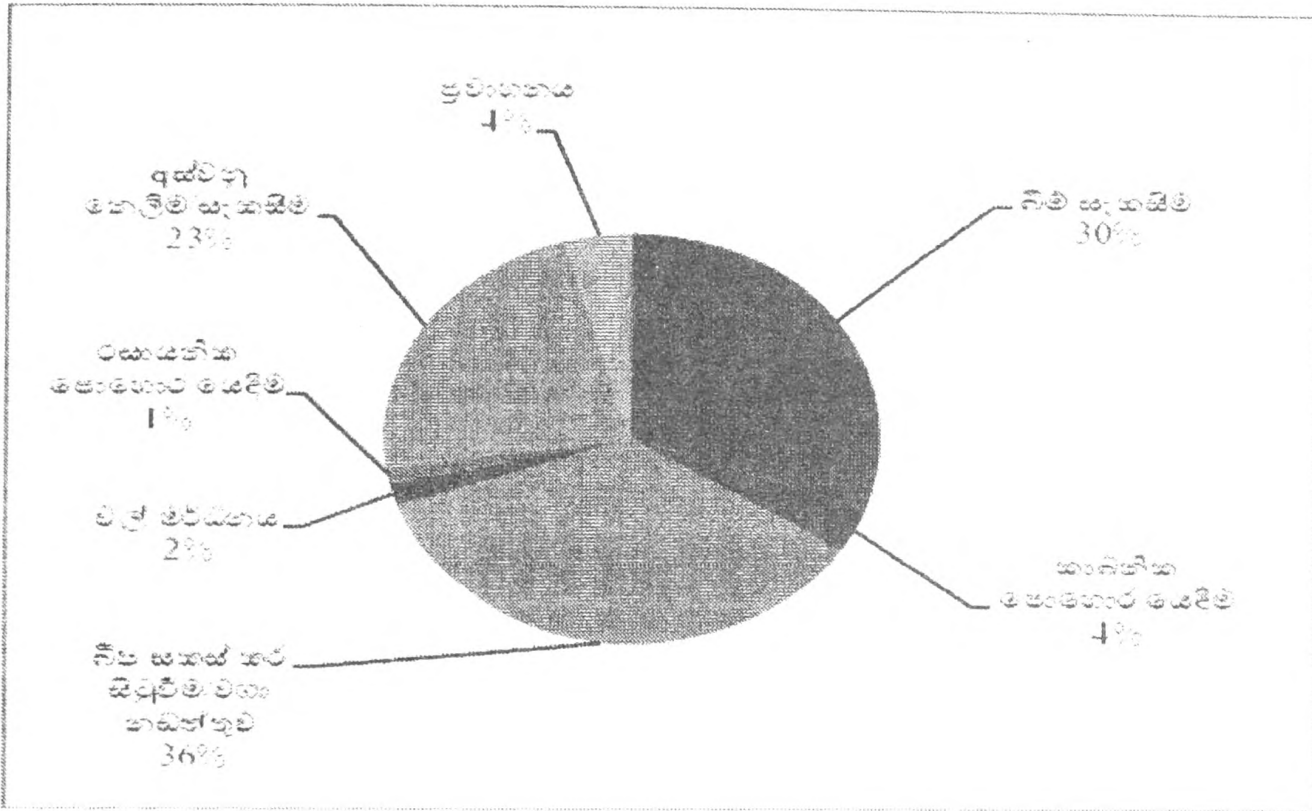
5.8 නිෂ්පාදන පිරිවැය - ඉතිරි වගාව

ප්‍රමාණයෙන් දිග අල වර්ගයකි. අලයේ මැද කොටස සුදු පාට වන අතර පිට පොත්ත අඩු දම්පාටක් ගනී. මෙම අල වර්ගය පිටි කර ගැනීමෙන් කැවුම්, කොකිස්, අලුවා, වැලි තලප, ඉදිආප්ප, පිට්ටු වැනි ආහාර වර්ග සකසා ගැනීමට හැකිය. ඉතිරි වැලක සාමාන්‍ය අස්වැන්න කිලෝග්‍රෑම් 5ක් පමණ වන අතර උපරිම කිලෝග්‍රෑම් 15 දක්වා වෙයි.

පවුලේ ශ්‍රමය සහිතව කිලෝග්‍රෑම් එකක් නිෂ්පාදන කිරීම සඳහා රු.12.30ක් වැය වේ. මෙම අල වර්ගයේ කිලෝග්‍රෑම් එකක මිල රු.50/-ක් වන අතර අක්කර වශයෙන් වගා කිරීමක්

ක්ෂේත්‍රයේ දක්නට නොමැත. නිෂ්පාදන වියදම ලබා ගැනීමේ දී වැල් 10-15, 20-25ක් වගා කරන ගොවීන්ගෙන් ලබා ගත් තොරතුරු අනුව ගණනය කිරීම් සිදු කරන ලදී.

මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 85%ක් වැය වන්නේ ශ්‍රමය සඳහා වෙයි. වගා නිෂ්පාදන පිරිවැය ඒ ඒ ක්‍රියාකාරකම් අනුව කිනම් අයුරු වෙනස්වීද යන්න වට ප්‍රස්තාර 5.7 මගින් දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2011

වට ප්‍රස්තාර 5.7: ඉතිරි වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ක්‍රියාකාරකම් අනුව බෙදී පැවතීම

පවුලේ ශ්‍රම සඳහා අගය එකතු කළ පසු මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 30%ක් බීජ සකස් කිරීම සඳහා ද, 36%ක් බීජ සකස් කර සිටුවීමට හා වගා නඩත්තුවට ද, 23%ක් අස්වනු නෙළීම හා සැකසීමට ද වැය වී ඇත.

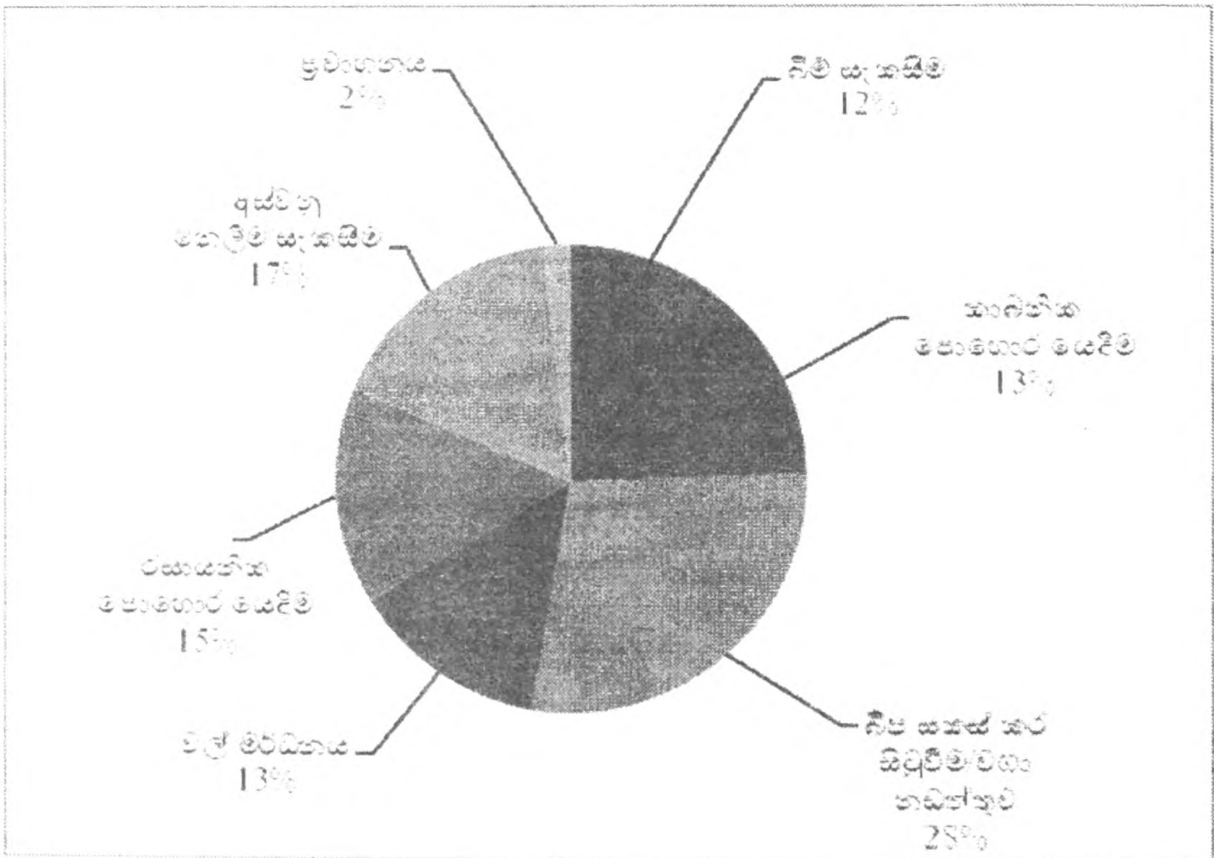
මෙම අලු වර්ගය පරිභෝජනය සඳහා යම් පිරිසක් වෙළඳපොළ තුළ නිර්මාණය වී සිටින අතර පාරිභෝගිකයින් වැඩි පිරිසක් මේ අලු වර්ගය පිළිබඳ නොදැනීම අලු වර්ගය ප්‍රචලිත කිරීමට ගැටලු වී ඇත.

5.9 නිෂ්පාදන පිරිවැය - හිඟුරල වගාව

හිඟුරල ඉතාමත් රසවත් ආහාරයකි. පොත්ත රතු පාටින් යුතු වන අතර ඇඟිලි ස්වරූපයෙන් යුතු වේ. මෙය තම්බා හා ව්‍යාංජනයක් ලෙස ආහාරයට ගන්නා අතර අලු ශුද්ධ කිරීමේ දී අත් කැසීම සිදු වන බවට කරුණු අනාවරණය විය.

හිඟුරල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම සැලකීමේ දී පවුලේ ශ්‍රමය සහිතව හිඟුරල කිලෝග්‍රෑම් එකක නිෂ්පාදන වියදම ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ රු. 47/-ක් වන අතර, කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ රු. 32/-කි. පවුලේ ශ්‍රමය රහිත පිළිවෙළින් මෙම වියදම රු.10/-ක් සහ රු.5/-ක් වේ. හිඟුරල වගාව සඳහා ශ්‍රම භාවිතය පිළිබඳ සැලකීමේ දී 79%ක් මේ සඳහා පවුල් ශ්‍රමය යොදා ගෙන ඇත. කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ නිෂ්පාදන වියදම අඩුවීමට හේතුවී තිබුණේ පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන මගින් වගාවේ ව්‍යාප්තියට ලබා දුන් සහයෝගයයි.

දිස්ත්‍රික් දෙකෙහි සමස්ත පිරිවැය සැලකූවිට, මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 28% ක් වැය වන්නේ බිම් සකස් කර සිටුවීම හා වගා නඩත්තුවටයි. වගාව සඳහා යොදා ගත් ඒ ඒ ක්‍රියාකාරකම් අනුව මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් කිනම් ප්‍රතිශතයක් එම ක්‍රියාකාරකම සඳහා යෙදවී ඇත්ද යන්න ප්‍රස්තාර අංක 6.4 මගින් දක්වා ඇත.

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

වට ප්‍රස්තාර 5.8: හිඟුරල අල වගාවේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය (රුපියල්)

මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 28%ක් වැය වන්නේ බිම් සකස් කර බිජු සිටුවීම හා වගා නඩත්තුවට ය. අස්වනු නෙළීම හා සැකසීම වෙනුවෙන් 17%ක් ද, වල් මර්ධනය සඳහා 13%ක් ද වේ. මේ බෝගය සඳහා රසායන පොහොර භාවිත කර තිබූ අතර ඒ සඳහා මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 15%ක් වැයවී තිබුණි.

5.10 දේශීය අල වර්ගවල අලෙවිය

මෙම දේශීය අල වර්ගවල අලෙවිය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීමේ දී සුළු ගොවියා තම අස්වනු මුලින්ම ගමේ පාරිභෝගිකයා, ගමේ සිල්ලර කඩය, පොළ වෙළඳුන් හෝ ගමේ එකතු කරන්නාට අලෙවි කරන අතර ඔවුන් ගෙන් පිටස්තර පාරිභෝගිකයාට අලෙවි කිරීම සිදු වේ. නමුත් වාණිජ මට්ටමෙන් වගාව සිදු කරන්නන් තම අස්වනු තොග වෙළඳුන්ට අලෙවි කරන අතර තොග වෙළඳුන් මගින් පොළ වෙළඳුන්, අපනයනකරුවන්, වෙනත් ආහාර නිෂ්පාදකයින්, පිටස්තර සිල්ලර වෙළඳුන් කරා යොමු වේ. අනතුරුව එම නිෂ්පාදන පාරිභෝගිකයා වෙත යයි. මීට අමතරව ඉතා සුළු පිරිසක් මෙම දේශීය අල ප්‍රදර්ශනවල දී අලෙවි කරන අතර තවත් පිරිසක් රාජ්‍ය ආයතන හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන (NGO) වලට බීජ ලෙස අලෙවි කරයි. දේශීය අල වර්ග වල විකුණුම් මිල සලකා බලන කල 48% ගොවියන් පවසන්නේ එම මිල පිළිබඳව සැහීමකට පත් විය නොහැකි බවය.

වගු අංක 5.6: දේශීය අල වර්ග වල විකුණුම් මිල

අල වර්ගය	ගොවිපල මිල (රු/කිලෝග්‍රෑම්)	වෙළඳපල මිල (රු/කිලෝග්‍රෑම්)
මඤ්ඤාක්කා	26	60
කිරිඅල	73	80
හිඟුරල	93	110-100
රාජ අල	72	100-100

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

විවිධ අල වර්ග ගොවියන්ගෙන් මිලදී ගැනීමේ දී හා විකිණීමේ මිල අතර විශාල පරතරයක් පවතී. මෙම අල වර්ග වල ගැණුම් මිල පිළිබඳව බහුතරයක් ගොවියන් සැහීමකට පත් නොවන අතර ඔවුන් පවසන පරිදි මීට වඩා සාධාරණ මිලක් ඔවුන්ට ලැබිය යුතුය.

මඤ්ඤාක්කා වැනි අල වර්ගවල සැපයුම වැඩිවන විට වෙළඳපොළ මිල තව දුරටත් පහළ යෑම හේතුවෙන් ගොවීහු අපහසුතාවයට පත්ව සිටිති. මඤ්ඤාක්කා වගාකරුවන් පවසන පරිදි මෙම අල අලෙවිය සිදුවනුයේ වෙළඳුන් වගා ඉඩමට පැමිණ ඔවුන් විසින්ම ඔවුන්ට අවශ්‍ය ප්‍රමාණය අල ගලවා ගෙන යාමෙන්ය. මෙම අල ගැලවීමෙන් අනතුරුව තේරීම සිදු කරනු ලබන අතර පලදු නොවූ අල කිලෝග්‍රෑමයක් රු.25-30ක් අතර මිලකට අලෙවි කළ හැක. පලදු වූ අල කිලෝග්‍රෑමයක් රු.10-15ක් මිලකට අලෙවිවන අතර කැලි කැඩුණු හෝ පලදු වූ අල මිලදී ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප වන අවස්ථා ඇති බවට කරුණු හෙළි විය.

වාණිජ මට්ටමින් මඤ්ඤාක්කා වගාවේ නිරත වන්නන්ට වෙළඳපළ සපයා ගැනීමේ ගැටලුව මෙන්ම නියමිත මිලක් ලබා ගැනීමේ ගැටලුව ද ප්‍රධාන ලෙසම බලපා ඇත. විශේෂයෙන් අලෙවියේ දී විශාල පරිමාණයේ වගාකරුවන් මුළු අස්වැන්නම එක් තොග ගැණුම්කරුවෙකුට එකවර ලබාදීමට කැමැත්ත දැක්වීම තුළ සුළු වගාකරුවන්ට අලෙවියේ දී ගැටලු වී ඇත. එලෙසම ප්‍රදේශයේ බොහෝ වගාකරුවන් එකම කාලය තුළ අස්වනු නෙලීම ද මෙම ගැටලු තවදුරටත් වර්ධනය වීමට හේතු වී ඇත.

වෙළඳපළ මිල පහත බැසීම නිසා විශාල ජරිමාණයේ වගාකරුවන්ට වගාවෙන් ඉවත්වීමට පවා සිදුවන බවට කරුණු ඉදිරිපත් විය. කුඩා පරිමාණයේ වගාකරුවන්ට තමන්ට යෙදිය හැකි පවුලේ ශ්‍රමය හා දැරිය හැකි වියදම් අනුව වගාවේ යෙදවුම් පාලනය කිරීමට හැකි වුවත් වාණිජ මට්ටමෙන් වගාව සිදු කරන්නන් කුලී ශ්‍රමය උපරිම ලෙස යොදවා අනෙකුත් යෙදවුම් ද නිසි පරිදි සිදු කරන බැවින් වැඩි වගා වියදමක් බිම් ඒකකයක් සඳහා දරයි. මෙම නිසා මිල අඩු වීමෙන් ලබන පාඩුව දැරීමට නොහැකි තත්ත්වයක් එළඹීම තුළ වගාවෙන් මෙලෙස ඉවත්වීමට සිදුවන අවස්ථා ද ඇත. සුළු පරිමාණයේ මඤ්ඤාක්කා වගාකරුවන් තම අස්වනු ඒ ඒ අවස්ථාවට අනුව ගම්මානය තුළ, ගමේ අලෙවිසල්, පොළ වෙළඳපොළ තුළ, තම නිෂ්පාදන අලෙවිකරන බැවින් අලෙවි මිල අඩු වීමක් සම්බන්ධව ගැටලුවක් ඔවුන්ගෙන් මතු නොවීය. මඤ්ඤාක්කා අල ගැලවූ විගස අලෙවි කළ යුතු අතර එසේ නොකලහොත් අල කොළ පාටට හැරෙන බවත් එයින් අල විෂ වන බවත් ගොවි අදහසයි. බහුතරයක් ගොවිහු ඇණවුමක් සකස් කර අල ගැලවීම සිදු කරන අතර මුදල් අවශ්‍යතාවක් වුවහොත් සුළු ප්‍රමාණයක් වුව ගලවා අලෙවිය සිදු කරයි.

වැල් අල වර්ග මිල අධික නිසා වැඩි ආදායමක් ඉන් ලද හැකි අතර පදුරු වශයෙන් සෑදෙන අල වර්ගවල මිල අඩුය. නමුත් ඒවාට ඇති ඉල්ලුම වැඩිය. මඤ්ඤාක්කා, කිරිඅල, බතල වලට වැඩි ඉල්ලුමක් පවතී. සමහර වැල් අල වර්ග අනුභවයට මිනිසුන් තුළ බියක් පවතියි. නගරාශ්‍රිත බහුතරයකට ඒ පිළිබඳ දැනුවත්භාවයක් නොමැති නිසා ඒවාට ඇති ඉල්ලුම අඩුව පවතී. වැඩි පිරිසක් කෘත්‍රීම ආහාරවලට පුරුදු වී සිටින නිසා දේශීය අලවල පවතින ගුණය ගැන සැලකිල්ලක් නොදක්වති.

ගොවීන් අල වර්ග ගැලවූ විගසම අලෙවිය සිදු කරනු ලබන අතර මෙයට හේතුව ලෙස පහත සඳහන් කරුණු ඉදිරිපත් කෙරිණ.

1. අලුත් අල සඳහා හොඳ ඉල්ලුමක් පැවතීම.
2. කල්යාණමී දී අලවල බර අඩුවන අතර වියළි ස්වභාවයකට පත් වීම.

තවද පාරිභෝගික සහ වෙළඳසැල්වල අවශ්‍යතාවය අනුව අල වර්ග ගලවා ඒ මොහොතේම අලෙවි ස්ථානවලට ලබාදීම සිදු කරනු ලබයි. මේ සෑම අලෙවි ක්‍රියාදාමයක් තුළින්ම ගොවීන් බලාපොරොත්තු වන්නේ ඉහළ මිලකි.

හයවැනි පරිච්ඡේදය
අල වගාව පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනය

6.1 හැඳින්වීම

දේශීය අල වගාවේ අල වගා කරන්නන් අල ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටින්නන් සමඟ සාකච්ඡා තුළින් සිද්ධි අධ්‍යයන පිළිබඳ විස්තර එක්රැස් කරන ලදී. මෙහිදී අල වගාවෙන් ලැබිය හැකි ලාභ පිළිබඳ විස්තර මෙන්ම දේශීය අල වගාව ව්‍යාප්ත කළ යුතු ආකාර පිළිබඳ ගොවීන් කරුණු පැහැදිලි කරන ලදී.

* පාරම්පරිකව හා විවිධ අල බෝග නිෂ්පාදනයට හා අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන අලෙවිකරණ

ඩී. ආර්. චන්ද්‍රා මාලනී මිය, මොරගම, අරණායක

අරණායක. මොරගම ගමේ පදිංචි ඩී. ආර්. චන්ද්‍රා මාලනී මිය, පාරම්පරිකව කෘෂිකර්මාන්තයේ නියැලෙන අතර මැය 2006 වසරේ සිට දේශීය අල බෝග වගාවට ද යොමුවී ඇත. ආර්ථික ගැටලු මැඩ පවත්වා ගැනීමත්, ඉහල පෝෂණගුණයෙන් යුත් ආහාර වේලක් පරිභෝජනයට ඇති කැමැත්තත් නිසා දේශීය අල වගාවට යොමුව ඇත. දමයන්ති ගොඩමුල්ල මහත්මිය විසින් පවත්වා ගෙනයනු ලබන දේශීය අල බෝග සංවිධානයේ සාමාජිකත්වය දරන්නීය. එමගින් සිදු කරනු ලබන දේශීය අලෙවිසැල් වැඩ කටයුතු කිරීම, ආයතනය මගින් සිදු කරනු ලබන පාරිභෝගික වැඩසටහන් හා ප්‍රදර්ශනවල භාරකාරත්වය දරන්නේ ද මැය විසිනි. චන්ද්‍රා මාලනී මහත්මියට පවුලේ සාමාජික සාමාජිකාවන් සිටු දෙනෙකු සිටින අතර ඔවුන්ද කෘෂිකාර්මික වැඩ කටයුතු සඳහා දායකත්වය දෙනු ලබයි. වගා කර ඇති දේශීය අල වර්ග අතර බුන්සරණ, ආට්ටොක්, කිරිඅල, තුන්මස් අල, සෙවෙල් අල, රාජඅල, කොළකන කිරිඅල, කිඩාරම්, ඇහිලි අල, කහට අහල, හුලංකීරිය සහ සවුකෙත්ද යන අල වර්ග වෙයි. මෙම දේශීය අල බෝග වලට අමතරව එම ගෙවත්තේ කෙසෙල්, කොස්, දෙඵම්, අඹ, පේර, ගම්මිරිස්, පොල් වැනි බෝග ද වගා කරනු ලබයි. කටුඅල, හිරිතල, තාව්වල, ජඹුරල, සහ ගෝන අල පිළිබඳ මැය දන්නා නමුත් වගා නොකරන අතර මෙම අල වලින් තාව්වල හා කටු අල කටු සහිත වන අතර කටුඅල හා ජඹුරල ඉතා ගැඹුරට අල බැසීම සිදුවන බැවින් වගා කිරීම සිදු නොකරයි.

මැය ගෙවත්තේ වගා කරනු ලබන අලවර්ග පරිභෝජනයට සහ වැඩිපුර කොටස අලෙවි කරනු ලබයි. අල බෝග සංවිධානයේ ප්‍රදර්ශන සඳහා අවශ්‍ය වූ විට ආදර්ශන ලබා ගනු ලබන්නේ ද මෙම ගෙවත්තෙනි. මෙම අස්වැන්න ප්‍රධාන වශයෙන් අලෙවි කරනු ලබන්නේ අසල්වැසිත්ව, විවිධ ප්‍රදේශවල පවත්වනු ලබන ප්‍රදර්ශනවල දී සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතනවලට බේර ලෙස අලෙවි කරනු ලබයි. මෙම මහත්මිය විසින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන අලෙවිසැල් විවිධ අල වර්ග අලෙවියට තබා ඇත.

වගු අංක 6.1: අල වර්ගවල ගැණුම් මිල හා විකුණුම් මිල

අලවර්ගය	අලෙවි මිල (කිලෝග්‍රෑම්)	විකුණුම් මිල (කිලෝග්‍රෑම් 1)
තුන්මස් අල	60.00	70.00
කිරිඅල (ඉසුරා)	40.00	50.00
සෙවෙල් අල	60.00	70.00
බුන්සරණ	40.00	50.00

මූලාශ්‍රය: සමීක්ෂණ දත්ත, 2012

දේශීය අල වර්ගවල මිල ගණන් පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී මෙම මිල ගණන් සාධාරණ නොවන බව පවසන අතර දේශීය අල සඳහා අර්තාපල් වලට වඩා වැඩි මිලක් ලබාදිය යුතු බවට සඳහන් කරයි. තව ද මැය විසින් දේශීය අල ආශ්‍රිත විවිධ නිෂ්පාදන සිදු කරනු ලබන අතර, දොදොල්, කිරිවොටි, උදුවැල්, අල කැවුම්, කොකිස්, අල කැඳ, අල විජස්, මුරුක්කු, සුස් මේ අතර ප්‍රධාන වෙයි. අල පෙනී වියළීමට වියලන යන්ත්‍රයක් ද දේශීය අල බෝග සංවිධානය මැයට ලබා දී ඇත. තවද මැය විසින් විවිධ ගම්වලට ගොස් මෙම දේශීය අල බෝග ආශ්‍රිතව කැම නිෂ්පාදනය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ද සිදුකරනු ලබයි.

දේශීය අල වගාව සම්බන්ධව පවතින ප්‍රධාන ගැටලුව වන්නේ, වගාවත් වල් උරන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීමයි. මෙයට විසඳුමක් ලෙස ආරක්ෂක දූල් ලබා දීමේ වැඩසටහනක් තිබෙන්නේ නම් සුදුසු බව ඇය පවසන්නීය. තවද මෙම අලවගාව පිළිබඳව හා අලවර්ග කල්තබා ගැනීමේ ක්‍රම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලෙසද යෝජනා කරයි.

සිද්ධි අධ්‍යයනය

ආර්.එම්.ආර්. රත්නාසක

“රත්න නිවස”

රංගල්ලපොල

තාරම්මල

කුරුණෑගල

‘දේශීය අලු වගාවේ නියුතු සැලකිය යුතු ආදායමක් ලබන්නකු’

රත්නාසක මහතා දැනට 56 වැනි වියෙහි පසුවන අ.පො.ස.(සා/පෙ) දක්වා අධ්‍යයනය ලත් දක්ෂ ගොවි මහතෙකි. ගොඩ ඉඩම් අක්කර 12ක් හා මඩ ඉඩම් අක්කර 8ක සැලකිය යුතු ඉඩම් වපසරියකට හිමිකම් කියන මොහු එම මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණයේම වගා කටයුතු කරයි. ඔහුගේ ගොඩ ඉඩම්වල ප්‍රධානම බෝගය පොල්ය. අතුරු බෝග ලෙස මුලුන්, අත්තාසි, ඉගුරු, කහ, කෙසෙල් හා මැස්සෝකා වගාවන් සිදු කරයි. ඔහු සතු මඩ ඉඩම්වල කන්න දෙකම වී වගාව සිදු කරන අතර කුඹුරුවල ජලය ලබාගැනීමට අපහසු කොටස්වල ද මැස්සෝකා වගාව සිදු කර ඇත.

පාරම්පරිකව අලු වගාවට යොමුවූ ගොවියෙක් වශයෙන් මූලිකවම මැස්සෝකා වගාව සිදුකර අමතරව කිරි අලු, රාජාල, බතල හා හිගුරල ද වගා කර ඇත. වාර්ෂිකව මැස්සෝකා අක්කර දෙකකට අධික බිම් ප්‍රමාණයක් වගා කිරීම සිදු කරන අතර අත්තාසි වැනි වෙනත් වගාවකට ද යොමු වී ඇත. අලු වගාවට මේ වනවිට වන සතුන්ගෙන් ඇතිවන හානිය නිසා අලු වගාවන් ඉදිරියටත් පවත්වා ගෙන යාම ගැටලුකාරී තත්ත්වයක් බවට පත්වී ඇති බව ඔහු පවසයි. පසුගිය නියං කාලයේ ඇතිවූ දරුණු ජල හිඟය හේතුවෙන් කඳු හා කැලෑ ආශ්‍රිත ජල මූලාශ්‍ර මෙන්ම පොකුණුද හිඳී යාම නිසා වන සතුන් ආහාර හා ජලය සපයා ගැනීමට ගම්වලට පැමිණීම හේතුවෙන් මෙම තත්ත්වය උද්ගතවී ඇත.

දේශීය අලු වගාවට යොමු වී ඇත්තේ ඔහුගේ ඉඩම්වල එලදැසිතාවය ඉහළ තංවා ගැනීමේ අරමුණ ඇතිවය. මැස්සෝකා වගාවේ වගා පාලනය පහසු වීමත්, එහි නිෂ්පාදන වියදම සාමාන්‍ය මට්ටමක පැවතීමත්, අලෙවි පහසුකම් සහිත බෝගයක් වීමත් හා අස්වනු තෙලා එකවර ආදායමක් ලබා ගැනීමට හැකිවීමත් ඔහුගේ වගාවේ වර්ධනයට හා ඉහළ ආදායමක් ලබා ගැනීමටත් හේතුවූ කරුණු විය.

මැස්සෝකා වගාවේ දී බිම් සැකැස්ම සඳහා යන්ත්‍ර කුලී, ශ්‍රම කුලී හා අනෙකුත් යෙදවුම් කුලී සැලකූ විට රු.48,000/- ක් වැනි මුදලක් අක්කර එකකට වියදම් වන බව පවසයි. අස්වනු ලැබීමට මාස අටක් පමණ ගත වේ. අක්කරයකින් කිලෝ 8000කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් අස්වනු ලබා ගත හැකි අතර සාමාන්‍යයෙන් රු.200,000/- කට අධික දළ ආදායමක් ලබා ගත හැකි බව පවසයි. එලෙසම අනෙකුත් දේශීය අලු වර්ගවන කිරි අලු, රාජාල, හිගුරල, බතල වැනි අලු වගාවන් මගින් ද සැලකිය යුතු ආදායමක් ලැබිය හැකි බව ඔහුගේ අදහසයි.

පසුගිය වර්ෂයේ ඔහුගේ අලු වගාවේ අස්වනු අලෙවිය කීප ආකාරයකටම සිදු කර ඇත. කාබුල් ලංකා සමාගම ඔහුගේ අලුවලට වැඩිම මිලක් ගෙවා ඇත. එමෙන්ම පොළට, ගමේ කඩවලට මෙන්ම පිටතින් පැමිණෙන ගැණුම්කරුවන්ට ද අලෙවි කිරීමෙන් සැලකිය යුතු ආදායමක් ඉපයීමට හැකිවී ඇත. මෙලේස ආදායමක් ලැබිය හැකි බෝග වගාවකින් ඉවත්වීමට සිදු වුවහොත් එය ගොවියෙකුට දරිය නොහැකි පාඩුවක් බව ඔහු පවසයි.

එබැවින් වගාවලට හානි කරන ඉත්තෑවන්, වල් උරන් වැනි වන සතුන් මෙන්ම මොණරුන් වැනි පක්ෂීන් ද ඉදිරියේ දී තවදුරටත් වර්ධනය වීම තුළ මෙම ප්‍රදේශවල ගොවිතැන් පාඨවීම නොවැලැක් විය හැකි කරුණක් වනු ඇත. එවැනි හානිකර අවස්ථාවලින් තම ගොවිතැන් ආරක්ෂා කර දීමට ක්‍රමෝපායයන් සැකසීම වගකිව යුතු නිලධාරීන් හා ආයතනවල වගකීමක් බව ඔහුගේ අදහසයි.

අධ්‍යාපනික වශයෙන් හැකියාව සහිතව අලු වගාවේ නිරත වීම

කේ.වීරක්කොඩි

රංගල්ලේ පොල

තාරම්මල, රංගොල්ලේපොල පදිංචි උපාධිධාරියකු වන 29 හැවිරිදි වීරක්කොඩි මහතා තම ප්‍රධාන රැකියාව සමග අමතර ආදායම් ලැබීමේ මාර්ගයක් ලෙස ගොවිතැනෙහි නිරත වෙයි. තම ගෙවත්ත අක්කර 2½ක් පමණ වන අතර පොල්, ගම්මිරිස් යන ස්ථිර බෝග වර්ග දෙක වගා කරන අතර අතුරු බෝග ලෙස මඤ්ඤාක්කා, කිරිඅල, රාජඅල සහ බතල යනාදී අලු වර්ග වගා කරයි. ඔහු දේශීය අලු වගාවට යොමු වී ඇත්තේ හොඳ මිලක් ලැබීම හා පරිභෝජනයට වස විසින් තොරවීම යන ප්‍රධාන කාරණා මතය. තම රැකියාවට අමතරව ගොවිතැන්, විශේෂයෙන් අලු බෝග වගාවේ නිරතවීමෙන් මාසිකව රු.30,000ක පමණ අදායමක් ලබයි.

දේශීය අලු වර්ග සෑදීමේ දී වීරක්කොඩි මහතා මුහුණ දෙන ප්‍රධානතම ගැටලුව වන්නේ සතුන්ගෙන් සිදු වන හානිය වේ. රංගොල්ලේපොල ප්‍රදේශයේ බහුලව උරන් සහ වඳුරන් ගෙන් අලු වගාවට විශාල වශයෙන් හානි සිදු වේ. තවද ඔහුට බීජ/රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීමේ දී එම බීජ රෝපණ ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීමේ අපහසුව පවතී. තම අස්වැන්න විකිණීමේ දී ඔහු මුහුණ දෙන ගැටලුව වන්නේ අස්වැන්න සඳහා නිශ්චිත මිලක් නියම නොවීමයි. ඔහු දේශීය අලු වර්ගවලින් යම් නිෂ්පාදනයක් කිරීම සඳහා යොමු නොවන්නේ ඒ සඳහා ඔහු සතුව දැනුමක් නොමැති නමත් ඒ තුළින් නිසි වාසියක් ලබා ගත හැකි ද යන විශ්වාසය නොමැති නමත් නිසාය. දේශීය අලු වගාවේ නිරතවීම නිසා ඔහුට වෙන බෝගයක් වගා කිරීම සඳහා යන ශ්‍රම වියදමට වඩා අඩු ශ්‍රමයක් වැය කිරීමට සිදුවීම වාසියක් ලෙස සලකයි.

ඔහු යෝජනා කරන පරිදි මාධ්‍ය ප්‍රචාරණය හරහා දේශීය අලු වගාව පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීමෙන් අලු වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම කළ හැකිය. අලු ගොවියෙකු ලෙස තම වගා කටයුතු මහා පරිමාණව කිරීමට රාජ්‍ය අනුග්‍රහය සහ උපකාර ලැබෙන්නේ නම් ඉතා වටින්නේ ය යන මතයේ සිටින්නෙකි.

විදේශ රැකියාවට ගොස් පැමිණ දේශීය අලු වගාවේ යෙදෙන ගෙවිලියක්

අයි.පී. ප්‍රේමාවතී,

බටුවාව, තලවිල. වාරියපොල

වාරියපොල ගොවිජන ප්‍රදේශයට අයත් බටුවාව ගම තුළ දේශීය අලු වගා කටයුතු කරන ගොවීන් අතර සාර්ථක ගොවි මහත්මියක ලෙස ඇය හඳුන්වා දිය හැකිය. විදේශ රටක සේවය කර මෙරටට පැමිණි ඇය දේශීය අලු වගාවට යොමුව ඇත්තේ තම ශ්‍රමය යොදවා පමණක් අලු වගාව කළ හැකි වීමත්, අවුරුද්ද පුරා සිටුවිය හැකි බෝගයක් වීම සහ තමාහට වෙනත් රැකියාවක් නොමැති වීම යන කරුණු මතය. ඇය දේශීය අලු වගාව සිදු කරන්නේ කැමට සහ අලෙවියට පමණකි.

ඇය මඤ්ඤාත්කා, රටල, වැල් අල සහ කිරි අල යන දේශීය අලු වර්ග වගා කරයි. මෙම වගාව සිදුකිරීමේ දී මුහුණ දී ඇති ප්‍රධාන ගැටලු වන්නේ ජලය හිඟකම සහ සතුන්ගෙන් වන හානි යයි. මෙහි දී දේශීය අලු වගාවට බීජ සපයා ගැනීමේ දී දුර බැහැර ප්‍රදේශවලින් බීජ සොයා ගැනීමට සිදුවීම සහ නිෂ්පාදනය අලවිය සඳහා නිශ්චිත වෙළඳපොලක් නොමැතිවීම ඇය මුහුණ දෙන ගැටලු අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී. අස්වැන්න අලවිය සඳහා තම නගරයට ආසන්න ප්‍රදේශයේ වෙළඳපොලක් නොමැති වීම නිසා අලවිය සඳහා මහනුවර ප්‍රදේශයේ වෙළඳපොලක් වෙත ගෙන යාමට සිදුව ඇත. එහිදී ප්‍රවාහන ගාස්තුවක් වැය කිරීමට සිදු වීමත් ගැටලු වී ඇත. දුර ප්‍රවාහනය කර අලු සඳහා හොඳ මිලක් නොමැතිවීම තුළ ඇයට අධික පිරිවැයට සාපේක්ෂව ලැබෙන ආදායම ඉතාමත් අඩු තත්ත්වයක පවතී. දේශීය අලු මගින් වෙනත් නිෂ්පාදන කිරීමට කැමැත්ත තිබුණ ද ඒ සඳහා ඇ සතුව ඇති දැනුම හා ඒ සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රම ශිල්පවල අඩු පාඩුව පවතී.

දේශීය අලු වර්ග පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීමත් මගින් අලු වගාවට යහපත් වෙළඳපොලක් සකසා ගත හැකි බව පෙන්වා දෙන ඇය පොහොර සහනාධාරය දේශීය අලු වගාවට ලබාදීම තුළින් දේශීය අලු වගාවේ තිරතවීමට කැමැත්තෙන් සිටින පුද්ගලයන් පෙළඹවිය හැකි බව ඇය සඳහන් කරන්නීය.

මහා පරිමාණයෙන් වගාවේ තීරනවීම

ඩබ්.ඒ. සුමනදස මහතා, මහරව්විමුල්ල

ඩබ්.ඒ. සුමනදස නොහොත් පොඩි මහත්තයා වාසය කරන්නේ මහරව්විමුල්ල ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශය තුළ වන අතර ඔහුගේ කෘෂිකර්ම නිලධාරී කොට්ඨාශය හෙණ්ඩුවාව වේ. ගොවිතැන පාරම්පරිකව උරුමකර ගත් ඔහුගේ බිරිඳ රූපා මහත්මියද ගොවිතැනෙහි යෙදෙන්නීය. 70 හැවිරිදි සුමනදස මහතා ප්‍රධාන රැකියාව ලෙස ගොවිතැනෙහි තීරන වන අතර ඔහුගේ මාසික ආදායම රුපියල් 20,000/-කි. ගොවිතැන ආරම්භ කර වසර 40ක් වන අතර ඔහු දේශීය අලු වගාව ආරම්භ කරන ලද්දේ 1965 දීය. අමතර ආදායම් ලැබීමේ මාර්ගයක් ලෙස ඔහු ගොවිතැනේ තීරන වෙයි. ප්‍රධාන වශයෙන් ඔහුගේ අරමුණ වන්නේ දේශීය අලු පරිභෝජනයට ගැනීම හා ඉතිරිය වෙළඳපොළට විකුණා ඉන් ආදායමක් ලබා ගැනීම වේ. ඒ වගාව අක්කර 2 ½ක පමණ සිදු කරනු ලබන අතර ඔහුගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය ඒ ගොවිතැන වේ. ගෙවත්ත තුළ පොල්, අඹ, රඹුටත් යන ස්ථිර බෝග ඇති අතර කෙසෙල් සහ කහ වගා කර ඇත. මෙම සියලුම වගා කටයුතු කිරීම සඳහා ඔහුට තිවස අසල වාරිමාර්ග පද්ධතියක් ඇත.

ව්‍යාපාරික වශයෙන් අලු වගා කරන සුමනදස මහතා රාජඅලු, හීගුරලු, කුකුළලු, රතගලු. මක්කොක්කා, බතලු සහ කිරි අලු යන අලු වර්ග අක්කර 1½ ක් පමණ වගා කරයි. එහිදී රාජ අලු වැල් 120ක් පමණ, හීගුරලු වැල් 120 ක් හා කුකුළලු වැල් 100ක් පමණ ද ඇත. රතගලු, මක්කොක්කා, බතලු, කිරිඅලු යන අලු වර්ග ද වැල් 100ක පමණ ප්‍රමාණයක් ඇත. සුමනදස මහතා ඔහු විසින් මෙතෙක් ලංකාවේ හමුවූ විශාලතම එනම් කිලෝ 51 ක් බරැති, මක්කොක්කා අලය, ඔහුගේ වගාවෙන් හමු විය. තවද කිලෝ 80ක් බරැති විශාල රාජ අලයක් ද ඔහුට හමුවී ඇත. ඔහුගේ සාර්ථකත්වය ගැන මුද්‍රිත මාධ්‍යවල පළ වී ඇත. මේ සියල්ල කිරීම සඳහා ඔහුට සහාය ලබා දෙන්නේ ඔහුගේ බිරිඳ විසිනි.

සුමනදස මහතා තම අලු වගාවෙන් විශාල ලෙස ආදායමක් උපයන මුත් ඔහු මුහුණ දී ඇති ප්‍රධානතම ගැටලුව වන්නේ තම අලු වගාව විකුණා ගැනීමට නියමිත වෙළඳපොළක් නොමැති කමයි. මෙහිදී වෙළඳපොළ තුළ නිශ්චිත ස්ථාවර මිලක් නොමැති කමත් අර්තපල් වලට සාපේක්ෂව අලු මිල අඩු වැඩි වීමත් ඔහු මුහුණ දී ඇති ප්‍රධාන ගැටලුවකි.

මෙම ගොවි මහතා තම වගා කටයුතු සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමේ දී වෙළඳපොළ තුළ සොයා ගැනීමේ අපහසුවකට මුහුණ දී ඇති අතර රාජඅලු, රතගලු ආදී බීජ සොයා ගෙන ඇත්තේ දඹුල්ල ප්‍රදේශයෙනි. තවද අනෙකුත් අලු වර්ග ඔහු තම ගෙවත්තෙන් සපයා ගත් අතර පාරම්පරිකව පැවත ආ ක්‍රමය යටතේ අලු වගා කිරීම සිදු කරයි. පාරම්පරිකව පැවත එන ක්‍රමයට වඩා වෙනත් විද්‍යාත්මක තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් උපයෝගී කොට ගෙන අස්වැන්න වැඩි කර ගැනීමේ ක්‍රම හඳුන්වා දෙන්නේ තම යහපත් බව ඔහුගේ අදහසයි. තව ද, දේශීය අලු වර්ගවලින් කරන්නා වූ තිෂ්පාදන ආශ්‍රිත දැනුම අලු ගොවිත්ව ලබා දෙන්නේ තම විනාශ වී යන අතිරේක තිෂ්පාදනය ඵලදායී කටයුත්තක තීරන කිරීමේ හැකියාවක් ඇති බව ඔහු පෙන්වා දෙයි. ප්‍රාදේශීය වශයෙන් 'දිවි තැගුම' හරහා දේශීය අලු ව්‍යාප්ත කිරීමට යම් ක්‍රමවේදයක් ගොඩ නගන්නේ නම් ඉතා වටිනා බව ඔහු පෙන්වා දෙයි.

හත්වැනි පරිච්ඡේදය

අධ්‍යයන සොයා ගැනීම් වල සංක්ෂිප්තය, නිගමන හා නිර්දේශ

7.1 සොයා ගැනීම්වල සංක්ෂිප්තය

1. දේශීය අල, පාරම්පරික ගොවිතැනේ නියැලුන අය අතර ප්‍රචලිත වගාවක් වන අතර බහුල වශයෙන් ප්‍රධාන රැකියාව ගොවිතැන වූ පිරිසක් එහි නියැලී සිටින බව සමීක්ෂණ දත්ත වලින් ද තහවුරු විය. සමස්ත නියැදියේ 85%ක ප්‍රතිශතයක් පාරම්පරිකව ගොවිතැනේ නියැලුන අයවූ අතර , 64%කගේ ප්‍රධාන රැකියාව ගොවිතැන විය. අනෙකුත් රැකියාවන්හි නිරතවූවන් පරිභෝජනය සඳහා පමණක් දේශීය අල වගාවට යොමු වී ඇත. පසුගිය 2010-2012 අතර කාල පරාසයක දී මෙම වගාවට යොමු වූ ප්‍රතිශතය 19%කි.
2. එමෙන්ම මෙම වගාවේ නියැලෙන බහුතරය මැදි විය ඉක්මවූවන් (82%) වන අතර වැඩි ප්‍රතිශතයක්(72%) පරිභෝජනය සඳහා පමණක් අල බෝග වගා කර ඇත.මේ අනුව පැහැදිලිවන්නේ පාරම්පරික වශයෙන් ගොවිතැනේ නියැලුණු ගොවිජනතාව ප්‍රධාන වශයෙන් පාරිභෝජනය සඳහා අල වගා කරනු ලබන බවයි. පාරිභෝජන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහාවත් අල බෝග වගා කිරීම කෙරෙහි තරුණ ගොවිජනතාව යොමු වීමේ ප්‍රවණතාව අඩු මට්ටමක පවතී.
3. මෙම වගාවේ නියැලෙන්නන් හට ඊට යොමුවීම සඳහා කරුණු ගණනාවක් බලපා තිබේ. අනෙකුත් බෝගවලට සාපේක්ෂව නිෂ්පාදන වියදම අවමවීම (68%), කුඩා ඉඩ ප්‍රමාණයක ඉතා පහසුවෙන් වගා කළ හැකිවීම (95%), පෝෂණ ගුණයෙන් හා රසයෙන් ඉහළ ඖෂධීය වටිනාකමක් තිබීම(64%), අවශ්‍ය යෙදවුම් ප්‍රමාණ අඩුවීම හා නඩත්තු කටයුතු පහසුවීම (79%), පාරම්පරිකව වගාව සිදුකර ඒම(42%) නිසා දේශීය අල වගාවට ගොවීන් යොමු වී ඇත.
4. ගෙවතු බෝගයක් ලෙස දේශීය අල වගාව ව්‍යාප්තව ඇති අතර සමස්ත නියැදියේ 87% ප්‍රතිශතයක් ගෙවතු බෝගයක් ලෙස අල වගාව කර තිබූ අතර තනි බෝගයක් ලෙස මඤ්ඤාක්කා වගාව 12%ක ප්‍රතිශතයක විය.
5. අල වගාව සඳහා වැඩි දියුණු කළ රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා නොකරන අතර බොහොමයක් අල වර්ගවල අස්වැන්න ද ඉතා අවම මට්ටමක පවතී. බහුතරයක් ගොවීන් (52% ක්) පැරණි වගාවන්ගෙන් ඉතිරි කර ගන්නා රෝපණ ද්‍රව්‍ය වගාව සඳහා යොදා ගන්නා අතර

18% ක් ගොවීන් ඒවා මිලදී ගෙන ඇත. ඉතිරි ගොවීන් වෙනත් ගොවීන්ගෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සපයා ගෙන ඇත.

6. අල බෝග වගාව සම්බන්ධයෙන් ගොවීන් සතු පාරම්පරික පුරුද්ද හැරුණු කොට ඒ හා සම්බන්ධ දැනුවත් කිරීම් හෝ යෙදවුම්/ආධාර ලබාදීම් ඉතා අවම මට්ටමක පවතින අතර එය මෑත කාලීනව 'දිවි නැගුම' වැඩසටහන යටතේ අල බීජ ලබා දුන් ගොවීන් 5% කට පමණක් සීමා වී ඇත. අල වගා කිරීමට දැනුම ප්‍රමාණවත් නොවන බව සමස්ත නියැදියේ 62% මතය විය. මෙම ප්‍රමාණයන් දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් කැගල්ල 38%, ගම්පහ 68% හා කුරුණෑගල 79% වශයෙන් විය.
7. අල පාරිභෝජනය පිළිබඳ සැලකීමේදී අල සම්බන්ධයෙන් ජනතාව අතර පවතින ආකල්ප හා අඩු මිලකට අර්තාපල් මිලදී ගත හැකි වීම මත පාරිභෝජනය සඳහා යොමුවී තිබුණි. උදාසන (63%) හා දිවා ආහාරය (46%) ලෙස ආහාරයට ගැනීම අල පාරිභෝජන රටාවේ දක්නට ලැබුන සුවිශේෂතාවකි. රාත්‍රී ආහාරයක් ලෙස අල බෝග භාවිතා කර ඇත්තේ නියැදියේ 2% ප්‍රතිශතයකි.
8. විවිධ අල වර්ග පාරිභෝජනය සඳහා යොදාගන්නා බව සමීක්ෂණ දත්ත වලින් තහවුරු විය. සමස්ත නියැදියේ 49.5%ක්, මාසයකට විවිධ අල වර්ග කිලෝ අටකට වැඩි ප්‍රමාණයක් පරිභෝජනය කරයි. දේශීය අලවල පවතින ඖෂධීය ගුණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම් තුළින් අල පරිභෝජනය තවත් 10%ක ප්‍රමාණයකින් ඉහළ නැංවිය හැකි බව සමස්ත නියැදියේ 45%කගේ මතය විය.
9. දේශීය අල වර්ගවල පවතින මිල පිළිබඳ බහුතරයක් (52.6%) සෑහීමකට පත් නොවන අතර මෙය පරිභෝජනය ඉහළ නැංවීමට අපහසුතා ඇති කරයි.

7.2 නිගමන

1. ජනතාව තුළ දේශීය අල වර්ගවල පවතින ඖෂධීය වටිනාකම හා ගුණාත්මක බව පිළිබඳව ඉතාම අඩු අවධානයක් පවතී.
 - ප්‍රචාරක මාධ්‍ය රාශියක් අප රට තුළ ක්‍රියාත්මක වන අතර එම මාධ්‍ය ඔස්සේ දේශීය අල වර්ගවල ඖෂධීය ගුණය පිළිබඳ දැනුවත් කළ හැකිය. මේ පිළිබඳ වගකිව යුත්තන්ගේ අවධානය යොමු නොවීම ගැටලුවක් වී ඇත.
2. දේශීය අල ගොවීන් දිරිමත් කරන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක නොවීම නිසා වගාවට පවත්නා උනන්දුව අවම තත්ත්වයක පවතියි.

- දේශීය අලු බෝගවලට මෙන් නොව අනෙකුත් ධාන්‍ය වර්ග, එළවලු හා මාංශ බෝග සඳහා සෑම කන්නයක් සඳහාම බීජ සොයා ගත යුතු හෝ මිලදී ගත යුතුය. අලු බෝග සඳහා එසේ අවශ්‍ය නොවනු ඇත. මෙහිදී වගාකරුවන්ට බීජ සඳහා වියදම් කළ යුතු වන්නේ එක් වතාවක් පමණි. ඒ නිසා ගොවීන් දිරිමත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පහසුව පවතියි.
3. පාරිභෝගිකයන් වෙතත් ආහාර වර්ගවලට යොමුවීම නිසා මූලික ආහාරයක් ලෙස දේශීය අලු භාවිත කිරීම අඩු වෙමින් පවතී.
 4. අලු ආශ්‍රිත අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනවලට යොමු නොවීම ඉතා දුර්වල තත්ත්වයක ඇත.
 - බහුතරයක් ජනතාව දැන හඳුනාගෙන ඇත්තේ අලු තම්බා පරිභෝජනයට ගැනීම පමණි. නමුත් අලු වලින් දේශීය රසකැවිලි රාශියක් සෑදීමේ හැකියාව ඇත. මේ පිළිබඳ පවතින අඩු දැනුම මේ සියලු මාර්ග වැසී යාමට මෙන්ම අලු වර්ග වඳවී යාමටත් හේතු වී ඇත.
 5. ගම තුළ පවතින විවිධ අලු වර්ග පිළිබඳ තොරතුරු ගොවීන් සමඟ හුවමාරු කර ගැනීම දුර්වල තත්ත්වයක ඇත.
 6. අලු බෝග වගාව ප්‍රචලිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් දැනට කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික සංවිධාන සැලකිය යුතු මෙහෙයක් ඉටු කරමින් පවතී. එම ආයතන දියත් කරනු ලබන බීජ බැංකු ක්‍රමය අලු වගාව නඟා සිටුවීම සඳහා කාලෝචිත ක්‍රමවේදයකි.
 7. සියලු තත්ත්වයන් හමුවේ ගොවීන් අලු බෝග වගා කිරීම කෙරෙහි වැඩි උනන්දුවක් නොදක්වන අතර එය පාරම්පරික ගොවීන් පුරුද්දක් වශයෙන් යැපුම් මට්ටමෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලබන වගාවක් බව තහවුරු වේ. දේශීය අලු වර්ගවලට වටිනාකමක් ලබා නොදීම නිසා වගාව අලු වර්ග කීපයකට පමණක් සීමාවී ඇත. දැනට හඳුනා ගෙන ඇති දේශීය අලු බෝග වර්ග 93ක් අතරින් බොහොමයක් වඳවී යාමේ තර්ජනයකට මුහුණ පා ඇත. පාරිභෝගිකයන් අතර සමහර අලු වර්ග පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් නොමැති වීමෙන් පාරිභෝජනයට මැලී වේ. අලු බෝග වලින් අතුරු නිෂ්පාදන සකස් කිරීම පිළිබඳව පවතින පාරම්පරික දැනුම ද කෙමෙන් ජනතාව අතරින් ඇත් වෙමින් පවතී. එබැවින් ගොවීන් හා පාරිභෝගිකයන් අතර දේශීය අලු වර්ග ප්‍රචලිත කිරීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවයක් පවතී.

7.3 නිර්දේශ

1. දේශීය අල වගාව ගොවීන් අතර ප්‍රචලිත කිරීම හා ඒවා වදවී යාම වැළැක්වීමට කටයුතු කළ යුතුය.

- කෘෂිකර්ම නිලධාරීන්, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර නිලධාරීන්, මාර්ගයෙන් ගොවී සංවිධාන මට්ටමින් ගොවීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්විය යුතු අතර දැනට ක්‍රමානුකූලව අල වගා කරන ගොවිමහතුවන් සම්බන්ධ කර ගෙන ඔවුන්ගේ වගාවන් වගා ආදර්ශන වශයෙන් යෙදවීමෙන් ප්‍රායෝගිකව පුහුණුව ලබා දීම.
- ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවල එම ප්‍රදේශවලට ආවේණික දේශීය අල වර්ගවල ආදර්ශන වගාවක් පවත්වා එමඟින් එම මධ්‍යස්ථාන කරා පැමිණෙන ගොවීන් දේශීය අල වගාවට යොමු කරවීම හා දිරිමත් කිරීම.
- කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රාජ්‍ය-පෞද්ගලික ආයතනවල සහභාගිත්වයෙන් එක් ගමකට එක් ආදර්ශ ගෙවත්තක් සකස් කර, අනෙකුත් ගොවීන්ට අවශ්‍ය බීජ ලබා දෙන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස එය සංවර්ධනය කර බීජ බැංකු ක්‍රමය හඳුන්වා දීම.
- වදවී යාමේ තර්ජනයක් ඇති අලවර්ග තෝරා වගා කිරීමට ලබා දී ආරක්ෂා කළ යුතුය.

2. දේශීය අල වගා කරන ගොවීන් දිරිමත් කළ යුතුය.

- අල බෝගවල නිෂ්පාදකතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා සුදුසු පර්යේෂණ දියත් කර වැඩි දියුණු කළ ප්‍රභේද ගොවීන්ට හඳුන්වාදීම.
- දේශීය අල වර්ගවල රෝපණ ද්‍රව්‍ය අවශ්‍ය ප්‍රමාණය, අවශ්‍ය කාලයට ලබාදීම සිදු කළ යුතුය.
- විශේෂයෙන්ම අල වගාවේ මූලික ගැටලු වන සත්ත්ව හානි (ඌරන්) වළක්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කම්බි දැල් ආවරණ ලබාදීම.
- ග්‍රාමීය මට්ටමින් ගොවිතැන් කටයුතු කරන සෑම නිවසකටම බීජ අල සහන මිලකට ලබා දීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. දේශීය අල පරිභෝජනය වැඩි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය

- අල බෝග පාරිභෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා අල වර්ගවල වල ඖෂධීය හා පෝෂණීය ගුණය පිළිබඳව ජනතාව හා විශේෂයෙන් පාසල් දරුවන් දැනුවත් කිරීම.

- තිරිඟුපිටි ආහාර වෙනුවට දේශීය අල පිට්ටලින් සාදා ගන්නා ලද ආහාර හඳුන්වා දීම සඳහා පුළුල් ප්‍රචාරක වැඩපිළිවෙලක් දියත් කිරීම.

4. නව බීජ ප්‍රභේද සහ නව තාක්ෂණික වගා ක්‍රම හඳුන්වා දීම කළ යුතුය.

- විවිධ දේශීය අල වර්ගවල වගා ක්‍රම පිළිබඳ, විභව අස්වැන්න (Potential Yield) සහ දැනට ලබා ගනු ලබන අස්වැන්න (Actual Yield) පිළිබඳ පර්යේෂණ, විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාප (Agroecological) යටතේ සිදු කර, එක් එක් ප්‍රදේශයට සුදුසු වන පරිදි උපරිම ඵලදායිතාවයකින් යුත් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමේ නව බීජ, නව තාක්ෂණික වගා ක්‍රම ගොවිජනතාවට හඳුන්වා දීම.
- අඩු අවධානයකට ලක්ව පවතින දේශීය අල බෝග වර්ගවල ඉහළ අස්වනු ලබා ගැනීම සඳහා පුළුල් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු දියත් කළ යුතුය.

5. දේශීය අල බෝග වගාවේ පුළුල් වගා රටාවක් ඇති කළ යුතුය.

- සීමාකාරීව භූමිය පැවතීම වගාවට මහත් බාධකයකි. මෙම බාධකය මඟ හරවා දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනය වර්ධනය කර ගැනීමට කළ යුතු කෘෂිකාර්මික ක්‍රමය වනුයේ බහු බෝග වගා සිදු කිරීමයි. ඒ මගින් එකම භූමියක් තුළින් විවිධ බෝග තුළින් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිය. මේ සඳහා වඩාත් උචිත බෝගය ලෙස දේශීය අල හැඳින්විය හැක.

6. දේශීය අලවලින් විවිධ ආහාර වර්ග සැකසීමට දැනුවත් කළ යුතුය.

- දේශීය අල ආශ්‍රිතව පිළියෙල කළ හැකි අනෙකුත් අගය එකතු කිරීමේ නිෂ්පාදන පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම වර්තමාන වෙළඳපොළ අවශ්‍යතාව අනුව සැකසිය යුතුය.

7. 'දිවිනැගුම' වැඩසටහනට අනුබද්ධව අල වර්ග වගා කිරීමට හැකියාව ඇති පුද්ගලයන්ට දේශීය අල ගෙවතු වගාවක් ලෙස වගා කිරීමට උනන්දු කරවීම.

8. රජයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාප්ති සේවාවන් ඒකාබද්ධව ශක්තිමත් හා කාර්යක්ෂම සේවාවක් සැපයීම.

9. දේශීය අල නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා ස්ථාවර මිලක් සහිත වෙළඳපලක් ඇති කිරීම.

- දේශීය අල සඳහා අපනයන වෙළඳපළ තුළ ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතින අතර දේශීය අවශ්‍යතා සපුරා ගනිමින් අපනයන වෙළඳපළ වෙත යොමුවීම තුළින් දේශීය ආර්ථිකයට යම් මට්ටමකින් හෝ දායකත්වයක් ලබා දීමට කටයුතු කිරීම.
- අපනයනකරුවන් දිරිමත් කිරීම සඳහා අපනයන වෙළෙඳපොළ තුළ පවතින ඉඩ ප්‍රස්ථා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම.

10. අල වගා කිරීම හා අල බෝග ආශ්‍රිත අතුරු නිෂ්පාදන පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික දැනුම ඉදිරි පරපුරටත් ලබාදීමට එම දැනුම ලේඛනගත කිරීම හා එම නිෂ්පාදන ජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි ආර්ථිකය පුළුල් වෙමින් පවතින ප්‍රවණතාවයකින් යුක්ත වන අතර මෙවැනි පසුබිමක් යටතේ කෘෂි අංශය තම ජීවනෝපාය කරගත් අයගේ ජීවන තත්ත්වය යහපත් තත්ත්වයට පත්කරලීම සඳහා විවිධ අතුරු ආදායම් මාර්ග කෙරෙහි අවධානයට ලක් කළ යුතු බව “මහින්ද විත්තන” ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මගින් අවධාරණය කර ඇත. දේශීය අල බෝග නිෂ්පාදනය වර්ධනය කිරීම මෙන්ම, වදවී යාමට තුඩු දී ඇති අල වර්ග සංරක්ෂණය කිරීමට ද හැකිවීම තුළ ඒ සඳහා දායකත්වය සපයන ආයතනයකට හෝ සංවිධානයකට හෝ පුද්ගලයෙකුට රජය විසින් විවිධ දිරිගැන්වීම් සිදු විය යුතුය. තවද, අපනයන බෝගයක් වශයෙන් ගොවීන්ට අමතර ආදායම් මාර්ගයක් ලෙස දේශීය අල වගාව ප්‍රචලිත කිරීමට වර්තමානයේ රජය විසින් විවිධ දිරිගැන්වීම් සිදු කරයි. මෙවන් පසුබිමක් යටතේ ඉහත සඳහන් කළ ගැටලු නිරාකරණය කොට දේශීය අල වගාව ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කළ යුතුය.

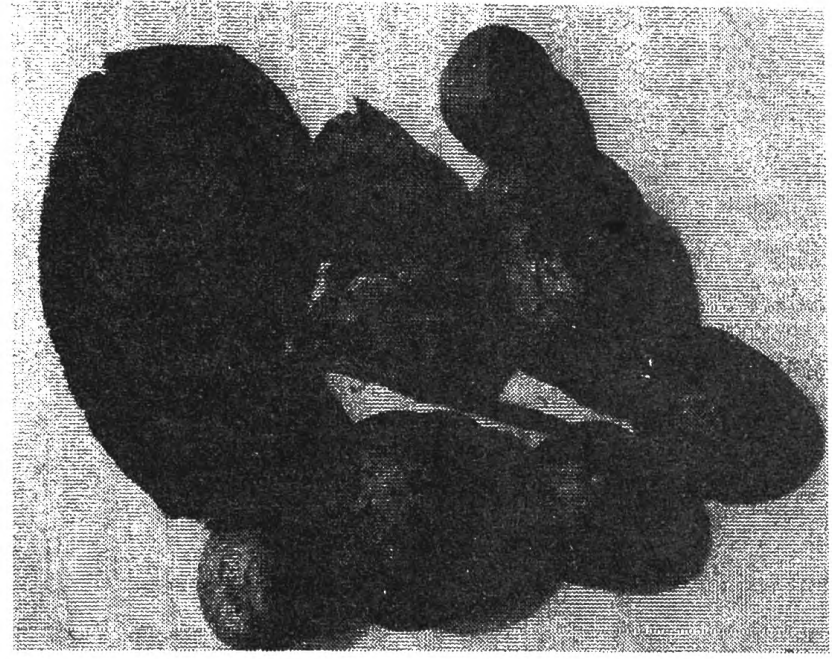
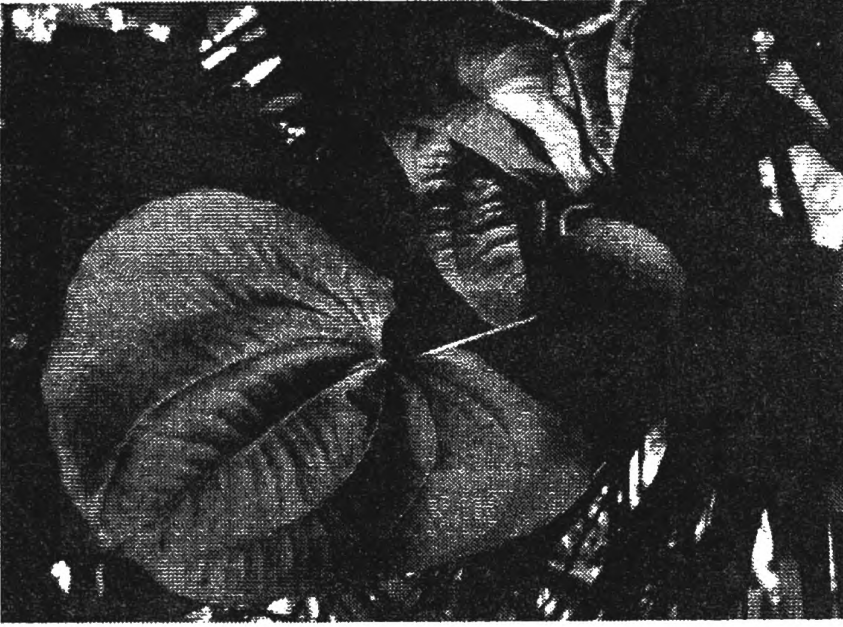
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- 01 ගුණසේන එච්.පී.එම් (2001) “ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය”, සී/ස ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, ඕල්කට් මාවත, කොළඹ 11, ශ්‍රී ලංකාව
- 02 ප්‍රනාන්දු, එන් (2000) “ගොවි අත්පොත”, සිලෝන් ප්‍රින්ටර්ස් ලිමිටඩ්, කොළඹ 02, ශ්‍රී ලංකාව
- 03 බදුල්ල කාන්තා පදනම, (2011) “ඌවේ දේශීය අල පිළිබඳ පර්යේෂණ ග්‍රන්ථය” බදුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව
- 04 සුබසිංහ එස්, වීරතුංග ඩී (2003) “අල බෝග වගාව” ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, මරදාන පාර, කොළඹ 10, ශ්‍රී ලංකාව
- 05 ගොඩමුල්ල ඩී, කුලරත්න එස් (2008), “දේශීය අල බොහුන්” ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, නියෝ ග්‍රැපික්ස්, නුගේගොඩ, ශ්‍රී ලංකාව
- 06 ගොඩමුල්ල ඩී, (2010), “සුවසෙන ගෙන දෙන දේශීය අල බෝග” ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, අරණායක, ශ්‍රී ලංකාව
- 07 ගොඩමුල්ල ඩී, (2000), “සරු දිවියට දේශීය අල” ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, අරණායක, ශ්‍රී ලංකාව
- 08 ශ්‍රී ලංකා රේගු වාර්තා, (2011) ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව
- 09 සංඛ්‍යාන අත්පොත, (2011) ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව
- 10 ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන වාර්තා, (2010), ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ
- 11 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා, (2011) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, කොළඹ
- 12 අප්‍රකාශිත වාර්තා, (2011) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ
- 13 අප්‍රකාශිත වාර්තා, (2011) උද්‍යාන බෝග දෙපාර්තමේන්තුව කොළඹ

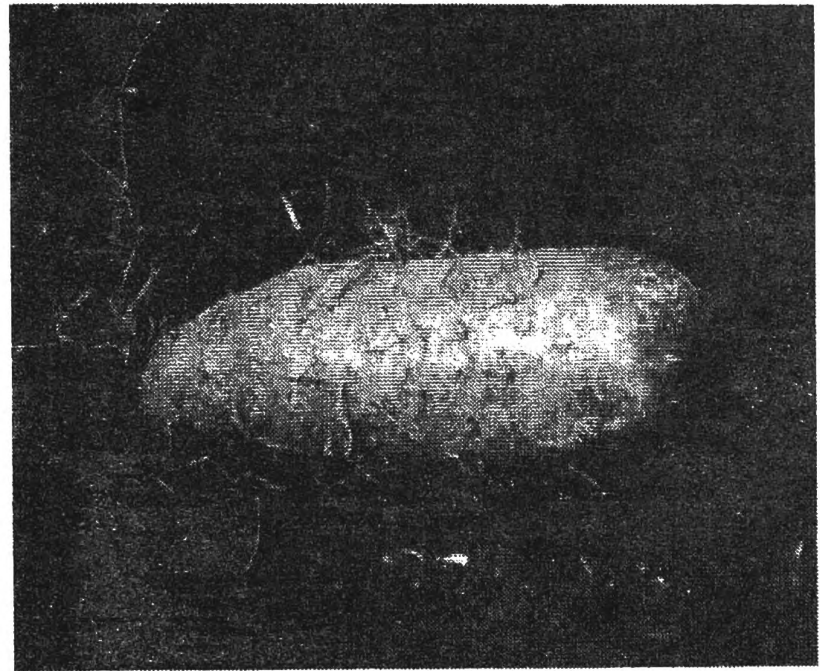
දේශීය අල වර්ග

ඇමුණුම - 1

1. *Dioscorea bulbifera* - උඩල

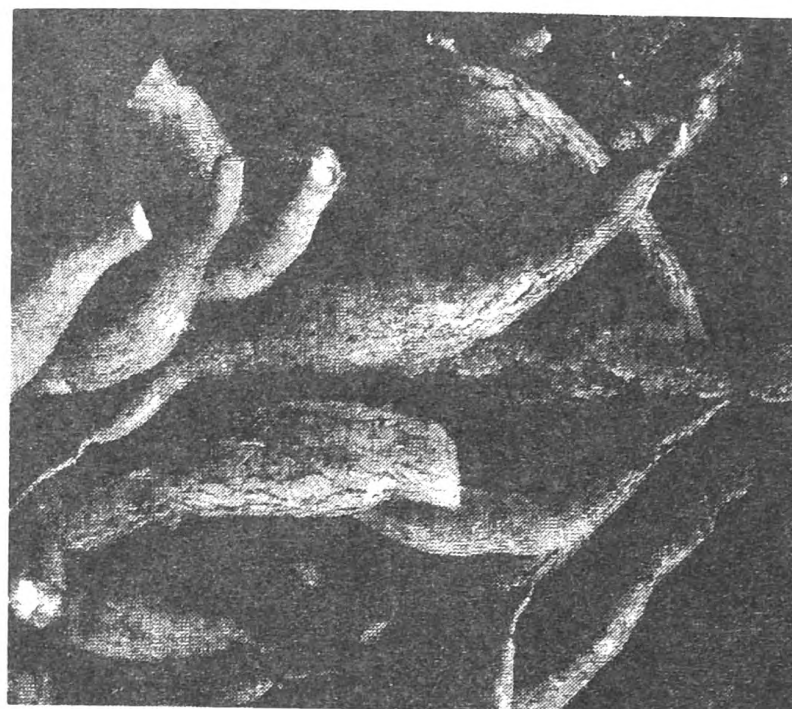
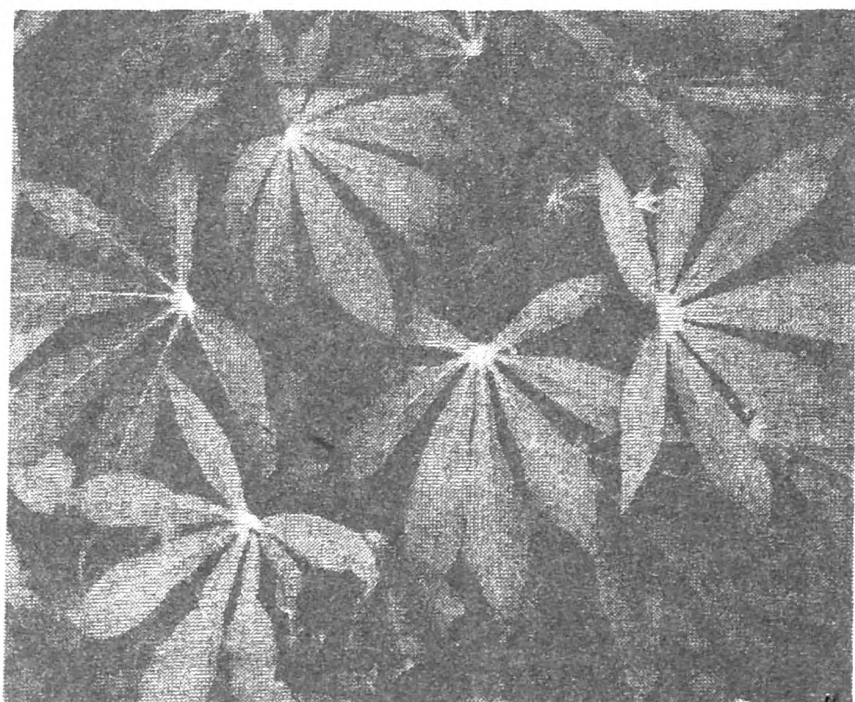
2. *Dioscorea alata* - රාජා අල

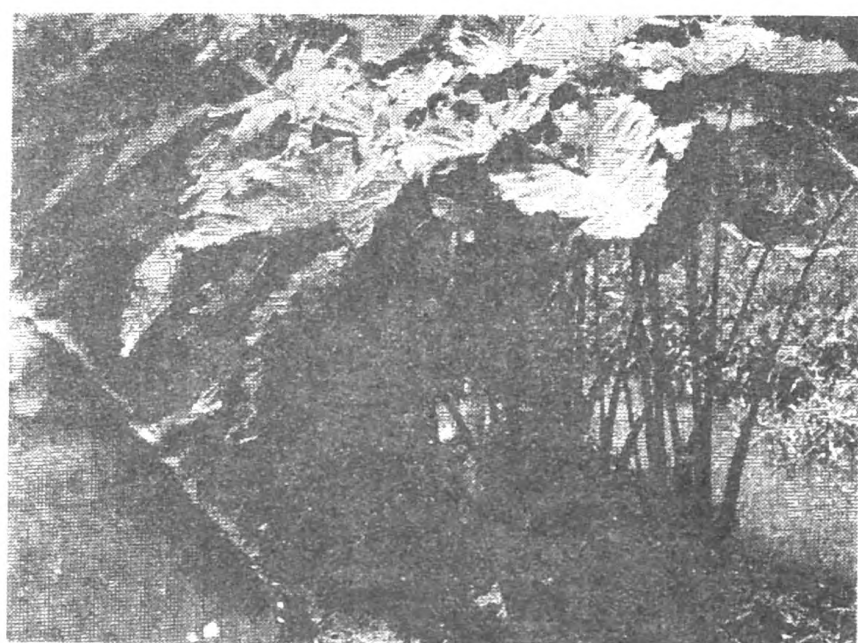
3. *Ipomea batatus* - බතල

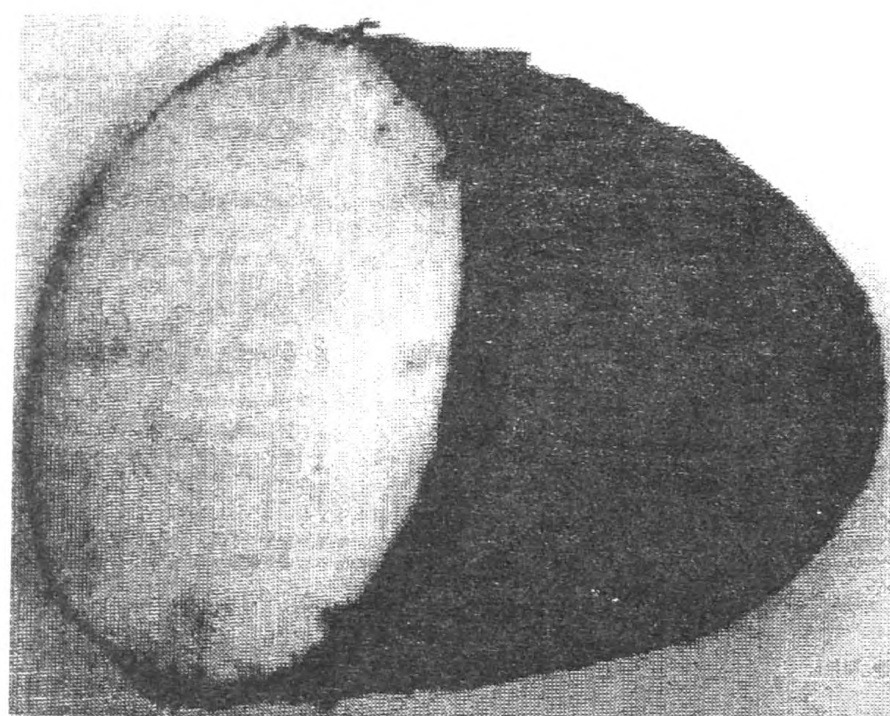
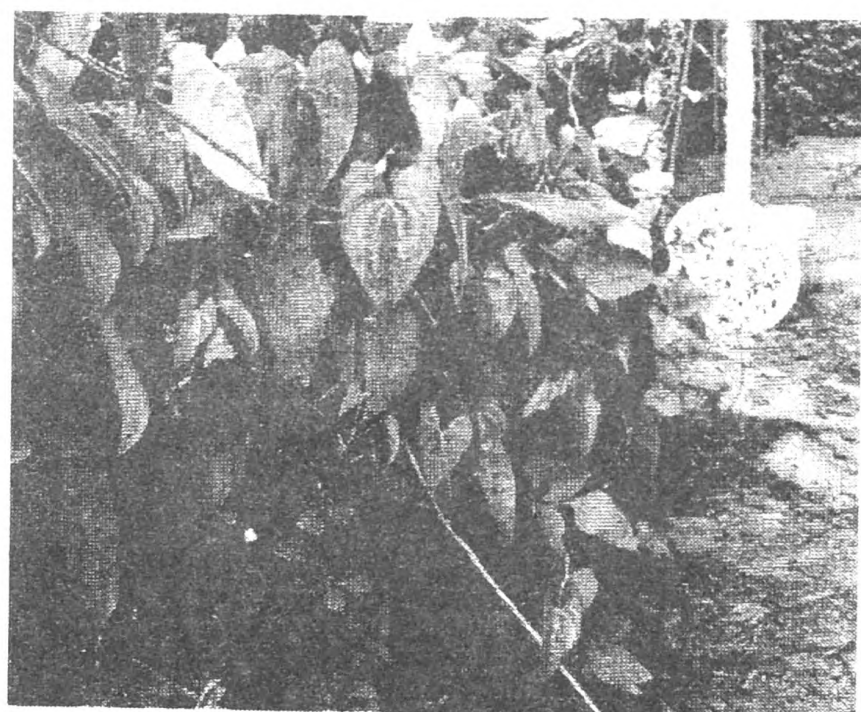
4. *Manihot esculenta* - මැස්සොක්කා

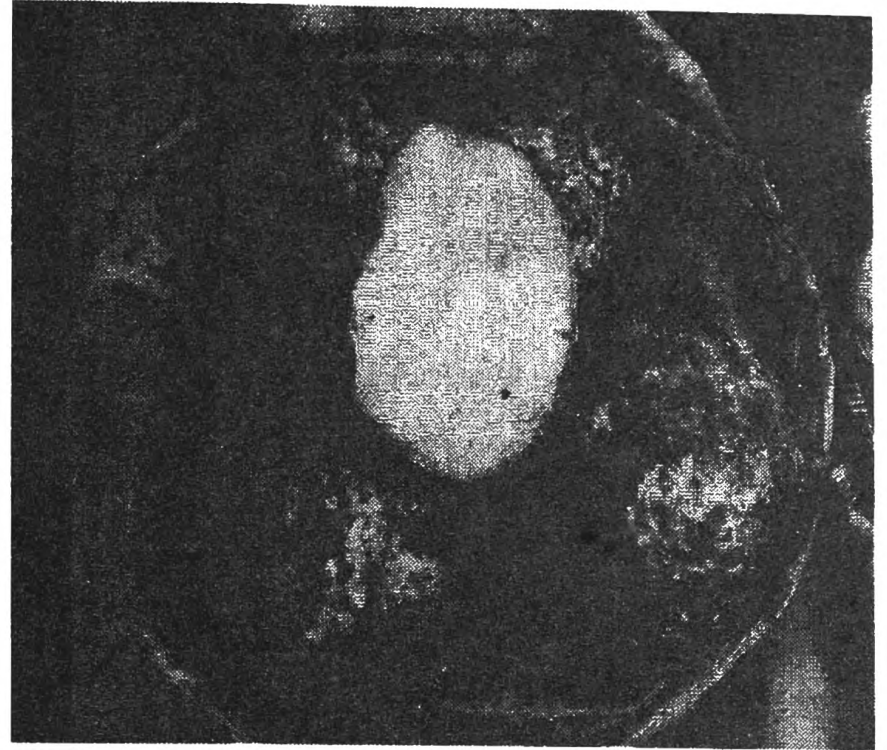
5. *Colocasia esculenta* - හහල

6. *Dioscorea cayenensis* - කහ අල

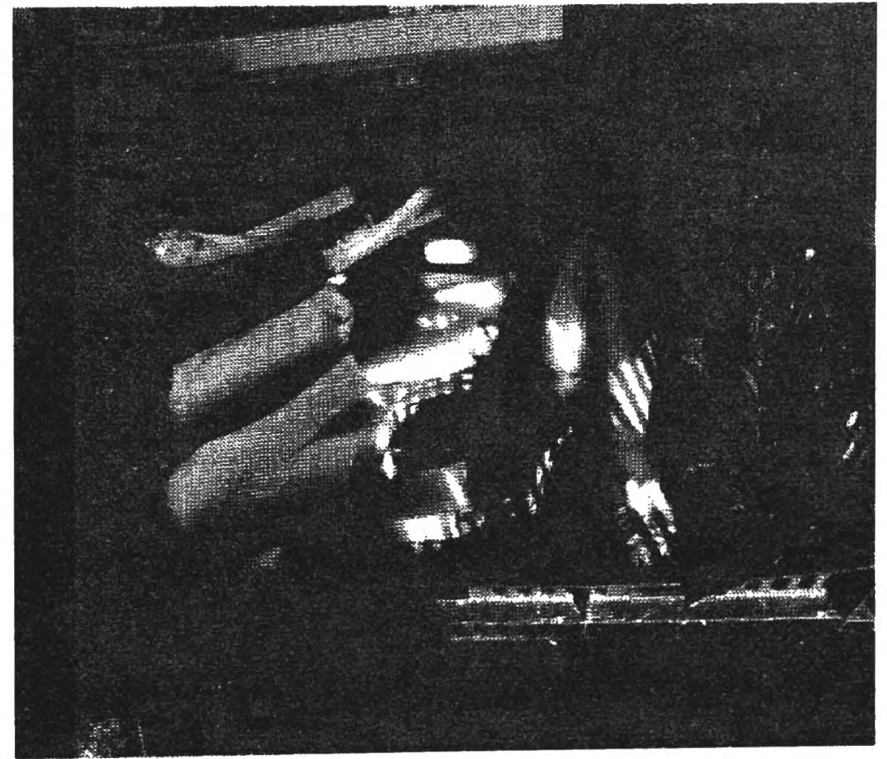
7. *Amorphophallus campanulatus* - ଜିବାରଜ

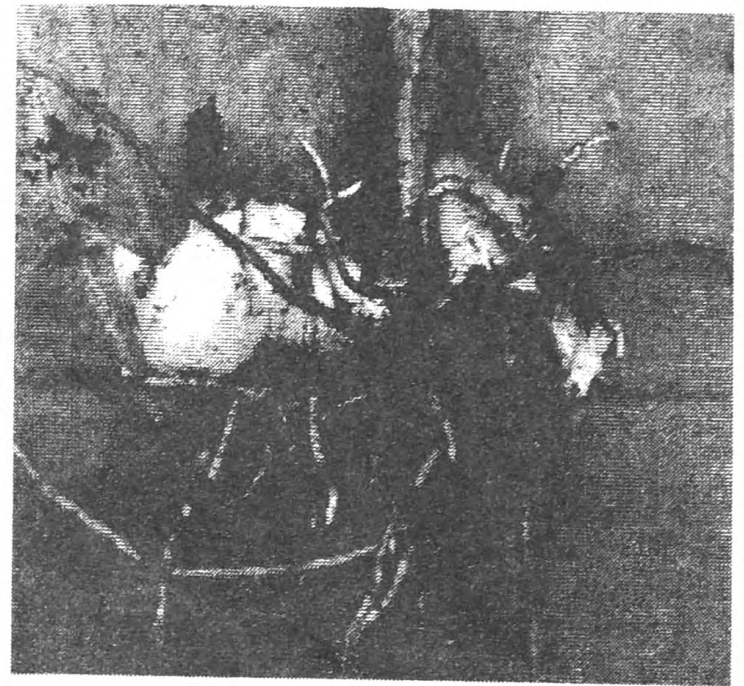
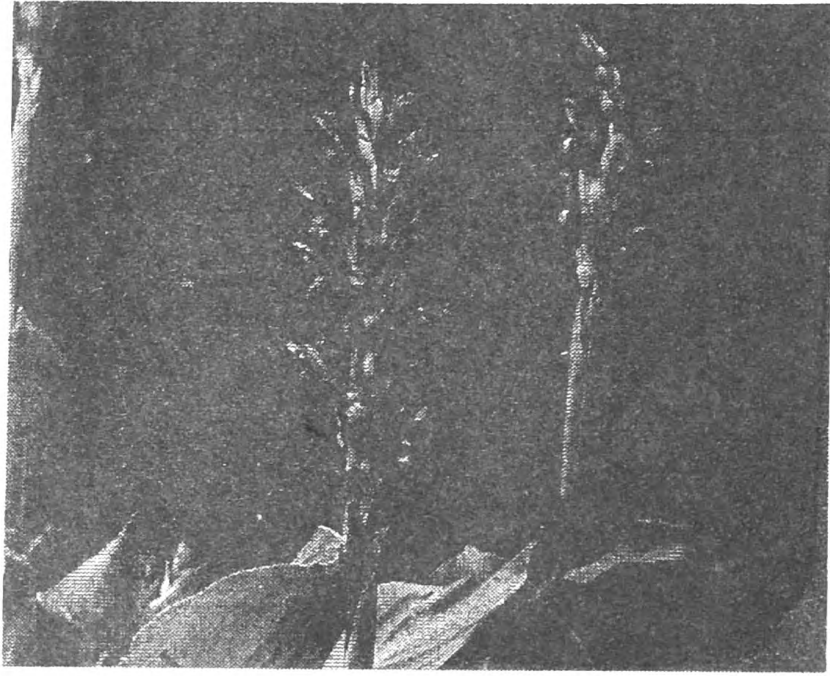
8. *Dioscorea esculenta* - ଧାତା ଖିରି

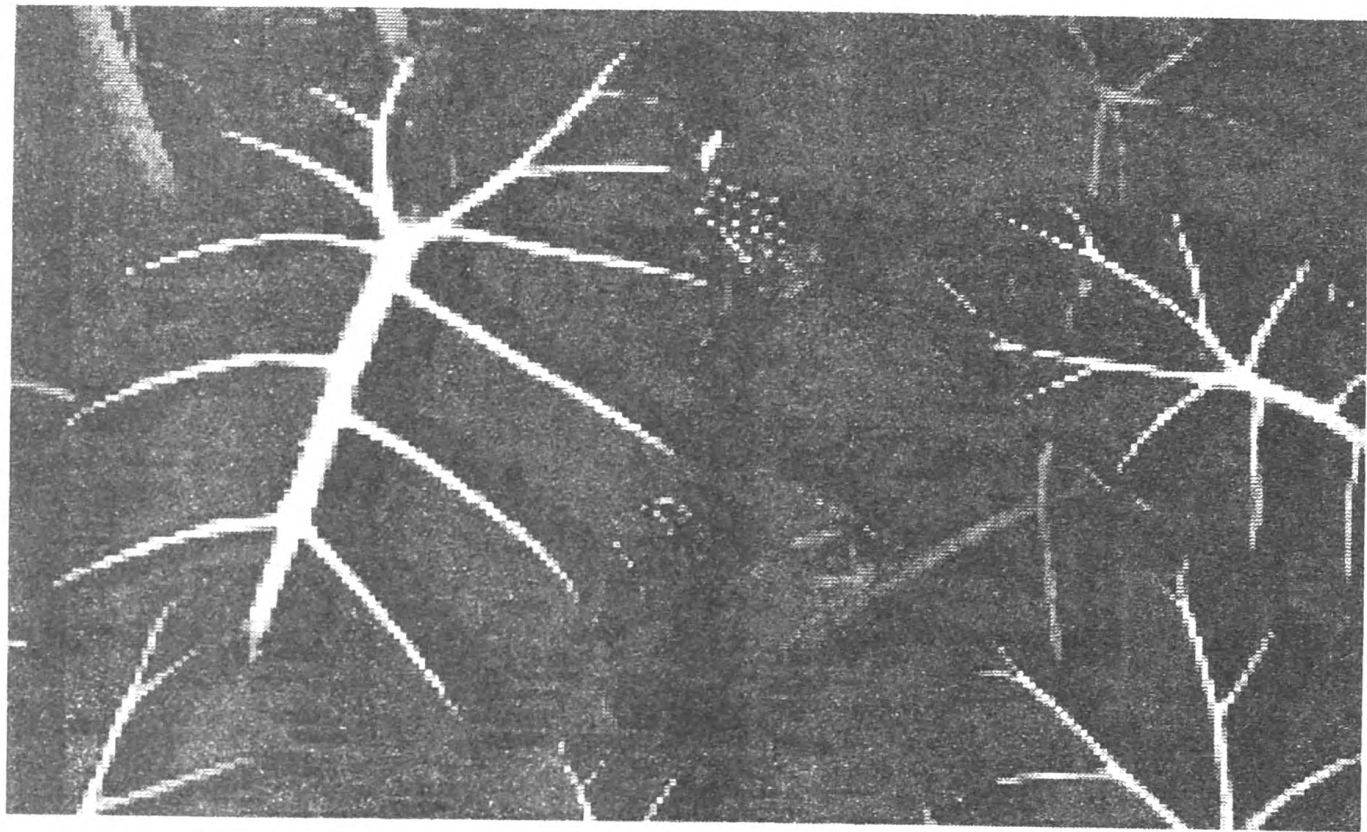
9. *Alocasia macrorrhiza* - ଅଭରଣ

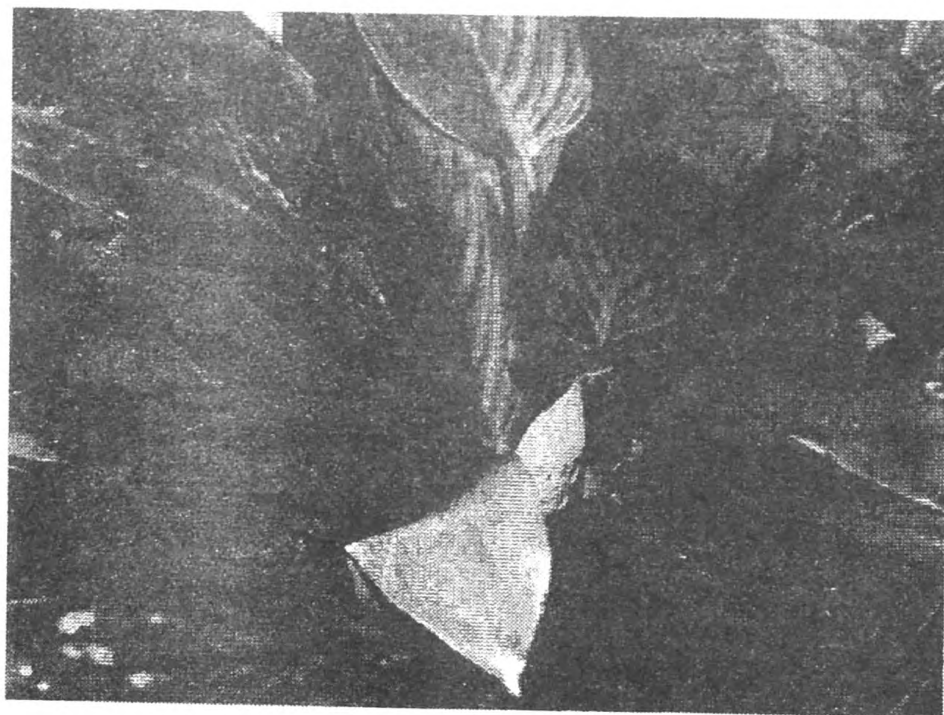
10. *Canna indica* - ଭୂକ୍ଷରଣ

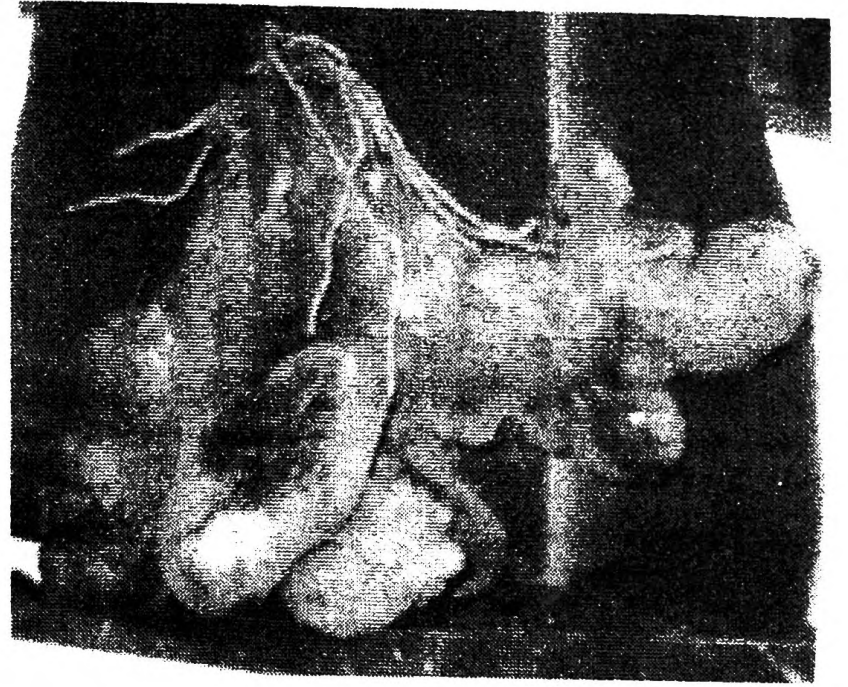
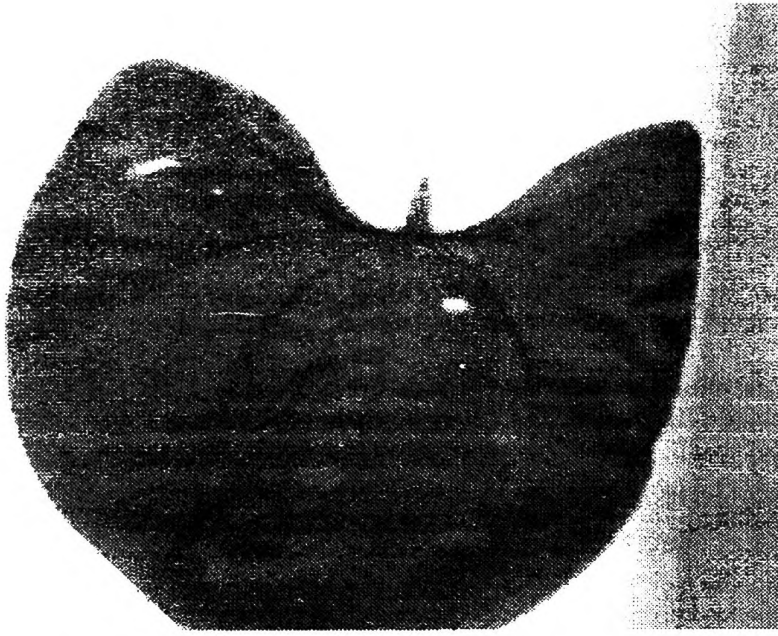
11. କିରି ଉତ୍ତର

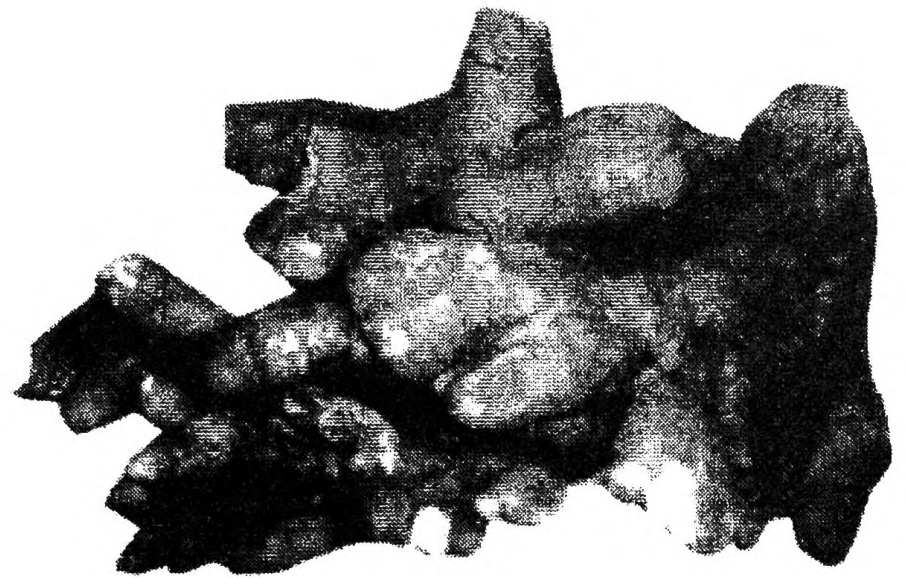
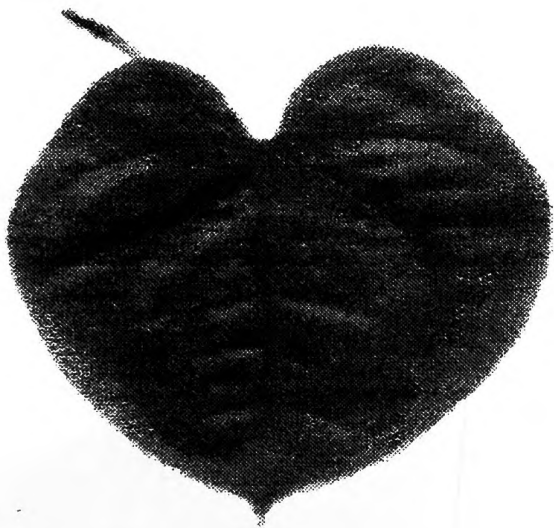
12. ଶୁଳକୀରି

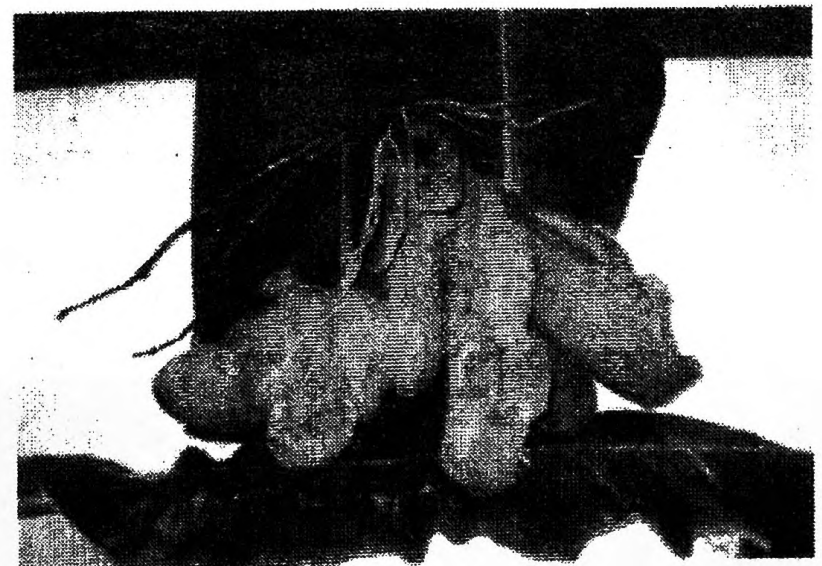
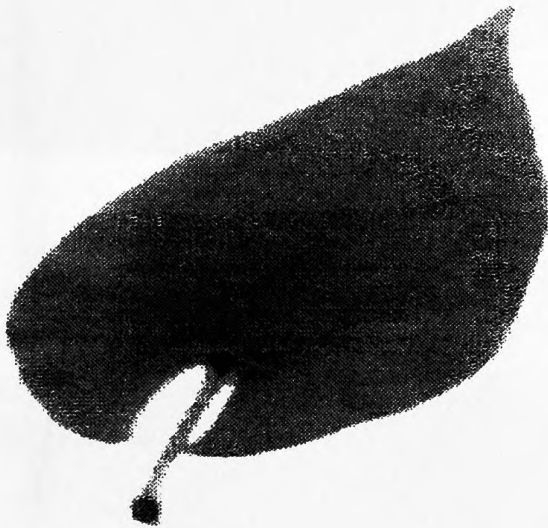
13. අතු අල

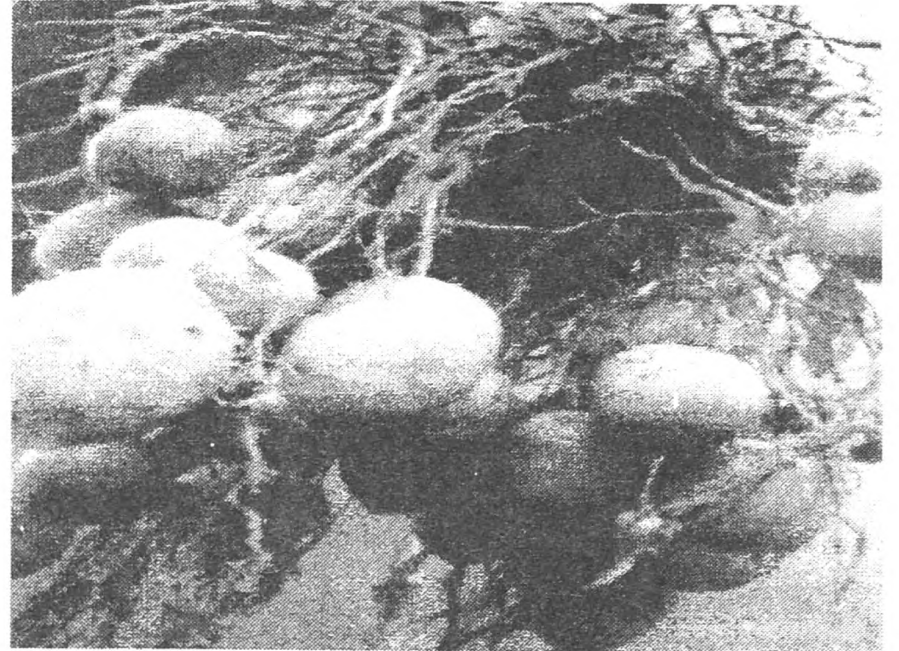
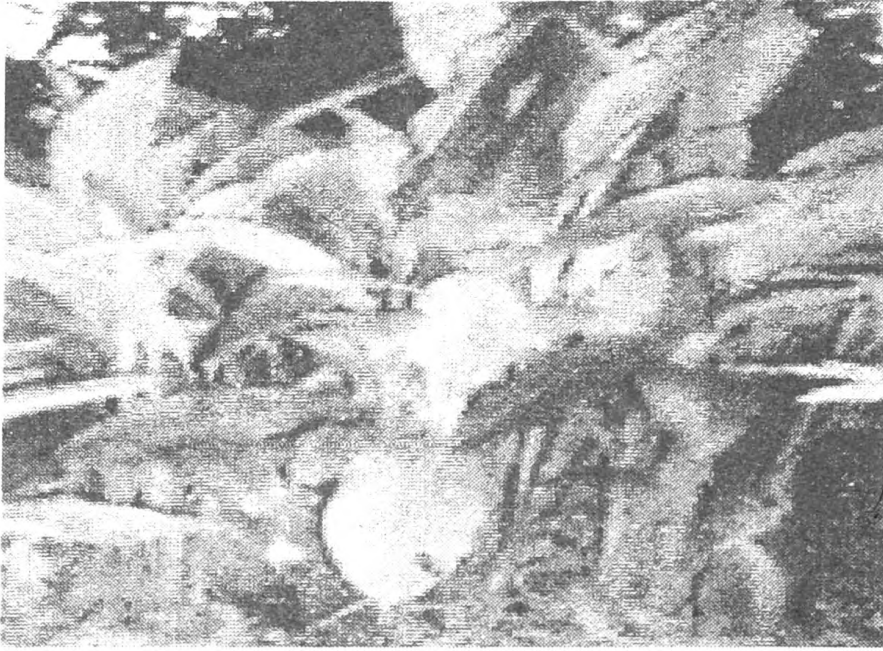
14. ඇඹිලි අල

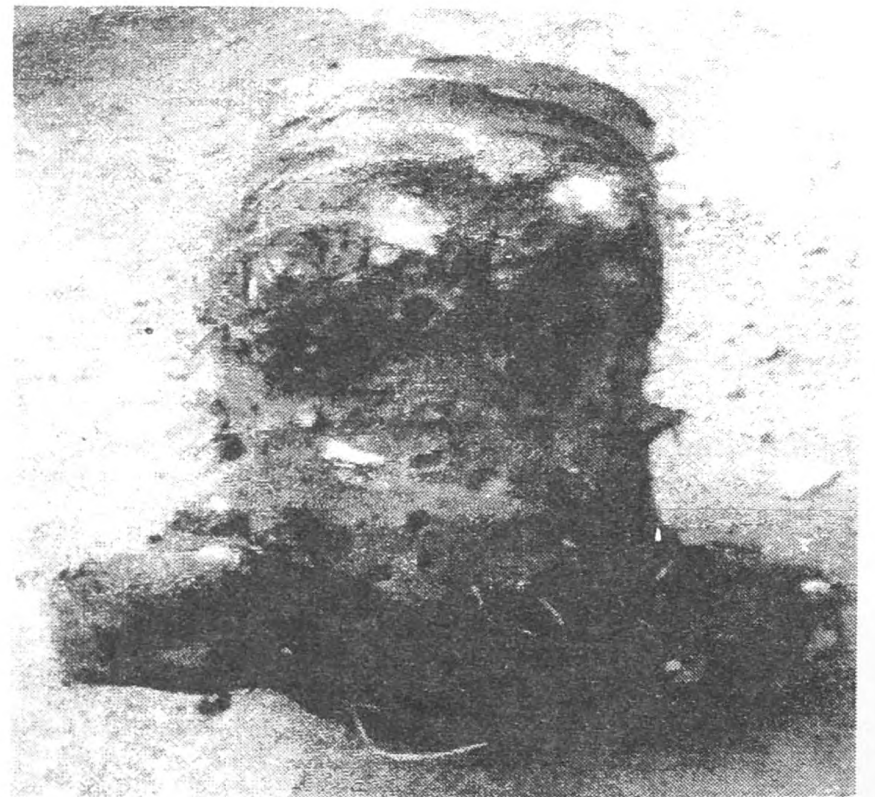
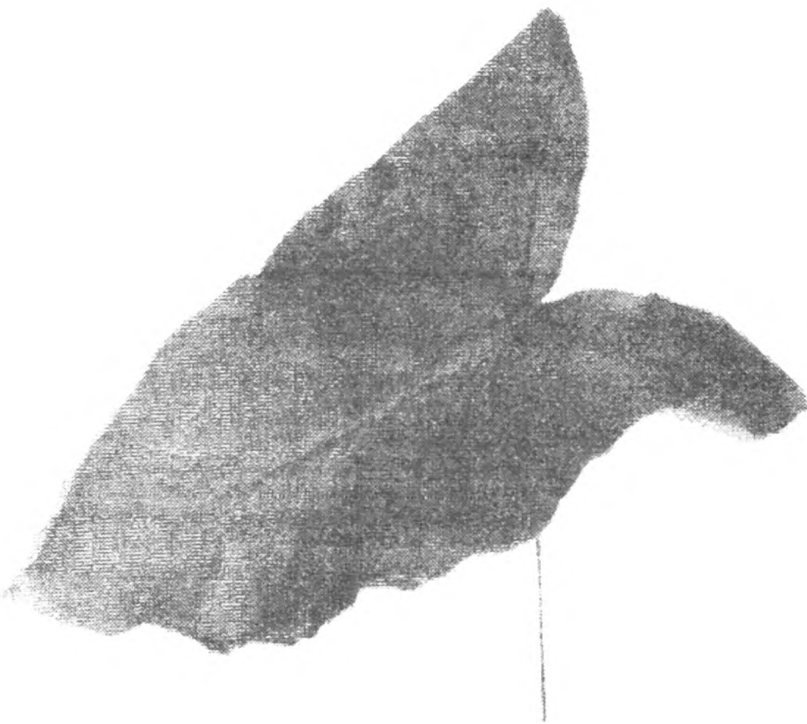
15. දන්දින අල

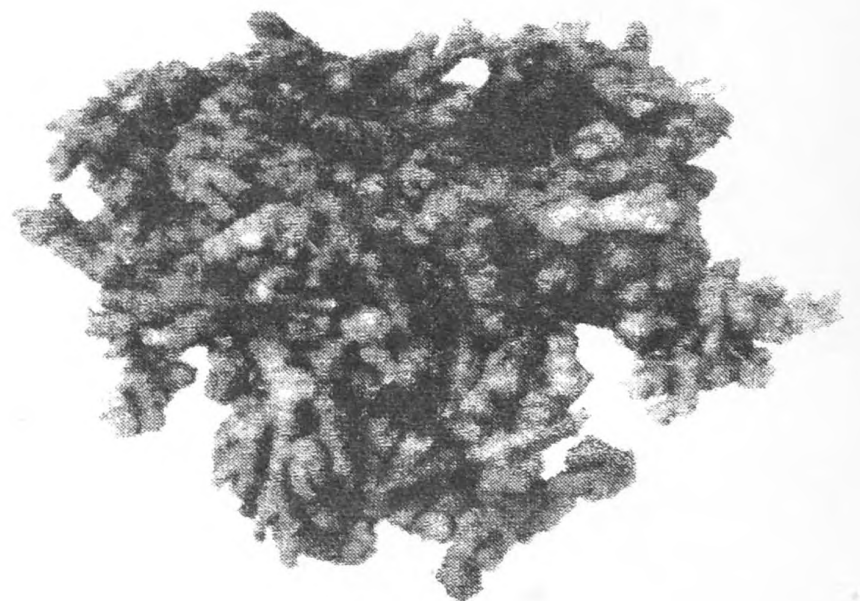
16. ආට්ටෝස්

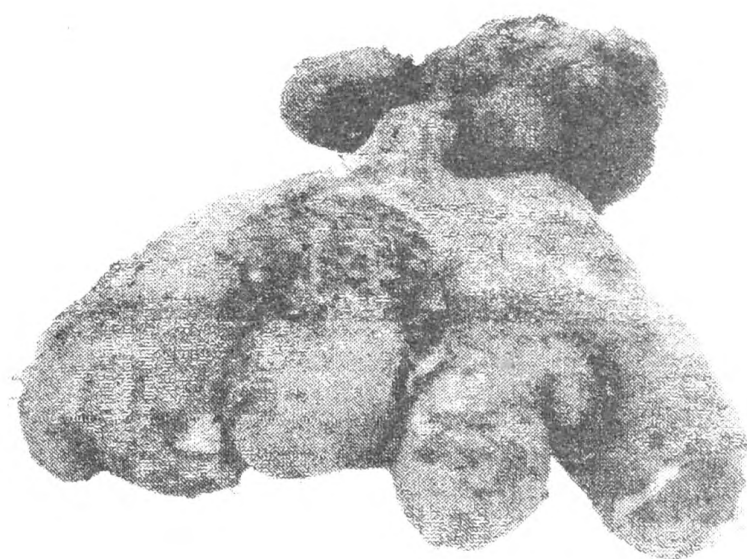
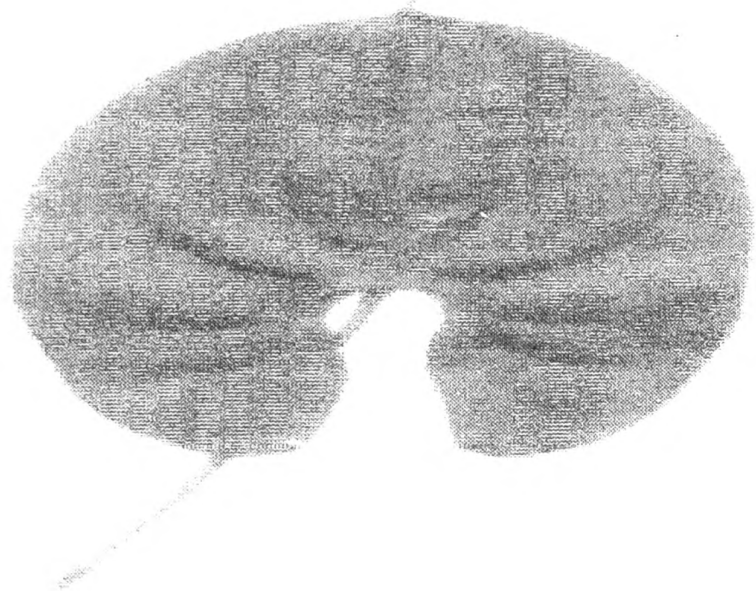
17. කඳුල

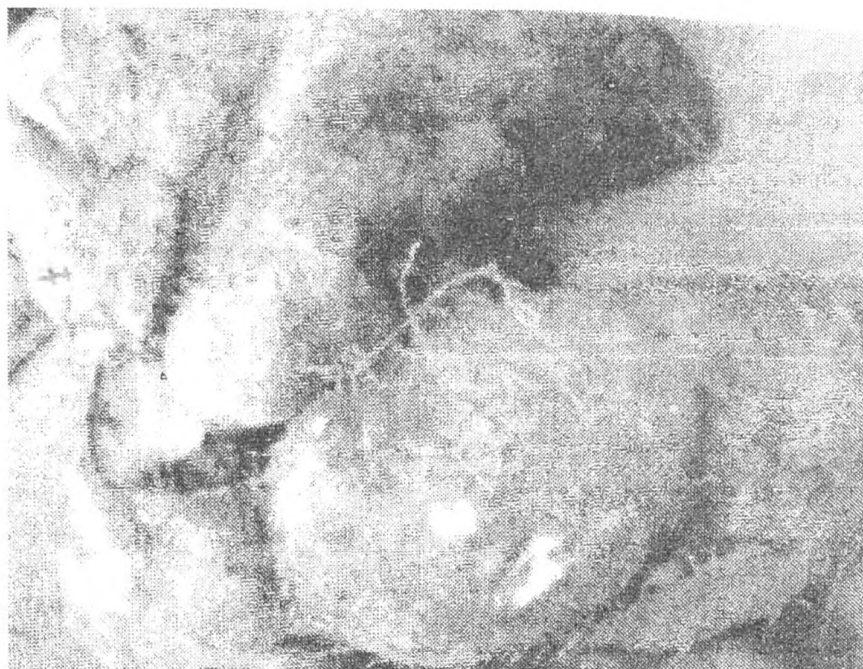
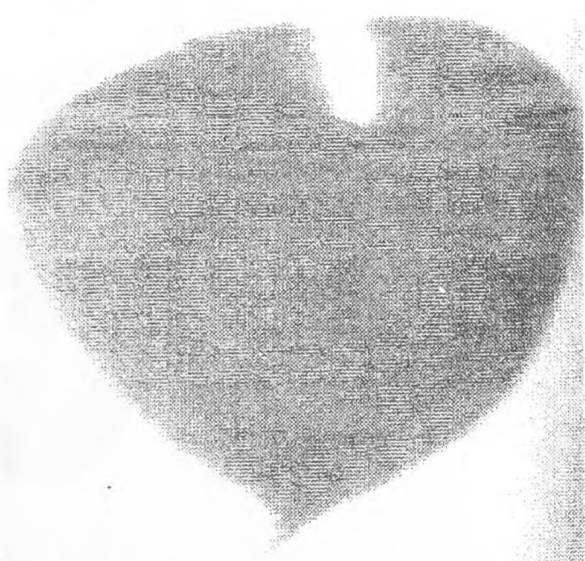
18. කහ

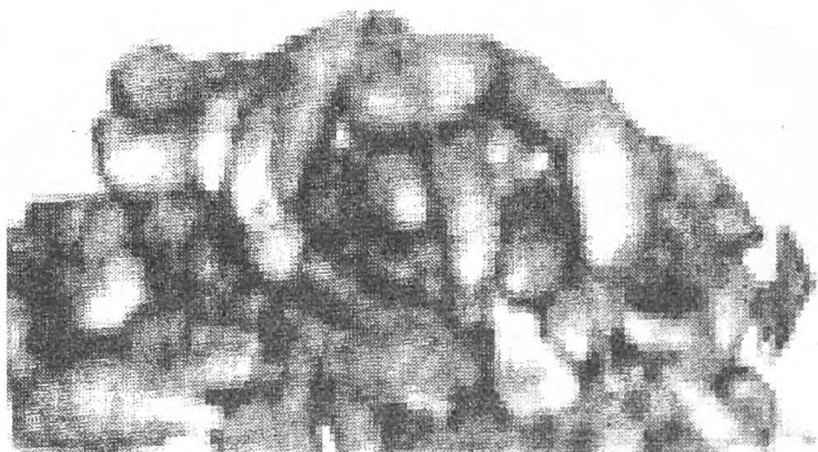
19. ରାଧାବଳ୍ଲୀ

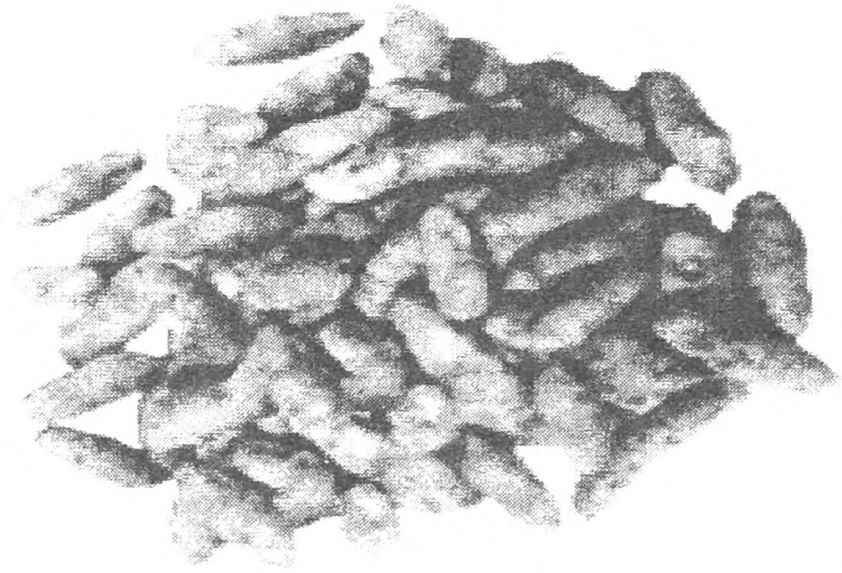
20. ଓଡ଼ିଆଳ

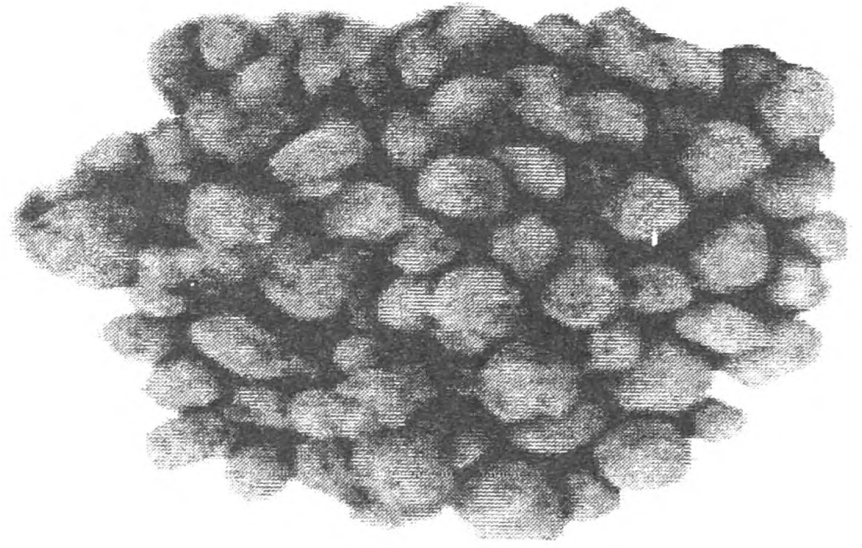
21. ଶେଫାଳୀ

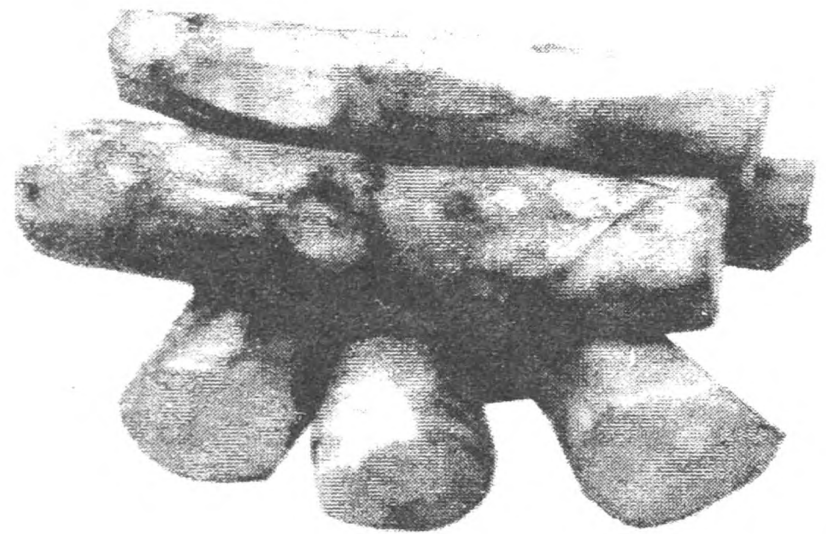
22. දික් ඉන්තල

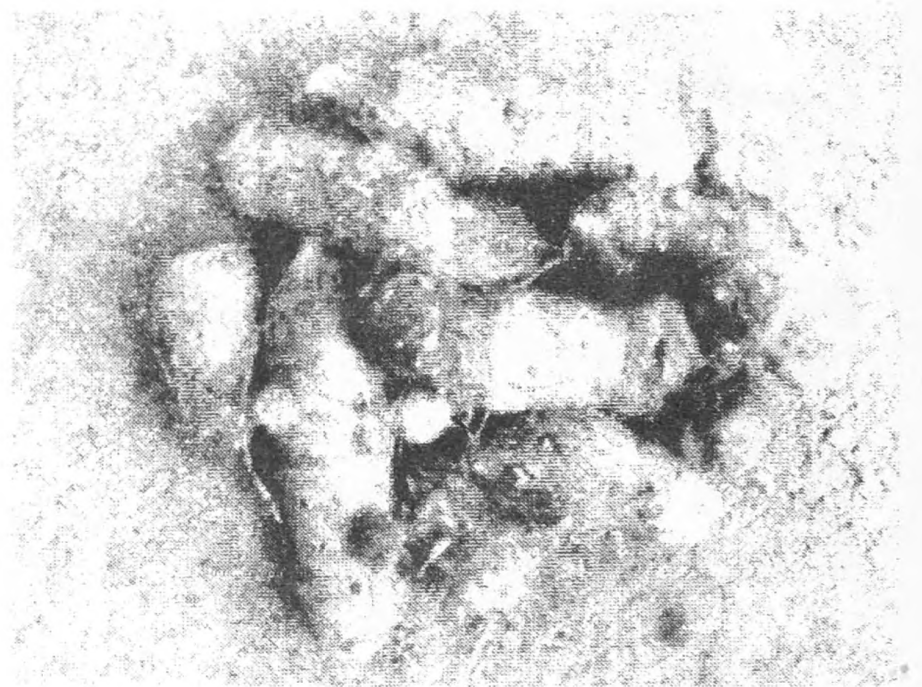
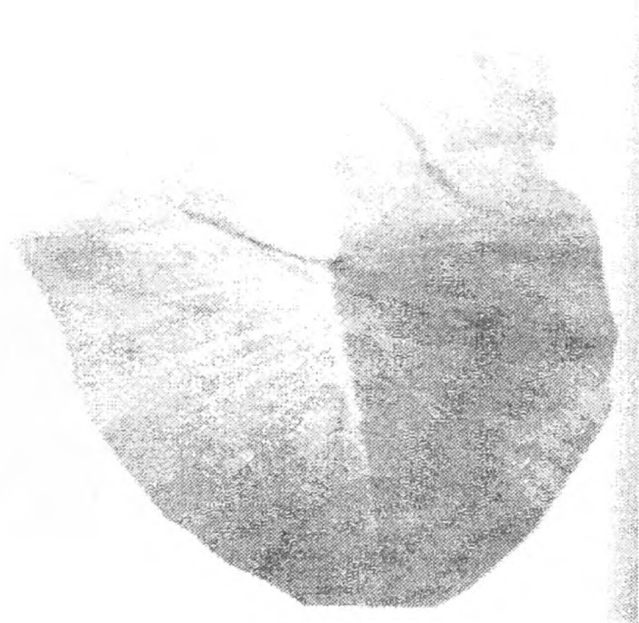
23. බෝල ඉන්තල

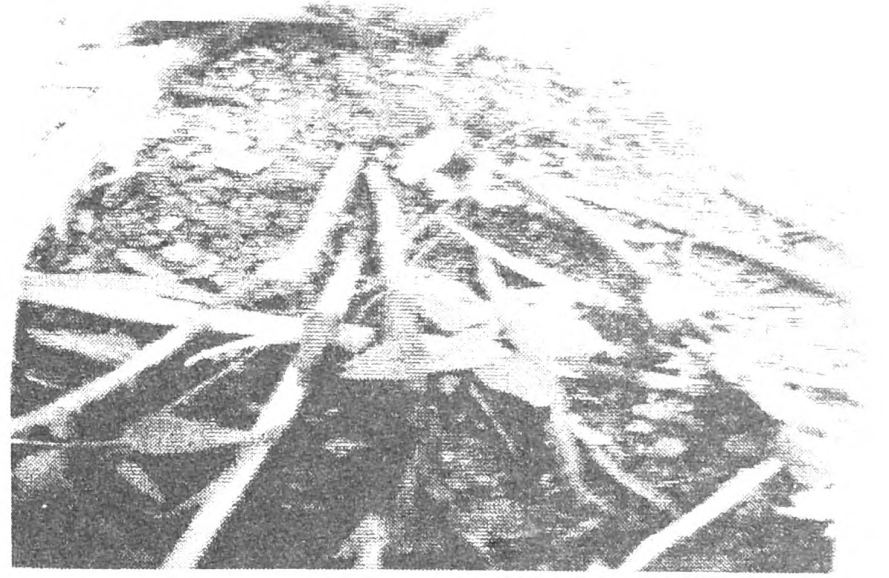
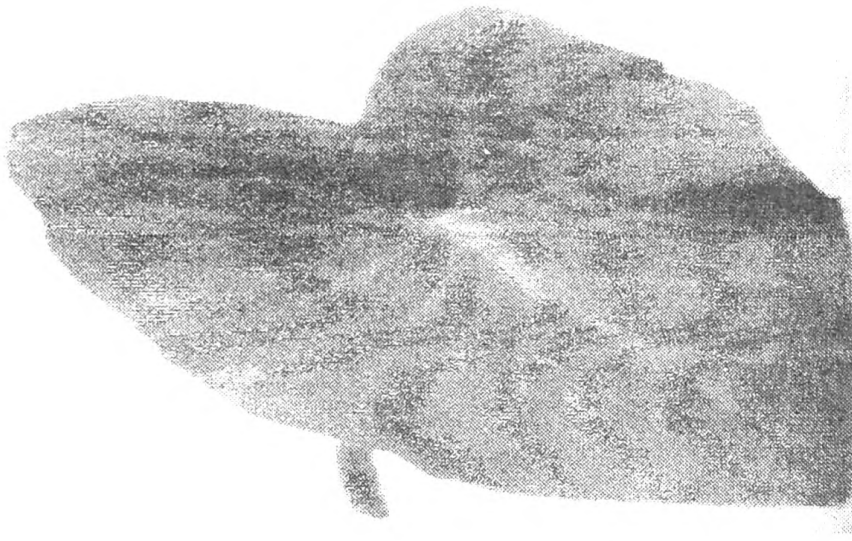
24. කොහිල

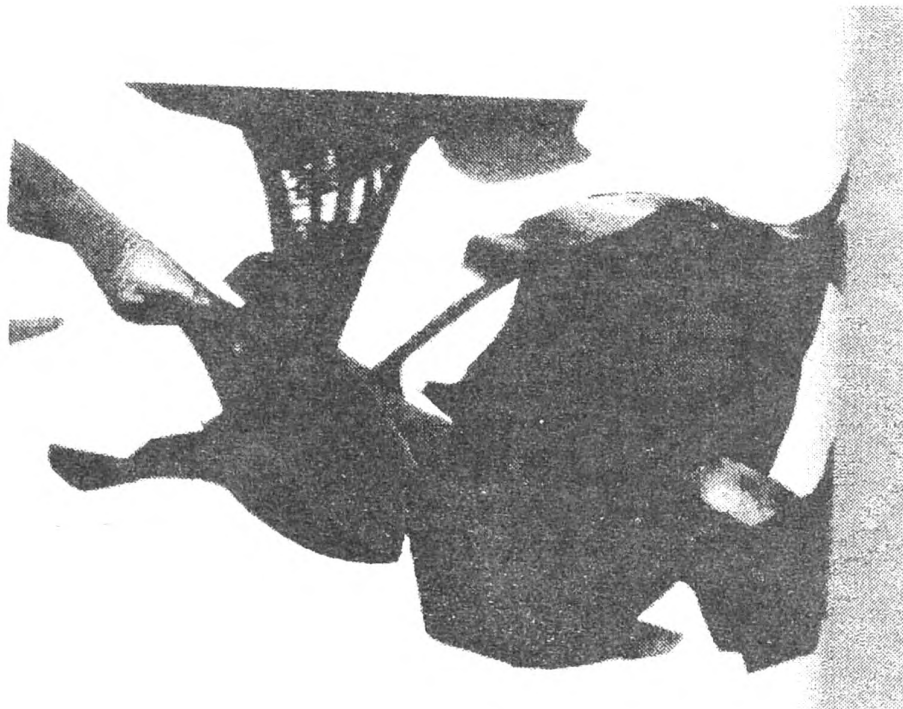
25. දේශාල

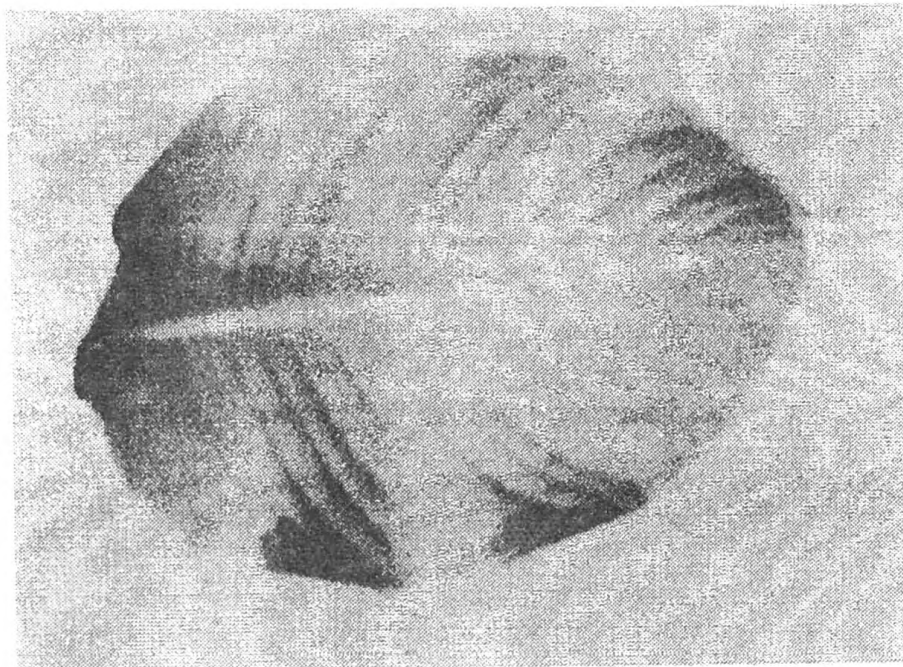
26. රළුබුරුල්ලා

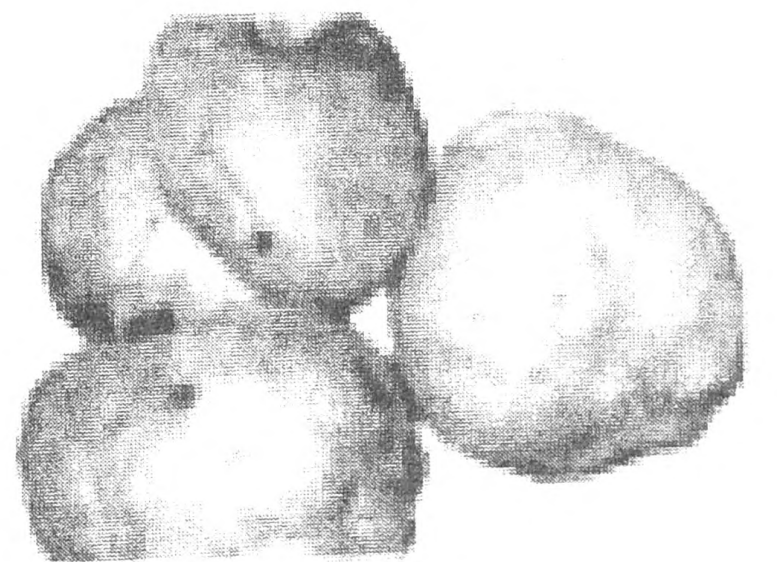
27. බුන්සරණ රතු

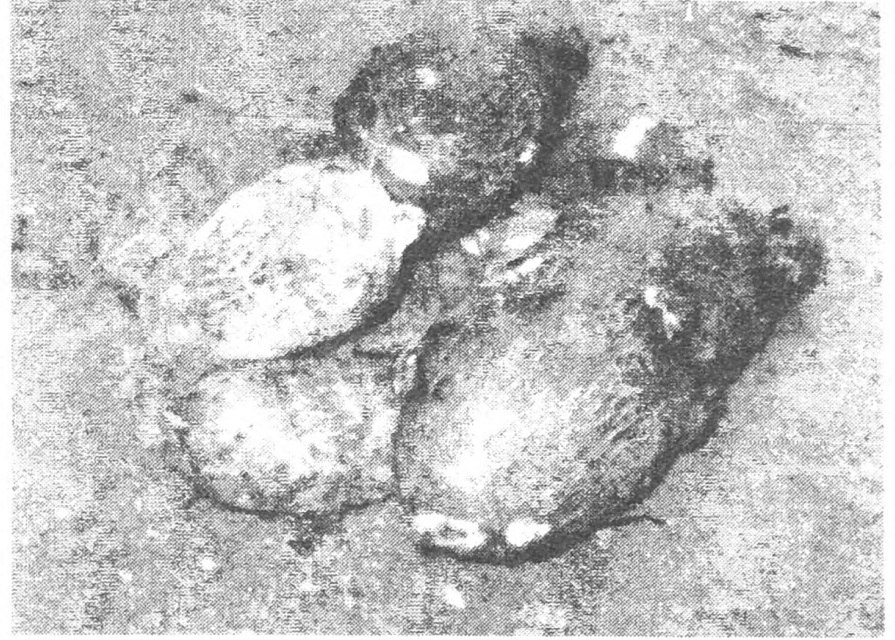
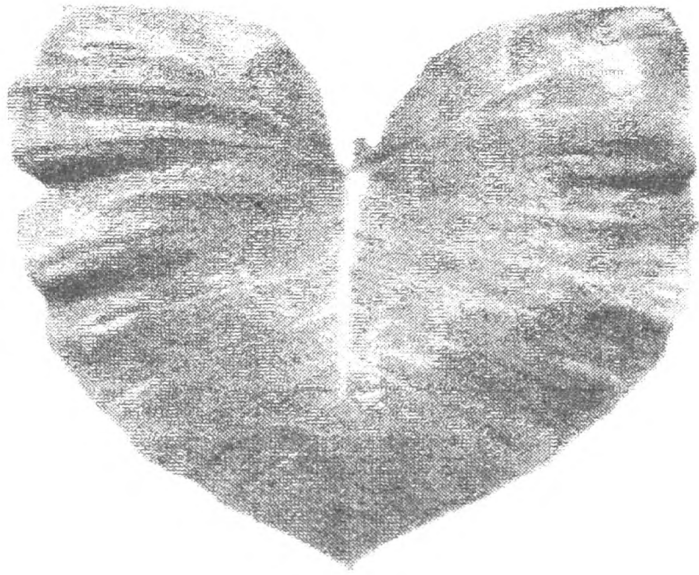
28. බුන්සරණ සුදු

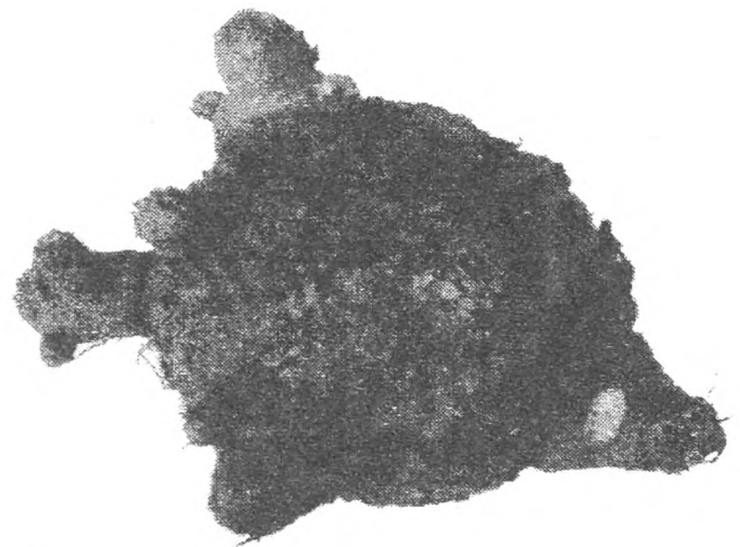
29. කුකුළු

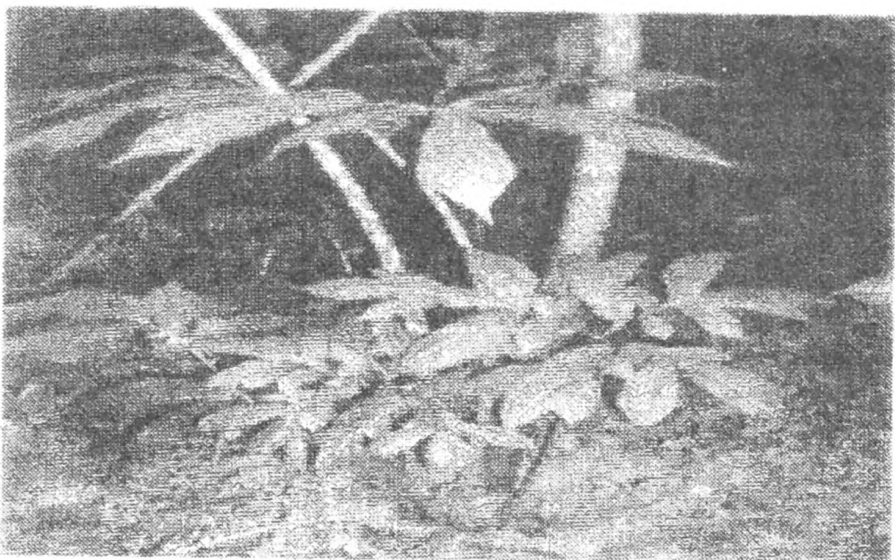
30. ඉසුරු

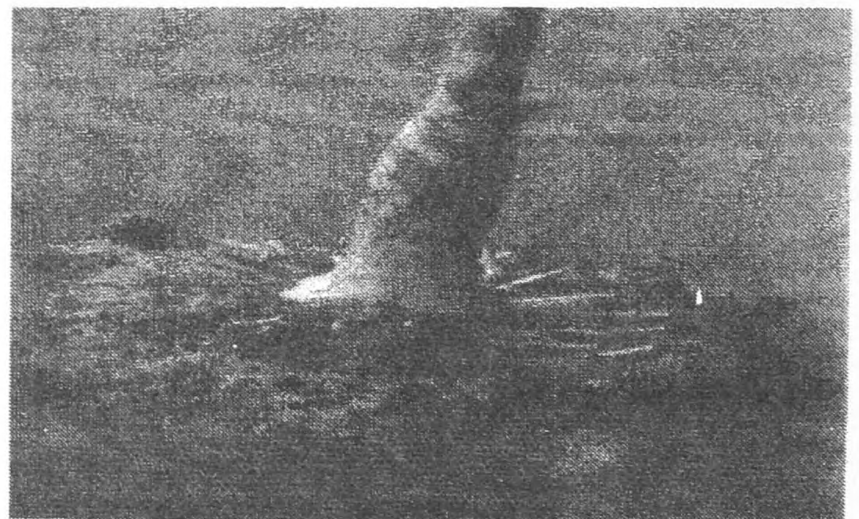
31. සුදු කිඩාරන්

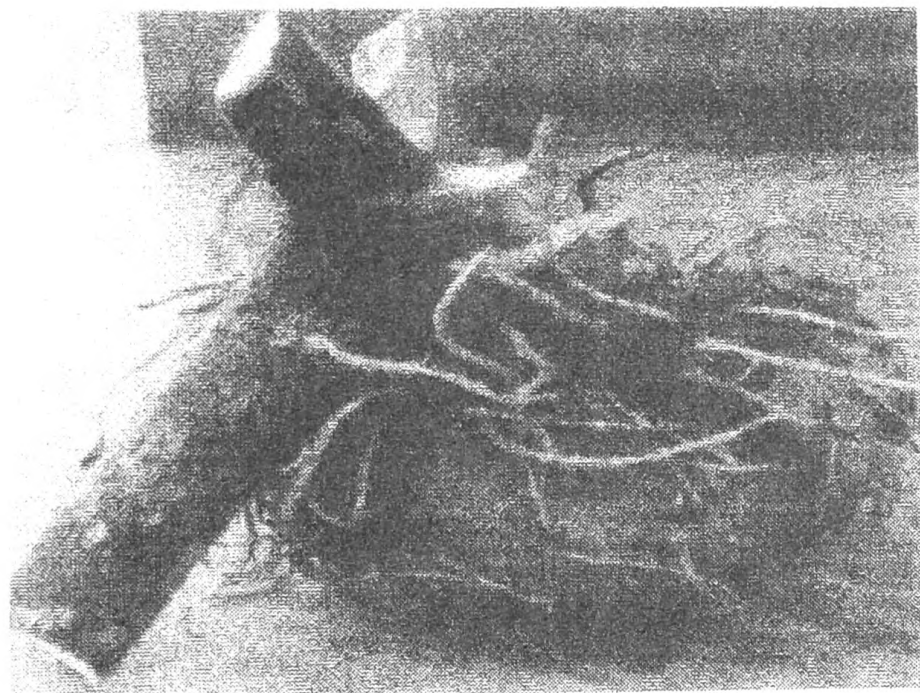
32. වල් කිඩාරන්

33. පොළොන් කිඩාරන්

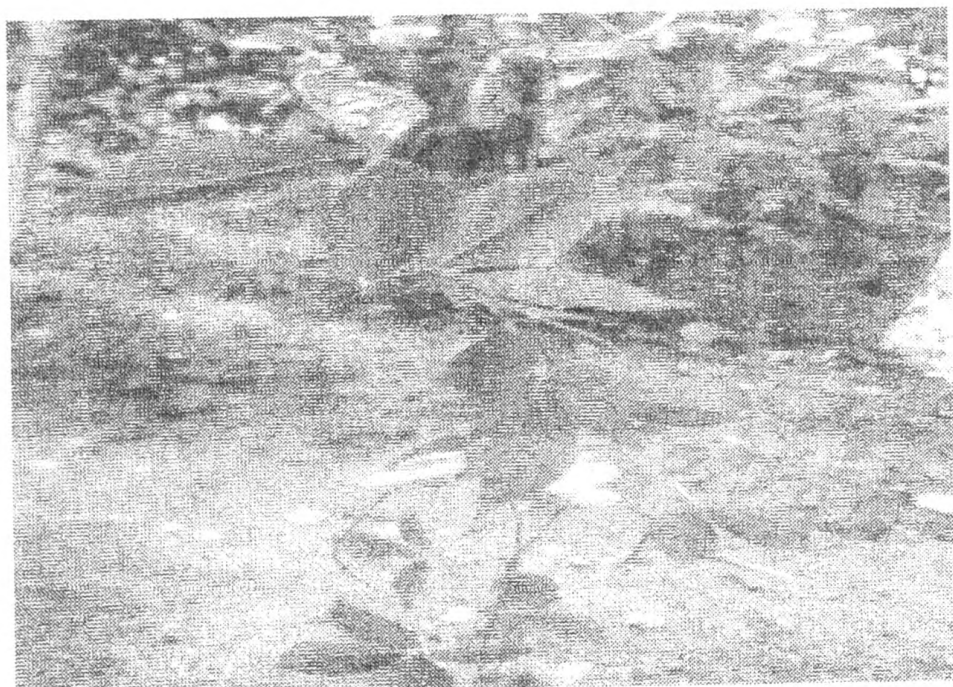
34. බෙහෙත් කීඩාරන්

35. හිරිතල

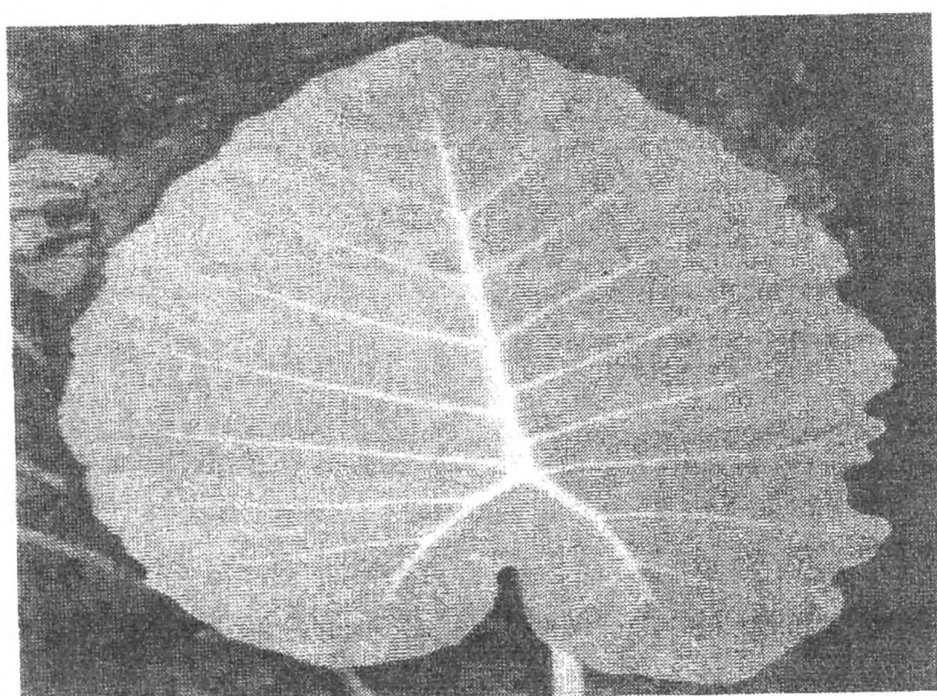
36. කටු අල

37. වෙල් අල කොළ

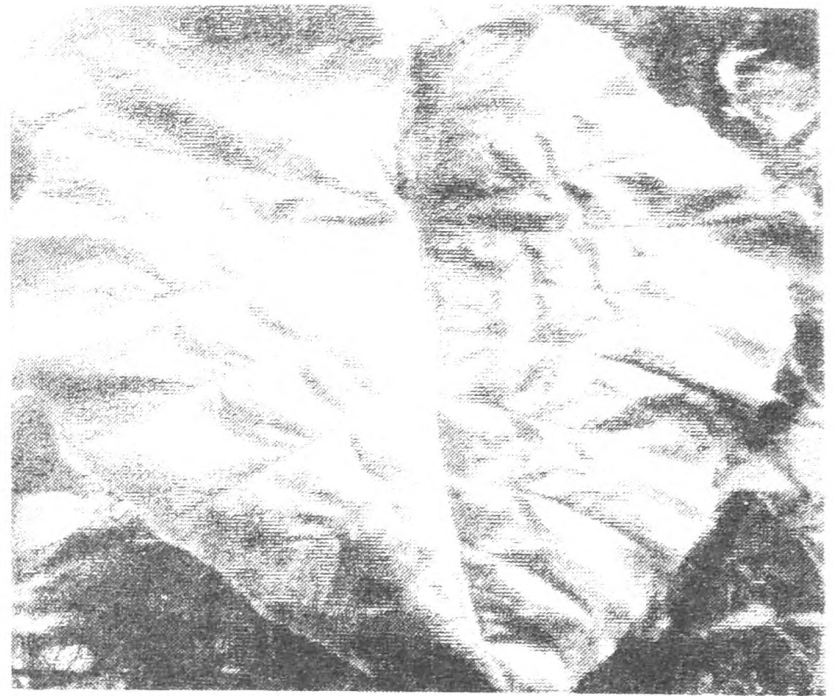
38. කිරිඅල

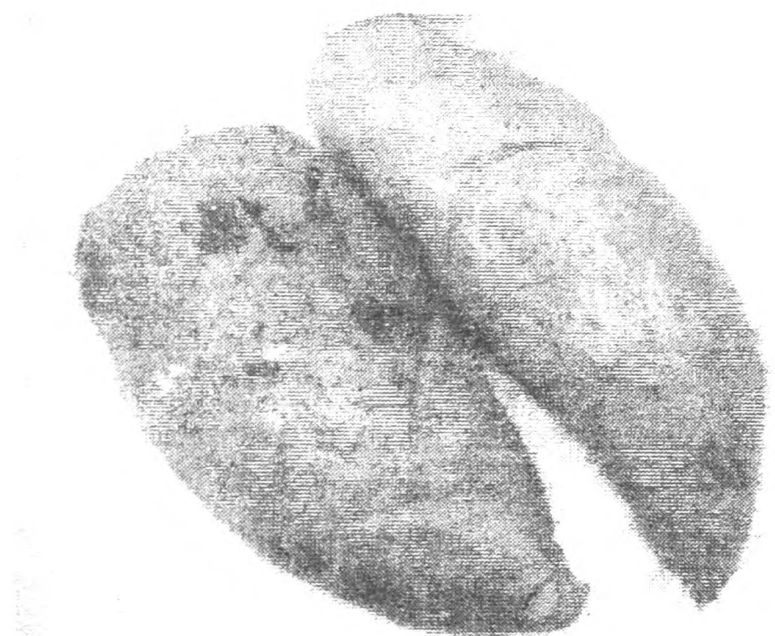
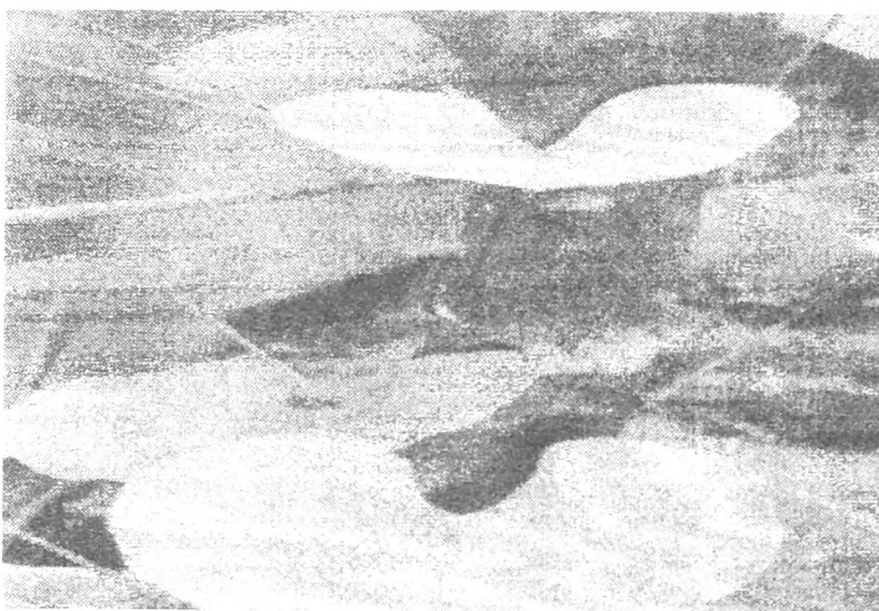
39. සුදු හබරල

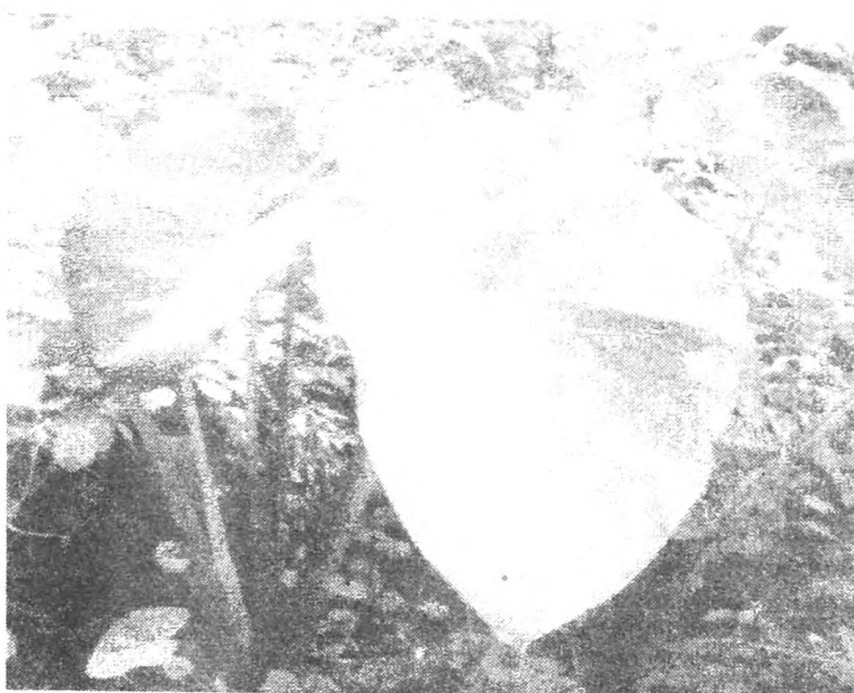
40. කළු හබරල

41. නාට්ටාල

42. සෙවෙල් අල

තැ. සං. 1522
කොළඹ,
ශ්‍රී ලංකාව.

දු. අ. 94112696981
94112696437

ෆැක්ස් 94112692423

විද්‍යුත් තැපෑල: library@harti.lk

වෙබ් : www.harti.gov.lk

ISBN 978-955-612-171-1

9 789556 121711

Rs. 325/-

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Science Foundation

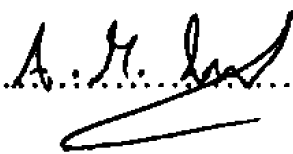
1. Place of Scanning : Sanje (Private) Ltd, Hokandara

2. Date Scanned :02/06/2017.....

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd, No 435/16, Kottawa Rd,
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name :Angelo Melvin Luwis.....

Signature :.....

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation :Information Officer.....

Name :Renuka Sugathadasa.....

Signature :.....

Date :02/06/2017.....

“This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka”